

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIFVEN AF

KUNGL. STATISTISKA CENTRAL-BYRÅN.

[Haf. 44—47.]

1876.

STOCKHOLM, 1876.
P. A. NORSTEDT & SÖNER.
KUNGL. BOKTRYCKARE.

INLEDNING

TILL

Statistisk tidskrift / utgiven av Kungl. Statistiska centralbyrån.
– Stockholm : Norstedt, 1860-1919.

H. 165, utg. 1919 utgör register till 1860-1913. – I Statistisk tidskrift årgångarna 1871-1913 publicerades *Sveriges officiella statistik i sammandrag* som första nummer.

Efter ett uppehåll 1914-1951 uppstod Statistiska tidskrift igen åren 1952-1984.

Efterföljare:

Journal of official statistics : JOS : an international quarterly / published by SCB, Statistics Sweden. – Stockholm : Statistics Sweden [Statistiska centralbyrån], 1985- .

Tidskriften finns från 1985 fritt tillgänglig i fulltext på internet.

Anmärkning: Vid digitalisering av Statistisk tidskrift, 1860-1913, har häftena med *Sveriges officiella statistik i sammandrag* och tre bilagor brutits ut ur sin årgång och behandlats som separata häften.

Statistisk tidskrift. 1876: häft. 44-47.

Digitaliserad av Statistiska centralbyrån 2010.

urn:nbn:se:scb-st-1876_h45-47

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIFVEN AF

KUNGL. STATISTISKA CENTRAL-BYRÅN.

[Haf. 44—47.]

1876.

STOCKHOLM, 1876.
P. A. NORSTEDT & SÖNER.
KUNGL. BOKTRYCKARE.

INNEHÅLL AF ÅRGÅNGEN 1876.

	[Häft. 44] Årgångens N:o 1.
Sveriges officiella statistik i sammandrag	sid. 1.
	[Häft. 45] Årgångens N:o 2.
Befolkningsstatistiska tabeller öfver Sveriges län	sid. 77.
	[Häft. 46] Årgångens N:o 3.
Sparbankerna i Sverige år 1874 (med diagram)	sid. 135.
Folkmängden å S:t Barthelemy vid 1875 års slut	» 186.
P. M. Om läget af Sveriges ändpunkter och om längden af dess gränser ..	» 188.
	[Häft. 47] Årgångens Supplement.
Sveriges areal beräknad af Generalstabens topografiska afdelning	sid. 1.
(Om rättelser deri se nästa sida.)	

Rättelser till häftet 47.

Sedan upplyst blifvit, att i de till Statistiska Centralbyrån inkomna originaluppgifterna å Sveriges areal fel förefunnits för tre af Kopparbergs läns socknar, meddelas härmed de rättelser, som med anledning deraf äro att iakttaga.

Tab. n:o 1.

	Fastland.	Vatten (insjöar).	S u m m a.		
			Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
				Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Sid. 87. Hedemora landsförs.	2'7393	0'3279	3'0672	63,395	355,010
» » Hedemora och Garpen- bergs t: g.	3'9281	0'3983	4'3264	90,907	509,080
» 88. Venjans socken.	5'7853	0'3040	6'0893	133,889	749,780
» » Mora, Sofia Magdalena och Venjans t: g.	24'9165	2'2848	27'2013	576,639	3,229,180
» 89. Nås socken.	4'3008	0'3216	4'6224	99,533	557,380
» » Nås, Jerna och Floda t: g.	17'8464	0'9920	18'8384	413,017	2,312,890
» » Kopparbergs läns lands- bygd.	243'0021	15'5381	258'5402	5,623,762	31,493,060
» » Kopparbergs län.	243'3166	15'5845	258'9011	5,631,040	31,533,820

Tab. n:o 2.

Sid. 104, 105. Kopparbergs län, Qv.-mil...	243'8166	243'8166	15'5845	258'9011
Riket	3,483'4993	3,559'4408	315'9585	3,875'3993

Tab. n:o 3.

Sid. 106.	Kopparbergs län, Tunuland ...	5,631,040	5,631,040	360,670	5,991,710
	Riket	80,616,737	82,375,630	7,312,182	89,687,812

Tab. n:o 4.

Sid. 107.	Kopparbergs län, Qv.-ref	31,533,820	31,533,820	2,019,750	33,553,570
	Riket	451,453,730	461,303,530	40,948,220	502,251,750

Tab. n:o 5.

Sid. 108.	Kopparbergs län, Qv.-kilom....	27,798 ¹	27,798 ¹	1,780 ⁴	29,578 ⁵
	Riket	397,970 ⁸	406,653 ⁷	36,097 ¹	442,750 ⁸

Tab. n:o 6.

Sid. 109.	Kopparbergs län, Qv.-mil	—	243'3166	15'5845	258'9011
» »	Vesterås stift »	—	315'9932	21'3483	337'3415
» 110.	Riket »	—	3,559'4408	315'9585	3,875'3993

BEFOLKNINGS-STATISTISKA TABELLER

ÖFVER

S V E R I G E S L Ä N

AF

GUSTAF SUNDBÄRG.

STOCKHOLM, 1876.

KUNGL. BOKTRYCKERIET.
P. A. NORSTEDT & SÖNER.

INNEHÅLL.

I. Storlek	Sid. 77.
II. Folkmängd	» 78.
III. Folkmängdstäthet	» 79.
IV. Stad och Landsbygd	» 80.
V. Fördelning efter kön	» 83.
VI. Åldersklasser	» 85.
VII. Lyten	» 87.
VIII. Äktenskapen	» 89.
IX. Nativiteten	» 95.
X. Dödligheten	» 103.
XI. Naturlig folkökning	» 112.
XII. In- och utvandring	» 114.
XIII. Verklig folkökning	» 118.
XIV. Allmän öfversigt	» 122.

Bilagor	Sid. 131.
---------------	-----------

Obs.! Tecknet * vid en afdelning eller kolumn betecknar, att de deri meddelade uppgifterna äro omedelbart hemtade ur Statistiska Centralbyråns och (förra) Tabellkommissionens officiella redogörelser. Tvenne stjernor (**) antyda, att vidstående uppgifter under något förändrad form återfinnas i samma berättelser.

Rättelser.

Sid. 82.	Tab. 16 B, står: 9. Kristianstads län, läs: 9. Kalmar län.
Sid. 91.	Tab. 38 A. 1 medeltal 1851—1874, står: 702, läs: 710.
Sid. 97.	Tab. 44 B. 2. Stockholms stad, står: 3,51, läs: 3,54.
Sid. 101.	Tab. 48 E förändras sålunda: 1. Gotland.... 83; 2. Vesterbotten... 82 o. s. v. 8. Kalmar..... 63; 9. Kronoberg... 62; 10. Norrbotten..... 62 o. s. v.

Befolknings-statistiska tabeller

öfver

Sveriges län.

I. Storlek.

1.* Sveriges storlek utgör 3,870,60 svenska kvadratmil, det är 8,031,48 geografiska eller 442,203 kvadratkilometer, hvaraf land 3,555,05 svenska qv.-mil och vatten 315,55.

2.* Länens storlek.

A. Med inräkning af innanvattnen.

Län.	Sv. qv.- mil.*	% af hela riket.	Län.	Sv. qv.- mil.*	% af hela riket.
1. Norrbottens	919,53.	24,3 %.	13. Örebro	79,81.	2,1 %.
2. Vesterbottens	497,41.	13,1 "	14. Skaraborgs	74,96.	2,0 "
3. Jemtlands	443,58.	11,7 "	15. Stockholms ²⁾	68,18.	1,8 "
4. Kopparbergs	254,11.	6,7 "	16. Södermanlands	59,63.	1,6 "
5. Västernorrlands	216,04.	5,7 "	17. Västmanlands	59,46.	1,6 "
6. Gefleborgs	168,18.	4,4 "	18. Kristianstads	56,83.	1,5 "
7. Vermlands	166,52.	4,4 "	19. Uppsala	46,53.	1,2 "
8. <i>Elfsborgs</i> ¹⁾	112,17.	3,0 "	20. Göteborgs och Bohus	44,26.	1,2 "
9. Jönköpings	101,20.	2,7 "	21. Hallands	43,06.	1,1 "
10. Kalmar	100,60.	2,6 "	22. Malmöhus	41,87.	1,1 "
11. Östergötlands	96,18.	2,5 "	23. Gotlands	27,27.	0,7 "
12. Kronobergs	87,09.	2,3 "	24. Blekinge	26,39.	0,7 "

Härtill kommer ytan af de fyra största sjöarna: 79,73 qv.-mil.

B. Med afdrag af innanvattnen.

Län.	Sv. qv.- mil.	Län.	Sv. qv.- mil.
1. Norrbottens	862,33.	13. Örebro	72,73.
2. Vesterbottens	471,48.	14. Skaraborgs	71,46.
3. Jemtlands	413,37.	15. Stockholms ²⁾	64,97.
4. Kopparbergs	238,93.	16. Västmanlands	56,78.
5. Västernorrlands	203,73.	17. Kristianstads	54,88.
6. Gefleborgs	155,83.	18. Södermanlands	54,87.
7. Vermlands	152,73.	19. Uppsala	44,85.
8. <i>Elfsborgs</i> ¹⁾	104,27.	20. Göteborgs och Bohus	42,93.
9. Kalmar	95,38.	21. Hallands	41,75.
10. Jönköpings	92,98.	22. Malmöhus	40,99.
11. Östergötlands	87,33.	23. Gotlands	26,87.
12. Kronobergs	78,25.	24. Blekinge	25,35.

¹⁾ I hvarje tabell, der icke särskildt annorlunda angifves, kursiveras det läns namn, som närmast understiger riksmedeltalet. — ²⁾ Stad och län. Staden ensamt 0,276 qv.-mil land och 0,011 qv.-mil vatten.

3. Hufvuddelarnes storlek.

	Med innanvattnen.				Utom innanvattnen.
	Qv.-kilom.	Geogr. qv.-mil.	Sv. qv.-mil.	% af riket.	Sv. qv.-mil.
1. Norrland ¹⁾	256,453.	4,658,0.	2,244,74.	59,2 %.	2,106,74.
2. Götaland.....	92,755.	1,684,7.	811,78.	21,4 "	762,46.
3. Svealand.....	83,884.	1,523,5.	735,87.	19,4 "	685,86.
Medeltal för hvarje län:					
i Norrland.....	51,291.	931,6.	448,95.	11,08 "	421,33.
i Svealand ²⁾	10,485.	190,4.	91,78.	2,42 "	85,73.
i Götaland.....	7,730.	140,4.	67,66.	1,78 "	63,54.

II. Folkmängd.

4.* Sveriges folkmängd 1748—1874.

År 1748.....	1,736,482.	År 1790.....	2,158,232.	År 1835.....	3,025,439.
" 1750.....	1,763,338.	" 1795.....	2,281,137.	" 1840.....	3,138,887.
" 1755.....	1,853,689.	" 1800.....	2,347,303.	" 1845.....	3,316,536.
" 1760.....	1,893,248.	" 1805.....	2,427,408.	" 1850.....	3,482,541.
" 1765.....	1,964,824.	" 1810.....	2,377,851.	" 1855.....	3,639,332.
" 1770.....	2,030,574.	" 1815.....	2,465,066.	" 1860.....	3,859,728.
" 1775.....	2,020,847.	" 1820.....	2,584,690.	" 1865.....	4,114,141.
" 1780.....	2,118,281.	" 1825.....	2,771,552.	" 1870.....	4,168,525.
" 1785.....	2,149,773.	" 1830.....	2,888,082.	" 1874.....	4,341,559.

5.* Länens folkmängd 1874.

Län.	Folkmängd 1874.*	% af rikets.	Län.	Folkmängd 1874.*	% af rikets.
1. Malmöhus.....	330,115.	7,61 %.	14. Stockholms stad ³⁾	150,446.	3,47 %.
2. Elfsborgs.....	285,217.	6,57 "	15. Västernorrlands.....	147,212.	3,39 "
3. Vermlands.....	266,362.	6,13 "	16. Södermanlands.....	139,216.	3,21 "
4. Östergötlands.....	262,872.	6,05 "	17. Stockholms län.....	134,620.	3,10 "
5. Skaraborgs.....	250,257.	5,76 "	18. Blekinge.....	130,921.	3,02 "
6. Göteborgs o. Bohus.....	241,936.	5,57 "	19. Hallands.....	130,802.	3,01 "
7. Kalmar.....	238,399.	5,49 "	20. Västmanlands.....	121,018.	2,79 "
8. Kristianstads.....	228,498.	5,26 "	21. Uppsala.....	103,282.	2,38 "
9. Jönköpings.....	186,841.	4,30 "	22. Vesterbottens.....	96,607.	2,22 "
10. Kopparbergs.....	181,330.	4,25 "	23. Norrbottens.....	81,987.	1,89 "
11. Örebro.....	177,084.	4,08 "	24. Jemtlands.....	74,758.	1,71 "
12. Kronobergs.....	163,793.	3,77 "	25. Gotlands.....	54,499.	1,26 "
13. Gefleborgs.....	160,487.	3,70 "			

6. Hufvuddelarnes folkmängd.

Götaland.....	2,504,110 == 57,65 %.
Svealand.....	1,276,398 == 29,43 "
Norrland.....	561,051 == 12,92 "

¹⁾ Till Norrland räknas i dessa tabeller Gefleborgs län, emedan detta, såsom af det följande framgår, i alla väsentligare befolkningsstatistiska hänseenden närmast ansluter sig till Jemtland. Vermland liknar i många afseenden Skaraborgs län men kanske annu mera Örebro och är därför förddt till Svealand. Dalarna räknas äfven till denna hufvuddel. — ²⁾ Stockholms stad räknad såsom län. — ³⁾ Staden och länet tillsammans 285,066 inh., det är 6,57 % af Sveriges folkmängd eller i det närmaste lika med Elfsborgs län.

Medeltal för hvarje län:

i Götaland	208,676 = 4,80 %
i Svealand	159,550 = 3,67 "
i Norrland	112,210 = 2,58 "
Medeltal för hvarje svenskt län	173,662 = 4,00 "

III. Folkmängdstäthet.

7.* Sveriges folkmängdstäthet 1750—1874.

År	Antal inb. på 1 sv. qv.-mil.	År	Antal inb. på 1 sv. qv.-mil.	År	Antal inb. på 1 sv. qv.-mil.
1750	496.	1830	812.	1870	1,172.
» 1800	660.	» 1840	882.	» 1874	1,221.
» 1810	669.	» 1850	979.		
» 1820	727.	» 1860	1,085.		

8. Länens folkmängdstäthet 1874.

Län.	Antal inbyggare på hvarje			
	Sv. qv.-mil (utom innanvattnen).	Sv. qv.-mil (med inräkning af innanvattnen).	Geogr. qv.-mil	Qv.-kilom.
1. Malmöhus	8,052.	7,884.	3,799.	69.
2. Göteborgs och Bohus	5,639.	5,446.	2,635.	48.
3. Blekinge	5,176.	4,962.	2,389.	43.
4. Stockholms ¹⁾	4,386.	4,180.	2,010.	37.
5. Kristianstads	4,170.	4,028.	1,938.	34.
6. Skaraborgs	3,500.	3,339.	1,605.	29.
7. Hallands	3,187.	3,038.	1,463.	27.
8. Östergötlands	3,010.	2,733.	1,314.	24.
9. Elfsborgs	2,735.	2,542.	1,225.	23.
10. Södermanlands	2,536.	2,337.	1,124.	20.
11. Kalmar	2,500.	2,370.	1,139.	21.
12. Örebro	2,435.	2,219.	1,067.	19.
13. Uppsala	2,303.	2,220.	1,067.	19.
14. Vestmanlands	2,131.	2,036.	979.	18.
15. Kronobergs	2,093.	1,881.	906.	16,5.
16. Gotlands	2,028.	1,997.	960.	17.
17. Jönköpings	2,009.	1,846.	888.	16.
18. Vermlands	1,725.	1,585.	762.	14.
19. Gefteborgs	1,030.	951.	457.	8.
20. Kopparbergs	771.	723.	350.	6.
21. Västernorrlands	723.	682.	329.	6.
22. Vesterbottens	205.	194.	93.	1,7.
23. Jemtlands	181.	168.	81.	1,6.
24. Norrbottens	95.	89.	43.	0,8.

9. Hufvuddelarnas folkmängdstäthet.

	På 1 sv. qv.-mil (utom innanvattnen).	På 1 sv. qv.-mil (med inräkning af innanvattnen).	På 1 geogr. qv.-mil	På 1 qv.- kilom.
Götaland	3,284.	3,085.	1,486.	27,0.
Svealand	1,861.	1,738.	833.	15,2.
Norrland	267.	252.	121.	2,2.

¹⁾ Med inräkning af staden Stockholms folkmängd. Länet i och för sig stannar vid siffrorna 2,081 på hvarje svensk (1,983 med inräkning af innanvattnen) och 953 på hvarje geografisk kvadratmil samt 18 på hvarje kvadrat-kilometer.

10. Enskilda sammanställningar.

A. Af Göteborgs län har landskapet Bohuslän omkring 4,100 inb. på hvarje svensk kvadratmil, Vestgötadelen åter utom Göteborgs stad 5,100 och med denna 18,450!

B. Af Kalmar län län har ön Öland något mer än 3,200 inb. på hvarje kvadratmil men den landfasta delen endast omkring 2,370.

C. Göteborgs län	5,639	men	Östergötlands län	3,010.
Hallands	3,137	"	Kalmar	2,500.
Malmöhus	8,052	"	Kristianstads	4,170.
På västra kusten	5,600	"	Blekinge	5,176.
		"	Gotlands	2,028.
			På östra kusten	3,200.

Deremot:

Värmlands län	1,725	men	Stockholms län och stad	4,386.
Kopparbergs	771	"	Gefleborgs	1,030.
Jemtlands	181	"	Vesternorrlands	723.
På västra sidan	620	men på den östra		1,320.

D. Länets med öfver 8,000 inb. på qv.-miln hade 1874	330,115 inb. =	7,61 % af det sv. folket.
Länen	" 5--8,000 inb.	" 372,857 inb. = 8,59 % "
"	" 3--5,000 inb. ¹⁾	" 1,195,470 inb. = 27,53 % "
"	" 2--3,000 inb.	" 1,431,374 inb. = 32,97 % "
"	" 1--2,000 inb.	" 426,849 inb. = 9,83 % "
"	" 700--1,000 inb.	" 331,542 inb. = 7,64 % "
"	" under 250 inb.	" 253,352 inb. = 5,83 % "

11. Folkmängdstätheten 1874 och 1750.

		År 1874.	År 1750.
Flere än	8,000 inb. å qv.-miln funnos på	41 qv.-mil.	— qv.-mil.
5	8,000 inb.	68	—
3	5,000 inb.	327	—
2	3,000 inb.	606	103
1	2,000 inb.	288	763
500	1,000 inb.	441	309
Färre än	500 inb.	1,795	2,391

IV. Stad och Landsbygd.

12.* Folkmängden i Sveriges 90 städer utgjorde år 1874: 600,190 personer, det är omkring 13,83 % af rikets hela befolkning. Stadsprocenten utgjorde:

År 1805 ¹⁾	9,61 %	År 1840	9,67 %	År 1860	11,26 %
" 1810	9,37 "	" 1845	9,75 "	" 1865	12,13 "
" 1820	9,82 "	" 1850	10,09 "	" 1870	12,95 "
" 1830	9,73 "	" 1855	10,43 "	" 1874	13,83 "

en tillväxt alltså 1806--1845 af 0,14 %, men åren 1846--1874 af 4,08 %! ²⁾

13. Af dessa städer hade	% af samtl. städernas folkm.	% af samtl. städernas folkm.
Hufvudstaden Stockholm	150,446 = 25,1 %	19 städer med 5-10,000 inb. 135,961 = 22,6 %
Handelsstaden Göteborg	63,748 = 10,6 "	26 " " 2- 5,000 " 79,630 = 13,3 "
2 städer med 20-50,000 inb.	57,041 = 9,5 "	22 " " 1- 2,000 " 33,905 = 5,6 "
5 städer med 10-20,000 "	70,025 = 11,7 "	14 " under 1,000 " 9,434 = 1,6 "

¹⁾ Ön Öland är särskild från Kalmar län och förd till denna grupp. — ²⁾ Äldsta uppgiften. — ³⁾ Det var under femårsperioden 1846--50 som den friare näringslagstiftningen infördes, hvilken enligt samtidas mening borde tillintetgöra allt hvad stadslif hette i vårt land! Dessa siffror äro därför ganska upplysande med afseende på det i allra nyaste tider åter framträdande skyddssystemet. (Hellstenius: Studier i jemf. Befolkningsstat., sid. 44).

2 städer med öfver 50,000 inb.	214,194 = 35,7 %.
7 " " " 10-50,000 "	127,066 = 21,2 "
45 " " " 2-10,000 "	215,591 = 35,9 "
36 " " under 2,000 "	43,339 = 7,2 "
28 städer med öfver 5,000 inb.	477,221 = 79,5 %.
62 " " under 5,000 "	122,969 = 20,5 "

14. Af de 90 städerna ligga:

18 vid Östersjön ¹⁾ med tillsammans	250,261 inb. = 41,7 %.
11 vid Kattegatt och Skagerack	87,653 " = 14,6 "
12 vid Mälaren ¹⁾ och Hjälmaren	49,559 " = 8,3 "
3 vid Öresund	48,538 " = 8,1 "
10 vid Bottniska viken	47,403 " = 7,9 "
12 inuti landet i Götaland	45,215 " = 7,5 "
6 vid Venern	24,010 " = 4,0 "
5 vid Vettern	19,188 " = 3,2 "
7 inuti landet i Svealand	18,067 " = 3,0 "
2 på öarna i Östersjön	7,099 " = 1,2 "
4 vid Ålands haf	4,088 " = 0,7 "
1 inuti landet i Norrland	2,003 " = 0,3 "

På östra kusten 32 städer med tillsammans	301,752 = 50,3 % ²⁾
På vestra " 14 " " "	136,191 = 22,7 "

Vid hafvet 48 ¹⁾ städer med	445,032 = 74,2 %.
Vid de stora sjöarne 23 ¹⁾ med	92,757 = 15,4 "

Kust- och Sjöstäder: 70 med	534,905 = 89,1 % ³⁾
Landstäder: 20 med	65,285 = 10,9 " ³⁾

15. Stadsbefolkningen i länen.

	Antal städer.	Deras folkmängd 1874. * 1845.		Antal städer.	Deras folkmängd 1874. * 1845.
1. Göteborg ¹⁰⁾	5.	74,028. ⁴⁾ 30,575.	13. Elfsborg.....	5.	13,962. 9,890.
2. Malmöhus	8. ⁵⁾	69,962. 29,834.	14. Vermland	3.	12,920. 6,420.
3. Östergötland	5.	40,211. 23,778.	15. Halland	5.	12,648. 6,582.
4. Gefleborg	3.	26,632. 12,392.	16. Kristianstad	3.	12,376. 7,112.
5. Blekinge	3.	24,161. 19,328.	17. Västernorrland. 2.	12,177. 4,981.	
6. Kalmar	5. ⁶⁾	22,293. 12,063.	18. Kopparberg 3.	8,317. 5,873.	
7. Jönköping	3.	16,436. 7,493.	19. Stockholms län. 6.	7,518. 4,820.	
8. Västmanland	4.	15,796. 10,521.	20. Gotland	1.	6,314. 4,471.
9. Skaraborg	6.	15,408. 7,726.	21. Norrbotten 3. ⁷⁾	5,378. 2,461.	
10. Södermanland ... 6. ⁸⁾	14,994. 10,557.		22. Kronoberg	1.	4,093. 2,353.
11. Örebro	4.	14,479. 7,236.	23. Vesterbotten ... 2. ⁸⁾	3,216. 1,364.	
12. Uppsala	2.	14,422. 7,502.	24. Jemtland	1.	2,003. 574.

¹⁾ Södertelge är till följd af sin belägenhet anförd både såsom Mälarestad och Östersjöstad. -- ²⁾ Inräknas städerna på öarna Gotland och Öland, stiger summan till 308,851 = 51,6 %. -- ³⁾ År 1845 upptogs kust- och sjöstäderna 87,7 %, landstäderna 12,3 %. -- ⁴⁾ Denna stora tillökning beror i betydlig mån på en utvidgning af staden Göteborgs område år 1868, hvarigenom 12,000 personer öfverflyttades från landsbygden. -- ⁵⁾ Trelleborg stad år 1866. -- ⁶⁾ Malmköping upptogs i tabellerna såsom stad till 1860. -- ⁷⁾ Haparanda stad år 1845 men ej infördt i detta års tabeller. -- ⁸⁾ Skellefteå ej inberäknadt 1845. -- ⁹⁾ Oskarshamn stad år 1856. -- ¹⁰⁾ I denna och efterföljande tabeller betecknas för korthets skull Göteborgs och Bohus län med endast Göteborg, Malmöhus län med Malmöhus o. s. v.

16. Stadsbefolkningens procent af läns-folkmängden.

	Hela stads- befolkn.**		Städerna med öfver 5,000 inb. 1874 i % af folkm.		Hela stads- befolkn.**		Städerna med öfver 5,000 inb. 1874 i % af folkm.
	1874.	1845.			1874.	1845.	
1. Göteborg	30,6. ¹⁾	17,3.	28,9.	12. Örebro	8,8.	5,5.	5,5.
2. Malmöhus	21,2.	12,7.	20,2.	13. Jönköping	8,8. ²⁾	4,8.	6,6.
3. Blekinge	18,4.	18,7. ²⁾	17,2.	14. Västernorrland ..	8,3. ³⁾	5,3.	5,1.
4. Gefleborg	16,6. ³⁾	10,6.	14,3.	15. Norrbotten	6,6.	4,6.	—
5. Östergötland ..	15,3.	11,1.	13,1.	16. Skaraborg	6,2.	4,1.	—
6. Uppsala	14,0.	8,6.	12,0.	17. Stockholms län ..	5,6.	4,3.	—
7. Sverige	13,8.	9,7.	11,0.	18. Kristianstad	5,4.	4,0.	3,9.
8. Vestmanland ..	13,1.	11,1.	4,5.	19. Elfsborg	4,9.	4,2.	1,8.
9. Gotland	11,6.	10,3. ⁴⁾	11,6.	20. Vermland	4,8.	3,1.	2,4.
10. Södermanland ..	10,8.	8,9.	5,0.	21. Kopparberg ...	4,6.	4,0. ⁷⁾	3,6.
11. Halland	9,7.	6,5.	5,1.	22. Vesterbotten ...	3,3.	2,2. ⁸⁾	—
12. Kalmar	9,4.	6,2.	6,5.	23. Jemtland	2,7.	1,2. ⁹⁾	—
				24. Kronoberg	2,5.	1,9.	—

B. Skilnaden i stadsbefolkningens procent 1874 och 1845.

1. Göteborg	+13,3 %. ¹⁰⁾	9. Kristianstad	+3,2 %.	17. Gotland	+1,3 %.
2. Malmöhus	+8,5 "	10. Västernorrland ..	+3,0 "	18. Stockholms län ..	+1,3 "
3. Gefleborg	+6,0 "	11. Skaraborg	+2,1 "	19. Vesterbotten ...	+1,1 "
4. Uppsala	+5,4 "	12. Vestmanland ...	+2,0 "	20. Södermanland ..	+0,9 "
5. Östergötland ..	+4,2 "	13. Norrbotten	+2,0 "	21. Elfsborg	+0,7 "
6. Jönköping ...	+4,0 "	14. Vermland	+1,7 "	22. Kronoberg ...	+0,6 "
7. Örebro	+3,3 "	15. Jemtland	+1,5 "	23. Kopparberg ...	+0,5 "
8. Halland	+3,2 "	16. Kristianstad	+1,4 "	24. Blekinge	—0,3 % ¹¹⁾

17. Stadslivets relativa utveckling. ¹²⁾

	En stad på nedanstående antal Sv. qv.-mil.		En stad på nedanstående antal Sv. qv.-mil.		En stad på nedanstående antal Sv. qv.-mil.
1. Malmöhus	5,23.	9. Östergötland ..	18,79.	17. Vermland	49,27.
2. Halland	8,61.	10. Kristianstad ...	18,94.	18. Gefleborg	56,40.
3. Blekinge	8,80.	11. Örebro	19,85.	19. Kopparberg ...	84,93.
4. Göteborg	8,85.	12. Kalmar	20,16.	20. Kronoberg ...	87,01.
5. Södermanland ..	9,84.	13. Elfsborg	22,43.	21. Västernorrland ..	107,85.
6. Stockholms län..	10,81.	14. Uppsala	22,84.	22. Vesterbotten...	270,5.
7. Skaraborg	12,50.	15. Gotland	27,48.	23. Norrbotten	310,3.
8. Vestmanland ..	14,45.	16. Jönköping	32,49.	24. Jemtland	444.

18. Hufvuddelarnes stadsbefolkning.

	Antal städer.	Deras folkmängd		Stadsbefolkningens % 1874.	
		1874.	1845.	Hela stads- befolkn.	Städer med öfver 5,000 inb.
Götaland	50.	311,892.	153,989.	12,4 %.	9,9 %.
Svealand	29.	238,892.	148,407.	18,7 "	15,5 "
Norrland	11.	49,406.	21,772.	8,8 "	5,4 "

¹⁾ År 1870: 28,3 %. — ²⁾ År 1820 till och med 20,3 %. Blekinge intogs då första rummet bland alla. — ³⁾ Ånnu 1870: 14,7 %. — ⁴⁾ 1820: 10,6 %. — ⁵⁾ Ånnu 1870 endast 8 %. — ⁶⁾ 1870: 7,5 %. — ⁷⁾ 1820: 4,4 %. — ⁸⁾ 1820: 3,1 %! — ⁹⁾ År 1820 blott 0,9 %! — ¹⁰⁾ D. v. s. att när stadsbefolkningens andel i länsfolkmängden år 1845 var 17,3 % men år 1874: 30,6, skilnaden utgör +13,3 %. Se för öfrigt anmärkningarna till föregående tabell. — ¹¹⁾ Från 1820 till 1874 en minskning af 1,9 %. — ¹²⁾ Ur W. E. Svedelii: »Studier i Sveriges Statskunskap». Arealen är här, liksom i tabell 11, något annorlunda beräknad än å sid. 1.

I Götaland på 16,13 qv.-mil en stad med	6,240 inb.
I Svealand på 24,45 " " " "	8,240 " ¹⁾
I Norrland på 209,00 " " " "	4,490 "

I Sverige på 43,26 qv.-mil en stad med 6,670 inb.

V. Fördelning efter kön.

19.* Hela riket 1750—1874.

År	Antal qvinor mot 1,000 män.	År	Antal qvinor mot 1,000 män.	År	Antal qvinor mot 1,000 män.	År	Antal qvinor mot 1,000 män.
1750: 1,124. ²⁾		1790: 1,090. ³⁾		1830: 1,076.		1865: 1,056.	
" 1760: 1,120.		" 1800: 1,084.		" 1840: 1,070.		" 1870: 1,067. ⁴⁾	
" 1770: 1,097.		" 1810: 1,097. ⁴⁾		" 1850: 1,064.		" 1874: 1,063.	
" 1780: 1,081.		" 1820: 1,085.		" 1860: 1,059.			

20. Länen 1863, 1870 och 1874.

	Antal qvinor mot 1,000 män		Antal qvinor mot 1,000 män
	1874. 1870.* 1863.		1874. 1870.* 1863.
1. Jemtland	991. 995. 999.	14. Westmanland	1,064. 1,081. 1,089.
2. Norrbotten	1,011. 1,020. 1,036.	15. Göteborg	1,066. 1,073. 1,048.
3. Vesterbotten	1,028. 1,028. 1,027.	16. Halland	1,066. 1,068. 1,044.
4. Västernorrland	1,034. 1,048. 1,054.	17. Kronoberg	1,069. 1,072. 1,058.
5. Örebro	1,038. 1,050. 1,048.	18. Östergötland	1,071. 1,081. 1,073.
6. Malmöhus	1,039. 1,036. 1,021.	19. Elfsborg	1,072. 1,070. 1,059.
7. Södermanland	1,044. 1,047. 1,043.	20. Jönköping	1,073. 1,085. 1,072.
8. Kalmar	1,048. 1,058. 1,033.	21. Kopparberg	1,074. 1,086. 1,083.
9. Vermland	1,049. 1,054. 1,042.	22. Blekinge	1,076. 1,079. 1,046.
10. Kristianstad	1,050. 1,049. 1,031.	23. Gotland	1,097. 1,093. 1,064.
11. Skaraborg	1,054. 1,055. 1,043.	24. Uppsala	1,105. 1,102. 1,103.
12. Gefleborg	1,054. 1,070. 1,064.	25. Stockholms stad	1,261. 1,252. 1,177.
13. Stockholms län	1,060. 1,057. 1,052.		

Innan 1860-talets stora utvandring inverkade störande, var förändringens karaktär följande:

A. Jemförelsevis hastig förbättring	B. Långsammare förbättring
i Jemtland sedan år	i Kalmar sedan år
i Skaraborg " "	i Östergötland " "
i Västernorrland " "	i Örebro " "
i Gefleborg " "	i Uppsala " "
i Westmanland " "	i Södermanland " "
i Norrbotten " "	i Stockholms län " "
i Halland " "	i Kopparberg " "
i Vesterbotten " "	i Blekinge " "

¹⁾ Dock utom Stockholm blott 3,160. — ²⁾ År 1718 minst 1,250!! — ³⁾ Efter krig. Året 1785 hade visat siffran 1,072. — ⁴⁾ År 1805: 1,066! Försämringen år 1810 får tillskrifvas 1808- och 09 års förödande krig. — ⁵⁾ Efter stark utvandring. Åren 1863 och 1864 hade visat siffran 1,054, den lägsta som ännu förekommit; men år 1870 skulle, om utvandringen varit ingen, på sin höjd företett proportionen 1,045 qvinor mot 1,000 män. — ⁶⁾ Genom en jemnt hundraårig förändring i samma riktning har Jemtland således från det sista rummet uppstigit till det första. Förhållandet är ensamt stående i hela vår befolkningsstatistik. Men då de omständigheter, af hvilka det betingas, äro föga skarpt utpräglade, synes förbättringen vara en följd mera af deras fasthet än af deras intensitet. Jemtland tyckes till en stor del hafva hållits

C. Intet utprägladt framåtskridande		D. Försämring	
i Göteborgs län sedan år	1770. ³⁾	i Malmöhus sedan år	1840. ²⁾
i Kristianstad » »	1820.	i Elfsborg » »	1825.
i Kronoberg » »	1835.	i Gotland » »	1864. ¹⁾
i Jönköping » »	»		
i Vermland » »	1845.		

21. Stad och landsbygd 1874.

A. Landsbygden.

	Antal qvin- nor mot 1,000 män.		Antal qvin- nor mot 1,000 män.		Antal qvin- nor mot 1,000 män.
1. Jemtland	987.	10. Vermland	1,041.	19. Jönköping	1,057.
2. Norrbotten	998.	11. Östergötland ...	1,042.	20. Elfsborg	1,061.
3. Vesterbotten	1,021.	12. Skaraborg	1,042.	21. Kronoberg	1,063.
4. Malmöhus	1,022.	13. Vestmanland ...	1,047.	22. Kopparberg ...	1,066.
5. Örebro	1,023.	14. Halland	1,049.	23. Uppsala	1,073.
6. Göteborg	1,024.	15. Kristianstad	1,049.	24. Gotland	1,077.
7. Västernorrland ...	1,030.	16. Blekinge	1,050.		
8. Kalmar	1,036.	17. Gefleborg	1,050.		
9. Södermanland	1,036.	18. Stockholms län ...	1,056.		
				Sveriges landsbygd	1,042. ⁴⁾

B. Städerna.

1. Kristianstads län ...	1,072.	10. Kalmar	1,176.	19. Stockholms stad	1,261. ⁵⁾
2. Västernorrland ...	1,075.	11. Blekinge	1,198.	20. Gotland	1,263.
3. Gefleborg	1,076.	12. Norrbotten	1,204.	21. Vesterbotten ...	1,263.
4. Malmöhus	1,105.	13. Vermland	1,209.	22. Kopparberg	1,268.
5. Södermanland	1,118.	14. Örebro	1,231.	23. Elfsborg	1,303.
6. Stockholms län ...	1,139.	15. Halland	1,232.	24. Uppsala	1,326.
7. Jemtland	1,160.	16. Skaraborg	1,250.	25. Kronoberg	1,352. ⁶⁾
8. Göteborg	1,169.	17. Östergötland	1,250.		
9. Vestmanland	1,175.	18. Jönköping	1,252.	Sveriges städer	1,199. ⁷⁾

22. Hufvuddelarne 1874.

Norrland hade detta år 1,030 kvinnor mot 1,000 män, Götaland 1,061 och Svealand med Stockholm 1,081 men utom hufvudstaden 1,059.

på afstånd från de hastiga skiftningar af nöd och lycka, som för vårt land i dess helhet i så hög grad utmärkt den sist förflutna tidrymden af 100 år. — ⁷⁾ Det torde ej vara för mycket vågadt att i den allt fortfarande stora öfvertaligheten för qvinkönet inom Kopparbergs län se en följd af Dalupproret 1743, i hvilket omkommo 2,500 dalkarlar; i förhållande till länets dåvarande folkmängd måste denna förlust hafva medfört en oerhörd omhvälfning i proportionen de olika könen imellan.

¹⁾ Gotland visar efter 1864 en så snabb återgång, att år 1874 års siffra först öfverträffas af 1825 års. — ²⁾ Först af alla svenska län uppnådde Malmöhus liktalighet mellan könen redan år 1840, med sedan dess har försämringen varit oafbruten. — ³⁾ Öregelbundenheten för detta län beror sannolikt på Göteborgs stad. — ⁴⁾ År 1860: 1,047 och år 1870 likaledes 1,047. — ⁵⁾ År 1870: 1,252. Bland de öfriga större städerna visar Göteborg siffran 1,162, Malmö 1,058, Norrköping 1,228, Gefle 1,084, Karlskrona 1,174, Jönköping 1,261, Uppsala 1,340 (!) och Lund 1,272; allt år 1874. — ⁶⁾ Jemväl i afseende på åldersklasserna företer Vexjö liknande betydande öregelbundenheter. Jemför sidd. 86 och 87. — ⁷⁾ År 1860: 1,163, år 1870: 1,211. Folkmängdens naturvidriga fördelning efter kön i de svenska städerna torde ej vara utan inflytande med afseende på det ofantligt stora antal ökta födde, som så ofördelaktigt utmärker vårt lands städer framför flere andra lands.

23.* Åldersklasserna år 1870.

Qvinnor mot 1,000 män.		Qvinnor mot 1,000 män.		Qvinnor mot 1,000 män.	
I åldern 0—5 år...	976.	I åldern 25—30 år...	1,096.	I åldern 70—80 år	1,426.
” 5—10 ”...	991.	” 30—40 ”...	1,095.	” 80—90 ”	1,853.
” 10—15 ”...	990.	” 40—50 ”...	1,097.	” öfver 90 ”	2,8831
” 15—20 ”...	997.	” 50—60 ”...	1,154.		
” 20—25 ”...	1,049.	” 60—70 ”...	1,265.		
Mot 1,000 män under 21 år funnos qvinnor under 15 år.....				752.	
” ” ” om 21—55 år ”		” om 15—45 år		1,083.	
” ” ” öfver 55 år ”		” öfver 45 år		2,364.	

VI. Åldersklasser.

24. Hela riket.

A.** Bland 100 inbyggare i Sverige voro:

	Under 20 år.	20—60 år.	Öfver 60 år.
År 1855.....	42,52 %.	49,44 %.	8,04 %.
” 1860.....	42,67 ”	49,10 ”	8,23 ”
” 1865.....	42,87 ”	48,87 ”	8,26 ”
” 1870.....	43,10 ” ¹⁾	48,67 ”	8,23 ”

B.** Stad och landsbygd 1870.

	Under 20 år.		20—60 år.		Öfver 60 år.	
	Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.
Landsbygden	45,21 %.	42,89 %.	47,10 %.	48,09 %.	7,69 %.	9,29 %.
Städerna	41,92 ”	34,61 ” ²⁾	54,15 ”	57,16 ”	3,93 ”	8,23 ”
Sverige	44,81 %.	41,53 %.	47,95 %.	49,33 %.	7,24 %.	9,14 %.

25. Landsbygden 1870.

A.** Åldersklasserna under 20 år. ³⁾

	Män.	Qvinnor.		Män.	Qvinnor.
Landsbygden i			Landsbygden i		
1. Blekinge.....	48,02 %.	45,02 %.	13. Göteborg	44,71 %.	42,01 %.
2. Vesterbotten	47,77 ”	46,43 ”	14. Kristianstad	44,68 ”	42,28 ”
3. Norrbotten	47,53 ”	46,31 ”	15. Västernorrland ...	44,41 ”	42,78 ” ⁴⁾
4. Örebro	47,00 ”	44,93 ”	16. Halland	44,28 ”	42,04 ”
5. Kronoberg	46,97 ”	43,92 ”	17. Södermanland ...	43,86 ”	41,38 ”
6. Vermland	46,93 ”	43,91 ”	18. Kopparberg	43,75 ”	40,83 ”
7. Kalmar	46,92 ”	43,74 ”	19. Vestmanland	42,96 ”	39,97 ”
8. Skaraborg	46,88 ”	43,96 ”	20. Stockholms län ...	42,25 ”	39,91 ”
9. Jönköping	45,92 ”	42,57 ”	21. Uppsala	42,16 ”	39,12 ”
10. Elfsborg	45,91 ”	42,89 ”	22. Gotland	42,14 ”	37,59 ”
11. Malmöhus.....	44,96 ”	43,13 ”	23. Gelleborg	41,36 ”	39,10 ”
12. Östergötland	44,74 ”	42,01 ”	24. Jemtland	41,25 ”	40,19 ”

¹⁾ Den benägenhet till ökning, som röjes i dessa tal, får under åren 1856—65 sin förklaring i den höga nativiteten, åren 1866—70 åter i utvandringen, som företrädesvis drabbade åldersklasserna af den kraftigaste åldern. — ²⁾ Den stora skillnaden mellan mankönets och qvinkönets proportion är i det hela skenbar och beror på den samfälda qvinliga befolkningens öferskott, som åter är ett resultat af inflyttningen från landsbygden. — ³⁾ Jemför tabellen 43 A. — ⁴⁾ Västernorrlands låga proportion af inbyggare under 20 år trots den stora nativiteten får sin förklaring i den betydliga barndödligheten.

B.** Åldersklasserna 20—60 år.

	Män.	Qvinnor.		Män.	Qvinnor.
1. Stockholms län...	50,37 %	50,38 % ¹⁾	13. Malmöhus	47,23 %	48,85 %
2. Uppsala	50,04 "	49,66 "	14. Elfsborg	46,92 "	48,89 "
3. Vestmanland	49,56 "	49,42 "	15. Kristianstad	46,79 "	49,01 "
4. Gefleborg	49,47 "	49,00 "	16. Vermland	46,39 "	47,07 "
5. Kopparberg	48,70 "	48,15 "	17. Skaraborg	46,19 "	47,82 "
6. Gotland	48,46 "	50,15 "	18. Örebro	46,13 "	46,26 "
7. Göteborg	48,39 "	49,55 "	19. Vesterbotten	45,88 "	45,97 "
8. Västernorrland ..	48,28 "	47,65 "	20. Norrbotten	45,74 "	45,50 "
9. Jemtland	47,90 "	47,93 "	21. Blekinge	45,50 "	47,74 "
10. Halland	47,50 "	48,64 "	22. Kalmar	45,47 "	47,21 "
11. Södermanland	47,35 "	47,61 "	23. Jönköping	44,95 "	46,82 "
12. Östergötland	47,27 "	47,88 "	24. Kronoberg	44,78 "	47,07 " 2)

C.** Åldersklasserna öfver 60 år.

	Män.	Qvinnor.		Män.	Qvinnor.
1. Jemtland	10,85 %	12,97 % ³⁾	13. Kopparberg	7,55 %	11,02 %
2. Gotland	9,40 "	12,26 "	14. Vestmanland	7,49 "	10,61 "
3. Gefleborg	9,17 "	11,90 "	15. Stockholms län	7,38 "	9,71 "
4. Jönköping	9,13 "	10,61 "	16. Västernorrland	7,31 "	9,57 "
5. Södermanland	8,79 "	11,01 "	17. Elfsborg	7,17 "	8,32 "
6. Kristianstad	8,53 "	8,71 "	18. Skaraborg	6,93 "	8,22 "
7. Kronoberg	8,25 "	9,01 "	19. Göteborg	6,90 "	7,65 "
8. Halland	8,22 "	9,34 "	20. Örebro	6,87 "	8,81 " 4)
9. Östergötland	7,99 "	10,11 "	21. Norrbotten	6,73 "	8,19 "
10. Malmöhus	7,81 "	8,02 "	22. Vermland	6,68 "	8,44 " 4)
11. Uppsala	7,80 "	11,22 "	23. Blekinge	6,48 "	7,24 " !
12. Kalmar	7,61 "	9,05 "	24. Vesterbotten	6,35 "	7,60 " 4)

26. Städerna 1870.

A.** Åldersklasserna under 20 år.⁵⁾

Städerna i	Män.	Qvinnor.	Städerna i	Män.	Qvinnor.
1. Kronoberg	49,34 %!	34,92 % ⁶⁾	14. Norrbotten	44,11 %	35,96 %
2. Vermland	47,90 "	38,72 "	15. Östergötland	43,54 "	34,68 "
3. Jönköping	47,69 "	36,84 "	16. Södermanland ..	43,44 "	36,38 "
4. Skaraborg	46,98 "	37,23 "	17. Blekinge	42,91 "	34,91 "
5. Gotland	46,98 "	36,77 "	18. Vesterbotten	42,28 "	36,33 "
6. Örebro	46,97 "	38,25 "	19. Göteborg	42,20 "	35,28 "
7. Kalmar	45,71 "	38,10 "	20. Gefleborg	42,17 "	37,22 "
8. Malmöhus	45,67 "	39,77 "	21. Kristianstad	41,68 "	36,28 "
9. Elfsborg	45,09 "	35,89 "	22. Stockholms län ..	41,43 "	35,12 "
10. Halland	44,97 "	38,50 "	23. Västernorrland ..	40,69 "	34,89 "
11. Kopparberg	44,52 "	37,82 "	24. Uppsala	40,12 "	30,62 "
12. Jemtland	44,32 "	38,38 "	25. Stockholms stad.	35,31 "	29,08 " ! ⁷⁾
13. Vestmanland	44,17 "	35,01 "			

¹⁾ I full öfverensstämmelse med nativitetens vexlingar träffar man Mälardalens län samt Gotland och Jemtland i de första rummen i denna tabell men i de sista i den föregående. — ²⁾ De småländska länens ringa procent af dessa åldersklasser beror på utvandring, Vesterbottens, Norrbottens och Blekinge åter på det höga nativitetsbeloppet. —

³⁾ På 10,000 inbyggare af hvardera könet var vid nedanstående tidpunkter följande antal öfver 90 år gamla:*

	Män.	Qvinnor.		Män.	Qvinnor.		Män.	Qvinnor.
År 1810...	1,25.	7,56.	År 1840...	6,70.	14,97.	År 1860...	4,92.	11,71.
" 1825 ..	3,67.	10,07.	" 1850 ..	4,62.	10,55.	" 1870 ..	5,10.	11,95.

*För enstaka år förekommo visserligen inom det ena eller andra länet, särdeles de nordligaste, relativa tal högre än dessa, men intet enda län företer så höga tal utan

B.** Åldersklasserna 20—60 år.

	Män.	Qvinnor.
1. Stockholms stad	62,44 %	62,10 % ¹⁾
2. Vesternorrland ..	56,15 "	57,90 "
3. Uppsala	55,95 "	60,35 "
4. Göteborg	54,56 "	57,82 "
5. Gefleborg	54,47 "	55,50 "
6. Vesterbotten	54,21 "	58,29 "
7. Kristianstad	54,10 "	57,15 "
8. Stockholms län ..	53,82 "	53,95 "
9. Östergötland	52,44 "	56,98 "
10. Blekinge	51,86 "	54,54 "
11. Kopparberg	51,46 "	52,16 "
12. Norrbotten	51,37 "	55,21 "
13. Södermanland ..	51,10 "	53,16 "

	Män.	Qvinnor.
14. Jemtland	51,01 %	53,81 %
15. Vestmanland	50,84 "	54,22 "
16. Malmöhus	50,41 "	53,57 "
17. Elfsborg	49,85 "	55,03 "
18. Halland	49,70 "	53,24 "
19. Kalmar	49,20 "	53,01 "
20. Vermland	48,93 "	54,90 "
21. Örebro	48,53 "	53,60 "
22. Skaraborg	48,24 "	54,70 "
23. Jönköping	48,15 "	55,49 "
24. Gotland	48,12 "	52,56 "
25. Kronoberg	45,92 "	55,76 "

C.** Åldersklasserna öfver 60 år.

	Män.	Qvinnor.
1. Södermanland	5,46 %	10,46 %
2. Halland	5,33 "	8,26 "
3. Blekinge	5,20 "	9,55 "
4. Kalmar	5,09 "	8,89 "
5. Elfsborg	5,06 "	9,08 "
6. Vestmanland	4,99 "	10,77 "
7. Gotland	4,90 "	10,67 "
8. Skaraborg	4,78 "	8,07 "
9. Stockholms län	4,75 "	10,93 "
10. Kronoberg	4,74 "	9,32 "
11. Jemtland	4,67 "	7,81 "
12. Norrbotten	4,56 "	8,83 "
13. Örebro	4,50 "	8,15 "

	Män.	Qvinnor.
14. Kristianstad	4,22 %	6,57 %
15. Jönköping	4,16 "	7,67 "
16. Kopparberg	4,02 "	8,39 "
17. Östergötland	4,02 "	10,02 "
18. Uppsala	3,93 "	9,03 "
19. Malmöhus	3,92 "	6,66 "
20. Vesterbotten	3,51 "	5,38 "
21. Gefleborg	3,36 "	7,28 "
22. Stockholms stad	3,25 "	8,82 "
23. Göteborg	3,24 "	6,90 "
24. Vermland	3,17 "	6,38 "
25. Vesternorrland	3,16 "	7,21 "

VII. Lyten.

27.* Relativa antalet sinnessjuka 1870.

	På 10,000 inh.		På 10,000 inh.		På 10,000 inh.
1. Skaraborg	16,09.	9. Gotland	20,36.	18. Vestmanland	23,06.
2. Halland	18,00.	10. Vesternorrland	20,36.	19. Östergötland	23,20.
3. Göteborg	18,55.	11. Malmöhus	20,54.	20. Södermanland ...	23,44.
4. Blekinge	18,88.	12. Kristianstad	20,81.	21. Kopparberg	25,64.
5. Stockholms stad ..	19,19.	13. Örebro	20,86.	22. Jönköping	26,07.
6. Elfsborg	19,84.	14. Kronoberg	20,96.	23. Vermland	26,15.
7. Kalmar	19,99.	15. Uppsala	22,09.	24. Gefleborg	26,39.
8. Stockholms län ..	20,34. 2)	16. Vesterbotten	22,45.	25. Jemtland	30,09! 3)
		17. Norrbotten	22,75.		

afbrött och med en så omisskännelig riktning att stiga.» (Redogörelsen för 1870 års folkräkning, häft. III). Jfr med denna tabell dödlighetstabellen för de särskilda länen. — ⁴⁾ Den låga procenten för Örebro, Vermland och Vesterbotten kan ej nöjaktigt förklaras ur dödligheten, som är ovanligt ringa i dessa län. — ⁵⁾ Jfr tabellen 43 B. — ⁶⁾ Jfr tabellen 21 B. — ⁷⁾ En följd af den stora barndödligheten.

¹⁾ Denna stora öfvertalighet för de produktiva åldersklasserna är ingen glädjande föreföreteelse, i ty att den samma är resultat ej blott af arbetsfört folks invandring utan i mycket äfven af den stora dödligheten, som starkt härjar i de yngsta åldersklassernas leder och låter en ringa del af befolkningen uppnå en högre ålder. — ²⁾ Undantages Stockholms stad, intagas således de sex första rummen af Götaländska län. —

³⁾ Frekvensen tyckes vara störst i de oländigare och bergigare länen.

28.* Relativa antalet döfstumme.

På 10,000 inb.		På 10,000 inb.		På 10,000 inb.	
1. Stockholms stad	7,57.	9. Västernorrland	9,66.	18. Västmanland	10,79.
2. Malmöhus	7,82.	10. Gefleborg	9,77.	19. Uppsala	10,94.
3. Göteborg	8,26.	11. Skaraborg	9,81.	20. Vermland	11,14.
4. Kalmar	8,45.	12. Kristianstad	9,91.	21. Jemtland	11,35.
5. Elfsborg	8,56.	13. Vesterbotten	10,03.	22. Örebro	12,99.
6. Norrbotten	8,94.	14. Stockholms län	10,36. ¹⁾	23. Kronoberg	13,78.
7. Halland	9,43.	15. Gotland	10,36.	24. Kopparberg	14,93.
8. Jönköping	9,56.	16. Östergötland	10,46.	25. Blekinge	15,86.
		17. Södermanland	10,51.		

29.* Relativa antalet blinde.

På 10,000 inb.		På 10,000 inb.		På 10,000 inb.	
1. Göteborg	5,41.	9. Gefleborg	7,53.	18. Kronoberg	8,87.
2. Uppsala	6,07.	10. Stockholms län	7,77.	19. Västernorrland	9,06.
3. Skaraborg	6,08.	11. Elfsborg	7,84.	20. Vesterbotten	9,70.
4. Malmöhus	6,11.	12. Örebro	7,93.	21. Jönköping	10,23.
5. Halland	6,29.	13. Västmanland	8,16.	22. Jemtland	10,36.
6. Blekinge	6,82.	14. Norrbotten	8,28.	23. Vermland	10,95.
7. Stockholms stad	6,91.	15. Kalmar	8,37.	24. Kopparberg	11,33.
8. Kristianstad	6,94.	16. Östergötland	8,81.	25. Gotland	11,66.
		17. Södermanland	8,82.		

30. Hela relativa antalet lytte.

På 10,000 inb.		På 10,000 inb.		På 10,000 inb.	
1. Skaraborg	32,0.	10. Uppsala	39,1.	18. Östergötland	42,5.
2. Göteborg	32,2.	11. Västernorrland	39,1.	19. Södermanland	42,8.
3. Stockholms stad	33,7.	12. Norrbotten	40,0.	20. Gefleborg	43,7.
4. Halland	33,7.	13. Blekinge	41,6.	21. Kronoberg	43,7.
5. Malmöhus	34,5.	14. Örebro	41,8.	22. Jönköping	45,9.
6. Elfsborg	36,2.	15. Västmanland	42,0.	23. Vermland	48,2.
7. Kalmar	36,8.	16. Vesterbotten	42,2.	24. Kopparberg	51,2.
8. Kristianstad	37,5.	17. Gotland	42,4.	25. Jemtland	51,8. ²⁾
9. Stockholms län	38,5.				

31. Hufvuddelarna.

	På 10,000 inbyggare, fall af			
	Siinessjukdom.	Döfstumhet.	Blindhet.	Tillsammans
Götaland	20,3.	9,7.	7,5.	37,5.
Norrland	24,1.	9,9.	8,8.	42,8.
Svealand	23,0.	11,4.	8,9.	43,3. ²⁾
Jemtland + Kopparberg + Vermland	26,5.	12,5.	11,0.	50,0.
De vestgötiska länen + Halland	18,2.	9,0.	6,5.	33,7.

¹⁾ Af länen äro alltså här samtliga fem första belägna i Götaland: först i sjette rummet träffas ett län från Norrland och först i det fjortonde ett från Svealand. — ²⁾ Freqvensen är alltså i allmänhet minst i Götaland och störst i Svealand; de bergiga och oländiga nejderna äro värst hemsökta (Jemtland, Kopparberg, Vermland och de inre småländska länen). Från Götalands gynsamma ställning afvika, utom Jönköping och Kronoberg, i vissa fall äfven Blekinge och Gotland. Bland Svealands län stå Mälare-provinserna fördelaktigast utan tvifvel i samband med den ringa freqvensen i Stockholms stad. På samma sätt de omkring staden Göteborg liggande länen gynnssammare än det öfriga Götaland. — Talen i denna tabell äro bildade genom de föregående tabellernas hopläggning. Då härigenom intet afseende fastes vid lytenas kompikation, måste ofvanstående siffror vara något för höga, en oegentlighet som dock ej kan störa ordningen mellan länen.

32.* Hela Riket.

	Sinnessjuka.	På 10,000 inbyggare Döfstumme.	Blinde.	Tillsammans.
Landsbygden	22,81.	10,67.	8,71.	41,7.
Städerna	16,57.	7,28.	5,39.	29,2.
Sverige	21,56.	10,23.	8,06.	39,8.

33. Ålder och kön.

A.* Kön.

	Sinnessjuka.	På 10,000 inbyggare Döfstumme.	Blinde.	Tillsammans.
Mankön	22,88.	11,80.	7,67.	42,3.
Qvinkön	20,33.	8,77.	8,43.	37,5.

B.* Ålder.

	Sinnessjuka.	Döfstumme.	Blinde.
Under 20 år	10,77 %.	35,91 %.	12,18 %.
20—60 år	77,77 "	57,36 "	39,92 "
Öfver 60 år	11,46 "	6,73 "	47,90 "
	100,00 %.	100,00 %.	100,00 %.

VIII. Äktenskapen.

34. Stående äktenskap.

A. Hela riket. Bland 10,000 inbyggare voro gifte:

År 1751	3,653.	År 1785	3,679.	År 1835	3,387.
" 1754	3,683.	" 1790	3,601.	" 1840	3,295.
" 1757	3,707.	" 1795	3,616.	" 1845	3,270.
" 1760	3,661.	" 1800	3,603.	" 1850	3,265.
" 1763	3,683.	" 1805	3,553.	" 1855	3,260.
" 1766	3,666.	" 1810	3,556.	" 1860	3,319.
" 1769	3,671.	" 1815	3,544.	" 1865	3,335.
" 1772	3,597.	" 1820	3,522.	" 1870	3,266. ¹⁾
" 1775	3,640.	" 1825	3,552.		
" 1780	3,674.	" 1830	3,465.		

B.* Landsbygd och städer 1860 och 1870.

	Landsbygden.			Städerna.		
	Gifte voro bland 10,000			Gifte voro bland 10,000		
	män.	qvinnor.	inb.	män.	qvinnor.	inb.
År 1860	3,479.	3,329.	3,402.	2,886.	2,477.	2,686.
" 1870	3,405.	3,266.	3,334. ²⁾	3,091.	2,580.	2,810. ³⁾

¹⁾ Hufvudriktningarna hafva alltså varit: intet bestämdt utpräglat hvarken framskridande eller återgång åren 1750—1800; begynnande sänkning i äktenskapsfrekvensen åren 1800—1825 samt en oafbruten sänkning 1825—1855. Men under de senaste tjugu åren har förändringen tydligen gått i motsatt riktning, och den lägre siffran år 1870 torde få betraktas såsom ett tillfälligt undantag, föranlett af nästföregående års ogynnsamma ekonomiska förhållanden. — ²⁾ 1860-talets missväxter och nöd drabbade med sina följder mera landsbygden än städerna. — ³⁾ Denna betydliga höjning i proportionen, så mycket betydelsefullare gent emot den samtidiga återgången på landsbygden, visar att den kraft, hvarmed de svenska städerna höja sig ur sin ofördelaktiga ställning, är af nog seghet att motstå ganska ogynnsamma yttre omständigheter. Anmärkas bör emellertid, att inflyttningen från landsbygden till städerna af arbetsfört folk under senare tider tagit en mycket större utsträckning än förut, ett förhållande, som ej obetydligt inverkar på dessa skiftningar.

C. Lünen år 1870.

Gifte voro:				Gifte voro:			
	Bland 10,000	Bland 10,000	Bland 10,000		Bland 10,000	Bland 10,000	Bland 10,000
	inh.	män.*	qvinnor.*		inh.	män.*	qvinnor.*
1. Gotland	3,790.	3,954. ¹⁾	3,637.	14. Skaraborg	3,290.	3,372.	3,210.
2. Jemtland	3,660.	3,645.	3,674.	15. Halland	3,190.	3,278.	3,105.
3. Gefleborg	3,650.	3,765.	3,535.	16. Örebro	3,190.	3,261.	3,123.
4. Södermanland	3,540.	3,620.	3,466.	17. Malmöhus	3,170.	3,220.	3,123.
5. Kopparberg	3,530.	3,676.	3,399.	18. Kristianstad	3,170.	3,234.	3,112.
6. Uppsala	3,520.	3,695.	3,361.	19. Blekinge	3,170.	3,279.	3,059.
7. Vestmanland	3,500.	3,637.	3,372.	20. Elfsborg	3,140.	3,240.	3,036.
8. Stockholms län	3,480.	3,572.	3,385.	21. Norrbotten	3,130.	3,158.	3,102.
9. Jönköping	3,460.	3,596. ²⁾	3,335.	22. Vermland	3,060.	3,135.	2,992.
10. Östergötland	3,380.	3,507.	3,266.	23. Vesterbotten	3,020.	3,065.	2,980.
11. Kalmar	3,360.	3,440.	3,227.	24. Göteborg ³⁾	2,950.	3,054.	2,853.
12. Västernorrland	3,320.	3,393.	3,247.	25. Stockholms stad	2,520.	2,815.	2,283. ⁴⁾
13. Kronoberg	3,320.	3,434.	3,220. ⁵⁾				

35. Antal enkor för hvarje hundratals enklingar.

1. Kristianstad	177.	10. Vermland	224.	19. Kopparberg	270.
2. Norrbotten	189.	11. Örebro	234.	20. Västernorrland	282.
3. Kronoberg	202.	12. Skaraborg	235.	21. Östergötland	288.
4. Vesterbotten	204.	13. Södermanland	249.	22. Vestmanland	299.
5. Malmöhus	212.	14. Göteborg	251.	23. Uppsala	299.
6. Jemtland	217.	15. Kalmar	254.	24. Gotland	335.
7. Blekinge	218.	16. Jönköping	254.	25. Stockholms stad	492.
8. Halland	219.	17. Gefleborg	259.		
9. Elfsborg	222.	18. Stockholms län	265.		
Landsbygden	227.	Städerna	429.	Hela riket	246.

36. Fränskilde år 1870.

Antal fränkskilde mot 10,000 gifte.					
1. Kopparberg	7.	10. Halland	12. ⁶⁾	19. Uppsala	19
2. Skaraborg	8.	11. Södermanland	13.	20. Kalmar	22.
3. Vesterbotten	9.	12. Gotland	14.	21. Kristianstad	23.
4. Norrbotten	10.	13. Västernorrland	15.	22. Malmöhus	25.
5. Jemtland	10.	14. Jönköping	15.	23. Blekinge	25.
6. Vermland	10.	15. Vestmanland	16.	24. Kronoberg	27.
7. Örebro	10.	16. Östergötland	16.	25. Stockholms stad. 130. ⁷⁾	
8. Gelfeborg	11.	17. Göteborg	17. ⁶⁾		
9. Elfsborg	12.	18. Stockholms län ..	18.		
Landsbygden	13,4;	Städerna	58,3;	Hela riket	18,5.

¹⁾ På landsbygden 4,021, det högsta af alla hithörande tal. — ²⁾ För städerna: 3,553, hvilket är maximum för städerna, sammanförda efter län. Med denna stora äktenskapsfrekvens för Jönköpings läns städer öfverensstämmer deras högst betydliga nativitet (se tab. 43 B). — ³⁾ För staden Vexjö: 2,019, minimum af alla hithörande tal. — ⁴⁾ För landsbygden ensamt 3,010, 3,042, 2,967. Denna ringa äktenskapsfrekvens finner hvarken sin förklaring uti något inflytande från staden Göteborg, — åtminstone visar Stockholms omnejd mycket höga siffror, — ej heller uti yrkesfördelningen, då tvärt om en högt uppdrifven konstflit plägar medföra stor äktenskapsfrekvens. — ⁵⁾ Besinnar man att ej mindre än 62 % af Stockholms befolkning tillhöra de produktiva åldersklasserna, varder detta resultat så mycket sorgligare. — ⁶⁾ En besämd olikhet förefinnes alltså i detta hänseende mellan olika områden af vårt land, i det hela Norrland med undantag af Västernorrland, vidare de vestra länen i Svealand samt vestra Götaland, intaga en synnerligen fördelaktig ställning i motsats till Mälareprovinserna samt östra och södra Götaland. Härifrån gör Göteborgs och Bohus län ett skenbart undantag, beroende på den stora öfvervigten af stadsbefolkningen: på landsbygden i detta län funnos år 1870 blott 6,5 fränskilde mot 10,000 gifte, således t. o. m. mindre än i Kopparbergs län. — ⁷⁾ Göteborgs stad år 1868: 51.

37. Relativa antalet ogifte år 1870.

Af den manliga befolkningen öfver 20 års ålder voro ogifte: ¹⁾

1. Gotland	25,1 %	10. Skaraborg	30,3 %	19. Vermland	34,0 %
2. Jönköping	26,7 "	11. Östergötland	30,5 "	20. Norrbotten	34,8 "
3. Kopparberg	27,6 "	12. Blekinge	30,7 "	21. Kristianstad ..	34,8 "
4. Kronoberg	27,7 "	13. Stockholms län ..	31,0 "	22. Malmöhus	34,8 "
5. Södermanland	28,4 "	14. Halland	31,0 "	23. Vesterbotten ..	36,1 "
6. Kalmar	28,5 "	15. Örebro	31,9 "	24. Göteborg	39,0 "!
7. Gefleborg	29,1 "	16. Jemtland	32,2 "	25. Stockholms stad	51,6 "!
8. Vestmanland	29,6 "	17. <i>Elfsborg</i>	32,6 "		
9. Uppsala	29,8 "	18. Västernorrland ..	33,7 "		

Landsbygden..... 31 %, men städerna..... 41 %. Hela riket..... 32,4 %.

38. Relativa antalet årligen ingångna äktenskap.

A. Hela riket.

I medeltal för åren	På 100,000 inb.	I medeltal för åren	På 100,000 inb.	I medeltal för åren	På 100,000 inb.
1751—1755	927 ¹⁾	1796—1800	807.	1841—1845	722.
1756— 60	894. ²⁾	1801— 05	790.	1846— 50	763.
1761— 65	889.	1806— 10	894. ⁶⁾	1851— 55	722.
1766— 70	840.	1811— 15	835. ⁸⁾	1856— 60	781. ⁸⁾
1771— 75	814. ⁴⁾	1816— 20	835.	1861— 65	713.
1776— 80	884.	1821— 25	887.	1866— 70	599 ¹⁰⁾
1781— 85	778.	1826— 30	778.	1871— 74	702. ¹¹⁾
1786— 90	808.	1831— 35	744.		
1791— 95	916. ⁵⁾	1836— 40	659. ⁷⁾		
I medeltal 1751—1775	872.	I medeltal 1826—1850	732.		
" 1776—1800	840.	" 1851—1874	702. ¹¹⁾		
" 1801—1825	858.				

B. Stad och landsbygd.

	Landsbygden.	Städerna.
Åren 1856—60	769.	893.
" 1861—70	644.	732.
" 1871—74	683.	819. ¹²⁾

C.** Länen åren 1816—60.

På 100,000 inb.	På 100,000 inb.	På 100,000 inb.
1. Stockholms stad 815.	10. Uppsala 765.	19. Norrbotten 740.
2. Kalmar 815.	11. Malmöhus 765.	20. Jönköping 735.
3. Östergötland 805.	12. Gotland 765.	21. Vesterbotten 730.
4. Stockholms län 805.	13. Örebro 765.	22. Kristianstad 725.
5. Gefleborg 785.	14. Blekinge 760.	23. Kronoberg 725.
6. Västernorrland 775.	15. Kopparberg 750.	24. Jemtland 720.
7. Skaraborg 775.	16. Elfsborg 745.	25. Halland 720. ¹²⁾
8. Södermanland 775.	17. Göteborg 740.	
9. Vestmanland 765.	18. Vermland 740.	

¹⁾ D. ä. sådana som aldrig inträdt i äktenskap; enklingar och fränskilde således ej medräknade. — ²⁾ Alla Svealand's län med undantag af Vermland stå således fördelaktigare än medeltalet (32,4 %), hvilket i allmänhet tyckes vara fallet med östra delen af Sydsvrige. Lägst stå några län i vestra Sverige (Göteborg, Elfsborg och Vermland), vidare Skåne samt de fyra nordligaste länen. — ³⁾ År 1760: 1,000. — ⁴⁾ År 1773: 680! — ⁵⁾ År 1791: 1,100, det högsta tal som sedan tabellverkets början förekommit i vårt land. — ⁶⁾ År 1810: 1,087 och 1811: 1,075. — ⁷⁾ År 1838: 601. — ⁸⁾ År 1859: 828. — ⁹⁾ Åren 1866—70 respektive 672, 609, 546(!), 564 och 601. — ¹⁰⁾ Respektive 647, 693, 731 och 727. — ¹¹⁾ Man ante sig noga att tillmätta dessa siffror en större betydelse än de förtjena. Antalet ingångna äktenskap beror natur-

D.** Länen 1856—60.¹⁾

På 100,000 inb.	På 100,000 inb.	På 100,000 inb.
1. Stockholms stad... 970!!	10. Örebro... 806.	18. Jemtland... 755.
2. Stockholms län... 862.	11. Gotland... 800.	19. Elfsborg... 740.
3. Östergötland... 847.	12. Västernorrland... 794.	20. Halland... 735.
4. Södermanland... 826.	13. Vestmanland... 793.	21. Malmöhus... 720.
5. Uppsala... 825.	14. Blekinge... 787.	22. Kronoberg... 715.
6. Jönköping... 820.	15. Göteborg... 769.	23. Kristianstad... 710.
7. Kalmar... 813.	16. Kopparberg... 763.	24. Vesterbotten... 705.
8. Gefleborg... 813.	17. Vermland... 753.	25. Norrbotten... 700.
9. Skaraborg... 807.		

E. Länen 1861—65.

På 100,000 inb.	På 100,000 inb.	På 100,000 inb.
1. Stockholms stad... 845.	10. Jönköping... 742.	19. Kronoberg... 678.
2. Stockholms län... 827.	11. Vestmanland... 742.	20. Göteborg... 674.
3. Södermanland... 792.	12. Norrbotten... 725.	21. Kristianstad... 668.
4. Uppsala... 778.	13. Malmöhus... 712.	22. Kopparberg... 664.
5. Kalmar... 757.	14. Gotland... 704.	23. Elfsborg... 649.
6. Blekinge... 756.	15. Skaraborg... 701.	24. Halland... 639.
7. Östergötland... 751.	16. Vesterbotten... 694.	25. Vermland... 632.
8. Västernorrland... 750.	17. Jemtland... 692.	
9. Gefleborg... 746.	18. Örebro... 690.	

F. Länen 1866—70.

På 100,000 inb.	På 100,000 inb.	På 100,000 inb.
1. Stockholms stad... 712.	10. Norrbotten... 615.	19. Örebro... 568.
2. Vestmanland... 679.	11. Östergötland... 613.	20. Vesterbotten... 568.
3. Stockholms län... 677.	12. Malmöhus... 609.	21. Jemtland... 567.
4. Gefleborg... 644.	13. Gotland... 609.	22. Kronoberg... 563.
5. Västernorrland... 641.	14. Jönköping... 599.	23. Elfsborg... 555.
6. Södermanland... 630.	15. Göteborg... 593.	24. Kristianstad... 554.
7. Uppsala... 618. ²⁾	16. Halland... 592.	25. Vermland... 539. ³⁾
8. Blekinge... 618.	17. Skaraborg... 578.	
9. Kopparberg... 616.	18. Kalmar... 575.	

ligtvis i första hand på antalet giftvuxne, hvilket proportionsvis under de sista 100 åren ej undergått några större förändringar, men i betydlig mån också på dödligheten, i ty att antalet omgiften sänkes vid minskad dödlighet och dermed äfven hela antalet ingångna äktenskap. Nu är det en känd sak, att dödligheten sjunkit ofantligt i Sverige under de år våra siffror omfatta. Omgifterna ingå ock derfor i våra dagar med en mycket mindre procent än för 100 år sedan, och den ringa dödligheten låter dessutom ett ganska litet antal nyingångna äktenskap betydligt öka antalet af »de stående». För att taga ett exempel! Åren 1811—15 ingingos årligen 895 äktenskap på 100,000 inb. och dock sjönk under samma tid de giftes antal från 35,56 % af folkmängden till 35,44 %. Åren 1861—65 deremot höjdes de giftes artal från 33,19 till 33,35 %, oaktadt de ingångna äktenskapen voro blott 713 på hvarje hundratusental inb. Fullständigt bevisande skulle dessa tal vara, om de alla uttryckte medeltalsförhållanden och icke, såsom de giftes procenttal af befolkningen, gälde blott enskilda år; redan i denna gestalt antyda de dock, att om än minskningen i äktenskapsfrekvensen är oemotsäglig, den samma icke uppträd i den skala, som tabellen 38 A utvisar. Snarare uttrycker tabellen 34 A. det verkliga förhållandet; dock inverter här till någon del de vuxna åldersklassernas växlande styrka. — ¹⁾ 1873: 868.

¹⁾ De synnerligen höga talen för en stor del af länen under denna femårsperiod hafva sin grund dels i det ekonomiskt gynnsamma tillståndet, dels i en fördelaktig fördelning af åldersklasserna. Åren 1861—75 deremot har den åldersklass, inom hvilken de flesta äktenskapen slutas, varit ovanligt fåtalig, hvarom se Hellstenius Studier i jemförande befolkningsstatistik sid. 89. — ²⁾ Mälareprovinserna tyckas bland alla våra län hafva minst lidit af nödåren 1867—69. — ³⁾ Samtliga sex sista länen jemte Jönköpings vordo svårast hemsökta af missväxterna dessa år.

G. Länen 1871—74.

På 100,000 inb.	På 100,000 inb.	På 100,000 inb.
1. Vesternorrland..... 895. ¹⁾	10. Södermanland..... 723.	19. Gotland..... 643.
2. Stockholms stad... 885.	11. Malmöhus..... 719.	20. Kristianstad..... 633.
3. Gefleborg..... 850.	12. Blekinge..... 715.	21. Kronoberg..... 624.
4. Vesterbotten..... 831.	13. Östergötland..... 704.	22. Vermland..... 618.
5. Norrbotten..... 799.	14. Göteborg..... 700.	23. Jönköping..... 617.
6. Vestmanland..... 780.	15. Örebro..... 692.	24. Skaraborg..... 611.
7. Jemtland..... 775.	16. Uppsala..... 685.	25. Elfsborg..... 599.
8. Kopparberg..... 767.	17. Kalmar..... 662.	
9. Stockholms län... 755.	18. Halland..... 645.	

39. Omgiften ²⁾ i procent af samtliga ingångna äktenskap 1871—74.

1. Jemtland..... 10,0 %.	10. Östergötland... 14,6 %.	19. Skaraborg..... 16,3 %.
2. Kopparberg... 10,8 % ³⁾	11. Stockholms stad 14,6 %	20. Elfsborg..... 16,7 %
3. Gefleborg..... 12,4 %	12. Vesterbotten... 14,6 %	21. Jönköping..... 17,3 %
4. Vermland..... 13,3 %	13. Kristianstad... 14,8 %	22. Stockholms län. 17,7 %
5. Vesternorrland 13,4 %	14. Göteborg..... 15,8 %	23. Kalmar..... 19,9 %
6. Malmöhus..... 13,6 %	15. Uppsala..... 15,9 %	24. Blekinge..... 20,1 %
7. Örebro..... 14,0 %	16. Gotland..... 16,0 %	25. Kronoberg..... 20,3 %
8. Vestmanland... 14,2 %	17. Halland..... 16,2 %	
9. Södermanland. 14,6 %	18. Norrbotten... 16,8 %	

Landsbygden..... 15,4 %; Städerna..... 13,9 %; Hela riket..... 15,1 %.

40. Årligen ingångna äktenskap i procent af den giftasvuxna befolkningen.

Åren	Antal äktenskap på 1,000 inb. i åldern 21—50 år.	Åren	Antal äktenskap på 1,000 inb. i åldern 21—50 år.	Åren	Antal äktenskap på 1,000 inb. i åldern 21—50 år.
1751—1760... 25,0!		1801—1810... 20,8.		1851—1860... 19,0.	
” 1761—70... 21,9.		” 1811—20... 21,5.		” 1861—70... 17,2.	
” 1771—80... 21,1.		” 1821—30... 21,3.		” 1871—74... 18,5.	
” 1781—90... 19,3.		” 1831—40... 18,4.			
” 1791—1800... 21,2.		” 1841—50... 19,5.			

I medeltal 1751—1775..... 22,6.	I medeltal 1826—1850..... 19,1.
” 1776—1800..... 20,6.	” 1851—1874..... 18,0. ⁴⁾
” 1801—1825..... 21,5.	

41. Åldern vid äktenskapens ingående.

A.** Hela riket.

Åren	Af 100 vigde män hafva befunnit sig i åldern
	under 25 år. 26—35 år. 36—50 år. öfver 50 år.
1831—35..... 35,90.	45,80. 14,10. 4,20.
” 1836—40..... 36,40.	46,40. 13,60. 3,60.

¹⁾ År 1873: 955 och 1874: 960! Den plötsliga uppbomstring, som efterföljt 1868 och 1869 års allmänna nöd, framträder synnerligen utpräglad i de norrländska länen. I Norrlands städer ingingos åren 1872 och 1873 1,102 och 1874 t. o. m. 1,175 (!) giftermål för 100,000 inb. — Under nämnda tvenne år hafva undantagsvis Uppsala län samt de bergsbrukidkande länen i Svenland företett större äktenskapsfrekvens på landsbygden än i städerna. — ²⁾ Det är sådana äktenskap, i hvilka endera eller båda koutrahenterna varit enkling eller enka. — ³⁾ I det hela taget kan man anse första rummet tillhöra Kopparbergs län. Till följd af den ringa dödligheten äro nemligen äktenskapen gemenligen i Jemtland så långvariga, att vid deras upplösning genom endera makens död den öfverlevande ej gerna tillhör en ålder, passande för ett nytt. Möjligen är det icke utan betydelse, att Kopparbergs län jemväl företer minsta antalet fränskilde; liksom högsta antalet af såväl omgiften som fränskilde träffas inom Kronobergs, Blekinge och Kalmar län. — ⁴⁾ Jfr aum. 11, sid. 91.

Af 100 vigde män hafva befunnit sig i åldern				
Åren	under 25 år.	26—35 år.	36—50 år.	öfver 50 år.
1841—45.....	35,30.	49,30.	12,10.	3,30.
” 1846—50.....	33,30.	52,70.	11,30.	2,70.
” 1851—55.....	28,38.	55,90.	12,92.	2,80.
” 1856—60.....	26,01.	54,77.	16,00.	3,22.
” 1861—65.....	20,98.	57,66.	17,77.	3,59.
” 1866—70.....	21,25. ¹⁾	57,66.	17,36.	3,73.

Af 100 vigda kvinnor hafva befunnit sig i åldern				
Åren	under 25 år.	26—35 år.	36—50 år.	öfver 50 år.
1831—35.....	46,80.	38,70.	13,10.	1,90.
” 1836—40.....	47,90.	38,70.	11,90.	1,50.
” 1841—45.....	46,50.	41,50.	10,50.	1,50.
” 1846—50.....	43,80.	45,00.	9,60.	1,60.
” 1851—55.....	40,22.	47,90.	10,70.	1,18.
” 1856—60.....	39,31.	46,73.	12,86.	1,10.
” 1861—65.....	36,61.	48,10.	14,14.	1,15.
” 1866—70.....	37,50.	48,17.	13,16.	1,17.
” 1871—74.....	36,73. ¹⁾	48,22.	13,98.	1,07.

B.** Stad och landsbygd 1866—70.

M ä n				
	under 25 år.	26—35 år.	36—50 år.	öfver 50 år.
Landsbygden	22,07.	57,06.	17,05.	3,82.
Städerna.....	16,32.	61,50.	19,17.	3,01.

K v i n n o r				
	under 25 år.	26—35 år.	36—50 år.	öfver 50 år.
Landsbygden	38,98.	47,29.	12,54.	1,19.
Städerna.....	28,17.	53,77.	17,03.	1,03.

C. Länen 1866—70.

Bland 100 i äktenskap inträdda kvinnor voro under 25 år:

1. Kopparberg	46,6.	10. Vesterbotten	41,3.	19. Kristianstad....	35,1.
2. Jemtland	42,6.	11. Gotland.....	39,8.	20. Skaraborg	34,8.
3. Norrbotten	42,5.	12. Jönköping	39,6.	21. Malmöhus	34,3.
4. Kronoberg	42,4.	13. Örebro.....	39,3.	22. Halland	34,3.
5. Vestmanland.....	42,2.	14. Uppsala	38,7.	23. Elfsborg	33,9.
6. Södermanland	41,8.	15. Stockholms län ...	37,8.	24. Göteborg	31,1.
7. Gefleborg	41,7.	16. Blekinge.....	37,5.	25. Stockholms stad	24,2!! ²⁾
8. Västernorrland	41,6.	17. Östergötland	36,6.		
9. Kalmar.....	41,4.	18. Vermland	35,9.		

42. Ingångna äktenskap årtidvis 1871—73.

Af samtliga äktenskap ingingos under årets trenne sista månader i

1. Södermanland	57 %.	4. Stockholms län ...	53 %.	7. Örebro	50 %.
2. Gotland	56 ”	5. Uppsala	53 ”	8. Gefleborg	48 ”
3. Vestmanland.....	56 ”	6. Östergötland	52 ”	9. Kristianstad	46 ”

¹⁾ Det är i sanning ingen ringa omhvälfning i vårt folks hela lefnadssätt som försiggått i det tysta, innan de yngre i äktenskap inträdde männens antal kunnat sjunka med 15 % och de yngre kvinnornas med 10 %. — ²⁾ Största antalet äktenskap i yngre år ingås således i Norrland, Svealand och de mindre bördiga länen i Götaland; minsta deremot i Bohuslän, Västergötland, Halland och Skåne. Jfr tabellen öfver barnaföderna ålder sid. 103.

Af samtlige äktenskap ingingos under årets *trenne sista månader* i

10. Malmöhus 46 %.	16. Elfsborg 42 %.	22. Vesterbotten . . . 39 %.
11. Kalmar 46 "	17. Kopparberg 41 "	23. Göteborg 37 "
12. Skaraborg 46 "	18. Blekinge 41 "	24. Norrbotten 36 "
13. Jönköping 44 "	19. Västernorrland... 40 "	25. Jemtland..... 33 "
14. Vermland 43 "	20. Halland 40 "	
15. Stockholms stad . 42 "	21. Kronoberg..... 39 "	
i Svealand 48 %;	i Götaland 45 %;	i Norrland 40 %.
i Mälareprovinserna 55 %;	i de fyra nordligaste länen 38 %.	

IX. Nativiteten.

43. Antalet årligen lefvande födde i procent af folkmängden.

A. Hela riket.

Åren 1751—1755 3,75 %!	Åren 1796—1800 3,28 %.	Åren 1841—1845 3,12 %.
" 1756—60 3,48 "	" 1801—05 3,13 "	" 1846—50 3,08 "
" 1761—65 3,50 "	" 1806—10 3,04 "	" 1851—55 3,18 "
" 1766—70 3,40 "	" 1811—15 3,30 "	" 1856—60 3,37 "
" 1771—75 3,14 "	" 1816—20 3,36 "	" 1861—65 3,32 "
" 1776—80 3,46 "	" 1821—25 3,57 "	" 1866—70 2,97 %!
" 1781—85 3,18 "	" 1826—30 3,36 "	" 1871—74 3,05 % ¹⁾
" 1786—90 3,24 "	" 1831—35 3,23 "	
" 1791—95 3,42 "	" 1836—40 3,06 "	

** Följande enskilda år har nativiteten öfverstigit 3,50 %:

- Samtliga 8 åren 1749—56; året 1751: 3,94! — 1755: 3,82; de öfriga 3,60—3,79.
- Samtliga 5 åren 1760—64 samt 1767; maximum 3,66, minimum 3,52 %.
- Året 1775 samt de tre åren 1788—90; procenten växlar mellan 3,72 och 3,50.
- De enstaka åren 1792 och 1797: 3,72 och 3,50 respektive.
- Åren 1811, 1815 och 1816: 3,57, 3,57 och 3,59 respektive.
- Åren 1821—23 samt 1825—26 och 1829; växlande mellan 3,72 och 3,50 %.
- Åren 1858—60: respektive 3,50, 3,52 och 3,52.

Under 3 procent har nativiteten varit åren

1772 2,89 %.	1809 2,66 %.	1839 2,96 %.	1868 2,75 %.
1773 2,53 %!	1813 2,99 "	1846 3,00 "	1869 2,82 "
1800 2,86 "	1838 2,95 "	1847 2,97 "	1870 2,83 "

¹⁾ Grunddragen äro således följande: från den mycket höga ståndpunkten 1751—55 sänker sig nativiteten åren 1756—75 ända ned till det förra århundradets lägsta siffra 3,14 %; efter en plötslig stegring åren 1776—80 följer ny återgång 1781—85, men sedan höjning intill år 1795. Därefter följer en femtonårig period af betydlig sänkning 1796—1810, som efterföljes af en lika lång mycket hastig stegring intill år 1825, hvarigenom nativiteten uppstiger till en höjd, som blott en gång öfverträffats i vårt land (1751—55). Efter en plötslig sänkning är nativitetsbeloppet sedan ringa under hela tidrymden 1826—50, höjer sig betydligt åren 1851—65, men sjunker åren 1866—70 lägre än någonsin och höjer sig därefter mycket långsamt upp till den närvarande ställningen af något öfver 3 %.

1751—1760	3,61 %.	1791—1800	3,35 %.	1831—1840	3,14 %.
1761— 70	3,43 "	1801— 10	3,08 "	1841— 50	3,10 "
1771— 80	3,29 "	1811— 20	3,34 "	1851— 60	3,28 "
1781— 90	3,21 "	1821— 30	3,46 "	1861— 70	3,14 "

1751—1775	3,44 %.	1826—1850	3,16 %.
1776—1800	3,32 "	1851—1874	3,18 " ¹⁾
1801—1825	3,29 "		

B. Stad och landsbygd.

	1856—60.	Nativitetsprocenten. ²⁾	1861—65.	1866—70.	1871—74.
Landsbygden	3,36 %.		3,30 %.	2,94 %.	3,03 %.
Städerna	3,40 "		3,44 "	3,20 "	3,17 "

C. Länen 1841—73. ³⁾

1. Norrbotten	3,72 %. ⁴⁾	10. Vermland	3,25 %.	19. Södermanland	3,00 %.
2. Vesterbotten	3,60 "	11. Malmöhus	3,25 "	20. Vestmanland	2,97 "
3. Blekinge	3,45 "	12. Kristianstad	3,20 "	21. Stockholms län	2,95 "
4. Stockholms stad	3,42 "	13. Elfsborg	3,20 "	22. Gefleborg	2,87 "
5. Kronoberg	3,36 "	14. Göteborg	3,18 "	23. Uppsala	2,85 "
6. Vesternorrland	3,34 "	15. Jönköping	3,16 "	24. Jemtland	2,79 "
7. Kalmar	3,32 "	16. Halland	3,14 "	25. Gotland	2,57 " ⁵⁾
8. Skaraborg	3,32 "	17. Kopparberg	3,10 "		
9. Örebro	3,32 "	18. Östergötland	3,08 "		

	1841—60.	1861—74.		1841—60.	1861—74.
Norrland	3,17 %.	3,27 %.	Svealand med Stockholm	3,12 %.	3,01 %.
Götaland	3,24 "	3,09 "	" utan	3,10 "	2,96 " ⁵⁾

¹⁾ Jfr tabellen 45. Nativitetsprocenten för andra Europeiska land finnes intagen i bilagan 2. — ²⁾ D. ä. antalet årligen lefvande födde i % af folkmängden. — ³⁾ Nedanstående siffror angifva nativitetsprocenten för hvarje län under respektive perioderna 1856—60, 1861—65, 1866—70 och 1871—74. *Stockholms stad*: 3,60, 3,61, 3,32 och 3,24 %. — *Stockholms län*: 2,94, 3,18, 2,95 och 2,97 %. — *Uppsala*: 2,92, 3,07, 2,85 och 2,83 %. — *Södermanland*: 3,03, 3,29, 2,90 och 2,97 %. — *Östergötland*: 3,28, 3,30, 2,97 och 2,92 %. — *Jönköping*: 3,38, 3,37, 2,98 och 3,01 %. — *Kronoberg*: 3,45, 3,39, 3,04 och 3,12 %. — *Kalmar*: 3,44, 3,45, 3,05 och 3,05 %. — *Gotland*: 2,77, 2,66, 2,29 och 2,30 %! — *Blekinge*: 3,57, 3,52, 3,22 och 3,29 %. — *Kristianstad*: 3,25, 3,19, 2,86 och 2,94 %. — *Malmöhus*: 3,26, 3,24, 2,95 och 2,98 %. — *Halland*: 3,36, 3,23, 2,88 och 2,95 %. — *Göteborg*: 3,40, 3,17, 2,94 och 3,00 %. — *Elfsborg*: 3,47, 3,25, 2,86 och 2,87 %. — *Skaraborg*: 3,62, 3,45, 3,21 och 2,92 %. — *Vermland*: 3,57, 3,37, 2,95 och 2,97 %. — *Örebro*: 3,62, 3,50, 3,09 och 3,17 %. — *Vestmanland*: 3,08, 3,14, 2,95 och 3,15 %. — *Kopparberg*: 3,26, 3,23, 2,86 och 3,13 %. — *Gefleborg*: 2,98, 3,01, 2,83 och 3,15 %. — *Vesternorrland*: 3,40, 3,49, 3,11 och 3,61 %. — *Jemtland*: 2,87, 3,03, 2,67 och 2,98 %. — *Vesterbotten*: 3,60, 3,71, 3,07 och 3,57 %. — *Norrbotten*: 3,79, 3,92, 3,45 och 3,78 %. — ⁴⁾ År 1863: 4,13 %, den högsta nativitet som på senare tider förekommit i vårt land. — ⁵⁾ Då dessa siffror omfatta ett tredjedels århundrade, kunna dessa stora olikheter de olika länen imellan, alldeles icke vara af tillfällig art, och tabellerna 45 B och 46 C visa, att de icke ega sin grund vare sig i de produktiva åldersklassernas växlande styrka eller i den olika äktenskapsfrekvensen. — ⁶⁾ Den höjning af nativiteten i norra delen af vårt land, och den sänkning, som utmärker Götaland, nådde båda år 1874 en oproportionerlig höjd, såsom klart framgår af följande sammanställning:

Nativiteten				Nativiteten			
1841-60. 1874. Skilnad.				1841-60. 1874. Skilnad.			
Vesternorrland	3,30 %	3,93 %	+ 0,63 %!	Kopparberg ...	3,09 %	3,38 %	+ 0,29 %
Gefleborg	2,79 "	3,41 "	+ 0,62 "	Vestmanland ...	2,93 "	3,24 "	+ 0,31 "
Jemtland	2,65 "	3,12 "	+ 0,47 "	Norrbotten	3,63 "	3,88 "	+ 0,25 "

44. Landsbygden och städerna länsvis 1851—70.

A. Landsbygden.

Nativitets-%.		Nativitets-%.		Nativitets-%.	
1. Norrbotten ¹⁾	3,84 %.	9. Västernorrland ..	3,25 %.	18. Södermanland ..	3,03 %.
2. Blekinge ¹⁾	3,61 "	10. Jönköping	3,24 "	19. Stockholms län ..	3,02 "
3. Västernorrland	3,52 "	11. Elfsborg	3,23 "	20. Västmanland	3,01 "
4. Skaraborg	3,43 "	12. Malmöhus	3,18 "	21. Uppsala	2,86 "
5. Kalmar	3,37 "	13. Kristianstad	3,16 "	22. Gefleborg	2,84 "
6. Örebro	3,37 "	14. Halland	3,16 "	23. Jemtland	2,82 "
7. Kronoberg	3,34 "	15. Östergötland	3,16 "	24. Gotland	2,57 "
8. Vermland	3,30 "	16. Göteborg	3,15 "		
		17. Kopparberg	3,10 "		

B. Städerna.

Nativitets-%.		Nativitets-%.		Nativitets-%.	
1. Jönköpings län 3,60 % ²⁾		9. Göteborg	3,30 %.	17. Södermanland ..	3,08 %.
2. Stockholmsstad 3,51 "		10. Östergötland ..	3,23 "	18. Uppsala	3,07 "
3. Jemtland!!	3,53 " ³⁾	11. Kopparberg ...	3,22 "	19. Halland	3,07 "
4. Gefleborg!	3,45 " ³⁾	12. Västernorrland!	3,22 " ³⁾	20. Kristianstad ...	3,00 "
5. Malmöhus	3,40 "	13. Norrbotten! ...	3,20 " ³⁾	21. Västmanland ..	2,98 "
6. Vermland	3,34 "	14. Skaraborg!	3,15 "	22. Elfsborg	2,93 "
7. Västernorrland 3,34 "		15. Kronoberg ...	3,14 "	23. Gotland	2,82 "
8. Örebro	3,32 "	16. Kalmar!	3,10 "	24. Stockholms län	2,81 "
				25. Blekinge!!	2,78 " ³⁾

N a t i v i t e t e n			N a t i v i t e t e n				
1841-60. 1874. Skilnad.			1841-60. 1874. Skilnad.				
Blekinge . . .	3,56 %.	3,29 %.	—0,27 %.	Kristianstad . . .	3,26 %.	2,90 %.	—0,36 %.
Kronoberg . . .	3,38 "	3,10 "	—0,28 "	Elfsborg . . .	3,26 "	2,83 "	—0,43 "
Gotland	2,56 "	2,24 "!!	—0,32 "	Skaraborg	3,34 "	2,85 "	—0,49 "!
1841-60.			1874.			Skilnad.	
Norrland	3,17 %.	3,02 %!	+0,15 %.				
Svealand	3,13 "	3,12 "	—0,01 "				
Götaland	3,24 "	2,97 "	—0,27 "				

Utan tvifvel ser man i dessa siffror en antydning om Norrlands ofantliga utveckling under de senaste åren; men det ser ut som vore denna utveckling icke i allt ett verk af Norrlands egna krafter utan till en betydlig del af nya element, inkomna från södra delen af vårt land. Norrland tyckes verkligen vilja grunda sitt framåtskridande på det öfriga Sveriges bekostnad. Men så är det ock ett *ungt* land, ett svenskt Amerika, och hvad det nu hemtar från våra öfriga bygder skall det i en framtid återgifva med ränta ur den stora fond af lifskraft, som det bär inom sig. — Att nativiteten sjunkit i Götaland bör icke förvåna, då man vet att denna landsdel under de senaste 34 åren förlorat icke mindre än 232,000 af sina inbyggare genom utflyttning, till största delen folk i den bästa och kraftigaste åldern. — Just till följd deraf att denna genom utflyttningen åstadkomna sänkning icke kan anses innebära något normalt, hafva vi icke här såsom i fråga om dödligheten anställt en jemnförelse länsvis mellan tidrymderna 1841—60 och 1861—74, utan tro oss med mycket mera skäl kunna betrakta medeltalen för hela perioden 1841—73 såsom uttryck för nativitetens normala tillstånd. Nativitetsprocenter för åren 1841—60 å ena sidan och 1861—74 å den andra äro emellertid mycket lätta att erhålla, om man sammanställer tabellen öfver dödligheten sid. 104 med tabellen öfver den naturliga folkkökningen. — Ordnas länen efter folkmängdsfätheten, visar sig genast att denna har föga inslytande: för länen med öfver 3,000 inb. på qv-milen är nativitetsprocenten 3,21 %, för de glesare befolkade 3,13, (allt utom staden Stockholm), således till och med ett omvänt förhållande mot hvad man någon gång velat påstå.

¹⁾ Man gifve akt på den besynnerliga öfverensstämmelsen i alla nativitets- och äfven dödlighetsförhållanden mellan de hvar andra i afseende på klimat och odling diametralt motsatta länen Norrbotten och Blekinge. En sådan öfverensstämmelse eger och rum mellan de båda afskilda länen Jemtland och Gotland. — ²⁾ Staden Jönköping särskildt 1861—70: 4,08 %!! — ³⁾ Med afseende på denna egendomliga företeelse, att åtskilliga län, hvilkas landsbygd utmärka sig för låg nativitet, uppvisa en så mycket högre i städerna, och tvärt om, se längre ned artikeln Gotland i »Allmänna Öfersigten».

45. Nativiteten i procent af den vuxna befolkningen.

A. Hela riket 1776—1870.

Åren.	Antal barnaföderskor inom hvarje qvinlig åldersklass i procent af dess numerär.						Samtliga barnaföderskor i procent af antalet kvinnor i åldern 20—45 år.
	16—20	21—25	26—30	31—35	36—40	41—45	
	l e f n a d s å r e n.						
1776—1780.	2,12 %.	11,8 %.	21,8 %.	23,8 %.	19,2 %.	10,5 %.	18,3 %.
1781— 90.	2,17 "	11,2 "	20,0 "	22,0 "	17,5 "	9,0 "	16,8 "
1791—1800.	2,08 "	11,7 "	21,1 "	24,4 "	19,4 "	10,4 "	18,2 "
1801— 10.	1,67 "	11,4 "	20,9 "	21,8 "	18,4 "	9,9 "	17,2 "
1811— 20.	1,64 "	12,1 "	21,1 "	23,0 "	19,4 "	9,5 "	17,8 "
1821— 30.	1,46 "	12,9 "	22,8 "	25,2 "	19,8 "	10,7 "	19,2 "
1831— 40.	1,01 "	11,4 "	21,2 "	23,9 "	19,5 "	10,9 "	18,0 "
1841— 50.	0,78 "	10,3 "	20,6 "	23,9 "	19,1 "	10,9 "	17,4 "
1851— 60.	0,76 "	9,8 "	20,0 "	24,6 "	20,0 "	11,6 "	17,7 "
1861— 65.	0,89 "	10,5 "	20,8 "	24,0 "	20,8 "	12,7 "	18,22 "
1866— 70.	0,86 "	9,9 "	19,6 "	21,9 "	19,3 "	11,0 "	16,80 "
1874.	0,96 "	10,8 "	21,0 "	23,8 "	20,4 "	12,6 "	18,14 "

1776—1800.	2,12 %.	11,6 %.	20,8 %.	23,2 %.	18,6 %.	9,9 %.	17,7 %.
1801— 20.	1,65 "	11,8 "	21,0 "	22,5 "	18,9 "	9,7 "	17,5 "
1821— 40.	1,21 "	12,2 "	22,0 "	24,6 "	19,6 "	10,8 "	18,5 "
1841— 70.	0,81 "	10,1 "	20,2 "	23,8 "	20,2 "	11,1 "	17,5 % ¹⁾

B. Landsbygden 1861—70.

Nativiteten i procent af antalet kvinnor i åldern 20—50 år.

1. Norrbotten.....	20,2 %.	9. Jönköping.....	16,6 %.	17. Jemtland.....	14,8 %.
2. Blekinge.....	18,1 "	10. Värmland.....	16,1 "	18. Göteborg.....	14,7 "
3. Vesterbotten....	17,4 " ²⁾	11. Östergötland...	15,7 "	19. Västmanland...	14,7 "
4. Skaraborg.....	17,1 "	12. Södermanland...	15,7 "	20. Elfsborg.....	14,5 "
5. Kalmar.....	17,0 "	13. Malmöhus.....	15,2 "	21. Gefleborg.....	14,2 "
6. Örebro.....	17,0 "	14. Kristianstad....	15,2 "	22. Stockholms län.	14,1 "
7. Västernorrland.	16,7 "	15. Kopparberg.....	15,1 "	23. Uppsala.....	14,0 "
8. Kronoberg.....	16,6 "	16. Halland.....	15,0 "	24. Gotland.....	12,1 "

Sveriges landsbygd: 15,5 %. För städerna lägre siffror; för Jönköpings läns städer: 14,7 % (maximum); för Blekinge 12,0 % (minimum); för Stockholms stad 12,5 %.

¹⁾ I största allmänhet tagen innebär denna tabell ett lugnande af de farhågor, som möjligen kunnat framkallas af tabellen 43 A. Det visar sig nemligen nu, att om, såsom tillbörligt är, de föddes antal jämföres med de vuxna qvinliga åldersklassernas numerär i stället för med hela folkmängden, nativiteten för närvarande icke alls eller åtminstone mycket obetydligt sänker sig under hvad den samma var för hundra år sedan. Ganska märklig är emellertid skillnaden i detta hänseende mellan olika åldersklasser. Hvad först beträffar den yngsta (16—20-årige), framträder genast en ofantligt hastig sänkning i de föddes relativa antal, fortgående oafbrutet, om man sammanställer längre tidrymder, men med ganska otvetydiga tecken till att denna sänkning på 1850-talet nått sin yttersta gräns; det ser verkligen ut, som om vi för framtiden hade att vänta en återgång till högre siffror och dermed en betydlig höjning i den samfälda nativiteten. Den förra sänkningen, liksom den nu inträdda höjningen, bero naturligtvis ytterst på antalet i denna åldersklass ingångna äktenskap, och verkligen visar sig å tabellen 41 A en svag antydning om, att äfven äktenskapen i yngre år nu äro stadda i en återgång (en verkan af förhöjd storslöjd?) från den jemna minskning, som för dem utmärkt hela tidrymden från detta århundrades början. Annu en sak! Att nativiteten just nu stiger i den yngsta qvinliga åldersklassen, huru öfverensstämmer detta förhållande med den nu för tiden så allmänna och högljudda klagan öfver den uppväxande ungdomens, i synnerhet af kvinnokönet, fysiska svaghet? — Se vi på de öfriga åldersklasserna, finna vi ett vacklande af och an i åldrarna 21—25, 26—30 och 31—35 år, i de båda första mera närmande sig minsk-

46. Den äktenskapliga fruktsamheten.

A. På 1,000 gifta kvinnor inom den stående folkmängden kommer årligen följande antal levande födde äkta barn:

1771—1780.....	171.	1811—1820.....	175.	1851—1860.....	186.
1781— 90.....	169.	1821— 30.....	186.	1861— 70.....	176.
1791—1800.....	177.	1831— 40.....	174.	1871— 74.....	166. ¹⁾
1801— 10.....	164.	1841— 50.....	173.	1801—1874...	176.

B. Stad och landsbygd.

	1856—60.	1861—70.	1871—74.
Landsbygden.....	185.	174.	165.
Städerna.....	194.	189.	177. ⁴⁾

C. Länen 1861—70.

Årligen levande äkta födde på 1,000 gifta kvinnor:

1. Norrbotten.....	221.	10. Elfsborg.....	182.	19. Kopparberg.....	159.
2. Vesterbotten.....	208. ²⁾	11. Halland.....	178.	10. Södermanland.....	155.
3. Blekinge.....	194.	12. Malmöhus.....	178.	21. Vestmanland.....	151.
4. Göteborg.....	190.	13. Västernorrland.....	178.	22. Uppsala.....	149.
5. Skaraborg.....	187.	14. Jönköping.....	177.	23. Jemtland.....	142.
6. Vermland.....	185.	15. Stockholms stad.....	174.	24. Gefleborg.....	141.
7. Örebro.....	185.	16. Kristianstad.....	174.	25. Gotland.....	124.
8. Kronoberg.....	185.	17. Östergötland.....	170.		
9. Kalmar.....	182.	18. Stockholms län.....	161.		

Götaland..... 180. Norrland..... 171.³⁾ Svealand..... 167.

47. Proportionen mellan de föddes kön.

Antal levande födde gossar mot 1,000 levande födda flickor:

A. Hela riket.

1751—1775.....	1,045.	1801—1825.....	1,045.	1851—1874.....	1,050. ⁶⁾
1776—1800.....	1,049.	1826—1850.....	1,044.		

* 1749—1873 (= 125 år)..... 1,046.

* 1776—1855 bland äkta födde..... 1,047, bland oäkta..... 1,027.

* 1751—1870 bland levande födde ... 1,046, bland dödfödde.... 1,310!

ning (utom möjligen under de senaste åren) men i den sista med ganska bestämda tecken till höjning; i åldersklasserna 36—40 och 41—45 år är stegringen tydlig, allt i sammanhang med äktenskapsfrekvensens växlingar, om hvilka se tabellen 41 A — Resultatet af det hela är, att vi ega inga skäl att misströsta om framtiden. — För tidrymden 1751—75 tillåter oss materialets beskaffenhet ej att anställa en liknande fördelning, men åtskilliga omständigheter antyda, att nativiteten under dessa år äfven i jämförelse med antalet vuxne varit högre, än sedan dess någonsin varit händelsen. Orsakerna äro för närvarande icke möjliga att bestämma. — ²⁾ Anmärkas här kanske, att årtiondet 1861—70 för Vesterbotten varit mycket olyckligt; detta läns ställning såväl här som i fråga om den äktenskapliga fruktsamheten är i själfva verket ännu gynnsammare än här ofvan framställes (jfr anm. 3 här nedan).

¹⁾ Den låga siffran för dessa år beror uppenbarligen på det ringa antalet nyinzångna äktenskap åren 1866—72. — ²⁾ Se anm. 2 här ofvan. ³⁾ Hvad i anm. 2 här ofvan säges om Vesterbotten, bör kanske delvis gälla om Norrland i dess helhet. I allmänhet måste dödlighetens växlingar utöfva ett mycket störande inflytande på dessa tal; i en trakt med ringa dödlighet är antalet äldre äktenskap så stort, att fruktsamheten skenbart nedgår till en lägre siffra, än som angifves för ett län med högre dödlighet. Att de stora skillnaderna mellan de olika länen i detta hänseende dock ej ensamt bero på detta förhållande, synes tydligt af Vesterbottens exempel gent emot Mälarelän: i

B.* *Landsbygden*..... 1,047; *städerna*..... 1,040; allt under åren 1751—1870.

C. *Länen*. För hela tidrymden 1751—1870 framstå såsom ytterligheter å ena sidan Jemtland med 1,064, Kalmar (1,058), Vermland och Västernorrland (1,051), samt å andra sidan Göteborg med 1,039, Blekinge med 1,037 och Stockholms stad med 1,034. (Statistisk tidskrift).

Åren 1861—70.

1. Kalmar	1,071.	10. Malmöhus	1,051.	19. Halland	1,041.
2. Stockholms län ...	1,071.	11. Jönköping	1,050.	20. Kristianstad	1,040.
3. Jemtland	1,069.	12. Örebro	1,050.	21. Kopparberg	1,040.
4. Gotland	1,068.	13. <i>Vestmanland</i>	1,046.	22. Södermanland ...	1,040.
5. Norrbotten	1,066.	14. Blekinge	1,045.	23. Stockholms stad.	1,038.
6. Kronoberg	1,063.	15. Uppsala	1,045.	24. Gefleborg	1,036.
7. Vermland	1,059.	16. Göteborg	1,044.	25. Vesterbotten	1,032.
8. Västernorrland ...	1,059.	17. Elfsborg	1,042.		
9. Skaraborg	1,058.	18. Östergötland	1,042.		

48. Lefvande födde öökta i procent af samtliga lefvande födde.

A.* *Hela riket*.

1776—1780	3,11 %.	1811—1820	6,78 %.	1851—1860	9,06 %.
1781—90	3,89 "	1821—30	6,63 "	1861—70	9,57 "
1791—1800	5,02 "	1831—40	6,72 "	1871—74	10,93 % ¹⁾
1801—10	6,14 "	1841—50	8,64 "		

B.* *Stad och Landsbygd*.

	Landsbygden.	Städerna.
1851—1855	7,38 %.	26,96 %.
1856—60	6,89 "	24,30 "
1861—70	7,78 "	23,94 "
1871—74	9,06 "	22,53 % ²⁾

C. *Länen*.

Öökta lefvande födde i procent af samtliga lefvande födde.

1871—74. 1861—70.*			1871—74. 1861—70.*		
1. Jönköping.....	6,36 %.	5,66 %.	14. Göteborg.....	11,06 %.	9,64 %.
2. Skaraborg.....	6,68 "	5,52 "	15. Västernorrland.....	11,17 "	8,91 "
3. Vesterbotten.....	6,81 "	5,23 "	16. Jemtland.....	11,18 "	7,79 "
4. Elfsborg.....	7,07 "	6,24 "	17. Kristianstad.....	11,70 "	10,16 "
5. Norrbotten.....	7,28 "	6,22 "	18. Vermland.....	12,18 "	9,89 "
6. Kronoberg.....	7,80 "	6,86 "	19. Blekinge.....	12,25 " ³⁾	10,85 "
7. Halland.....	7,94 "	6,78 "	20. Örebro.....	12,52 "	9,97 "
8. Gotland.....	8,09 "	6,98 "	21. Malmöhus.....	12,95 "	9,53 "
9. Kalmar.....	8,43 "	6,99 "	22. Vestmanland.....	12,95 "	12,55 "
10. Kopparberg.....	9,55 "	7,99 "	23. Gefleborg.....	12,96 "	11,16 "
11. Södermanland.....	10,17 "	9,05 "	24. Uppsala.....	13,68 "	11,26 "
12. Östergötland.....	10,36 "	9,05 "	25. Stockholms stad.....	37,45 "	40,16 " ⁴⁾
13. Stockholms län.....	10,46 "	9,78 "			

det förra ringa dödlighet men stort antal »levande öökta födde på 1,000 gifta qvinnor», i de senare hög dödlighet men det öoktadt ringa fruktsamhet. — ⁴⁾ Städerna tyckas alltså stå framför landsbygden i detta hänseende; till huru stor del detta beror på städernas större dödlighet, är omöjligt att bestämma. Räknar man antalet barn, som komma på hvarje äktenskap, står landsbygden afgjort högre, men då begär man en orättvisa mot städerna, i hvilka äktenskapen alldeles icke äro så långvariga som på landsbygden. En sammanställning af båda synpunkterna är svårigen utförbar. — ⁵⁾ Proportionen är alltså högst under den tjugufemårsperiod, som utmärkes af den största utvandringen.

¹⁾ År 1871 t. o. m. 11,03 %; sedan dess har antalet varit i sjunkande. Den nästan oafbrutet från år 1776 fortgående stegringen i de öökta föddes relativa antal måste i någon mån tillskrifvas det förminskade antalet äktenskap i de yngre åldersklasserna,

D. Städerna länsvis 1861—70.

Oäkta lefvande födde i procent af samtliga födde.

1. Norrbotten..... 9,9 %.	9. Malmöhus..... 15,7 %.	18. Göteborg..... 19,8 %.
2. Skaraborg..... 11,7 "	10. Stockholms län. 16,3 "	19. Vermland..... 20,3 "
3. Halland..... 12,0 "	11. Gefleborg..... 16,6 "	20. Vestmanland... 20,5 "
4. Gotland..... 12,3 "	12. Södermanland . 17,6 "	21. Kronoberg..... 20,6 "
5. Jönköping..... 12,9 "	13. Elfsborg..... 17,7 "	22. Örebro..... 21,1 "
	14. Kopparberg... 18,0 "	23. Kristianstad... 21,7 "
6. Vesterbotten 13,0 "	15. Jemtland..... 18,3 "	24. Uppsala..... 22,6 "
7. Blekinge..... 13,0 "	16. Västernorrland. 19,0 "	25. Stockholms stad 40,2 "
8. Kalmar..... 13,2 "	17. Östergötland... 19,3 "	

E. Länen 1861—70.

Ett lefvande oäkta födt barn årligen på nedanstående antal qvinnor i åldern 20—40 år.

1. Kronoberg..... 87.	10. Norrbotten..... 62.	19. Kristianstad..... 45.
2. Gotland..... 83.	11. Kopparberg..... 58.	20. Vermland .. 45.
3. Vesterbotten..... 82.	12. Göteborg..... 55.	21. Gefleborg..... 44.
4. Jönköping..... 81.	13. Malmöhus..... 53.	22. Örebro..... 40.
5. Skaraborg..... 78.	14. Södermanland..... 51.	23. Blekinge..... 40.
6. Elfsborg..... 76.	15. Östergötland 51.	24. Vestmanland 38.
7. Halland..... 70.	16. Stockholms län..... 50.	25. Stockholms stad... 15!!
8. Jemtland..... 70.	17. Västernorrland 49.	
9. Kalmar..... 63.	18. Uppsala..... 46.	

Götaland..... 1 på 67.	Svealand med Stockholm... 1 på 36.
Norrland..... " 55.	Svealand utom do " 47.

Sverige..... 1 på 52.

49. Dödfödde i procent af samtliga födde.

A.* Medeltal för tidrymden 1776—1855: 2,77 %; maximum 1851—55: 3,21, minimum 1806—10: 2,45 %.¹⁾

1856—60..... 3,24 %.	1866 70..... 3,26 %.
1861—65..... 3,28 "	1871—74..... 3,24 "

	Äkta.	Oäkta.		Äkta.	Oäkta.
1851—55.....	3,01 %.	5,13 %. ²⁾	1861—70.....	3,13 %.	4,82 %.
1856 - 60.....	3,07 "	4,98 "	1871- 74.....	3,10 "	4,43 "

i hvilka de flesta oäkta barnsbörder förekomma. En redan inträdd höjning af antalet yngre äktenskap skall troligen nedföra procenten af oäkta födde till en gynsamare siffra. För öfrigt bör man här vid lag erinra sig den satsen, att »ett högt antal oäkta födde väl är ett bevis för ett folks sedliga förslappning men ett ringa antal ej därför ett bevis på motsatsen». — ²⁾ Förändringen till ett bättre är påtaglig men likaså försämringen på landsbygden. Ännu intaga de svenska städerna i detta hänseende ett ganska ofördelaktigt rum bland det öfriga Europas. — ³⁾ I städerna åren 1871—73: 13,3 % mot 12,3 % på landsbygden! Jfr sid. 105 anm. 2. — ⁴⁾ Åren 1816—20: 36,9 %; 1831—35: 40,6 %; 1836—40: 41,9 %; 1851—55: 45,3 %! 1856—60: 41,8 %. Ett aftagande har således lyckligtvis inträdd efter 1850-talets oerhördt stora siffror.

¹⁾ De år alltså då en oerhörd dödlighet tillsammans med en betydlig sänkning af nativiteten jemte olyckor af alla slag mer än någonsin decimerade det svenska folket, lemnade naturen en liten ersättning i den största behållningen af lefvande födde; ja äfven tvillingar och trillingar föddes då i ett större antal än någonsin förr eller senare. Samma förhållande upprepas åren 1866—70, som inleda ett afbrott i den annars så jemna höjningen af de dödföddes antal. — ²⁾ Åren 1831—35: 5,99 %!

B.*	Landsbygden.	Städerna.		Landsbygden.	Städerna.
1851—55	3,08 %.	4,41 %.	1851—55: äkta	2,94 %.	3,74 %.
1856—60	3,12 "	4,21 "	" "	4,69 "	6,18 "
1861—65	3,17 "	4,12 "	1856—60: äkta	3,01 "	3,65 "
1866—70	3,16 "	4,04 "	" "	4,58 "	5,90 "
1871—74	3,12 "	4,01 "	1871—74: äkta	3,93 "	3,57 "
			" "	4,00 "	5,50 "

C. Länen 1871—74.

Dödfödde i procent af samtliga födde.

1. Jemtland	2,45 %. ¹⁾	10. Kristianstad ..	3,07 %.	19. Stockholms län	3,41 %.
2. Norrbotten	2,51 "	11. Kronoberg	3,12 "	20. Västernorrland.	3,42 "
3. Vesterbotten	2,67 "	12. Malmöhus	3,13 "	21. Gotland	3,44 " ²⁾
4. Vermland	2,78 "	13. Västmanland ..	3,28 "	22. Kalmar	3,47 "
5. Örebro	2,88 "	14. Östergötland ..	3,29 "	23. Göteborg	3,52 "
6. Kopparberg	2,94 "	15. Uppsala	3,33 "	24. Blekinge	3,78 "
7. Elfsborg	3,04 "	16. Jönköping	3,38 "	25. Stockholms stad	4,85 " ³⁾
8. Gefleborg	3,05 "	17. Skaraborg	3,40 "		
9. Södermanland ..	3,05 "	18. Halland	3,41 " ²⁾		

50. Nativiteten månadsvis 1861—70. (Månaderna reducerade till lika längd).

Af 1,000 födelser komma på

	Jan.	Febr.	Mars.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
Landsbygden	89.	85.	91.	84.	84.	80.	78.	74.	90.	82.	80.	84.
Städerna	88.	84.	89.	87.	85.	82.	77.	76.	85.	81.	81.	85.
Hela riket	89.	85.	90.	85.	84.	80.	78.	74.	89.	82.	80.	84.

	Dec.—Febr.	Mars—Maj.	Juni—Aug.	Sept.—Nov.	Dec.—Maj.	Juni—Nov.
Landsbygden	258.	258.	232.	251.	516.	484.
Städerna	257.	261.	235.	247.	518.	482.
Hela riket	258.	259.	232.	251.	517.	483. ⁴⁾

51. Barnaföderskornas ålder.

A.* Hela riket.

	Bland 100 barnaföderskor voro under 25 år. 26—30 år.			Bland 100 barnaföderskor voro under 25 år. 26—30 år.	
1781—1790	18,59.	26,45.	1841—1850	16,40.	26,88.
1791—1800	17,80.	25,20.	1846—50	15,25.	27,51.
1801—10	18,31.	26,17.	1851—55	13,96.	26,87.
1811—20	18,31.	26,23.	1856—60	13,69.	24,46.
1821—30	16,97.	26,15.	1861—70	13,23.	24,28.
1831—35	16,39.	25,18.	1871—74	15,09.	24,15.
1836—40	16,37.	25,95.			

B.* Stad och landsbygd.

Barnaföderskornas medelålder 1861—70: för hela riket 32,31 år men för landsbygden omkring 32,43, för städerna deremot 31,51. — Barnaföderskor, som nedkomma med oäkta barn, äro i regeln betydligt yngre.

¹⁾ Åren 1846—50 t. o. m. blott 1,92 %! — ²⁾ Åren 1856—60 stod Halland lägst med 3,80 % dödfödde, nemligen 3,65 % bland äkta och 6,42 % bland oäkta. — ³⁾ Åren 1846—50 bland oäkta födde 7,56 %! — ⁴⁾ Åren 1856—60: 5,55 %, nemligen bland äkta 4,57, bland oäkta 6,88 %. — ⁵⁾ Vexlingarna äro således icke stora. Mars månad har högsta nativiteten liksom högsta dödligheten. Jemför tabellen 57 öfver dödligheten efter årstid.

C.* Länen 1851—55

Bland barnaföderskorna voro under 25 år:

1. Stockholms stad. 18,7 %	10. Uppsala 14,5 %	19. Jemtland 13,3 %
2. Kalmar 16,0 "	11. Östergötland 14,4 "	20. Västernorrland . 13,2 "
3. Kronoberg 15,8 "	12. Gotland 14,3 "	21. Vermland 13,1 "
4. Blekinge 15,7 "	13. Örebro 14,3 "	22. Elfsborg 13,0 "
5. Vestmanland 15,6 "	14. Södermanland .. 14,1 "	23. Göteborg 12,1 "
6. Norrbotten 15,2 "	15. Vesterbotten 14,0 "	24. Halland 11,7 "
7. Stockholms län.. 14,9 "	16. Malmöhus 13,6 "	25. Skaraborg. 11,2 "
8. Kopparberg 14,9 "	17. Kristianstad 13,6 "	
9. Gefleborg 14,9 "	18. Jönköping 13,5 "	

	Under 20 år.	Under 25 år.
Länen söder om 59:de bredgraden	1,15 %	13,65 %
" mellan 59:de och 62:dra "	1,03 "	14,54 "
" norr om 62:dra "	0,85 "	13,93 " ¹⁾

X. Dödligheten.

52. **Dödlighetsprocenten**, d. ä. antalet årligen aflidne (dödfödde ej inräknade) i % af folkmängden.

A. Hela riket.

1751—1755 2,65 % ²⁾	1796—1800 2,57 %	1841—1845 2,02 %
1756— 60 2,83 "	1801— 05 2,43 "	1846— 50 2,09 "
1761— 65 2,92 "	1806— 10 3,14 "	1851— 55 2,16 "
1766— 70 2,64 "	1811— 15 2,70 "	1856— 60 2,17 " ⁴⁾
1771— 75 3,30 " ¹⁾	1816— 20 2,47 "	1861— 65 1,98 "
1776— 80 2,48 "	1821— 25 2,20 "	1866— 70 2,05 " ³⁾
1781— 85 2,78 "	1826— 30 2,51 "	1871— 74 1,78 " ¹⁾
1786— 90 2,76 "	1831— 35 2,80 "	
1791— 95 2,53 "	1836— 40 2,25 "	

1751—1760 2,74 %	1811—1820 2,58 %
1761— 70 2,78 "	1821— 30 2,36 "
1771— 80 2,88 "	1831— 40 2,27 "
1781— 90 2,77 "	1841— 50 2,05 "
1791—1800 2,55 "	1851— 60 2,17 "
1801— 10 2,79 "	1861— 70 2,02 "

¹⁾ De officiella redogörelser, i hvilka dessa uträkningar förekomma, tro sig icke med anledning af dessa kunna draga några slutsatser med afseende på qvinuans tidigare utbildning i södra delen af vårt land. Jemför tabellen 36 C.

²⁾ Dödligheten har följande år understigit 2 %: **

1835 1,87 %	1863 1,93 %
1841 1,95 "	1865 1,94 "
1845 1,90 "	1867 1,96 "
1848 1,98 "	1870 1,98 "
1849 1,99 "	1871 1,72 "
1850 1,97 "	1872 1,63 " ¹⁾
1860 1,76 "	1873 1,72 "
1861 1,85 "	

³⁾ Öfver 3 % har dödligheten varit: **

1756 3,24 %	1800 3,13 %
1762 3,12 "	1808 3,38 "
1763 3,32 "	1809 3,88 "
1772 3,74 "	1810 3,17 "
1773 5,18 " ¹⁾	1812 3,05 "
1789 3,21 "	

Det är ganska betecknande, att det första år då dödligheten understeg 2 %, var det som följde näst efter det svåra kolera-året 1834. — ⁴⁾ År 1857: 2,76 % (kolera och rödsot), den största dödligheten efter år 1829. — ⁵⁾ År 1869 var missväxt, nöd, utvandrning i massa och folkminskning; ungefär det samma kan sägas om år 1773; dock steg dödligheten det senare året till 5,18 %, år 1869 till blott 2,23! Det är resultatet af ett århundrades civilisation som uttalar sig i dessa siffror.

1751—1775.....	2,88 %.	1826—1850.....	2,22 %.
1776—1800.....	2,62 "	1851—1874.....	2,03 " ¹⁾
1801—1825.....	2,58 "		

Åren 1861—74 i medeltal 1,94 %, hvilket för den närmaste framtiden torde få anses såsom den normala dödligheten i vårt land.

B.** Stad och landsbygd.

	Landsbygden.	Städerna.		Landsbygden.	Städerna.
1846—50.....	1,99 %.	2,98 %.	1866—70.....	1,97 %.	2,63 %.
1851—55.....	2,03 "	3,31 "	1871—74.....	1,66 "	2,52 "
1856—60.....	2,07 "	2,90 "	1861—74.....	1,85 "	2,58 " ²⁾
1861—65.....	1,89 "	2,60 "			

C. Länen 1861—74 och 1841—60. ³⁾ Dödlighetsprocenten:

	1861—74.	1841—60.		1861—74.	1841—60.
1. Jemtland ⁴⁾	1,49 %. ⁶⁾	1,33 %. ⁵⁾ !!	14. Östergötland.....	1,94 %.	2,18 %.
2. Gotland.....	1,54 "	1,74 "	15. Vesterbotten.....	1,99 " ⁶⁾	1,63 "
3. Jönköping.....	1,71 "	2,04 "	16. Gefleborg.....	2,00 " ⁶⁾	1,79 "
4. Skaraborg.....	1,73 "	2,15 "	17. Södermanland.....	2,05 "	2,15 "
5. Vermland.....	1,75 "	2,03 "	18. Västernorrland.....	2,06 " ⁶⁾	1,82 "
6. Örebro.....	1,75 "	2,06 "	19. Västmanland.....	2,08 "	2,28 "
7. Kristianstad.....	1,76 "	1,96 "	20. Uppsala.....	2,09 "	2,42 "
8. Malmöhus.....	1,80 "	1,97 "	21. Göteborg.....	2,09 "	2,19 "
9. Kronoberg.....	1,83 "	1,93 "	22. Blekinge.....	2,13 " ⁷⁾	2,44 "
10. Elfsborg.....	1,86 "	2,03 "	23. Stockholms län.....	2,26 "	2,51 "!
11. Kalmar.....	1,89 "	2,33 "	24. Norrbotten.....	2,36 " ⁶⁾	1,96 "
12. Kopparberg.....	1,93 "	2,02 "	25. Stockholms stad ...	3,35 " ⁸⁾	3,90 "
13. Halland.....	1,94 "	1,97 "			

Maximum (Stockholms län) i % af minimum (Jemtland) 1841—60.....	189 %.
" (Norrbotten) " " " 1861—74.....	158 "

	1861—74.	1841—60.
Götaland.....	1,82 %. ⁹⁾	2,08 %.
Norrland.....	2,00 " ⁶⁾	1,73 "
Svealand med Stockholm.....	2,10 "	2,33 "
" utom ".....	1,94 "	2,17 "

¹⁾ Svårigen kan något annat land i Europa, möjligen med undantag af Norge och Danmark, uppvisa en så vacker serie af en aftagande dödlighet. Dock har *Norge* stannat vid ett ännu vackrare slutresultat: åren 1856—60: 1,69 %; 1861—65: 1,84 %; 1866—70: 1,74 %. I *Danmark* har dödligheten på senare tider varit 2,05 %, således något större än i Sverige. Se för öfrigt bilagan 2. ²⁾ Arten af denna skillnad mellan land och stad åskådliggöres genom följande fördelning (1860-talet):

	aflidne under 1 års ålder.	farsoter.	olyckshändelser och självmord.	andra dödsorsaker.	Hela dödlig- heten.
Stockholm.....	0,93 %.	0,70 %.	0,12 %.	1,60 %.	3,35 %.
Öfriga städer....	0,56 "	0,54 "	0,08 "	1,24 "	2,42 "
Landsbygden.....	0,39 "	0,24 "	0,06 "	1,24 "	1,93 "

Det visar sig alltså, att det är farsoterna, olyckshändelserna, självmorden och den stora barndödligheten, som komma åstad ett ofördelaktigare resultat för städerna; i öfriga fall är lifskraftigheten ungefär den samma. — Det kan tyckas ologiskt att samordna »farsoter» med »aflidne under ett års ålder», då dessa rubriker ingå i hvarandra: strängt taget är det naturligtvis så, men det är ådagalagdt (F. Th. Berg i Statistisk tidskrift III:de bandet, sid. 466), att farsoterna i allmänhet lemna det första lefnadsåret orörda, med undantag af mäslingen. — Man gifve för öfrigt akt på den betydliga och jemna minskningen af städernas dödlighet. — Märkligt är ock, att Sverige eger tvenne län i hvilka hela dödligheten är ungefär den samma på landsbygden och i städerna; i *Kristianstads län* hafva nemligen städerna sänkt sig i jemn-

53. Landsbygden 1861—70 (1861—74). ¹⁾

Domsagorna i	Lysinge	1,81 %	Sevede	1,93 %
Stockholms län. 2,25 %.	Åska	1,88 %	Södra Möre.....	1,93 %
Norra Roslagen....	Åkerbo	2,01 %	Norra Möre.....	1,96 %
Mellersta "	Hammarkind	2,03 %	Tjust.....	2,15 %
Vestra Domsagan..	Björkekind	2,19 %		
Södertörn	Jönköping. 1,67 %		Gotland. 1,50 %	
Södra Roslagen....	Tveta	1,71 %	Norra Gotland....	1,53 %
Uppsala. 2,07 %	Östbo.....	1,73 %	Södra ".....	1,55 %
Mellersta Domsagan	Vestra härad	1,79 %	Blekinge. 2,13 %	
Norra ".....	Östra ".....	1,87 %	Bräkne.....	2,24 %
Södra ".....	Vedbo.....	1,88 %	Lister.....	2,25 %
	Kronoberg. 1,82 %		Medelstad	2,29 %
Södermanland. 1,97 %	Östra härad.....	1,84 %	Ostra härad	2,29 % ²⁾
Kungadömet.....	Vestra ".....	1,94 %	Kristianstad. 1,76 %	
Lifgedinget.....	Sunnerbo	2,12 %	Åsbo.....	1,72 %
Östergötland. 1,83 %	Kalmar. 1,86 %		Albo.....	1,74 %
Risinge.....	Aspeland.....	1,77 %	Vestra Göinge....	1,79 %
Kinda.....	Öland.....	1,90 %	Ingelstad.....	1,81 %
Vifolka.....			Villand.....	2,11 % ³⁾

bredd med landsbygden, i Blekinge har landsbygden höjt sig till likhet med, ja öfvergått städerna. — ³⁾ Nedanstående siffror angifva dödligheten för hvarje län under respektive tidrymderna 1856—60, 1861—65, 1866—70 och 1871—74: — *Stockholms stad*: 3,77, 3,49, 3,00 och 3,53 %. — *Stockholms län*: 2,68, 2,47, 2,15 och 2,15 %. — *Uppsala*: 2,58, 2,31, 2,05 och 1,93 %. — *Södermanland*: 2,27, 2,21, 2,05 och 1,88 %. — *Östergötland*: 2,29, 1,94, 2,06 och 1,79 %. — *Jönköping*: 2,46, 1,73, 1,86 och 1,49 %. — *Kronoberg*: 1,93, 1,76, 2,12 och 1,55 %. — *Kalmar*: 2,27, 1,90, 2,00 och 1,72 %. — *Gotland*: 1,51, 1,56, 1,57 och 1,46 %. — *Blekinge*: 2,29, 2,00, 2,41 och 1,93 %. — *Kristianstad*: 1,96, 1,70, 1,95 och 1,58 %. — *Malmöhus*: 1,90, 1,74, 1,98 och 1,67 %. — *Halland*: 1,86, 2,03, 2,08 och 1,66 %. — *Götalorg*: 2,12, 1,99, 2,32 och 1,93 %. — *Elfsborg*: 2,00, 1,88, 2,04 och 1,63 %. — *Skaraborg*: 2,28, 1,85, 1,83 och 1,49 %. — *Vermland*: 2,10, 1,85, 1,91 och 1,43 %. — *Örebro*: 2,09, 1,80, 1,91 och 1,49 %. — *Vestmanland*: 2,45, 2,17, 2,13 och 1,93 %. — *Kopparberg*: 2,14, 2,04, 1,94 och 1,80 %. — *Gefleborg*: 1,81, 2,08, 1,99 och 1,92 %. — *Vesternorrland*: 1,88, 2,06, 2,11 och 2,00 %. — *Jemtland*: 1,38, 1,53, 1,46 och 1,47 %. — *Vesterbotten*: 1,80, 1,83, 2,18 och 1,88 %. — *Norrbottnen*: 2,01, 2,42, 2,47 och 1,91 %. — ⁴⁾ Kursiverade äro namnen på de län, i hvilka dödligheten varit större åren 1861—74 än 1841—60. — ⁵⁾ Att dödligheten under 20 års tid kunnat hålla sig omkring denna oerhördt låga siffra bevisar klart oriktigheten af Wappüus' åsigt, att 1,72 % skulle vara den naturligen lägsta möjliga. I betraktande af att naturligtvis ej heller i Jemtland allt är som det kunde vara, skulle man möjligen i stället kunna sätta en dödlighet af 1,2 % såsom den åtminstone efter nutida förhållanden absolut lägsta. När nu dödligheten i Europa i sjelfva verket uppgår till nära 3 %, hvilket omätligt fält återstår ej ännu för civilisationens arbete i vår verldsdel. — ⁶⁾ Åren 1861—70 voro serskildt ogynnsamma för Norrland, såsom redan förut är anmärkt; missväxter och nöd stegrade år 1868 dödligheten i Vesterbotten ända till 3,39 %. Men äfven de utomordentligt gynnsamma åren 1871—74 hafva i Norrland medfört ganska stor dödlighet, hvilket möjligen icke har någon annan anledning än det öfverdrådiga lefnadsätt, som är baksidan af Norrlands framsteg under dessa år. Parsotter höjde år 1874 Vesterbottens dödlighet till 2,83 %, hvilket är orsaken hvarför också detta län, som annars icke tyckes hafva erbjudit samma skuggsidor som det öfriga Norrland, stannat vid en ogynnsam siffra; åren 1871—73 i samma län blott 1,55 %. — ⁷⁾ 1869: 3,00 %. — ⁸⁾ Dödligheten har aldrig varit lägre i Stockholm än åren 1866—70 (3,00 %); minimum för enskildt år är 2,62 % år 1868. — ⁹⁾ Den tätast befolkade hufvuddelen har således den minsta dödligheten. Något aftagande af dödligheten & landsbygden i mon af befolkningens gleshet förmärkes ej i vårt land.

¹⁾ Sollentuna härad t. o. m. 2,90 %(!), Vermdö härad 2,82, Åkers 2,60, Färentuna 2,59 (Göteborgs stad 2,62!). Ut i det hastiga aftagandet af dödligheten ju mera man aflägsnar sig från hufvudstaden, ligger en klar antydning om orsaken till den ogynnsamma

Domsagorna i	
<i>Malmöhus.</i>	1,75 %
Bara.....	1,76 "
Herrestad.....	1,79 "
Fär.....	1,84 "
Luggude.....	1,85 "
Rönneberg.....	1,86 "
Skytt och Oxie....	1,89 "
<i>Halland.</i>	1,91 "
Södra Domsagan...	2,00 "
Mellersta "...	2,07 "
Norra "...	2,09 "
<i>Göteborg.</i>	1,85 "
Norrsviken.....	1,94 "
Sunnerviken.....	1,95 "
Inland.....	1,97 "
Orust och Tjörn....	2,00 "
Askim.....	2,44 " ¹⁾
<i>Elfsborg.</i>	1,85 "
Kind.....	1,80 "
Vetle.....	1,88 "
Flundre.....	1,92 "
Ås.....	1,93 "
Tösbo.....	1,94 "
Mark.....	2,05 "
Nordal.....	2,12 "
<i>Skaraborg.</i>	1,72 "
Gndhem.....	1,76 "
Norra Vadsbo.....	1,78 "
Vartofta.....	1,80 "

Södra Vadsbo.....	1,82 %
Åse.....	1,84 "
Kinnefjording.....	1,85 "
Skåning.....	2,00 "
<i>Vernland.</i>	1,72 "
Elfdal.....	1,80 "
Jösse.....	1,83 "
Fryksdal.....	1,87 "
Södersysslet.....	1,87 "
Östersysslet.....	1,88 "
Mellansysslet.....	1,94 "
<i>Örebro.</i>	1,72 "
Vesternerike.....	1,83 "
Linde.....	1,84 "
Nora.....	1,92 "
Östernerike.....	2,00 "
<i>Vestmanland.</i>	2,02 "
Torstuna.....	1,91 "
Akerbo.....	2,00 "
Norrbo.....	2,08 "
Tuhundra.....	2,35 "
<i>Kopparberg.</i>	1,91 "
Vesterdalarne.....	1,92 "
Hedemora.....	1,96 "
Österdalarne.....	2,01 "
Falun.....	2,03 "
<i>Gästeborg.</i>	1,89 "
Gestrikland.....	1,74 "
Norra Helsingland.	1,82 "

Vestra Helsingland	1,91 %
Södra ".....	2,06 "
<i>Vesternorrland.</i>	2,00 "
Medelpad.....	1,88 "
Södra Ångermanlän	2,10 "
Norra ".....	2,20 "
<i>Jemtland.</i>	1,48 "
Norra Jemtland....	1,45 " ²⁾
Södra ".....	1,47 "
<i>Vesterbotten.</i>	1,96 "
Norra Vesterbotten	1,83 "
Södra ".....	2,02 "
Mellersta ".....	2,18 "
<i>Norrbottnen.</i>	2,28 "
Södra Domsagan...	2,37 "
Norra ".....	2,52 " ³⁾
Alltså:	
2 domsagor under	1,50 %
8 ".....	1,50—1,75 "
53 ".....	1,75—2,00 "
30 ".....	2,00—2,25 "
8 ".....	2,25—2,50 "
2 ".....	öfver 2,50 %
Maximum.....	2,67 " ⁴⁾
Minimum.....	1,45 " ⁵⁾
Medeltal 1861—70	1,93 "
" 1861—74	1,85 " ⁶⁾

54. Städerna 1861—70.

A. Länsvi.

Dödlighetsprocenten.

1. Kristianstads län	1,92 %	10. Örebro.....	2,31 %	19. Uppsala.....	2,63 %
2. Vesterbotten.....	2,03 "	11. Jemtland.....	2,31 "	20. Kopparberg....	2,65 "
3. Malmöhus.....	2,11 "	12. Vesternorrland	2,32 "	21. Gästeborg.....	2,68 "
4. Gotland.....	2,11 "	13. Halland.....	2,33 "	22. Södermanland..	2,69 "
5. Skaraborg.....	2,12 "	14. Norrbotten.....	2,43 "	23. Stockholms län.	2,75 "
6. Blekinge.....	2,14 "	15. Jönköping.....	2,55 " ⁷⁾	24. Östergötland...	2,80 " ⁸⁾
7. Elfsborg.....	2,20 "	16. Göteborg.....	2,55 "	25. Stockholms stad	3,35 "
8. Kronoberg.....	2,29 "	17. Vermland.....	2,56 "	Städerna utom Stockh. 2,42 %.	
9. Kalmar.....	2,30 "	18. Vestmanland....	2,62 "		

ställning Mälarlänens intaga i alla befolkningsstatistiska hänseenden. — ²⁾ De blekingiska städernas dödlighet enligt tabell 54 A: 2,14 %, således lägre än någon del af landsbygden. — ³⁾ Städerna 1,92 % eller lägre än Villands domsaga. — ⁴⁾ Länssiffrorna omfatta åren 1861—74, de för hvarje särskild domsaga deremot åren 1861—70.

¹⁾ I anseende till Karl Johans församlings öfverflyttning till staden Göteborg år 1868 äro noggranna siffror för Askims domsaga svåra att erhålla. Jemför dock denna domsaga med de strax utanför Stockholm belägna Södra Roslagens och Södertörns. —

²⁾ Ragunda tingslag 1,31 %, Refsunds 1,34, Brunflo 1,36, Hamnerdals 1,38, Lits 1,55, Offerdals 1,58 och Rödöns 1,62 %. — ³⁾ Neder-Torneå tingslag 3,67 och Korpilombolo tingslag t. o. m. 3,70 %! Mot denna senare siffra svarade den i Sverige oerhörda nativiteten 4,67 %. — ⁴⁾ Södra Roslagens domsaga i Stockholms län. — ⁵⁾ Norra Jemtlands domsaga. — ⁶⁾ Staden Jönköping tager en vacker del i den allmänna förbättring, som genomgår Sveriges stadssamhällen. Dödligheten utgjorde i denna stad

B. Sammanförda efter folkmängden.

Staden med öfver 100,000 inb.	3,95 %.	Städerna med 5—10,000 inb.	2,37 %.
” ” 50—100,000 ”	2,62 ”	” ” 2—5,000 ”	2,35 ”
Städerna ” 20—50,000 ”	2,51 ”	” ” 1—2,000 ”	2,31 ”
” ” 10—20,000 ”	2,45 ”	” ” under 1,000 ”	2,26 ” ¹⁾

55. Dödligheten inom de olika könen.

Antalet aflidne män mot 100 aflidna kvinnor. (Könen reducerade till lika antal inom den stående folkmängden).

A. Hela riket.

1751—60..... 109.	1781— 90..... 112.	1811—20..... 111.	1841—50..... 112.
1761—70..... 116!	1791—1800..... 109.	1821—30..... 114.	1851—60..... 110.
1771—80..... 107.	1801— 10..... 110.	1831—40..... 111.	1861—70..... 110.

B. Landsbygden 109; Städerna 124! (1861—70).

C. Länen 1861—70.

1. Norrbotten	101.	10. Blekinge	109.	19. Kopparberg	112.
2. Kristianstad	102.	11. Vestmanland	109.	20. Östergötland	112.
3. Södermanland	106.	12. Jönköping	109.	21. Göteborg	113.
4. Jemtland	106.	13. Kalmar	110.	22. Stockholms län.	115.
5. Elfsborg	107.	14. Skaraborg	110.	23. Gotland	116. ³⁾
6. Kronoberg	108.	15. Vesterbotten	110.	24. Västernorrland ..	117. ⁴⁾
7. Örebro	108.	16. Uppsala	110.	25. Stockholms stad 132!	
8. Malmöhus	108.	17. Vermland	110.		
9. Halland	108.	18. Gefleborg	111.		

56. Dödligheten i första lefnadsåret.

A.* Hela riket.

Åren	Döde under 1 års ålder i % af levande födde.		Åren	Döde under 1 års ålder i % af levande födde.	
	Mankön.	Qvinkön.		Mankön.	Qvinkön.
1755—1757	23,53 %.	21,74 %.	1841—1845	16,62 %.	14,09 %.
” 1758— 60	20,91 ”	18,40 ”	” 1846— 50	16,43 ”	14,02 ”
” 1761— 63	24,34 ”	22,43 ”	” 1851— 55	15,97 ”	13,75 ”
” 1776— 95	21,24 ”	19,01 ”	” 1856— 60	15,51 ”	13,30 ”
” 1801—1805	20,20 ”	17,60 ”	” 1861— 70	14,92 ”	12,82 ”
” 1816— 40	17,97 ”	15,49 ”	” 1871— 73	13,32 ”	11,35 ”

För båda könen tillsammans äro siffrorna följande:

1755—1775	20,46 %.	1841—1845	15,38 %.	1861—1865	13,02 %.
1776— 95	20,13 ”	1846— 50	15,26 ”	1866— 70	14,19 ”
1801—1805	18,85 ”	1851— 55	14,89 ”	1871— 74	12,95 ” ²⁾
1816— 40	16,75 ”	1856— 60	14,35 ”		

Bland äkta födde (1841—50) 14,4 %, bland oäkta 24,8 %.

Åren 1851—55: 3,93 % (kolerahärjningar), åren 1856—60: 3,05 %, åren 1861—70: 2,71 % och åren 1871—73: 1,89 %. Mot 100 aflidne svarade respektive 80, 125, 151 och 181 levande födde. Samtidigt nedgick de oäkta föddes antal från 18,9 till 12,6 % af samtliga levande födde. — ¹⁾ Norrköping: 2,90 %. — ²⁾ Se anm. 4 till sid. 105.

¹⁾ Om än enskilda städer göra betydande undantag, står dock således såsom en allmän regel fast, att dödligheten är större i en stad ju större dess folkmängd är. — Utom Stockholm finnas blott tre enskilda städer med högre dödlighet än 3 %, nemligen Sigtuna 3,3 % (= Stockholm!) samt Vesterås och Eskilstuna hvardera 3 %, alltså idel Mälarstäder. För samtliga Mälarstäder utom Stockholm är dödligheten 2,85 %, oaktadt de i medeltal ej ega mer än 3—4,000 inb. hvardera, och den alltså enligt

B.* För landsbygden (1860—66)..... 12,44 %, men för städerna 19,35 %.

C.* Länen åren 1860—66.¹⁾

1. Jemtland 9,18 %. ²⁾	10. Kalmar 12,13 %.	19. Halland 14,48 %.
2. Gotland 10,17 »	11. Skaraborg 12,31 »	20. Gefleborg 14,73 »
3. Vermland 10,55 »	12. Elfsborg 12,31 »	21. Blekinge 15,17 »
4. Malmöhus 11,25 »	13. Södermanland. 13,13 »	22. Uppsala 15,51 »
5. Kristianstad 11,30 »	14. Göteborg 13,24 »	23. Stockholms län. 17,28 »
6. Örebro 11,48 »	15. Norrbotten 13,56 »	24. Vesternorrland.. 17,41 » ³⁾
7. Jönköping 11,54 »	16. Kronoberg 13,73 »	25. Stockholms stad 27,10 » ⁴⁾
8. Östergötland.. 12,05 »	17. Vestmanland 13,74 »	
9. Vesterbotten.. 12,07 »	18. Kopparberg ... 14,19 »	Sverige..... 13,28 »

57. Dödligheten månadsvis 1861—70. (Månaderna reducerade till lika längd).

A. Halfåret December—Maj.

	Af 1,000 dödsfall inträffade i						Första
	Dec.	Jan.	Febr.	Mars.	April.	Maj.	halfåret.
Stockholms stad...	76	83	87	89	92	87	51,9 %.
Stockholms län ...	89	+106 ⁵⁾	101	99	94	85	57,4 »
Uppsala	91	+ 98	98	90	90	83	55,0 »
Södermanland	91	+107	95	94	95	87	56,9 »
Östergötland	91	96	+ 98	93	97	88	56,3 »
Jönköping	91	90	89	93	101	93	55,7 »
Kronoberg	90	98	91	+103	102	94	57,8 »
Kalmar	+98	94	93	96	93	94	56,8 »
Gotland	90	93	92	84	88	+93	54,0 »
Blekinge	91	93	96	+104	103	89	57,6 »
Kristianstad.....	88	93	97	104	+106	98	58,6 »
Malmöhus	90	94	97	+111	104	90	58,6 »
Halland	94	104	102	+106	106	90	60,2 »!
Göteborg	94	91	92	+101	98	91	56,7 »
Elfsborg.....	89	97	98	+107	104	91	58,6 »
Skaraborg.....	92	100	98	+100	98	94	58,2 »
Vermland	87	97	90	96	+ 97	91	55,8 »
Örebro	91	92	93	91	+100	94	56,1 »
Vestmanland	87	94	95	102	+102	92	57,2 »
Kopparberg	85	90	+101	97	98	92	56,3 »
Gefleborg.....	86	93	+ 93	90	89	89	54,0 »
Vesternorrland	83	92	+ 98	97	90	88	54,8 »
Jemtland	80	86	+ 94	90	90	88	52,8 »
Vesterbotten..	88	+ 99	93	86	82	82	53,0 »
Norrbotten	85	+ 91	83	88	90	83	52,0 »
Maximum	98	107	102	111	106	98	60,2 %.
Minimum	80	86	83	84	82	82	52,0 »
Skilnad.....	18	21	19	27	24	16	8,2 %.

öfvanstående, normalt borde utfalla en half procent lägre. — En blick på tabell 54 A visar för öfrigt, att de sydsvenska städerna äro betydligt sundare än de medelsvenska, oaktadt de i allmänhet äro folkrikare. Särdeles gynnsamt framstå de skånska städerna, som dock i medeltal ega 7—8,000 inv. — ²⁾ Siffror från andra land stå att finna i Hellstenii Studier i jemförande Befolkningsstatistik sid. 126. — ³⁾ En siffra så mycket egendomligare, som barndödligheten på Gotland är särdeles ringa. — ⁴⁾ En följd af den stora barndödligheten, ty i den späda åldern i synnerhet är dödlighetens öfvervigt hos mankønet stor. Jfr för öfrigt denna tabell med tab. 35.

¹⁾ Siffrorna äro hemtade ur en afhandling af F. Th. Berg i 111:de bandet af Statistisk Tidskrift. — ²⁾ Jemtland visar mindre barndödlighet än någon annan trakt i Europa med undantag af Hamars stift i Norge. — ³⁾ Om Vesternorrlands egendomligt låga ställning se några ord i Hellstenii anf. arbete sid. 131 och 132. — ⁴⁾ Bland oäkta födde åren 1860—66 t. o. m. 35,38 %. — ⁵⁾ Korset betyder, att ifrågakvarande månad företer den högsta dödligheten för länet, en stjerna betecknar den minsta.

B. Halfåret Juni—November.

	Jun.	Juli.	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Skilnad mellan maximum och minimum. (samtl. månad.)
Stockholms stad	84	+95	88	68	79	*67	2,8 %.
Stockholms län	72	*63	69	68	76	78	4,3 "
Uppsala	76	*69	72	70	77	86	2,9 "
Södermanland	77	68	66	*64	75	81	4,3 "
Östergötland	76	68	*64	74	74	81	3,4 "
Jönköping	82	72	*66	67	72	84	3,5 "
Kronoberg	77	64	*63	69	70	79	4,0 "
Kalmar	74	64	*62	69	77	86	3,6 "
Gotland	73	71	*69	73	82	92	2,4 "
Blekinge	72	*61	66	66	75	84	4,3 "
Kristianstad	81	65	*59	63	69	77	4,7 "
Malmöhus	76	65	64	*63	71	75	4,8 "
Halland	74	65	*56 ¹	60	64	79	5,0 "
Göteborg	71	*62	68	80	73	79	3,9 "
Elfsborg	73	*65	66	66	67	77	4,2 "
Skaraborg	78	64	62	*61	71	82	3,9 "
Värmland	78	*68	74	70	72	80	2,9 "
Örebro	81	70	69	*65	72	82	3,5 "
Vestmanland	82	71	*62	63	71	79	4,0 "
Kopparberg	81	77	72	*65	68	74	3,6 "
Gefleborg	81	78	76	*71	75	79	2,2 "
Vesternorrland	78	77	77	*72	73	75	2,6 "
Jemtland	83	86	78	*73	82	70	2,1 "
Vesterbotten	80	78	82	*75	75	80	2,4 "
Norrbotten	81	78	82	*77	79	83	1,4 " ! ²⁾
Maximum ¹⁾	83	86	82	77	82	92	5,0 %.
Minimum ¹⁾	71	61	56	60	64	74	1,4 "
Skilnad	12	25	26	17	18	18	

C. Årstidsvis.

	Af samtliga dödsfall komma på				Skilnad mellan maximum och minimum.
	vintern.	våren.	sommaren.	hösten.	
Stockholms stad	25,1 %.	+26,8 %.	26,7 %.	*21,4 %.	5,4 %.
Stockholms län	+29,6 "	27,8 "	*20,4 "	22,2 "	9,2 "
Uppsala	+28,7 "	26,3 "	*21,7 "	23,3 "	7,0 "
Södermanland	+29,3 "	27,6 "	*21,1 "	22,0 "	8,2 "

¹⁾ Stockholms stad är, liksom å föregående sida, från denna jämförelse utesluten. — ²⁾ Först framgår alltså af denna tabell, att de nordligare länen förete betydligt mindre växlingar än de sydligare; bland de senare gör Gotland ett undantag. Skilnaderna för öfrigt mellan de olika områdena är lätt att finna. Vi finna med afseende på de särskilda månaderna följande:

Januari	har högsta procenten i Södermanland,	lägsta i Jemtland.
Februari	" " Halland,	" Norrbotten.
Mars	" " Malmöhus,	" på Gotland.
April	" " Kristianstad,	" i Vesterbotten.
Maj	" " "	" "
Juni	" " Jemtland,	" Göteborg.
Juli	" " "	" Blekinge.
Augusti	" " Vester- och Norrbotten,	" Halland.
September	" " Norrbotten,	" "
Oktober	" " Jemtland.	" "
November	" " Kalmar.	" Kopparberg.
December	" " "	" Jemtland.

För Göteborgs län förekommer visserligen en ännu högre procent för September än i Norrbotten, men denna är helt och hållet beroende på koleraus härjningar i staden Göteborg, September 1866.

	Af samtliga dödsfall komma på				Skilnad mellan maximum och minimum.
	vintern.	våren.	sommaren.	hösten.	
Östergötland..	+28,5 %.	27,8 %.	*20,8 %.	22,9 %.	7,7 %.
Jönköping.....	27,0 "	+28,7 "	*22,0 "	22,3 "	6,7 "
Kronoberg.....	27,9 "	+29,9 "	*20,4 "	21,8 "	9,5 "
Kalmar.....	+28,5 "	28,3 "	*20,0 "	23,2 "	8,5 "
Gotland.....	+27,5 "	26,5 "	*21,3 "	24,7 "	6,2 "
Blekinge.....	28,0 "	+29,6 "	*19,9 "	22,5 "	9,7 "
Kristianstad.....	27,8 "	+30,8 "	*20,5 "	20,9 "	10,3 "
Malmöhus.....	28,1 "	+30,5 "	*20,5 "	20,9 "	10,0 "
Halland.....	30,0 "	+30,2 "	*19,5 "	20,3 "	10,7 "
Göteborg.....	27,7 "	+29,0 "	*20,1 "	23,2 "	8,9 "
Elfsborg.....	28,4 "	+30,2 "	*20,4 "	21,0 "	9,8 "
Skaraborg.....	29,0 "	+29,2 "	*20,4 "	21,0 "	8,8 "
Värmland.....	27,4 "	+28,4 "	*22,0 "	22,3 "	6,4 "
Örebro.....	27,6 "	+28,5 "	22,0 "	*21,9 "	6,5 "
Vestmanland.....	27,6 "	+29,6 "	21,5 "	*21,3 "	8,3 "
Kopparberg.....	27,6 "	+28,7 "	23,0 "	*20,7 "	8,0 "
Gefleborg.....	+27,2 "	26,8 "	23,5 "	*22,5 "	4,7 "
Vesternorrland.....	27,3 "	+27,5 "	23,2 "	*22,0 "	5,5 "
Jemtland.....	26,0 "	+26,8 "	24,7 "	*22,5 "	4,3 "
Vesterbotten.....	+28,0 "	25,0 "	24,0 "	*23,0 "	5,0 "
Norrbottn.....	25,9 "	+26,1 "	24,1 "	*23,9 "	2,2 " ¹⁾
Maximum.....	30,0 %.	30,8 %.	24,7 %.	24,7 %.	10,7 %.
Minimum.....	25,9 "	25,0 "	19,5 "	20,3 " ²⁾	2,2 "
Skilnad.....	4,1 %.	5,8 %.	5,2 %.	4,4 %.	

D. Hela riket.

Af samtliga dödsfall komma på Januari 9,5 %, på Februari 9,5, Mars 9,8, April 9,8, Maj 9,0, Juni 7,7, Juli 6,9, Augusti 6,8, September 6,8, Oktober 7,3, November 8,0 och December 8,9 %. — På *vintern* 27,9 %, på *våren* 28,6, på *sommaren* 21,4 och på *hösten* 22,1 %. — På första halfåret 56,5 %. — (Månaderna reducerade till lika längd).

58. Farsoter 1864—73.

I medeltal afledo årligen i farsoter 0,28 % af hela folkmängden, men siffran var mer än dubbelt högre för städerna (0,58 %) än för landsbygden (0,24 %).

För länen gälla följande tal:

1. Gotland.....	0,12 %.	10. Jönköping.....	0,24 %.	19. Blekinge.....	0,32 %.
2. Värmland.....	0,16 "	11. Halland.....	0,25 "	20. Östergötland....	0,33 "
3. Jemtland.....	0,18 "	12. Vestmanland....	0,25 "	21. Vesterbotten.....	0,36 "
4. Skaraborg.....	0,18 "	13. Malmöhus.....	0,27 "	22. Norrbotten.....	0,36 "
5. Kristianstad.....	0,19 "	14. Elfsborg.....	0,28 "	23. Gefleborg.....	0,41 " ³⁾
6. Kronoberg.....	0,20 "	15. Stockholms län..	0,28 "	24. Göteborg.....	0,43 " ³⁾
7. Örebro.....	0,22 "	16. Uppsala.....	0,29 "	25. Stockholms stad	0,70 " !
8. Vesternorrland...	0,23 "	17. Södermanland...	0,30 "	Städerna utom Stockh. 0,54 "	
9. Kopparberg.....	0,24 "	18. Kalmar.....	0,30 "		

¹⁾ Tabellen C. visar lätt den genomgående skilnaden mellan Nord- och Syd-Sverige. —

²⁾ Största procenten af dödsfallen kommande på *vintern* uppvisar således Halland, på *våren* Kristianstad, på *sommaren* Jemtland och på *hösten* Gotland. Minsta procenten åter: för *vintern* Norrbotten, för *våren* Vesterbotten, för *sommaren* och *hösten* Halland.

³⁾ De höga siffrorna för dessa båda län bero till en del på stadsbefolkningens talrikhet. För öfrigt är det svårt att uti denna tabell finna någon särskild större afdelning af vårt land utmärkt vare sig till fördel eller skada. Det är naturligt att uti län med stor nativitet, farsoterna skola härja med större styrka, då de yngre åldersklasserna alltid äro de, som mest angripas. På detta sätt torde kunna förklaras de höga talen för Blekinge, Vesterbotten och Norrbotten liksom å andra sidan det exceptionellt ringa

59. Dödsfall af olyckshändelser och brott 1864—70.

I hela riket på 100,000 inb. årligen 53 men på landsbygden 50, i städerna 68.

På 100,000 inb. årl.	På 100,000 inb. årl.	På 100,000 inb. årl.
1. Jemtland 35.	10. Örebro 47.	19. Västernorrland ... 58.
2. Malmöhus 38.	11. Kronoberg 48.	20. Gefleborg 61.
3. Kristianstad 38.	12. Uppsala 48.	21. Kalmar 67.
4. Skaraborg 39.	13. Gotland 48.	22. Blekinge 67.
5. Kopparberg 43.	14. Elfsborg 50.	23. Stockholms län ... 76.
6. Södermanland 43.	15. Västmanland 52.	24. Göteborg 80. ²⁾
7. Jönköping 44.	16. Vesterbotten 53.	25. Stockholms stad . 84.
8. Norrbotten 45.	17. Vermland 53.	
9. Östergötland ¹⁾ 46.	18. Halland 57.	

60. Sjelfmord.

A.* För hela riket årligen på 1 million inb.:

1776—1780 19.	1851—1855 71.	1866—1870 85.
1776—1855 37.	1856—1860 56.	1871—1874 81.
1841—1850 67.	1861—1865 76.	

B. Stad och landsbygd.

	Landsbygden.	Städerna.
1851—55 62.	62.	148.
1856—60 45.	45.	146.
1861—65 60.	60.	193.
1866—70 66.	66.	216.
1871—74 67.	67.	167.

C. Länen.

Årligen på en million inb. 1861—73. 1851—60.*		Årligen på en million inb. 1861—73. 1851—60.*	
1. Vesterbotten 18.	26.	14. Västernorrland 77.	46.
2. Norrbotten 26.	25.	15. Gefleborg 77.	71.
3. Kalmar 37.	32.	16. Östergötland 83.	72.
4. Elfsborg 46.	41.	17. Gotland 90.	78.
5. Blekinge 47.	41.	18. Jemtland 95.	56. ³⁾
6. Kronoberg 47.	36.	19. Malmöhus 97.	74.
7. Skaraborg 52.	54.	20. Kopparberg 100.	91.
8. Örebro 58.	61.	21. Västmanland 105.	121.
9. Kristianstad 61.	37.	22. Södermanland 115.	99.
10. Vermland 63.	50.	23. Uppsala 120.	94.
11. Jönköping 63.	40.	24. Stockholms län ... 135.	131. ⁴⁾
12. Halland 63.	46.	25. Stockholms stad ... 340.	210.!
13. Göteborg 73.	44.		

talet för Gotland. Ett serdeles sundt klimat eller mycket goda sanitära förhållanden i allmänhet måste man tillerkänna sådana trakter som Skaraborgs, Kronobergs och Örebro län, hvilka förena en hög nativitet med ringa frekvens af farsoter, hvaremot man får större skäl att misstänka förhållandena uti Södermanland samt Östergötland och Gefleborg, hvilka alldeles icke utmärka sig för någon hög nativitet.

¹⁾ Man kunde vänta en högre siffra för det efter våra förhållanden starkt industriella Östergötland. Se Göteborgs län! — ²⁾ Här träffas, såsom naturligt, de förnämsta sjöfartsidkande länen såsom eftertrupp. — ³⁾ Åren 1831 40: 113, på samma tid Stockholms län visade siffran 121 och Stockholms stad 149! I allmänhet tyckes ett särdeles stort antal sjelfmord vara utmärkande för Jemtland. Jemför tabellen öfver antalet sinnessjuka! — ⁴⁾ Märkligt är, att i denna tabell nästan alltid tvenne närliggande län stå bredvid hvarandra. Samtliga Mälarelänen bilda såsom vanligt en afdelning för sig sjelfva. Man gifve akt på Vesterbotten och Norrbotten, Blekinge och Kronoberg, Skaraborg och Örebro, Halland och Göteborg, Västernorrland och Gefleborg, Kopparberg och Västmanland. Blott Kristianstad och Malmöhus äro vidt skilda, månne för

XI. Naturlig folkökning.

61. Nativitetsöfverskottet i procent af folkmängden.

(Nativitetsöfverskott = de föddes antal med afdrag af de dödes).

A. Hela riket.

	Årligen.		Årligen.		Årligen.
1751—1755.....	+1,10 %.	1796—1800.....	+0,71 %.	1841—1845.....	+1,10 %.
1756— 60.....	+0,65 "	1801— 05.....	+0,70 "	1846— 50.....	+0,99 "
1761— 65.....	+0,58 "	1806— 10.....	—0,10 " ²⁾	1851— 55.....	+1,02 "
1766— 70.....	+0,76 "	1811— 15.....	+0,60 "	1856— 60.....	+1,20 " ³⁾
1771— 75.....	—0,16 " ¹⁾	1816— 20.....	+0,89 "	1861— 65.....	+1,34 "
1776— 80.....	+0,98 "	1821— 25.....	+1,37 " !	1866— 70.....	+0,92 " ⁴⁾
1781— 85.....	+0,40 "	1826— 30.....	+0,85 "	1871— 74.....	+1,27 " ⁵⁾
1786— 90.....	+0,48 "	1831— 35.....	+0,93 "		
1791— 95.....	+0,89 "	1836— 40.....	+0,81 "		

1751—1760.....	+0,87 %.	1791—1800.....	+0,80 %.	1831—1840.....	+0,87 %.
1761— 70.....	0,65 "	1801— 10.....	0,29 "	1841— 50.....	1,05 "
1771— 80.....	0,41 "	1811— 20.....	0,76 "	1851— 60.....	1,11 "
1781— 90.....	0,44 "	1821— 30.....	1,10 "	1861— 70.....	1,12 "

1751—1775.....	+0,56 %.	1826—1850.....	+0,94 %.
1776—1800.....	0,70 "	1851—1874.....	1,15 " ⁶⁾
1801—1825.....	0,71 "		

B. Stad och landsbygd.

	1851—55.	1856—60.	1861—65.	1866—70.	1871—74.
Landsbygden.....	+1,15 %.	+1,27 %.	+1,41 %.	+0,97 %.	+1,37 %.
Städerna	—0,21 "	+0,48 "	+0,84 "	+0,57 "	+0,60 "

C. Länen 1861—74 och 1841—60. ⁷⁾

	1861—74.	1841—60.		1861—74.	1841—60.
1. Örebro.....	+1,51 %.	+1,28 %.	14. Blekinge.....	+1,21 %.	+1,12 %.
2. Vesterbotten ⁸⁾ ...	1,47 "	2,00 " !	15. Östergötland	1,14 "	0,85 "
3. Skaraborg.....	1,42 "	1,19 "	16. Halland.....	1,09 "	1,16 "
4. Jönköping.....	1,42 "	1,08 "	17. Elfsborg.....	1,08 "	1,28 "
5. Jemtland.....	1,40 "	1,32 "	18. Gefleborg.....	1,00 "	1,00 "
6. Vermland.....	1,38 "	1,34 "	19. Vestmanland.....	1,00 "	0,65 "
7. Norrbotten.....	1,36 "	1,67 "	20. Göteborg.....	0,98 "	1,03 "
8. Kronoberg.....	1,35 "	1,45 "	21. Södermanland....	0,98 "	0,79 "
9. Västernorrland..	1,32 "	1,48 "	22. Gotland.....	0,89 "	0,82 "
10. Kalmar.....	1,30 "	1,09 "	23. Uppsala.....	0,82 "	0,41 "
11. Malmöhus.....	1,24 "	1,35 "	24. Stockholms län..	0,77 "	0,88 " ⁹⁾
12. Kristianstad....	1,23 "	1,30 "	25. Stockholms stad..	+0,07 "	—0,55 "
13. Kopparberg.....	1,22 "	1,07 "			

Maximum (Vesterbotten) i % af minimum (Stockholms län) 1841—60.....	526 %.
" (Örebro) " " " " 1861—74.....	196 "

det senares grannskap med Danmark? Sjelfmorden hafva i detta hänseende en epidemisk karaktär; smittan stannar icke på en enda ort; hon sprider sig omkring, så långt öfriga beslägtade förhållanden (stam, klimat o. s. v.) det medgifva. Bland Svealands län hafva alla med undantag af de aflägsna Vermland och Örebro genom hufvudstadeus påtryckning stannat under medeltalet.

¹⁾ Åren 1772 och 1773 ett dödlighetsöfverskott af respektive 0,85 och 2,65 %!! —

²⁾ År 1809: —1,22 %. — ³⁾ År 1860: +1,73 %, den största naturliga folkökning, som någonsin i vårt land förekommit. Året förut hade siffran i Norge nått sin höjdpunkt: +1,82 %. — ⁴⁾ Åren 1866—70 respektive 1,32, 1,12, 0,65, 0,60 och 0,85 %. —

⁵⁾ Respektive 1,33, 1,39, 1,37 och 1,07 %. — ⁶⁾ Siffror för andra land finnas i bilagan 2. — ⁷⁾ För femårsperioderna 1856—70 samt åren 1871—74 kan den naturliga folkökningen länsvis uträknas genom begagnande af nativitetsuppgifterna sid. 96,

	1861—74.	1841—60.
Norrland.....	1,27 %. ¹⁾	1,44 %.
Götaland.....	1,27 "	1,16 "
Svealand med Stockholm.....	0,93 "	0,79 "
" utom "	1,02 "	0,93 "
Sverige.....	1,18 %.	1,09 %.

62. Antal lefvande födde mot 100 aflidne.

A. Hela riket.

1751—1755... 141. ²⁾	1786—1790... 117.	1821—1825... 162.	1856—1860... 155.
1756—60... 123.	1791—1795... 135.	1826—30... 133.	1861—65... 168.
1761—65... 120.	1796—1800... 131.	1831—35... 140.	1866—70... 145.
1766—70... 128.	1801—05... 128.	1836—40... 135.	1871—74... 172. ⁴⁾
1771—75... 95!	1806—10... 97.	1841—45... 154.	
1776—80... 139.	1811—15... 121.	1846—50... 147.	
1781—85... 114.	1816—20... 136.	1851—55... 146.	

1751—1760..... 132.	1791—1800..... 133.	1831—1840..... 139.
1761—70..... 125.	1801—10..... 113.	1841—50..... 150.
1771—80..... 118.	1811—20..... 129.	1851—60..... 151.
1781—90..... 116.	1821—30..... 147.	1861—70..... 157.

1751—1775..... 119.	1826—1850..... 142.
1776—1800..... 126.	1851—1874..... 157. ⁵⁾
1801—1825..... 129.	

B. Stad och landsbygd.

	1851—55.	1856—60.	1861—65.	1866—70.	1871—74.
Landsbygden.....	156.	161.	175.	150.	183.
Städerna.....	94.	116.	133.	120.	126.

anm. 3 och dödlighetsprocenterna sid. 104, anm. 3. — ²⁾ Kursiverade äro namnen på de län, i hvilka den naturliga folkkökningen varit mindre åren 1861—74 än 1841—1860. — ³⁾ Här träffas ett ofäktigt bevis för, att Mälardalens ringa folkkökning icke, såsom man kunde vara benägen att tro, har sin grund i utflyttningar till huvudstaden utan sträcker sina rötter in på den naturliga tillväxtens viktiga och betydelsefulla område. I Stockholms län öfversteg de dödas antal under tvenne årtionden (1801—20) de lefvande födda, och äfven åren 1826—30 företedde detta län ett dödlighetsöfverskott af 0,1 % årligen, ett förhållande, som i vårt land saknar motstycke under fredsperioden 1816—1875. Emellertid bör anmärkas, att Mälarelandskapen befinna sig i en ganska hastig återgång från sin ogynnsamma ställning.

¹⁾ Se sid. 105, anm. 6. —

²⁾ Följande år hafva mot 100 aflidne svarat 167 lefvande födde eller mera *

1823: 175.	1859: 179.	1871: 177.
1825: 178.	1860: 197!	1872: 185.
1835: 176.	1861: 176.	1873: 179.
1845: 167.	1863: 174.	
1854: 169.	1865: 170.	

³⁾ Dödlighetsöfverskott har egt rum åren

1772 med 77 lefv. födde mot 100 aflidne.
1773 " 48!! " " "
1800 " 91 " " "
1808 " 89 " " "
1809 " 68 " " "

Om i allmänhet den naturliga folkkökningen är en mätare af ett folks lifskraftighet och sundhet, så är dess angifvande i procent af döde mera betecknande än procenten af folkmängden. Det är ej med 1,40 % årlig ökning Ryssland härutinnan kan intaga främsta rummet, då denna ökning är ett resultat af 5,1 % nativitet och 3,7 % dödlighet (!), men deremot utgör Norges siffror 180—200 lefvande födde mot 100 aflidne det önskemål, från hvilket alla andra folk ännu äro temligen fjerran. — ⁴⁾ Under åren 1871—73 hafva ej mindre än sju län haft mer än 200 födde mot 100 aflidne; för andra sju har siffran legat mellan 180 och 200, för nio mellan 150 till 180 och för blott ett enda (Stockholms län) under 150. En för den naturliga folkkökningen så gynnsam period har vårt land aldrig fört genomgått. — ⁵⁾ Alltså har hvarje nytt tidevarf fört vårt folk ett steg vidare i riktning mot det bättre.

C. Länen 1861—74 och 1841—60.¹⁾

Lefvande födde mot 100 aflidne. 1861—74. 1841—60.		Lefvande födde mot 100 aflidne. 1861—74. 1841—60.	
1. Jemtland ²⁾	194. 199.	14. Östergötland	159. 139.
2. Örebro	186. 162.	15. Elfsborg	158. 161.
3. Jönköping	183. 153.	16. Gotland	158. 147.
4. Skaraborg	183. 156.	17. Blekinge	157. 146.
5. Vermland	179. 166.	18. Halland	156. 159.
6. Vesterbotten	174. 221! ³⁾	19. Gefleborg	150. 156.
7. Kronoberg	174. 175.	20. Vestmanland	148. 129.
8. Kristianstad	170. 167.	21. Södermanland	148. 137.
9. Malmöhus	169. 168.	22. Göteborg	147. 147.
10. Kalmar	169. 149.	23. Uppsala	139. 117.
11. Vesternorrland	164. 182.	24. Stockholms län	134. 115.
12. Kopparberg	163. 153.	25. Stockholms stad	102. 86.
13. Norrbotten	162. 185.	Skilnad mellan maximum och minimum ⁷⁾	
			60. 106.

	1861—74.	1841—60.
Götaland	170.	156.
Norrland	163.	183. ⁴⁾
Svealand med Stockholm	143.	134.
” utom ”	153.	143.
Sverige.....	161.	152.

D. Städerna länsvis 1861—70.

Lefvande födde mot 100 aflidne.		Lefvande födde mot 100 aflidne.		Lefvande födde mot 100 aflidne.	
1. Malmöhus	161.	10. Norrbotten	136.	19. Kopparberg	128.
2. Kristianstad	156.	11. Gotland	135.	20. Uppsala	122.
3. Jemtland	156.	12. Vermland	135.	21. Stockholms län ..	121.
4. Vesterbotten	150.	13. Vesternorrland ..	134.	22. Östergötland ...	120.
5. Jönköping	149.	14. Elfsborg	134.	23. Vestmanland ...	116.
6. Skaraborg	145.	15. Blekinge	132.	24. Södermanland... ⁵⁾	112.
7. Örebro	145.	16. Gefleborg	132.	25. Stockholms stad ..	107.
8. Kronoberg	140.	17. Kalmar	132.		
9. Halland	139.	18. Göteborg	131.		

XII. In- och Utvandring.

63.* Omflyttningen inom riket till år 1870.

Af 100 inbyggare i Sverige voro år 1870:

	i nedanstående län		Skilnad.	Denna skilnad i % af de inom länet födde.
	födde.	boende.		
1. Stockholms stad.....	1,85 %.	3,27 %.	+ 1,42 %. ⁶⁾	+ 76,2 %.
2. Göteborgs län	5,20 ”	5,57 ”	+ 0,37 ”	+ 7,1 ”
3. Gefleborg	3,32 ”	3,54 ”	+ 0,22 ”	+ 6,6 ”

¹⁾ För hvar och en af femårsperioderna 1856—70 samt åren 1871—74 kunna motsvarande siffror uträknas med begagnande af nativitetssiffrorna sid. 96, anm. 3 och dödlighetsprocenterna sid. 104, anm. 3. — ²⁾ Kursiverade äro namnen på de län, hvilka åren 1861—74 haft mindre antal lefvande födde mot 100 aflidne än åren 1841—60. — ³⁾ »Ett för folkmängdstillväxten gynnsammare förhållande än det Vesterbotten företer med stundom ända till 250 lefvande födde mot 100 aflidne torde vara sällsynt nog. Nära detta fördelaktiga förhållande står äfven Jemtland, båda sålunda

Af 100 inbyggare i Sverige voro år 1870:

	i nedanstående län födde.	boende.	Skilnad.	Denna skilnad i % af de inom länets födde.
4. Stockholms län	2,97 %	3,15 %	+ 0,18 %	+ 6,1 %
5. Vesternorrland	3,09 "	3,23 "	+ 0,14 "	+ 4,5 "
6. Malmöhus	7,46 "	7,58 "	+ 0,12 "	+ 1,6 "
7. Vestmanland	2,68 "	2,74 "	+ 0,06 "	+ 2,2 "
8. Gotland	1,25 "	1,30 "	+ 0,05 "	+ 4,0 "
9. Jemtland	1,67 "	1,69 "	+ 0,02 "	+ 1,2 "
10. Halland	3,04 "	3,05 "	+ 0,01 "	+ 0,3 "
11. Uppsala	2,42 "	2,41 "	— 0,01 "	— 0,4 "
12. Norrbotten	1,83 "	1,82 "	— 0,01 "	— 0,5 "
13. Blekinge	3,03 "	3,02 "	— 0,01 "	— 0,3 "
14. Kristianstad	5,36 "	5,32 "	— 0,04 "	— 0,75 "
15. Vesterbotten	2,25 "	2,20 "	— 0,05 "	— 2,2 "
16. Östergötland	6,15 "	6,10 "	— 0,05 "	— 0,8 "
17. Kopparberg	4,36 "	4,21 "	— 0,15 "	— 3,4 "
18. Södermanland	3,47 "	3,27 "	— 0,20 "	— 5,8 "
19. Skaraborg	6,05 "	5,84 "	— 0,21 "	— 3,5 "
20. Kronoberg	4,03 "	3,81 "	— 0,22 "	— 5,5 "
21. Örebro	4,26 "	4,03 "	— 0,23 "	— 5,4 "
22. Kalmar	5,82 "	5,59 "	— 0,23 "	— 4,0 "
23. Vermland	6,49 "	6,25 "	— 0,24 "	— 3,7 "
24. Elfsborg	6,97 "	6,70 "	— 0,27 "	— 3,9 "
25. Jönköping	4,62 "	4,31 "	— 0,31 "	— 6,7 % ¹⁾

B. Af folkmängden inom de särskilda länen voro i andra län födde:

	1870.	1860.		1870.	1860.
1. Stockholms stad ...	56,7 %	57,4 %	14. Halland	7,0 %	5,0 %
2. Stockholms län	20,5 "	18,9 "	15. Malmöhus	6,7 "	3,8 "
3. Uppsala	16,6 "	11,7 "	16. Jönköping	6,7 "	4,7 "
4. Vestmanland	16,2 "	14,7 "	17. Kronoberg	6,4 "	5,5 "
5. Göteborg	10,8 "	9 ²⁾	18. Kalmar	5,3 "	4,7 "
6. Södermanland	10,3 "	8,6 "	19. Elfsborg	5,1 "	4 ²⁾
7. Gefleborg	10,0 "	7,1 "	20. Skaraborg	4,9 "	4,1 "
8. Östergötland	8,5 "	7,6 "	21. Kopparberg	4,9 "	4,2 "
9. Örebro	8,1 "	6,0 "	22. Jemtland	4,5 "	4,1 "
10. Gotland	8,1 "	7,1 "	23. Vermland	3,5 "	2,7 "
11. Kristianstad ..	7,8 "	6,9 "	24. Vesterbotten	1,8 "	0,6 % ¹⁾
12. Blekinge	7,2 "	8,3 "	25. Norrbotten	1,6 "	1,7 "
13. Vesternorrland	7,1 "	9 ²⁾			

ådagaläggande en särdeles kraftig och lefnadsfrisk befolkning, som skördar frukterna af ett ordentligt och sundt lefnadssätt. (Ur redogörelsen för femårsperioden 1851—1855). — ¹⁾ Se anm. 6, sid. 105. — ²⁾ I allmänhet stå således de sydsvenska städerna fördelaktigast och de medelsvenska ofördelaktigast. — ³⁾ D. v. s. att af Sveriges folkmängd 1,85 % äro födde inom Stockholms stad men ej mindre än 3,27 % derstädes bosatte. Skilnaden utgöres af ett överskott (+) 1,42 % af inflyttade utöfver det antal som från staden utflyttat. — ⁴⁾ Stockholms stad oberäknad.

¹⁾ I Svealand äro födde 28,50 %, boende 29,33 %. Skilnad + 0,83 % = 2,9 % af de inom Svealand födde.
 » Götaland » » 58,98 » » 58,19 » » — 0,79 % = 1,3 % af de inom Götaland födde.
 » Norrland » » 12,16 » » 12,48 » » + 0,32 % = 2,6 % af de inom Norrland födde.

I Sverige äro födde 99,64 %, boende 100,00 %. Skilnad + 0,36 % = utrikes och å okänd ort födde.

²⁾ Uppgifter finnas, men deras tillförlitlighet kan starkt betvivlas. Jfr. Stat. Centr.-Byråns Berättelse. A. II: 3, sid. XIII.

	1870.	1860.		1870.	1860.
Städerna	29,2 %.	25,1 %.	Landsbygden	6,2 %.	4,9 %.

	1870.	1860.
Sverige	9,2 %.	7,2 %.

64. Utvandring ur riket.

A.* Utvandringen före 1850-talet obetydlig.

1851—55	12,744.	1861—65	19,816.	1871—75 omkring	60,000. ¹⁾
1856—60	4,156.	1866—70	102,631.	Deraf 1871—74...	54,736.

Tillsammans 1851—75 omkring 200,000 menniskor.²⁾

B. För de särskilda länen gälla för hela tidrymden 1851—74 följande siffror:³⁾

1. Uppsala	545.	10. Blekinge	5,316.	19. Kalmar	13,452.
2. Stockholms län ...	719.	11. Örebro	5,643.	20. Elfsborg	14,824.
3. Vesterbotten	993.	12. Kopparberg	6,121.	21. Östergötland	14,965.
4. Södermanland	1,285.	13. Gefleborg	7,757.	22. Vermland	15,560.
5. Gotland	1,538.	14. Halland	7,821.	23. Kristianstad	15,834.
6. Västmanland	1,539.	15. Stockholms stad ..	8,062.	24. Malmöhus	16,642.
7. Västernorrland	1,740.	16. Skaraborg	8,638.	25. Jönköping	18,256.
8. Jemtland	1,905.	17. Göteborg	10,288.		
9. Norrbotten	2,166.	18. Kronoberg	12,429.		

C. I procent af medelfolkmängden utgjorde denna utvandring:

1. Uppsala	0,6 %.	10. Örebro	3,6 %.	19. Östergötland ...	6,2 %.
2. Stockholms län ..	0,6 "	11. Kopparberg	3,6 "	20. Vermland	6,4 "
3. Södermanland	1,0 "	12. Skaraborg	3,8 "	21. Stockholms stad ..	6,6 "
4. Vesterbotten	1,2 "	13. Blekinge	4,5 "	22. Halland	6,7 "
5. Västernorrland	1,4 "	14. Göteborg	4,8 "	23. Kristianstad	7,6 "
6. Västmanland	1,5 "	15. Gefleborg	5,5 "	24. Kronoberg	8,3 "
7. Jemtland	3,0 "	16. Elfsborg	5,6 "	25. Jönköping	10,5 "
8. Norrbotten	3,0 "	17. Malmöhus	5,7 "		
9. Gotland	3,1 "	18. Kalmar	6,1 "		

Norrland

14,561 = 3,40 % af folkmängden.

Svealand

39,474 = 3,40 " "

Götaland

140,318 = 6,17 " "

För hela Sverige åren 1851—75 års utvandring i % af medelfolkmängden

5,08 %.⁴⁾

¹⁾ Under de senaste tio åren har utvandringen varit följande: *

1865... 6,691 = 0,16 % af folkmängden.	1870... 20,003 = 0,48 % af folkmängden.
1866... 7,206 = 0,17 " "	1871... 17,450 = 0,42 " "
1867... 9,334 = 0,22 " "	1872... 15,915 = 0,36 " "
1868... 27,024 = 0,65 " "	1873... 13,580 = 0,32 " "
1869... 39,064 = 0,94 " "	1874... 7,791 = 0,18 " "

²⁾ Med beräkning af 1,5 % årlig ökning bland de utvandrade, en siffra som snarare är för låg än för hög, då en stor del utgöres af arbetsfört folk i den kraftigaste åldern, skulle de sedan 1850 utvandrade för närvarande utgöra omkring 220,000 menniskor. Tre fjerdedelar, eller 160 170,000, tillhöra Amerika. — En utförlig och sakrik framställning af utvandringens historia, betydelse samt dess fördelning efter åldersklasser och kön m. m. finnes att tillgå i W. E. Svedelii »Studier i Sveriges statskunskap» sidd. 351—413.

³⁾ Summorna för åren 1851—73 hemtade ur W. E. Svedelii anf. arbete. Sid. 492. — ⁴⁾ Det afbrott i folkökningen, som åren 1866—1870 åstadkoms af utvandringen, framgår af nedanstående tabell:

D. Serskildt för åren 1871—74 har utvandringen varit följande:

	Utvand- drare.	% af hela utvandrin- gen från län.		Utvand- drare.	% af hela utvandrin- gen från län.
Uppsala.....	277.	51 %.	Skaraborg	2,391.	28 %.
Stockholms län.....	287.	40 "	Halland	3,101.	40 "
Vesterbotten.....	307.	31 "	Östergötland	3,426.	23 "
Vesternorrland	338.	19 "	Kalmar	3,436.	25 "
Vestmanland.....	447.	29 "	Kronoberg.....	3,594.	29 "
Jemtland.....	450.	24 "	Jönköping	3,925.	21 "
Norrbottn.....	582.	27 "	Elfsborg	4,088.	28 "
Södermanland.....	603.	47 "	Göteborg	4,315.	42 "
Gefleborg.....	754.	10 "	Kristianstad.....	4,353.	28 "
Gotland.....	756.	50 "	Vermland.....	4,651.	30 "
Kopparberg.....	1,119.	18 "	Malmöhus.....	6,126.	37 "
Örebro.....	1,566.	28 "			
Blekinge.....	1,629.	31 "	Summa	54,736	= 27 %.
Stockholms stad.....	2,209.	27 "			

E. Från de småländska länen hafva utvandrat 1851—74 44,137.

» Skåne, Halland och Blekinge..... 45,613.

» de vestgötiska länen..... 33,750.

Tillsammans från dessa 8 län i Götaland..... 123,500 = 62 % af hela utvandringen.

Deremot från Mälarlänen blott..... 4,088 = 0,9 % af folkmängden.

F. Bland de län, från hvilka en större utvandring utgått, hafva följande företett mot 100 utvandrande män nedanstående antal kvinnor (1861 - 73):

Skaraborg.....	52.	Kristianstad	69.	Göteborg.....	83.
Kalmar.....	52.	Jönköping.....	75.	Elfsborg.....	84.
Halland.....	66.	Vermland.....	77.	Kronoberg	88.
Malmöhus.....	67.	Blekinge.....	83.		

65. Samfölda resultatet af omflyttningen inom riket samt utvandringen.

A. Under tidrymden 1841—74 hafva följande län företett en högre folkökning; än som af nativitetsöfverskottet ensamt kunnat åstadkommas:

	Årligt nativitets- öfverskott.	Verk- lig ök- ning årigen.	Skilnad (— = ut- vandring) (+ = in- vandring)		Årligt nativitets- öfverskott.	Verk- lig ök- ning årigen.	Skilnad (— = ut- vandring) (+ = in- vandring)
	%	%	%		%	%	%
Vestmanland...	0,82.	+ 0,93.	+ 0,11 %.	Halland	0,80.	+ 0,10.	— 0,61 %.
Vesternorrland	1,00.	+ 1,08.	+ 0,08 "	Blekinge	0,81.	+ 0,08.	— 0,73 "
Uppsala.....	0,80.	+ 0,76.	— 0,04 "	Elfsborg	0,82.	+ 0,005.	— 0,81 "
Gotland.....	0,72.	+ 0,52.	— 0,20 "	Skaraborg.....	1,38.	+ 0,56.	— 0,82 "
Vesterbotten ..	0,89.	+ 0,67.	— 0,22 "	Östergötland ..	0,91.	+ 0,08.	— 0,83 "
Malmöhus.....	0,97.	+ 0,69.	— 0,28 "	Kopparberg ...	0,92.	+ 0,08.	— 0,84 "
Gefleborg	0,84.	+ 0,49.	— 0,35 "	Kristianstad ...	0,91.	— 0,02.	— 0,93 "
Stockholms län ..	0,80.	+ 0,43.	— 0,37 "	Vermland ...	1,04.	+ 0,06.	— 0,98 "
Södermanland ..	0,85.	+ 0,33.	— 0,52 "	Kalmar.....	1,05.	+ 0,005.	— 1,04 "
Jemtland	1,21.	+ 0,69.	— 0,52 "	Kronoberg.....	0,92.	— 0,45.	— 1,37 "
Örebro.....	1,18.	+ 0,62.	— 0,56 "	Jönköping.....	1,12.	— 0,40.	— 1,52 %.
Norrbottn.....	0,98.	+ 0,39.	— 0,59 "				

Åren 1871—74 minskades väl utvandringen men höll sig fortfarande vid mycket höga summor; största förlusten under dessa år drabbade Vermland med 0,87 procents årlig utvandring, Kronoberg (0,81), Kalmar (0,77) och Skaraborg (0,75). Deremot invandrade årligen till Gefleborg ej mindre än 0,92 % och till Vesternorrland 0,65.

Årlig ökning i procent af folkmängden.

1841—1845... .. + 1,11 %.	1856—1860..... + 1,17 %.	1871—1874..... + 1,03 %. ¹⁾
1846— 50..... + 0,98 "	1861— 65..... + 1,28 "	
1851— 55..... + 0,89 "	1866— 70..... + 0,26 " ²⁾	

1751—1760..... + 0,71 %.	1791—1800..... + 0,85 %.	1831—1840..... + 0,85 %.
1761— 70..... + 0,70 "	1801— 10..... + 0,14 "	1841— 50..... + 1,08 "
1771— 80..... + 0,52 "	1811— 20..... + 0,85 "	1851— 60..... + 1,05 "
1781— 90..... + 0,18 "	1821— 30..... + 1,14 "	1861— 70..... + 0,78 "

1751—1775..... 0,55 %.	1826—1850..... + 0,92 %.
1776—1800..... 0,60 "	1851—1874..... + 0,92 " ²⁾
1801—1825..... 0,67 "	

67. Stad och landsbygd.

	1851—55.	1856—60.	1861—65.	1866—70.	1871—74.
Landsbygden	+ 0,81 %.	+ 0,98 %.	+ 1,12 %.	+ 0,08 %.	+ 0,74 %.
Städerna	+ 1,51 "	+ 2,72 "	+ 2,80 "	+ 1,57 "	+ 2,69 "

68. Länen 1841—67 samt 1871—74.³⁾

A. 1841—67.

	Årlig ökning.	Fördubblingsperiod. ⁴⁾		Årlig ökning.	Fördubblingsperiod. ⁴⁾
1. Norrbotten	1,80 %.	38,8 år.	15. Gefleborg	1,07 %.	65,1 år.
2. Vesterbotten.....	1,73 "	40,5 "	16. Gotland	0,98 "	71,5 "
3. Stockholms stad... 1,60 " ⁵⁾	43,7 "		17. Elfsborg	0,95 "	73,2 "
4. Vesternorrland ... 1,57 "	44,4 "		18. Kalmar	0,94 "	74,1 "
5. Jemtland	1,56 "	44,5 "	19. Kopparberg	0,93 "	75,1 "
6. Malmöhus	1,28 "	54,3 "	20. Östergötland	0,88 "	84,1 "
7. Göteborg.....	1,22 "	57,1 "	21. Jönköping	0,80 "	87,0 "
8. Kristianstad	1,14 "	61,2 "	22. Vestmanland	0,78 "	95,2 "
9. Vermland	1,12 "	62,2 "	23. Stockholms län... 0,64 "		108,7 "
10. Kronoberg.....	1,12 "	62,2 "	24. Södermanland	0,60 "	116,2 "
11. Halland	1,11 "	62,5 "	25. Uppsala.....	0,54 "	128,1 "
12. Skaraborg	1,10 "	63,3 "			
13. Örebro	1,08 "	65,0 "	Sverige	1,07 % = fördubbling af	
14. Blekinge	1,07 "	65,1 "		folkmängden på 65,1.	

⁵⁾ Följande år har ökningen varit 1,25 % eller deröfver:*

1751... + 1,27 %.	1824... + 1,41 %.
1761... 1,25 "	1825... 1,63 "
1774... 1,29 "	1835... 1,42 "
1780... 1,37 "	1845... 1,26 "
1792... 1,51 "	1849... 1,29 "
1794... 1,25 "	1858... 1,26 "
1815... 1,25 "	1859... 1,43 "
1816... 1,31 "	1860... 1,90 " !
1822... 1,30 "	1861... 1,49 "
1823... 1,61 "	1863... 1,49 "

⁹⁾ Folkminskning har egt rum åren:*

1758... -0,14 %.	1808... -0,65 %.
1772... 0,79 "	1809... 1,52 "
1773... 2,61 " !!	1810... 0,18 "
1789... 0,97 "	1868... 0,54 "
1790... 0,26 "	1869... 0,34 "
1800... 0,41 "	

¹⁾ Stark utvandring. — ²⁾ Under denna tid hafva från riket utvandrat minst 200,000 menniskor. Sverige är för öfrigt troligen det enda land i Europa som kan förete en sådan ständigt förstörad folkkökning. I de flesta andra var folkkökningen ofantlig (ända till öfver 2 procent årligen i Preussen) strax efter fredens återställande 1815, men sjunker ju mera man närmar sig våra dagar. Se för öfrigt bilagan 2. — ³⁾ Då åren 1868—70 omfatta förhållanden, som på intet sätt kunna anses vara normala i vårt land, är det bäst att helt och hållet utesluta dem ur en beräkning af den verkliga folkkökningen. Likaledes böra åren 1871—74 behandlas serskildt, emedan det ser ut,

B. 1871-74.

Årlig ökning.		Årlig ökning.		Årlig ökning.	
1. Stockholms stad	2,55 %	10. Malmöhus	1,10 %	19. Uppsala	0,68 %
2. Västernorrland	2,26 "	11. Göteborg	1,01 "	20. Stockholms län	0,64 "
3. Gefleborg	2,15 "	12. Blekinge	0,96 "	21. Vermland	0,57 "
4. Norrbotten	1,89 "	13. Jönköping	0,96 "	22. Kalmar	0,56 "
5. Jemtland	1,50 "	14. Östergötland	0,84 "	23. Södermanland	0,56 "
6. Västmanland	1,50 "	15. Kronoberg	0,76 "	24. Elfsborg	0,53 "
7. Örebro	1,35 "	16. Kristianstad	0,73 "	25. Gotland	0,21 "
8. Vesterbotten	1,29 "	17. Halland	0,70 "	Sverige	1,03 %
9. Kopparberg	1,23 "	18. Skaraborg	0,68 "		

C. Hufvuddelarne.

	Årlig ökning 1806-40.	Årlig ökning 1841-50.	Årlig ökning 1851-60.	Årlig ökning 1861-70.	Årlig ökning 1871-74. ¹⁾
Norrland	1,03 %	1,44 %	1,55 %	1,14 %	1,90 % ^{1 2)}
Götaland	0,87 "	1,09 "	1,00 "	0,64 "	0,80 % ³⁾
Svealand	0,46 "	0,80 "	0,91 "	0,85 "	1,10 % ⁴⁾

D. Sammanställning efter folkmängdstätheten.

	Hela ökningen 1841-74.
Länet med öfver 8,000 inb. på qv.-milen	49 %
Länen " 5-8,000 " "	43 "
" " 3-5,000 " "	42 "
" " 2-3,000 " "	30 "
" " 1-2,000 " "	40 "
" " 700-1,000 " "	48 "
" " under 250 " "	69 "

69. Städerna 1846-74.⁵⁾

A. Länsvis.

Städerna i	Årlig ökning.	Städerna i	Årlig ökning.	Städerna i	Årlig ökning.
1. Jemtland	4,40 %	10. Skaraborg	2,45 %	19. Stockholms län	1,54 %
2. Västernorrland	3,12 "	11. Örebro	2,42 "	20. Västmanland	1,41 "
3. Göteborg	3,09 "	12. Halland	2,27 "	21. Södermanland	1,22 "
4. Vesterbotten	3,00 "	13. Uppsala	2,27 "	22. Kopparberg	1,22 "
5. Malmöhus	2,98 "	14. Kalmar	2,14 "	23. Gotland	1,19 "
6. Jönköping	2,75 "	15. Kristianstad	1,93 "	24. Elfsborg	1,19 "
7. Norrbotten	2,75 "	16. Kronoberg	1,93 "	25. Blekinge	0,76 "
8. Gefleborg	2,67 "	17. Stockholmsstad	1,85 "	Samtliga städer	85 % =
9. Vermland	2,45 "	18. Östergötland	1,82 "		2,15 % årligen.

som om folkkökningen vore på väg att inträda i helt nya förhållanden för en stor del af länen; i alla händelser äro dessa år icke jemnförliga med åren 1841-67. —

⁴⁾ D. ä. det antal år, som ätgå innan en folkmängd fördubblas, om den årliga ökningen får vara sådan den vidstående procenten angifver. — ⁵⁾ Siffran för Stockholms stad omfattar egentligen tiden 1841-68, emedan först detta sistnämnda år folkmängden i hufvudstaden med bestämdhet kunde uträknas efter år 1860.

¹⁾ Under de senaste 15 åren har folkkökningen i Sverige varit följande: *

1860	+ 1,90 % ¹⁾	1865	+ 1,08 %	1870	+ 0,23 %
1861	+ 1,49 "	1866	+ 1,13 "	1871	+ 0,85 "
1862	+ 1,24 "	1867	+ 0,84 "	1872	+ 1,10 "
1863	+ 1,43 "	1868	- 0,54 "	1873	+ 1,12 "
1864	+ 1,18 "	1869	- 0,34 "	1874	+ 1,01 "

²⁾ Respektive 1,70, 2,01, 2,06 och 1,85. — ³⁾ Respektive 0,67, 0,84, 0,85 och 0,80. — ⁴⁾ Respektive 0,86, 1,24, 1,24 och 1,08. — ⁵⁾ Stadsbefolkningens absoluta antal länsvis åren 1845 och 1874 finnes angifven å sid. 81.

B. Sammanförda efter läget.

	Folkökning årligen.		Folkökning årligen.
Städerna vid Öresund	3,40 %.	Städerna vid Östersjön (utom Stockh.)	1,66 %.
Städerna på Vestkusten	2,88 "	Städerna på öarna i Östersjön	1,19 "
Städerna vid Bottniska viken	2,82 "	Städerna vid Ålands haf	0,85 "
Stockholm	1,85 "		

Städerna vid de stora insjöarna visa ungefär liknande siffror:

De vid Vettern en ökning af	2,45 %.	De vid Venern en ökning af	1,98 %.
De vid Mälaren " "	2,14 "		

Men landstäderna deremot

i Götaland.....	1,80 % årlig ökning, i Svealand och Norrland.....	1,57 %.
Kuststäderna.....	2,22 %, Sjästäderna.....	2,16 %, Landstäderna 1,72 %. ¹⁾

C. Hufvuddelarne.

Norrlands städer hafva sedan 1845 årligen ökat sin folkmängd med 2,45 % och Götalands städer 2,44 %, men Svalands blott 1,66, ja de mindre städerna (= utom Stockholm) t. o. m. endast 1,34 %.

D. Sammanförda efter folkmängden.

	Årlig ökning	
	1861-70.	1871-74.
Staden med öfver 100,000 inb.	1,6 %.	2,55 %.
" " 50-100,000 "	4,3 " ²⁾	2,75 " ³⁾
Städerna " 20- 50,000 "	2,4 "	3,65 " ⁴⁾
" " 10- 20,000 "	2,25 "	2,5 " ⁵⁾
" " 5- 10,000 "	2,1 "	3,25 " ⁶⁾
" " 2- 5,000 "	1,75 "	1,8 " ⁶⁾
" " 1- 2,000 "	1,6 "	1,55 "
" " nuder 1,000 "	0,8 "	0,75 "
Samtliga städer	2,2 %.	2,7 %.

¹⁾ De absoluta talen äro följande:

	1845.	1874.
Städerna vid Öresund	18,399 inb.	48,538.
" på Vestkusten	37,485 "	87,653.
" vid Bottniska viken	21,198 "	47,403.
" " Vettern	9,522 "	19,188.
" " Mälaren	26,811 "	49,559.
" " Venern	13,634 "	24,010.
Staden Stockholm	88,242 "	150,446.
Städerna inuti Götaland	26,932 "	45,215.
" vid Östersjön	62,122 "	99,805.
" inuti Norra Sverige	12,813 "	20,070.
" på Gotland och Öland	5,039 "	7,099.
" vid Ålandshaf	3,195 "	4,088.
	1845.	1874.
Kuststäderna	235,680.	445,032.
Sjästäderna	49,967.	92,757.
Landstäderna	39,745.	65,285.

Iakttagas bör, att Södertelge med 1,224 inb. år 1845 och 2,884 inb. 1874 är inräknadt både bland Mälar- och Östersjöstäderna och således såväl bland kuststäderna som bland dem vid de stora sjöarna belägna. — ²⁾ Denna höga siffra beror till en stor del på Karl Johans församlings öfverflyttande från landsbygden till staden år 1868. — ³⁾ Malmö: 4,65 % årligen (år 1874: 8,3 %!). Norrköping deremot 2,55 %. — ⁴⁾ Gefle årligen 5 %. — ⁵⁾ Största årliga ökningen 1871-74 visa: Söderhamn med 7,69 % (!) och Eskilstuna med 5,15 %. — ⁶⁾ Södertelge: 7,60 % (!) Luleå: 7,10, Oskarshamn 6,60 och Hernösand: 5,85 %.

70. **År 1925.** Folkmängden detta år med antagande af samma ökning 1875 - 1925 som 1841-67.

A. *Folkmängden länsvis.*

1. Malmöhus	632,700.	10. Västernorrland	326,400.	19. Norrbotten.....	204,000.
2. Vermland	470,800.	11. Örebro	305,000.	20. Södermanland	188,700.
3. Elfsborg	462,100.	12. Kopparberg.....	295,100.	21. Stockholms län	186,400.
4. Göteborg.....	449,200.	13. Kronoberg	289,500.	22. Västmanland	175,400.
5. Skaraborg	436,700.	14. Jönköping	281,100.	23. Jemtland	165,500.
6. Kristianstad.....	408,600.	15. Gefleborg.....	275,800.	24. Uppsala	136,100.
7. Östergötland.....	400,300.	16. Vesterbotten.....	231,400.	25. Gotland	89,400.
8. Kalmar.....	384,000.	17. Halland.....	229,800.	Medeltal för hvarje	
9. Stockholms stad	338,600.	18. Blekinge	225,200.	län = 303,500.	

B. *Antal inb. på hvarje kvadrat-kilometer år 1925.*

1. Malmöhus	135.	9. Elfsborg.....	39.	17. Västmanland	28.
2. Göteborg.....	92.	10. Örebro	37.	18. Uppsala	27.
3. Blekinge	78.	11. Kalmar.....	35.	19. Gefleborg	16.
4. Stockholms stad o. län	75.	12. Kronoberg	32.	20. Västernorrland.....	14.
5. Kristianstad	65.	13. Södermanland	31.	21. Kopparberg	11.
6. Skaraborg.....	64.	14. Gotland	31.	22. Vesterbotten	4.5.
7. Halland	48.	15. Vermland	29.	23. Jemtland	3.5.
8. Östergötland	41.	16. Jönköping	28.	24. Norrbotten	2,1.

C. *Hufvuddelarne.*

	Folk-mängd.	% af hela riket.	På hvarje kv.-kilom.
Svealand.....	2,096 100.	27,6	27
Götaland.....	4,288,600.	56,6	49
Norrland	1,203,100.	15,8	5
Sverige.....	7,587,800.	100,0	19

XIV. Allmän öfversigt.

Norrbotten utmärkes af en gynnsam fördelning af folk-mängden efter kön; på landsbygden har år 1874 mennens antal t. o. m. öfvergått kvinnornas. Döfstumheten är sällsyntare än i det öfriga Norrland. Norrbotten utmärkes vidare af den högsta nativiteten bland alla Sveriges län (landsbygden 3,84 %, städerna 3,20 %; åtskilliga nejder, särdeles de af finnar bebodda, stiga till långt högre siffror: Korpilombolo socken 4,67 %! — Sverige 3,18, Ryssland 5 %), beroende derpå att det företer högsta antalet (228) »levande äkta födde årligen på 1,000 gifta kvinnor». Med den höga nativiteten sammanhänger stor öfvertalighet för de yngre åldersklasserna, motsvarande fåtalighet hos de produktiva samt till följd deraf jemnförelsevis ringa antal årligen ingångna äktenskap. — Norrbottens dödlighet synes normalt vara något under 2 %, men 1860-talets missväxter och nöd stegrade den samma så betydligt, att detta län för hela tidrymden 1861—74 kommer i sista rummet bland våra provinser. I några af de nordligaste socknarna var dödligheten under förra årtiondet oerhörd (Korpilombolo och Neder-Torneå: 3,70 %! — Sverige 1,94, Ryssland 3,75 %). Dödligheten i första lefnadsåret är betydlig, dock jemnförelsevis icke i dess andra kvartal (4:de, 5:te och 6:te lefnadsmånaderna).¹⁾ Farsoter skörda årligen ett stort antal offer. Dödsfall af olycka-

¹⁾ De detaljerade undersökningar öfver dödligheten i första lefnadsåret, som här anställes vid de flesta län, äro utförda på grund af dödlighetsprocenterna månada- och länsvis i F. Th. Bergs afhandling om denna fråga (Stat. Tidskrift, Band. III). Till und-

händelser temligen sällsynta, hvarmed kanske sammanhänger, att ingenstädes dödligheten är så obetydligt högre hos mankønet än hos qvukønet. — Antalet självmord är ringa. — Dödligheten är jemnare fördelad öfver de olika årtiderna än i någon annan trakt af vårt land. — Stor naturlig folkökning, och — då dertill kommer öfverskott af inflyttning — den största verkliga, som i något svenskt län förekommer (årigen 1,80 %; på de senare åren 1,89).

Vesterbottens stadsbefolkning är särdeles fåtalig, jemnförd med hela länets folkmängd. — Nativiteten är hög, beroende liksom i Norrbotten på den stora fruktsamheten bland de gifta; antalet oäkta födde är ringa och likaså antalet dödfödde. — Dödligheten fordrar en särskild uppmärksamhet. Från den ofantliga siffran 3,6 % för vårt århundrades första årtionde (året 1810: 11 %) sjönk dödligheten hastigt och jemnt ned till 1,45 % åren 1841—50, men sedan dess har höjning ånyo inträdt, till största delen såsom en följd af 1860-talets missväxter och farsoter (år 1868: 3,4 %). Äfven 1874 stegrade farsoter dödligheten ända till 2,83 %, sedan de närmast föregående åren hållit sig omkring 1,5 %. Denna normalt särdeles låga men af tillfälliga orsaker då och då plöteligt till en onaturlig höjd stegrade dödlighet gifver intryck af ett län med sundt klimat och en sund befolkning men som genom bristande läkarevård och välstånd står värnlöst mot farsoter och nöd. — Dödlighetsförhållandena i första lefnadsåret icke ogynnsamma; dock med undantag af 6:te till och med 8:de lefnadsåren. Det bör anmärkas, att när olyckan då och då bryter lös öfver Vesterbotten, är det alltid de yngre åldersklasserna, som lida mest: år 1874 förlorade länet endast genom farsoter 4,3 % af sina barn under 10 års ålder! — Olyckshändelser äro talrika, men självmordsfrekvensen ojemnförligt ringare än i något annat län. Vintern tager en större andel af dödsfall än i Norrland är vanligt. — Under sin lyckligaste tid företedde Vesterbotten ett ofantligt nativitetsöfverskott (2,3 % årigen 1821—30, och 2,15 % åren 1841—50!) och äfven nu är den naturliga folkökningen långt ifrån ringa; på de senaste åren har utvandringen kommit farsoterna till hjälp att icke obetydligt nedsätta den verkliga folkökningen.

Trots alla tillfälliga skuggor är Vesterbotten kanske den trakt, som af alla svenska företer de gynnsammaste förhållandena: i medeltal för hela tidrymden 1841—73 hafva der mot 100 afödde svarat 201 lefvande födde, ett resultat, som ännu står oupphunnet af öfriga län.

Jemtland med Herjedalen, i flere afseenden en af våra egendomligaste bygder, länge ensamstående genom ett större antal män än kvinnor, utmärkes först af sin fåtaliga stadsbefolkning, hvarför man ock här träffar de mest utpreglade landsbygdsförhållanden. Nativiteten, i den lilla staden stor, men på landsbygden mindre än i de flesta andra län, utmärkes af flere egendomliga omständigheter: en större öfvervigt för mankønet och en ringare proportion af dödfödde än i något annat län. Ingenstädes äro de yngre åldersklasserna så fåtaliga och ingenstädes de äldsta så talrika; medelåldern är starkt representerad, hvarför antalet stående äktenskap är betydligt. Med afseende på årtiden för äktenskapens ingående kan anmärkas, att blott 33 % falla på årets sista kvartal mot t. ex. 55 % i Mälarelänen. — Antalet oäkta födde, förut temligen obetydligt, har under de senaste åren mycket förökats. — Dödligheten är oerhördt ringa (åren 1841—60: 1,33 %) men synes beklagligtvis vara stadd i stigande, möjligen dock af tillfälliga orsaker. Dödligheten är minst i länets norra del. — Vintern tager här en mindre och sommaren en större andel af döds-

vikande af missförstånd bör kanske nämnas, att när här säges, att ett län t. ex. intager en gynnsam ståndpunkt under första lefnadsåren men icke under de sista, så betyder detta *icke*, att dödligheten skulle vara större under de senare månaderna än under den första, ty dödligheten minskas i alla län under första årets fortgång, utan endast, att dödligheten uti ifrågavarande län icke under de senare månaderna sjunkit så mycket som i öfriga län, till följd hvaraf det då kommer att intaga en ogynnsammare plats än förr i länsserien.

fallen än annorstädes. — Barndödligheten är den minsta i vårt land; dock icke i första lefnadsårets första och tredje samt tionde till och med tolfte månader. — Farsoter sällsynta likasom olyckshändelser, men själfmorden mycket talrika utan tvifvel i samband med den olyckliga ställning Jemtland intager med afseende på sinnessjukdomarnes frekvens; äfven de döfstummes och blindes antal är högst betydligt. — Inflyttningen öfverskjuter utflyttningen, och folkkökningen är stor. Mot 100 aflidne svara 190—200 lefvande födde, det gynnsammaste förhållandet näst Vesterbottens.

Vesternorrland företer en besynnerlig blandning af gynnsamma och ogynnsamma förhållanden, de senare till en stor del tillkomna under de senare åren, under hvilka dock äfven den gynnsamma sidan framträd i sin högsta gläns. Nativiteten, i allmänhet stor, har på den sista tiden nått en för Svensk bygd högst ovanlig höjd (år 1874: 3,93 %), såsom en följd af den stora invandringen af arbetsfolk, hvilken äfven Åstadkommit en *etegring af de ingångna äktenskapens antal ända till 96 på tio tusen inh.* Som man kan vänta under sådana förhållanden har folkmängden vuxit särdeles snabbt: de senaste åren med ända till 2,3 % årligen (2,51 % år 1874). En stor del af denna utveckling har kommit städerna till godo, hvilka ock upplomstra med synnerlig raskhet: Sundsvall har på 30 år ökat sin folkmängd med 207 %. Men denna lysande tafla saknar ingalunda sina skuggsidor. Dödligheten har stigit betydligt: från 1,82 % åren 1841—60 till 2,06 % 1861—74 (2,40 % år 1874); och Vesternorrland har dock alldeles icke under 1860-talet genomgått så svåra pröfningar som det öfriga Norrland. Antalet öakta födde har stigit från 8,9 % till 11,2. — Vid bedömande af dödligheten i Vesternorrland får man emellertid ej glömma det stora inflytande, som här mer än annorstädes utöfvas af en förhöjd nativitet: Vesternorrland har sedan hundra år tillbaka den sorgliga utmärkelsen, att af alla svenska län förete den största barndödligheten. Detta gäller dock endast om första lefnadsåret, ja strängt taget blott om dess tre första fjerdedelar, ty under dess sista kvartal står Vesternorrland fördelaktigare än riksmedeltalet. — För öfrigt kan anmärkas hos detta län en jemnförelsevis ringa frekvens af lyten, större olikhet mellan årstiderna med afseende på dödligheten än i det öfriga Nordsverige o. s. v. — Man skulle kunna säga att Vesternorrland är ett Norrland »par préférence».

Gefleborg ansluter sig i fråga om nativitets- och dödlighetsförhållanden, åldersklasser, äktenskapsfrekvens och lyten nära till Jemtland; dock har dödligheten stigit betydligt på senare tider och särskildt i städerna nått en ganska farlig höjd, utan att man dertill kan finna någon annan orsak än kanske det öfvermåttiga lefnadssätt, som blott alltför ofta sätter en mörk fläck på Norrlands i öfrigt ljusa grund. — Farsoter anställa ofta betydliga härjningar och dödligheten är ovanligt stor under hela första lefnadsåret. — Den ringa nativiteten Åstadkommer en mindre naturlig folkkökning än i det öfriga Norrland. Utvandringen är ej obetydlig, men inflyttningen från andra län har under senare åren varit ofantlig. — I afseende på stadsbefolkningens relativa talrikhet står Gefleborg efter endast för Göteborgs, Malmöhus och Blekinge län, och Söderhamn har lemnat efter sig hvarje annan svensk stad med afseende på folkkökning (1846—75 i allt 290 %; 1871—74 årligen 7,7 %).

Mälaredalens län, nämligen Vestmanlands, Uppsala, Stockholms och Södermanlands, förete i snart sagdt alla hänseenden en så afjord likhet, att de helst böra betraktas tillsammans. Men likheten består olyckligtvis i gemensamma ofördelaktiga förhållanden; man träffar på intet annat ställe i vårt land så mycket ogynnsamt och ingen annan nejd gifver i så hög grad intrycket af ett land, som »blifvit efter sin tid». — Nativiteten är så ringa, att blott Gotland, Jemtland och Gefleborg kunna uppvisa något motsvarande, ja, om vi jemnföra de föddes antal med den vuxna befolkningen, visar blott Gotland ett ogynnsammare resultat än Uppsala län. Derför äro också de yngre åldersklasserna fåtaliga, men medelåldrarna så mycket talrikare: äfven på landsbygden befinna sig stundom öfver 50 % af befolkningen i åldern 20—60 år. I själfva verket borde alltså dessa län förete en lifigare verksamhet och en större produktionsförmåga än alla andra; vi behöfva ej erinra om, huru

långt ifrån detta är händelsen. — De öakta föddes antal är mycket stort i Uppsala och Vestmanlands län, mindre i Stockholms och Södermanlands. — Dödligheten är större än i de flesta andra län;¹⁾ i närheten af hufvudstaden råder en dödlighet, hvartill endast Norrbottens nordligaste socknar kunna uppvisa ett motstycke. — Barndödligheten är betydlig; i Vestmanland dock ej så mycket under de båda första och i Södermanland ej under de sju första lefnadsånaderna; Stockholms län åter täflar i detta hänseende med Vesternorrland och stiger afgjort under det samma i fråga om sista kvartalet. — Sjelfmorden äro här talrikare än annorstädes. — Den naturliga folkökningen är visserligen stadd i ganska betydlig tillväxt men är ännu den minsta i vårt land. — Stockholms län och Vestmanland förete öfverskott af inflyttning, Uppsala ett litet men Södermanland ett anseeligt öfverskott af utflyttning, (dock har utvandringen till främmande land ej heller i Södermanland vunnit något egentligt insteg). Omflyttningen är raske; ingenstädes är en så stor del af befolkningen född utom länets gränser. — Den verkliga folkökningen är den minsta, som i Sverige förekommer. — Ett bland de få hänseenden, i hvilka Mälaredalen intager en fördelaktigare ställning, är äktenskapsfrekvensen: af den vuxna befolkningen är en jemnförelsevis ringa del ogift. — Lyten förekomma ej så talrikt som i det öfriga Svealand. — Man bör vid allt detta ihogkomma, att, såsom redan delvis är antyd, **Södermanland** i de flesta och **Vestmanland** i ett och annat afseende höja sig öfver den ogynnsamma ståndpunkt, på hvilken befinna sig **Uppsala** och **Stockholms** län.

Sådant är tillståndet i denna vårt lands äldsta kulturbygd, och om än förbättringen är märkbar under senare år, torde få anses afgjort, att Mälardalen spelt ut sin rol såsom Sveriges hjerta, och att det ej är från dessa trakter det svenska folket skall hemta nya och friska krafter för en framtida utveckling.

Kopparbergs län intager ej någon egendomlig ställning. Det håller sig för det mesta omkring medelmåttan eller snarare något derunder. Såsom spridda utmärkande drag kunna anföras den stora frekvensen af lyten, hvori Kopparbergs län täflar med Jemtland, den ringa dödligheten om hösten i jemuförelse med öfriga årstider, det stora antalet sjelfmördare, också en likhet med Jemtland m. fl. — Frågar man, om statistiken uppdagat några spår af dalkarlens så mycket beprisade gammaldags enkelhet och redbarhet, så kan nämnas, att äktenskapet tyckes i Dalarna hållas i större helgd än annorstädes, ty både äktenskapskilnader och omgiften förekomma här i mindre antal än i någon annan trakt af vårt land. Äfven äro äktenskapen i unga år här talrikare än i det öfriga Sverige. — Stadelifvets utveckling är långsam. — Utvandringen var ganska betydlig åren 1868—70, men under de senaste åren har den samma nästan upphört, hvilket i förening med en starkt stegrad nativitet uppdrifvit folkökningen till en för detta län ovanlig höjd.

Vermland intager i det hela en gynnsam ställning. Dödligheten är så ringa, att Vermland under de senaste åren t. o. m. öfverträffat Jemtland. Också visar detta län en sällsynt frihet från faroter. — Antalet dödfödde är ovanligt litet. Allt antyder en kraftig och sund befolkning, hvarmed öfverenastämmer, att nativiteten en lång tid varit betydlig, nemligen till dess utvandringen började beröfva landet en del af dess bästa krafter. Men vid den låga ståndpunkt, till hvilken Vermlands nativitet nu genom utvandringen sjunkit, kommer den samma troligen en lång tid att stanna, ty under de senaste femton åren har här ingåtts ett relativt mindre antal äktenskap än i något annat län. — Med hänseende till lyten är Vermlands ställning nästan lika olycklig som Jemtlands och Kopparbergs. —

¹⁾ Eget nog är det dock först på senare tider, som **Södermanlands** län framstått ogynnsamt i detta hänseende. Förhållandet är, att detta län under förra århundradet och början af det nuvarande utmärktes af mindre dödlighet än de flesta andra, men att Södermanland under femtio år blifvit nästan qvarstående på samma punkt, under det de flesta andra län i betydlig mon minskat sin dödlighet.

Med hänsyn till gynnsamma dödlighetsförhållanden i första lefnadsåret öfverträffas Vermland blott af Jemtland och Gotland, och särskildt i fråga om första lefnadsmånaden blott af Örebro. — Folkökningen är under medelmåttan till följd af utvandringen.

Örebro län företer i de flesta befolkningsstatistiska hänseenden en märklig jemnhet; det står i nästan allt öfver medelmåttan men erbjuder sällan någon särskildt intresseräckande anblick. Finner man ett mer än andra utprägladt förhållande, är det lyckligtvis för det mesta i god riktning; vi kunna alltså anföra, att Örebro län t. ex. under åren 1861—74 företett större naturlig folkökning (1,51 %) än något annat, och att dödligheten i första lefnadsmånaden är den minsta, som i vårt land förekommer, ehuru Örebro län med afseende på hela första lefnadsårets dödlighetsförhållanden först kommer i sjetten rummet bland våra län. — Antalet oäkta födde är betydligt. — Örebro län är en bild af Sverige i deas helhet, sådant dess medeltillstånd skall vara några årtionden härefter, när hvad som i våra dagar är i sin knoppning, slår ut i full blom. Att emellertid Örebro län då icke låtit medelmåttan hinna upp sig utan fortfarande håller sig några steg framför, tro vi oss kunna taga för gifvet.

Skaraborgs län är i flere hänseenden en af vårt lands mest fördelaktigt utmärkta bygd. Det är tätare bebodt än något annat län af det egentliga Sverige (= oberäknadt de f. d. danska och norska landskapen). — Lytena, särskildt sinnessjukdomarna ingestädes så sällan förekommande som här. — Nativiteten är betydlig, ¹⁾ i synnerhet på landsbygden. Antalet oäkta födde såväl i städerna som på landsbygden ovanligt ringa. — Dödligheten är för närvarande låg och har på senare tider sjunkit mera än i något annat län: åren 1861—74 endast 80 % af dödligheten 1841—60. — Dödligheten i första lefnadsåret är något ojemn och i det hela taget större, än man kunde vänta af ett i öfrigt så gynnsamt stående län. — Farsoter, olyckshändelser och sjelfmord sällsynta. — Med det ringa antalet oäkta födde sammanhänger väl, att ingestädes de yngre barnaföderskorna (under 25 års ålder) äro så fåtaliga som i Skaraborgs län. — Utvandringen till andra län är stor, synnerligen till Göteborgs. — Städerna äro små men flere af dem stadde i en rask uppblostring. — Skaraborgs län är Götalands äldsta kulturbygd liksom Uppland Svealands. Att det förra har en så mycket större framtid, beror väl till en del derpå, att det ej är beläget i närheten af någon stor stad.

Elfsborgs län, det folkrikaste näst Malmöhus, ansluter sig i mycket till det närbelägna Skaraborg utan att dock kunna helt och hållet uppnå dess fördelaktiga ställning. Man skulle kunna säga, att Elfsborgs, Skaraborgs, Vermlands och Örebro län bilda ett sammanhängande helt af likartad befolkningsnatur, ett område, som å ena sidan gränsar till Vestmanland, den yttersta gränsen för inflytande från Stockholm, å den andra till Göteborgs län, hvarst möta inverkingarna från vår andra stora stad. Elfsborgs län är alltså ett gränsland. Det liknar Skaraborgs län genom den vexlande dödligheten i första lefnadsåret, det ringa antalet ingångna äktenskap och den stora utvandringen, Göteborgs län åter genom en något lägre nativitet och högre dödlighet. I alla tre dessa län äro äktenskapen i yngre år mycket fåtaliga, hvilket är underligt nog, då åtminstone i Göteborgs län och vissa delar af Elfsborg, konstfliten tagit ett försteg framför de öfriga näringarna, som är exempllöst i vårt land. — Städerna äro små, och deras folkökning svag.

Göteborgs län. Det är svårt att skipa full rättvisa åt detta län, ty ett område, der städerna upptaga mer än 30 % af folkmängden, får icke bedömas efter samma måttstock som

¹⁾ Efter att under de olyckliga åren 1866—70 hafva bättre än alla andra kunnat bibehålla den gynnsamma ståndpunkt, som utmärkte 1860-talets början, har Skaraborgs län under de senaste åren företett en utmärkningsvärd minskning både i antalet ingångna äktenskap, nativitet och folkökning. Möjligen beror detta till någon del på de stora skaror arbetare, som under dessa år utvandrat till andra län för att söka anställning vid de stora jernvägsbyggnaderna och andra allmänna företag, hvilka icke i hembygden tagit så stor utsträckning, som i många andra trakter af vårt land.

andra, der deras inflytande knappt är märkbart. Man får alltså ej strax uttala en hård dom, derför att farsoter och olyckshändelser i Göteborgs län äro talrikare än annorstädes men deremot äktenskapsfrekvensen mindre, dödligheten betydligare och de flesta andra befolkningsförhållandena ogymsammare än för vårt land i dess helhet. Man bör snarare skynda sig att erkänna, det Göteborg icke utöfvat samma demoraliserande inflytande på sin omnejd som Stockholm. — Antalet öökta födde är föga högre än rikamedeltalet, antalet själfmördare under det samma, och äktenskapskillnader på landsbygden t. o. m. sällsyntare än i Dalarne. — Dödligheten på landsbygden är, med undantag af trakten närmast Göteborg, icke betydlig. Hvad beträffar dödligheten i första lefnadsåret, intager Göteborgs län en utmärkt gynnsam ståndpunkt i fråga om första lefnadsmånaden men sjunker sedan uästan oafbrutet och befinner sig i fråga om elfte månaden i sista rummet bland alla våra län. — Den låga äktenskapsfrekvensen och det ringa antalet äktenskap i yngre år äro gemensamma drag för både städerna och landsbygden, ett förhållande, som man icke skulle vänta i en trakt, der konstfliten intager en så framstående plats. Göteborgs län förete härutinnan är märklig öfverensstämmelse med Belgien. — Länet är för öfrigt det, som näst Skaraborg förete den minsta frekvensen af lyten. — Utvandringen är stor men invandringen ännu större och folkökningen ganska betydlig.

Östergötland förete föga egendomliga men ej i allo fördelaktiga förhållanden. Det ansluter sig nära till Södermanland och bildar alltså en fortsättning in uti Götaland af Mälareprovinserna, från hvilka det dock bland annat fördelaktigt skiljer sig genom en ringa barndödlighet (i synnerhet i de tre första lefnadsmånaderna) och en mindre frekvens af själfmord, ofördelaktigt deremot genom sin stora mottaglighet för farsoter. Men detta och kanske flere andra ogymsamma förhållanden, som utmärka Östergötland, för i första rummet tillskrifvas städerna, hvilka upptaga en betydlig procent af länets folkmängd och tyckas intaga en långt ifrån lycklig ställning. Är det den svenska storslöjden värdigt, att »Sveriges Manchester» skall utmärkas af en dödlighet 2,90 %, då »Sveriges London» oakadt sitt mer än dubbelt större inbyggareantal stannar vid 2,60 %?

De småländska länen. Småland är ej förgäves vordet kalladt »ett Norrland i Götaland»; det eriuar verkligen i mer än ett hänseende om de nordligare länen. Till Smålands heder må nämnas, att vi dock icke finna något spår till den höjning i dödlighet, som utmärker Norrland, ehuru Småland i lika hög grad som denna landsadel pröfvat både motgången åren 1866-70 och lyckans öfvermått åren 1871-74. Tvärt om har Jönköpings län under de goda åren så minskat sin dödlighet, (på landsbygden åren 1861-74 blott 1,67 %), att vi nu kunna anse detta län följa näst efter Jemtland och Gotland. — Nativiteten är betydlig i Småland, i synnerhet om man afser de vuxna åldersklassernas fåtalighet, en följd af den ofantliga utvandringen. — Antalet öökta födde är i allmänhet icke betydligt. — Lytenas frekvens är stor, liksom i Norrland. — Utvandringen, försäskad af landets ofruktbara natur, går dels till andra bygder af Sverige, dels till främmande land och har under några af de senare åren ganska störande ingripit i folkökningen. Också stannar Småland i afscende på verklig folkmängds tillväxt vid en låg siffra, ehuru nativitetsöferskottet är stort. — De olika länens karaktärer äro följande:

Jönköpings län utmärker sig för ett mindre antal öökta födde än något annat län, ringa dödlighet, stor naturlig folkökning och en utvandring, hvarmed det öfriga Sverige ej kan uppvisa något jemnförligt. Under de 34 åren 1841-74 hafva från länet utflyttat ej mindre än 35,000 menniskor d. ä. omkring 20 % af medelfolkmängden! Med afscende på dödligheten i första lefnadsåret är Jönköpings län fördelaktigt utmärkt under de sex senare månaderna, då det öfverträffas blott af Gotland och Jemtland, men icke så alldeles under de sex första. — Jönköpings läns städer förete en större äktenskapsfrekvens och en högre nativitet än alla andra städer i vårt land.

Kronobergs län eger kanske den mest utpreglade Norrlands-karakteren. Intet annat län har en relativt så ringa stadsbefolkning. Om länet är för öfrigt intet annat än godt att säga,

om än nativitetsöfverskottet något minskats under utvandringens inverkan på nativiteten, och egendomligt nog de fränskildes antal ingenstädes är så stort som här; möjligen i sammanhang härmed äro omgifterna mycket talrika. Dödligheten under de sex första lefnadsmånaderna temligen betydlig, men för det senare halfåret står Kronobergs län fördelaktigare än riksmedeltalet. — Den lilla staden utmärkes af flere oregelbundenheter med afseende på folkmängdens fördelning efter åldersklasser och kön, samt ofördelaktigt för en mycket hög procent oäkta födde.

Kalmar län, beläget vid hafvet och delvis en ö, afviker i några hänseenden från det öfriga Småland och närmar sig mera Östergötland. I afseende på lytenas frekvens gör det ett bestämdt undantag från det inre Smålands ofördelaktiga ställning. Antalet årligen ingångna äktenskap har under åren 1816—60 hållit sig i jemnhöjd med Stockholms stads och öfverträffat hvarje annat läns (Jönköping och Kronoberg deremot förete alltid låga siffror i detta hänseende). — Dödligheten, som höll sig omkring 2,23 % åren 1841—60, sjönk till 1,89 % 1861—74. — Af första lefnadsåret förete de tre första månaderna en hög dödlighet men under alla de öfriga intager Kalmar län i detta hänseende en mycket lycklig ställning. — Olyckshändelser äro talrika, utau tvifvel till följd af den starkt utvecklade sjöfarten. — Sjelfmorden ovanligt fåtaliga. — Äktenskapsskillnader och omgiften talrika, liksom i Kronoberg. — Utvandringen är mindre än i det öfriga Småland och folkökningen något hastigare än i Jönköpings län.

Gotland erinrar i mycket om Jemtland, med hvilket det i afseende på naturförhållanden har den afskilda belägenheten gemensam. — Ön företer till en början det största relativa antalet gifte, vare sig man afser hela folkmängden eller blott de vuxne, icke desto mindre utmärkes hon af en så ringa nativitet, att vi i hela Europa blott uti Frankrike kunna finna ett motstycke. Söker man efter orsaken till ett så egendomligt förhållande, finner man svårligen någon annan antaglig än öns afskilda läge. Under århundraden hafva inga nya folkelement införts, och äfven i våra dagar hafva icke lättade samfärdsmedel här såsom i andra delar af vårt land sammanfört folk från skilda orter med skilda lefnadsvanor och behof; erfarenheten visar öfver allt, att en sådan isolering medför minskning i de föddes antal. Vi kunna anföra flere exempel härpå: Jemtland, hvilket väl af alla våra bygder näst Gotland är den mest afskilda, befinnes äfven näst denna ö ega den minsta nativiteten; danska öarna utmärkas af en lägre nativitet än Jylland och i synnerhet gäller detta det lilla Bornholm; Blekinges städer, hvilka bland alla svenska mottaga den minsta invandringen från landsbygden och förete den svagaste folkökningen, ega och den svagaste nativiteten o. s. v. Att isoleringen ofta är den enda orsaken skönjes af förhållandena uti den lilla staden Östersund, som, ehuru belägen i en af mycket låg nativitet utmärkt bygd, dock företer ett högre relativt antal födde än de allra flesta öfriga svenska städer, just emedan inflyttningar från skilda håll af ett fysiskt kraftigt släkte hållit folkomsättningen i en ständig rörelse. — Att tvärt om några län, hvilka utmärkas af hög nativitet på landsbygden, förete mycket ringa sådan i städerna, måste bero antingen derpå att stad och land bytt roler såsom i Blekinge, eller att ett ursprungligen kraftigt folk genom stadslivet blifvit försvagadt.

Gotland är en af våra sundaste bygder; dödlighetsprocenten är blott 1,54 %, och farsoernas härjuingar ojemnförlikt lindrigare och sällsyntare än annorstädes i Sverige. Dödligheten är jemnare fördelad öfver de olika årstiderna än i södra Sverige är vanligt, i ty att våren tager en mindre och sommaren en högre procent af dödsfallen än uti det öfriga Götaland. Ingenstädes kommer på höstmånaderna en större andel af dödsfallen. — Barn-dödligheten är för *hela* första lefnadsåret den minsta näst Jemtlands; under fjerde lefnadsmånaden förlorar Gotland sin gynnsamma ställning men intager första rummet af alla under det senare halfåret. — En egendomlighet för Gotland är, att dödligheten är ovanligt mycket större hos mankonet än hos qvinkonet, hvarför ock qvinkonets öfvervigt inom den stående folkmängden är stor. — Utvandringen är icke betydlig, åtminstone icke före år 1870

men folkökningen det oakadt långsam till följd af den svaga nativiteten. — Med afseende på lyten är öns ställning icke så gynnsam, blindheten är här starkare representerad än någonstädes annars.

Blekinge är Götalands Norrbotten, liksom Gotland är dess Jemtland. Nativiteten är i detta län ojemaförlikt större än i det öfriga Sydsverige och öfverträffas i hela vårt land blott af Norrbotten. Derför äro ock med undantag af de båda nordligaste länen de yngre åldersklasserna ingenstädes så talrika. En annan likhet med Norrbotten är den höga procenten af barnaföderskor i yngre år, hvarmed illa sammanstämmer, att ingenstädes munkönets öfvervigt bland de födde är så ringa som i Blekinge. — Afses de vuxna åldrarnes fåtalighet, kan äktenskapsfrekvensen icke sägas vara ringa. Äktenskapskillnader och omgiften äro mycket talrika. — Dödligheten är ausenlig, till en stor del emedan farsoter ofta anställa svåra härjningar. Särskildt med afseende på dödlighetsförhållandena i första lefnadsåret är länets ställning ganska ogynnsam. — Döfstumheten allmänna ännu i något annat län. — Den stora dödligheten, den höga nativiteten, de talrika omgifterna och i synnerhet de våldsamma omskiftningar, som i nästan alla hänseenden utmärka Blekinge, antyda, att detta land mera tillhör en för det öfriga Sverige förgången tid. En annan yttring af detta förhållande är stadslifvets svaga utveckling. Stad och landsbygd hafva här helt och hållet bytt roller. Dödligheten är större på landsbygden än i städerna, antalet oäkta födde nästan lika, nativiteten onaturligt ringa i städerna, och ändligen folkökningen i dem långsammare, så att då år 1820 mer än 20 % af Blekinge-inbyggare bodde i städerna, detta år 1874 var händelsen blott med 18 %. Detta är något, hvartill hela det öfriga Sverige ej kan uppvisa ett motstycke.

Blekinge har fått allt af naturen eller af ett förgånget tidevarf, men dess framsteg svara ej deremot. Hvilken skillnad mot det idoga sträfsamma Småland, som har fått litet men arbetat sig till så mycket mer.

Skåne, som i det hela intager en gynnsam ställning, skiljer sig i mycket från det öfriga Sverige, en olikhet, som dock är mera omfattande än utpreglad. — Dödligheten ringa och lyten temligen sällsynta. — Båda de skånska länen utmärka sig för mycket låg barn-dödlighet, i synnerhet i andra till och med femte lefnadsmånaden (i den tredje står Malmöhus framom alla andra län), men deremot icke i den första. — Dödligheten är ojemt fördelad årstidsvis — i Malmöhus län kommer hvar nionde dödsfall på månaden Mars, i Kristianstads 30,8 % på vårmånaderna. — Eget nog äro olyckshändelser så sällsynta i Skåne, att blott Jemtland kan uppvisa en relativt lägre siffra. Troligen i sammanhang dermed är dödlighetskillnaden mellan könen icke stor, hvadan ock Kristianstads län företer den minsta öfvertaligheten af enkör i jemnförelse med enklingar. — Äktenskapsfrekvensen är låg: blott Vesterbottens och Göteborgs län förete en högre procent vuxne ogifte. Giftermål i yngre år sällsynta. — Under trycket af en ausenlig utvandring (enda till främmande land 33,000 människor åren 1851—74!) hafva nativiteten och den naturliga folkökningen något nedgått; äfven den verkliga folkökningen har minskats i Kristianstads län men håller sig fortfarande till höga siffror i Malmöhus.

Malmöhus, det folkrikaste och tätast bebodda af alla våra län, utmärkes af sin talrika stadsbefolkning, som upptager mer än 20 % af hela länsfolkmängden. Länets städer äro efter våra förhållanden stora och folkrika men det oakadt i sanitärt hänseende särdeles gynnsamma, hvarför de ock mycket hastigt uppblossa. — Sjelfmorden äro talrika, möjligen en följd af Danmarks inflytande, der, såsom bekant, sjelfmordsfrekvensen är större än i något annat land i världen. — Till Malmöhus invandrar årligen mycket folk från det öfriga Skåne, Halland och Småland, men också utvandringen från länet är betydlig.

Kristianstads läns städer ega minsta dödligheten (1,92 %) bland alla Sveriges men utmärka sig ofördelaktigt genom en hög procent af oäkta födde. Länet utmärkes för öfrigt

Bilaga N:o 1.

Städerna åren 1845 och 1874.

Skåne, Halland och Blekinge.

	* Folkmängd 1874.	1845.	Årlig ökning.
<i>Malmö</i> ¹⁾	30,676.	11,223.	+ 3,53 %.
<i>Karlskrona</i>	16,643.	13,345.	+ 0,76 "
<i>Lund</i>	11,680.	5,844.	+ 2,43 "
<i>Helsingborg</i> ...	9,192.	3,295.	+ 3,59 "
<i>Kristianstad</i> ..	8,854.	4,775.	+ 2,15 "
<i>Landskrona</i>	8,670.	3,881.	+ 2,80 "
<i>Halmstad</i>	6,717.	2,336.	+ 3,69 "
<i>Ystad</i>	6,576.	4,666.	+ 1,19 "
<i>Karlshamn</i>	5,952.	4,629.	+ 0,88 "
<i>Varberg</i>	2,499.	1,756.	+ 1,20 "
<i>Trelleborg</i>	2,108.	—	—
<i>Engelholm</i>	1,847.	1,144.	+ 1,68 "
<i>Simrishamn</i>	1,675.	1,193.	+ 1,20 "
<i>Sölvesborg</i>	1,566.	1,354.	+ 0,75 "
<i>Laholm</i>	1,458.	1,020.	+ 1,24 "
<i>Falkenberg</i>	1,414.	898.	+ 1,55 "
<i>Skandör</i>	756.	661.	+ 0,45 "
<i>Kungsbacka</i>	560.	572.	— 0,07 "
<i>Falsterbo</i>	304.	264.	+ 0,50 "

Småland med Öland.

<i>Jönköping</i>	12,548.	5,052.	+ 3,22 %.
<i>Kalmar</i>	9,733.	6,158.	+ 1,73 "
<i>Vestervik</i>	5,620.	3,829.	+ 1,34 "
<i>Oskarshamn</i> ...	4,247.	—	+ 4,70 " ²⁾
<i>Vexjö</i>	4,093.	2,353.	+ 1,93 "
<i>Eksjö</i>	2,565.	1,714.	+ 1,40 "
<i>Vimmerby</i>	1,908.	1,508.	+ 0,78 "
<i>Grenna</i>	1,323.	727.	+ 2,08 "
<i>Borgholm</i>	785.	568.	+ 1,12 "

Östergötland med Gotland.

<i>Norrköping</i>	26,365.	14,415.	+ 2,20 %.
<i>Linköping</i>	8,117.	5,033.	+ 1,66 "
<i>Visby</i>	6,314.	4,471.	+ 1,20 "
<i>Vadstena</i>	2,433.	2,045.	+ 0,60 "
<i>Söderköping</i> ..	1,724.	1,191.	+ 1,30 "
<i>Skeninge</i>	1,572.	1,094.	+ 1,28 "

Vestergötland med Bohuslän och Dal.

<i>Göteborg</i>	63,748.	23,891.	+ 3,42 %.
<i>Uddevalla</i>	5,984.	3,589.	+ 1,78 "
<i>Venersborg</i> ...	5,196.	2,882.	+ 2,05 "
<i>Lidköping</i>	4,127.	2,205.	+ 2,12 "
<i>Borås</i>	3,742.	2,552.	+ 1,35 "
<i>Skara</i>	2,865.	1,695.	+ 1,82 "
<i>Sköfde</i>	2,610.	729.	+ 4,50 "!

* Folkmängd

	1874.	1845.	Årlig ökning.
<i>Mariestad</i>	2,484.	1,755.	+ 1,20 %.
<i>Alingsås</i>	2,154.	1,343.	+ 1,66 "
<i>Strömstad</i>	2,094.	1,317.	+ 1,60 "
<i>Falköping</i>	1,987.	644.	+ 3,95 "!
<i>Amål</i>	1,818.	1,506.	+ 0,65 "
<i>Hjo</i>	1,335.	698.	+ 2,25 "
<i>Marstrand</i>	1,332.	962.	+ 1,12 "
<i>Ulricehamn</i>	1,052.	1,607.	— 1,47 "!
<i>Kongelf</i>	870.	816.	+ 0,25 "

Mälareprovinserna.

<i>Stockholm</i> ...	150,446.	88,242.	+ 1,85 %.
<i>Uppsala</i>	12,367.	6,144.	+ 2,45 "
<i>Eskilstuna</i>	6,980.	3,475.	+ 2,45 "
<i>Vesterås</i>	5,448.	3,709.	+ 1,35 "
<i>Nyköping</i>	4,329.	3,897.	+ 0,35 "
<i>Sala</i>	4,258.	3,267.	+ 0,90 "
<i>Arboga</i>	3,524.	2,062.	+ 1,87 "
<i>Södertelge</i>	2,884.	1,224.	+ 3,00 "
<i>Köping</i>	2,566.	1,493.	+ 1,88 "
<i>Enköping</i>	2,055.	1,358.	+ 1,42 "
<i>Norrtele</i>	1,619.	1,015.	+ 1,42 "
<i>Strengnäs</i>	1,530.	1,175.	+ 0,90 "
<i>Vaxholm</i>	1,076.	958.	+ 0,35 "
<i>Torshälla</i>	932.	627.	+ 1,36 "
<i>Öregrund</i>	782.	643.	+ 0,70 "
<i>Mariefred</i>	754.	582.	+ 0,90 "
<i>Osthammar</i>	611.	579.	+ 0,20 "
<i>Sigtuna</i>	546.	411.	+ 1,00 "
<i>Trosa</i>	469.	521.	— 0,35 "
<i>Malmköping</i> ..	—	280.	—

Vestra Svealand.

<i>Örebro</i>	9,973.	4,551.	+ 2,75 %.
<i>Falun</i>	6,590.	4,243.	+ 1,50 "
<i>Karlstad</i>	6,353.	3,535.	+ 2,05 "
<i>Kristinehamn</i> ..	4,032.	1,751.	+ 2,82 "
<i>Filipstad</i>	2,535.	1,134.	+ 2,82 "
<i>Askersund</i>	1,549.	1,000.	+ 1,50 "
<i>Nora</i>	1,498.	875.	+ 1,87 "
<i>Linde</i>	1,459.	810.	+ 2,05 "
<i>Hedemora</i>	1,209.	1,074.	+ 0,39 "
<i>Säter</i>	518.	556.	— 0,25 "

Norrland.

<i>Gefle</i>	16,787.	8,688.	+ 2,80 %.
<i>Sundsvall</i>	7,528.	2,501.	+ 3,85 "!
<i>Söderhamn</i> ...	6,164.	1,663.	+ 4,60 "!

1) Kursiverade äro länshufvudstädernas namn. — 2) Åren 1861—74.

	* Folkmängd	Årlig	Samtliga städer:
	1874. 1845.	ökning.	
<i>Härnösand</i>	4,649. 2,480.	+ 2,18 %.	1845..... 324,168 inb. (Antal städer: 87).
<i>Hudiksvall</i>	3,681. 2,041.	+ 2,05 "	1874..... 600,190 " (" " 90).
<i>Umeå</i>	2,590. 1,364.	+ 2,25 "	
<i>Luleå</i>	2,503. 1,215.	+ 2,55 "	
<i>Östersund</i>	2,003. 574.	+ 4,40 %!	Ökning..... + 85 % = 2,15 % årligen.
<i>Piteå</i>	1,954. 1,206.	+ 1,67 "	
<i>Haparanda</i>	921. —	+ 1,61 " ¹⁾	
<i>Skellefteå</i>	626. —	+ 4,30 " ¹⁾	

Bilaga N:o 2.

Befolkningens årliga förändringar i Europa.²⁾A. *Nativiteten i procent af folkmängden.*

1. Ryssland	5,00 %!	8. Finland	3,60 %.	15. <i>Sverige</i>	3,18 %.
2. Serbien	4,10 "	9. Nederländerna ...	3,55 "	16. <i>Norge</i>	3,18 " ⁴⁾
3. Ungarn	4,10 "	10. England	3,50 "	17. Schweiz	3,05 "
4. Österrike	4,05 "	11. Skottland	3,50 "	18. Grekland	2,89 "
5. Tyskland	3,95 " ³⁾	12. <i>Danmark</i>	3,28 "	19. Frankrike	2,63 " ⁶⁾
6. Spanien	3,75 "	13. Rumänien	3,25 "		
7. Italien	3,72 "	14. Belgien	3,22 "		

De skandinaviska folken: 3,20 %; de tyska staterna: 3,90 %⁶⁾; de anglosachsiska: 3,50 %.

Samtliga germaniska stater	3,75 %.	} 3,45 %.
" romaniska stater ¹⁾	3,15 "	
" finska folk ²⁾	4,04 "	
" slaviska " ³⁾	5,00 "	

Europa..... 3,85 %.

B. *Dödligheten i procent af folkmängden.*

1. <i>Norge</i>	1,75 %! ¹⁰⁾	8. Frankrike.....	2,40 %! ¹¹⁾	15. Italien	3,00 %.
2. <i>Sverige</i>	1,94 "	9. Schweiz	2,40 %! ¹²⁾	16. Ungarn.....	3,15 "
3. <i>Danmark</i>	2,05 "	10. Rumänien ...	2,50 "	17. Serbien	3,25 "
4. Grekland	2,06 "	11. Nederländerna ..	2,60 "	18. Österrike	3,30 %! ¹⁴⁾
5. England	2,23 "	12. Finland	2,60 "	19. Ryssland	3,75 %!
6. Skottland	2,25 "	13. Tyskland	2,90 %! ¹³⁾		
7. Belgien	2,30 "	14. Spanien	2,97 "		

De skandinaviska folken... 1,92 %¹⁸⁾; de tyska... 2,98 %; de anglosachsiska... 2,23 %.

¹⁾ Åren 1861—74. — ²⁾ Efterföljande tabeller äro utarbetade med ledning af Hellstenii »Studier i Jemförande Befolkningsstatistik», »Statistique générale de la France», »Die Bevölkerung der Erde von Behm und Wagner», Almanach de Gotha för 1876 samt de skandinaviska landens och Finlands officiella befolkningsstatistik, och omfatta dessa siffror i allmänhet en tidrymd af tio till tjugu år eller ännu längre. — ³⁾ Würtemberg: 4,08 %, Sachsen: 4,01, Preussen: 3,82, Bavern: 3,76 %. — ⁴⁾ Att den låga ställning de skandinaviska folken här intaga, till största delen är skenbar, framgår af tabellen hos Hellstenius: Studier i Jemf. Bef. sid. 100. — För Norges landsbygd 3,12, för städerna 3,56 %, således en betydligt större skillnad än i Sverige. Tromsö stift: 3,42 %, Kristiania: 3,36, Kristiansands: 3,21, Hamars: 3,20, Bergens: 3,08 och

Samtliga germaniska stater	2,70 %	} 2,65 %
" romaniska "	2,60 "	
" finska folk	3,08 "	
" slaviska "	3,75 "	

Europa 2,93 %.

C. Naturliga folkökningen årligen.

	Procent.	Fördubbl- lingstid.		Procent.	Fördubbl- lingstid.
1. Norge	+1,43 %	49 år.	11. Belgien	+0,92 %	76 år.
2. England	1,27 "	55 "	12. Servien	0,85 "	82 "
3. Skottland	1,25 "	56 "	13. Grekland	0,83 "	84 "
4. Ryssland	1,25 "	56 "	14. Spanien	0,78 "	89 "
5. Sverige	1,24 "	56 "	15. Rumänien	0,75 "	93 "
6. Danmark	1,23 "	57 "	16. Österrike	0,75 "	93 "
7. Tyskland	1,05 "	67 "	17. Italien	0,72 "	96 "
8. Finland	1,00 "	69 "	18. Schweiz	0,65 "	107 "
9. Ungarn	0,95 "	73 "	19. Frankrike	0,23 "	301 "
10. Nederländerna	0,95 "	73 "			

De skandinaviska staterna	+1,28 % = fördubbling på 55 år.
De tyska staterna	0,92 " = " " 76 "
De anglosachsiska staterna	1,27 " = " " 55 "

Samtliga germaniska stater	1,05 %	67 år.	} 0,80 % 86 år.
" romaniska "	0,55 "	126 "	
" finska folk	0,96 "	72 "	
" slaviska "	1,25 "	56 "	

Europa 0,92 % = fördubbling på 76 år.

Antalet lefvande födde mot 100 aflidne:

1. Norge 182! ¹⁾	8. Finland 138.	15. Spanien 126.
2. Sverige 164. ²⁾	9. Schweiz 138.	16. Schweiz 126.
3. Danmark 160.	10. Tyskland 136.	17. Italien 124.
4. England 157.	11. Ryssland 133.	18. Österrike 123.
5. Skottland 156.	12. Rumänien 130.	19. Frankrike 110. ³⁾
6. Grekland 140.	13. Ungarn 130.	
7. Belgien 140.	14. Servien 126.	

Throndhjems: 2,84 %, (jfr. med Throndhjems stift det midt emot belägna, af norrman bebyggda Jemtland). I allmänhet är de föddes antal i förhållande till folkmängden något mindre i Norge än i Sverige, hvilket uteslutande har sin grund i de produktiva åldersklassernas i det förnämnda landet fåtalighet, beroende på den ringa dödligheten och den ofantliga utvandringen. — ¹⁾ Seinedepartementet: 3,03 %, städerna utom Paris: 2,78, landsbygden: 2,45 %! — ²⁾ Tyskland, Schweiz, Österrike och Holland. — ³⁾ Frankrike, Italien, Spanien, Rumänien, Grekland och Belgien. — ⁴⁾ Finland och Ungarn. — ⁵⁾ Ryssland och Servien. — ¹⁰⁾ Landsbygden 1,67 %, städerna 2,23. Städernas dödlighet är alltså 134 % af landsbyggdens, i Sverige 139 %, men i Danmark är denna skillnad nästan ingen. Bland stiftren står Hamars främst med en dödlighet af blott 1,48 %, således dock något högre än Jemtlands åren 1841—60 (1,33 %). För Throndhjems stift är dödlighetsprocenten 1,62, för Bergens 1,68, Kristiansands 1,81, Kristiania 1,92 och Tromsö 1,96 %. Så väl med afseende på nativitet som dödlighet förete alltså Norges olika landsdelar betydligt mindre växlingar än Sveriges. — ¹¹⁾ 1872 (efter kriget): 2,20 %, men år 1870: 2,83 %, och 1871: 3,48. — ¹²⁾ Åren 1871—72 ända till 2,82 %. — ¹³⁾ Preussen: 2,8 %, Sachsen: 2,91, Bayern: 2,99 och Württemberg: 3,16 %. — ¹⁴⁾ År 1873 nära 4 %! — ¹⁵⁾ Under de senaste för Norden så lyckliga åren t. o. m. blott 1,8 %.

¹⁾ Landsbygden: 187. (Hamars stift: 216!). — ²⁾ Landsbygden: 172. — ³⁾ Lefvande äkta födde mot 100 aflidne: 101(!).

De skandinaviska folken 167, de anglosachsiska 157, de tyska 131.

Samtliga germaniska stater... 139, de romaniska... 120, finska 131, slaviska 133.

Europa 131.

D. *Verklig folkkökning.*

	Årlig ökning.	Fördubb- lingstid.		Årlig ökning.	Fördubb- lingstid.
1. Polen 1864—72 ...	+ 2,53 %. ¹⁾	28 år.	11. Finland 1841—65...	0,98 %	71 år.
2. Ryssland 1865—67	1,31 "	53 "	12. Skottland 1862—71..	0,93 "	75 "
3. Sachsen 1834—71.	1,28 "	54 "	13. Nederländer 1867—73	0,90 "	77 "
4. England 1862—71.	1,28 "	54 "	14. Spanien	0,89 "	78 "
5. Norge 1816—72...	1,22 "	58 "	15. Österrike-Ungarn	0,83 "	84 "
6. Belgien 1867—73.	1,21 "	58 "	16. Italien	0,70 "	100 "
7. Preussen 1822—71	1,13 "	62 "	17. Schweiz 1861—70....	0,67 "	107 "
8. Danmark 1840—69	1,11 "	63 "	18. Sydtyskland 1834—71	0,40 "	172 "
9. Sverige 1841—67.	1,07 "	65 "	19. Frankrike 1857—66.	0,36 "	200 "
10. Grekland 1861—70	1,07 "	65 "	20. Irland 1862—71...	—0,70 "	—

¹⁾ Enligt folkmängdsuppgifterna i Almanach de Gotha. Förhållandet är dock föga sannolikt.

Sparbankerna i Sverige år 1874.*)

(Pour un résumé en français voir page 185.)

Vid slutet af år 1874 voro i riket 304 sparbanker i verksamhet. Af dessa förekomma nu för första gången i det årliga rikssammandraget 34, de flesta nybildade men äfven några äldre, om hvilka dock Statistiska Centralbyrån förut ej haft kännedom. De 34 sparbankerna äro följande:

i **Jönköpings län**: *Nässjö sparbank* med verksamhetsområde inom Nässjö, Barkeryds, Almesåkra, Solberga och Flisby m. fl. socknar. Banken inrättades år 1872 och har reglemente stadfast af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 13 April 1872, är tillgänglig för insättare hvarje helgfri Torsdag utom under Januari månad samt gifver dem $4\frac{1}{2}$ % i ränta å deras medel, hvilka utlånas mot säkerhet af inteckningar under halfva taxeringsvärdet eller vederhäftig borgen;

Unnaryds sparbank med verksamhet inom södra delen af Jönköpings samt närgränsande delar af Kronobergs och Hallands län. Den 9 Juni 1873 är af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande reglementet stadfast, från hvilket år banken ock varit i verksamhet, tillgänglig för insättare andra onsdagen i hvarje månad. De erhålla 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet dels af tvenne eller flere vederhäftiga personers borgen, dels af inteckning i fast egendom.

*) Jfr redogörelserna för Sparbankerna i Sverige i Statistisk Tidskrift, häft. 13 och 14 eller band II: sid. 283—369 (redogörelseåren 1861—1863),
» 16 el. III: 65—112 (redog. 1864),
» 17 el. III: 113—160 (redog. 1865),
» 19 el. III: 236—271 (redog. 1866),
» 22 el. III: 387—433 (redog. 1867),
» 27 [= N:o 3 af årg. 1870] el. IV: 175—210 (redog. 1868),
» 30 [= N:o 3 af årg. 1871] el. V: 149—214 (redog. 1869),
» 34 [= N:o 3 af årg. 1872] el. VI: 181—227 (redog. 1870),
» 36 [= N:o 2 af årg. 1873] el. VII: 77—132 (redog. 1871),
» 40 [= N:o 3 af årg. 1874] el. VIII: 163—211 (redog. 1872) och
» 42 [= N:o 2 af årg. 1875] el. IX: 77—126 (redog. 1873).

Bredaryds sockens sparbank med verksamhetsområde inom Bredaryd samt äfven till någon del Forsheda och Torskinge socknar. Reglemente är stadfast af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 18 Februari 1873. Samma år började banken sin verksamhet. För insättarne är den tillgänglig sista söknedagen i hvarje månad. I ränta erhålla de 5 %. Utlåning sker mot säkerhet af dels inteckning, dels borgen;

Sparbanken i Säfsjö, omfattande med sin verksamhet de socknar, som ligga omkring Säfsjö jernvägsstation. Kungl. Maj:ts Befallningshafvande har den 26 Febr. 1874 stadfast reglemente för banken, som snart derefter började sin verksamhet, varande tillgänglig hvarje helgfri fredag. Insättarne erhålla 4 % i ränta. Utlåningen sker mot säkerhet af inteckning eller borgen; årligen skall $\frac{1}{5}$ afbetalas och halfårsvis erlägges ränta à 6 % om året.

I **Kronobergs län**: *Lenhofda sparbank*, inrättad år 1867 med verksamhet inom socknen enligt kommunalstyrelsens reglemente den 20 April 1866. Hvarje helgfri lördag är sparbanken tillgänglig för insättarne, som erhålla 5 % i ränta. Utlåningen sker mot säkerhet af pant och borgen;

Vislanda pastorats sparbank, som har sin verksamhet egentligen inom Vislanda och Blädinge men äfven inom andra socknar. Reglemente stadfastes af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 17 Maj 1873, hvilket år äfven banken öppnades, varande tillgänglig hvarje helgfri lördag. Insättarne erhålla 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af borgen eller inteckningar inom halfva taxeringsvärdet, äfvensom andra värdepapper och vexas. Utlåningsräntan är 6 %. För lån, utlemnade mot inteckning, är amorteringstiden 10 år, mot borgen 5 år.

Linneryds sockens sparbank, inrättad år 1874 med verksamhetsområde såsom namnet angifver. Dess reglemente har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 11 Aug. 1873 stadfast. Sista lördagen i hvarje månad är banken tillgänglig för insättarne, som erhålla 5 % i ränta. Medlen utlånas mot säkerhet af inteckning eller borgen;

Väckelsångs sockens sparbank, inrättad 1874 för socknen, har reglemente stadfast den 28 Mars 1874 af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande. Insättningsdag är tredje lördagen i hvarje månad. För insatta medel lemnar sparbanken 5 % i ränta och utlånar dem mot säkerhet af inteckning i fastighet till halfva taxeringsvärdet eller af borgen;

Lekaryds pastorats sparbank med verksamhetsområde inom Lekaryds och Aringsås samt angränsande socknar. Reglemente är den 20 Aug. 1874 stadfäst af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande. Banken är öppen hvarje lördag för insättarne och erhålla de 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af borgen samt in-teckning inom halfva taxeringsvärdet.

I **Kalmar län**: *Lofa sparbank* med verksamhetsområde inom Lofa socken. Kungl. Maj:ts Befallningshafvande har den 3 April 1873 stadfäst reglementet för banken, som inrättades 1874 och är tillgänglig första söknedagen efter första söndagen i hvarje månad. Insättarne erhålla $4\frac{1}{2}$ % i ränta. In-teckning i fast egendom eller hypotek af räntebärande obligationer eller borgen fordras såsom säkerhet för utlånade medel;

Kristdala sparbank, inrättad 1874 för socknen, har sitt reglemente stadfäst af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 9 April samma år. Första och tredje helgfria lördagen i hvarje månad är den tillgänglig för insättarne, som erhålla 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af borgen eller hypotek;

Ukna-Hannäs distrikts sparbank med verksamhetsområde inom Ukna, Hannäs och kringliggande socknar. Kungl. Maj:ts Befallningshafvande har den 4 November 1874 stadfäst reglementet för banken, som samma år började sin verksamhet å 12 ställen inom området, och hålles banken derstädes tillgänglig hvarje söknedag för insättarne, som erhålla 5 % i ränta. Utlåningen betryggas af in-teckningar eller borgen.

I **Gotlands län**: *Othems sockens sparbank*, som med verksamhet inom Othems och Boge socknar har reglemente stadfäst af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 6 Juni 1874. Banken är tillgänglig sista helgfria dag i hvarannan vecka. Insättarne erhålla 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af in-teckning och borgen;

Dalhems pastorats sparbank, omfattande med sin verksamhet socknarna Dalhem, Ganthem och Halla, öppnades 1874 enligt reglemente stadfäst den 6 Juni samma år af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande. Första helgfria lördag i hvarje månad är sparbanken tillgänglig för insättarne, som erhålla 5 % i ränta. Såsom säkerhet för utlåning fordras in-teckning eller borgen.

I **Kristianstads län**: *Qviinge sockens sparbank*, med verksamhetsområde inom denna och till någon del inom närgränsande socknar. Början skedde 1873 enligt reglemente stad-

fäst af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i Februari 1873. Första helgfria dag i hvarje månad är banken tillgänglig för insättarne och erhålla de 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af borgen och någon gång af in-teckning i jordegendom;

Vinslöfs och Näflinge sparbank (jfr tab. N:o 1 A. Närmare upplysning saknas);

Verums sockens sparbank, med verksamhetsområde inom socknen inrättad 1872 enligt reglemente, som stadfästes af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 25 Maj samma år. Banken är tillgänglig första söknedagen i hvarje månad. Insättarne erhålla 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af borgen;

Visseltofta sparbank med verksamhetsområde inom socknen inrättades 1872, har reglemente stadfäst af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 11 December 1871, är tillgänglig sista söknedagen i hvarje månad för insättarne, som erhålla 5 % i ränta. För utlåning är borgen säkerhet;

Osby sockens sparbank, inrättad år 1871 för socknen, har af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande stadfäst reglemente af den 22 Juli samma år. Tiden för insättningar är första helgfria dagen i hvarje månad. A insatta medel lemnar banken 5 % i ränta. Såsom säkerhet för utlåning fordras in-teckning, hypotek eller borgen;

Röke sockens sparbank, omfattande med sin verksamhet Röke, Hörja, Finja, Torups, Oderljunga och Örkelljunga socknar, inrättades 1871 enligt reglemente stadfäst af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 28 Febr. samma år. Banken är tillgänglig sista dagen i hvarje månad eller, om helgdag då skulle infalla, den derpå följande dag. Insättarne erhålla 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af borgen eller in-teckning i fast egendom;

Finja sockens sparbank inrättades 1872, har sitt verksamhetsområde hufvudsakligen inom Finja socken. Dess reglemente stadfästes af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 25 November 1872. Tillgänglig för insättare den första helgfria dagen i hvarje månad, har banken gifvit dem 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af borgen eller goda in-teckningar;

Matteröds sockens sparbank, med verksamhet inom denna och andra socknar sedan 1874, har reglemente af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande stadfäst den 13 Febr. samma år. Första helgfria dagen i hvarje månad mottagas insättningar,

för hvilka lemnas 5 % i ränta. Utlåningen betryggas af borgen;

Hörja sparbank inrättades, efter reglementets stadfästade den 8 Nov. 1873 af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande, 1874 för socknen. Insättningar mottagas den 15 i hvarje månad eller påföljande söknedag, om den 15 är helgdag; insättarne bekomma 5 % i ränta. Borgen eller inteckning i fast egendom är säkerhet vid utlåningen;

Örkellunga sparbank, verksam inom socknen och dess närhet, har reglemente af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande stadfäst den 12 Juni 1874 och började samma år sin verksamhet. Tillgänglig sista söknedagen i hvarje månad, gifver banken sina insättare 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af borgen.

Hjernarps sparbank, omfattande med sin verksamhet Hjernarps pastorat, inrättades 1872 efter reglementets stadfästade den 7 December 1871 af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande. Första och tredje lördagen i hvarje månad är banken tillgänglig för insättare och gifver dem 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af såväl inteckning som borgen;

Perstorps sparbank har sitt verksamhetsområde inom socknarna Perstorp, Torup, Riseberga och Oderljunga, inrättades 1873 enligt ett af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande stadfäst reglemente af den 30 Augusti 1873. Banken är tillgänglig sista söknedagen i hvarje månad. Insättarne erhålla 5 % i ränta. För utlåning fordras säkerhet af inteckning och borgen.

I Malmöhus län: *Billeberga m. fl. socknars sparbank* afser verksamhet inom Billeberga och närliggande socknar. Kungl. Maj:ts Befallningshafvande har den 28 Januari 1874 stadfäst reglementet, hvarefter sparbanken började sin verksamhet. Första och tredje tisdagen i hvarje månad mottagas insättningar, för hvilka lemnas 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af inteckning eller borgen;

Hörs sparbank, inrättad för denna med flere socknar 1874 har reglemente stadfäst af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 25 April samma år. Tillgänglig hvarje onsdag eller, om helgdag då infaller, nästföregående söknedag lemnar banken för insättningar 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af dels intecknad fastighet till högst $\frac{2}{3}$ af taxeringsvärdet och dels borgen;

Lyddeköpinge m. fl. socknars sparbank, omfattande med sin verksamhet Lyddeköpinge och angränsande socknar, inrättades 1874 enligt ett af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 21 September samma år stadfäst reglemente. Banken är tillgänglig första och tredje tisdagen i hvarje månad. Insättarne erhålla 5 % ränta. Utlåning sker mot säkerhet af inteckningar och borgen;

Qvistofta sparbank, med verksamhet inom Qvistofta, Glumslöfs m. fl. socknar, inrättades 1874. Reglementet är stadfäst af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 21 Sept. 1874. Insättningar kunna göras fjärde fredagen i hvarje månad och lemnas för dem 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af borgen eller inteckning.

I **Örebro län**: *Askers sockens sparbank* omfattande det verksamhetsområde, som namnet angifver, inrättades 1874 enligt det af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 3 Januari samma år stadfästa reglementet. Första helgfria måndagen i hvarje månad är banken tillgänglig för insättare, och erhålla de 5 % i ränta. Såsom säkerhet vid utlåning fordras inteckning eller borgen.

I **Vestmanlands län**: *Vester-Löfsta sockens sparbank*, inrättad endast för tjenstefolk och arbetare inom Vester-Löfsta socken 1854 enligt reglemente stadfäst af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 22 Mars samma år, har sedan 1866 varit tillgänglig »när som heldst.» För insättningar lemnas $4\frac{1}{2}$ % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af inteckning i jord eller af borgen.

I **Kopparbergs län**: *Ludvika sockens sparbank* med det verksamhetsområde, som namnet angifver, inrättades 1871, har reglementet stadfäst af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 7 Februari 1871 och den 9 Augusti 1873. Sista söndagen i hvarje månad kunna insättningar verkställas, för hvilka gifves 5 % i ränta. Kunna ej medlen utlånas mot inteckning, insätts de i penningebank på depositionsräkning.

I **Norrbottens län**: *Bodens sparbank*, omfattande med sin verksamhet Öfver-Luleå och Jockmocks socknar, inrättades 1874 enligt reglemente stadfäst af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 21 April samma år. Banken är tillgänglig hvarje helgfri lördag. Insättarne erhålla 5 % i ränta. Utlåning sker mot säkerhet af inteckning, borgen m. m.

Sälunda har till det förra antalet sparbanker kommit 34, hvaremot 1 afgått. *Risinge församlings sparbank*, som

ansetts vara själfständig, har dock numera befunnits vara heldre att betrakta såsom en filial af Linköpings läns sparbank, som i sin räkenskap äfven upptager nämnda Risinge sparbank, hvilken därför till undvikande af dubbelräkning måst uteslutas.

I slutet af tabell N:o 1 A finnas intagna rikssummorna under de sista åren af de viktigaste uppgifterna för sparbankerna. Jemföres det nu i fråga varande året 1874 med sitt närmast föregående, visar sig att sparbanksväsendet under 1874 vunnit en ganska betydlig förkofring, enligt hvad följande tal närmare meddela.

Sparbankernas antal var, såsom af det föregående kan finnas, vid 1874 års slut 304, hvaraf 92 räknas till städerna och 212 till landsbygden. Den verkliga *ökningen* under året är 33.

De *tillkomne nye delegarnes* antal var 115,984 och *öfverstiger* sålunda det antal, som under år 1873 tillkommit, med 5,152.

De *afgångne delegarne*, till antalet 39,621, hafva varit 5,869 *flere* än under år 1873.

De vid 1874 års slut *quarstående delegarne*, som voro 645,041, voro 81,184 *flere* än vid föregående års slut.

Det under år 1874 *insatta beloppet* 39,929,334 kronor *öfverstiger* det föregående årets med 3,966,568 kronor.

Räntorna på delegarnes innestående kapital är för år 1874 952,794 kronor *mera* än år 1873.

Det under år 1874 *uttagna beloppet*, som med 12,954,894 kronor understiger insättningarna, uppgick till 26,974,440 kronor, hvilket belopp är 5,035,338 kronor *högre* än motsvarande tal för år 1873.

Delegarnes vid 1874 års slut innestående *behållning* utgjorde 124,897,789 kronor och hade sålunda under året *ökats* med 18,642,752 kronor.

Sparbankernas egen fond, som vid 1874 års slut stigit till 6,303,541 kronor, hade under året haft en tillväxt af 725,628 kronor.

Hela det i sparbankerna innestående *kapitalet* utgjorde sålunda vid 1874 års slut 131,201,330 kronor, hvilket var 19,368,380 kronor *mera* än vid slutet af föregående år.

För bättre öfverskådlighet är nu likasom föregående år en tab. N:o 1 B bifogad efter 1 A, som upptager länsvis de flesta och viktigaste af summorna, hvilka genom de utförda

procenttalen erhålla sin belysning för bedömandet af den frågan, hvilken andel det ena eller andra länet medför åt riket. Vid hvarje sådan jemförelse bör dock uppmärksamhet egnas åt den i kol. 10 angifna relativa folkmängden. Billigt är att af en större folkmängd finnes ett större antal personer, som vilja och kunna ingå såsom delegare i en sparbank, än af en mindre folkmängd. Men afvikelser inträffa ofta. Så har t. ex. Kopparbergs län med en folkmängd, som bildar 4·2 % af rikets, icke större andel af de tillkomne delegarne än 3·6 %, medan Gefleborgs läns andel är 4·3 % ehuru dess relativa folkmängd är blott 3·7 %. Äfven i fråga om de öfriga data, som framgå af kol. 2—9, tjénar kol. 10 till måttstock för bedömandet af invånarnes lifaktighet för sparbanksväsendet. Det är t. ex. i fråga om delegarnes behållning (kol. 8) en märklig skilnad mellan de närliggande Elfsborgs och Skaraborgs län, eller mellan de småländska länen, af hvilka, såsom man ser, det med största folkmängden eller Kalmar län har den minsta delegarebehållningen, hvaremot denna är störst i Kronobergs län, som har minsta folkmängden.

Efterföljande tab. Litt. A redogör inom hvarje län för såväl *sparbankernas antal* som dettas förhållande till folkmängd och areal. Den stora tillväxten i antalet under året, öfver 12 %, kommer nästan uteslutande från de skånska och småländska länen. Det är dock att märka, att icke alla dessa verkligen börjat sin verksamhet under år 1874 utan att nu först allmän kännedom om deras tillvaro vunnits.

Såsom tabellen visar, har för hela riket förhållandet mellan sparbankernas antal och folkmängden blifvit så mycket gynnsammare, att nu fanns 1 bank på 14,281 inbyggare. Vid uppgifterna om arealen (som omfattar både land och vatten) är att märka, att till följd af nyligen vunna säkrare arealbestämmelser hafva dels de äldre årens 1862—1873 procenttal omräknats, dels det i fråga varande året fått både för de olika länen och hela riket ett något annat utseende än om de förra arealuppgifterna hade följts.

De för länet i sin helhet ginaste vägarne till sparbankerna erbjuder Gotland, som har en sparbank på nästan hvarje kvadratmil. Då Stockholms stad nominelt har blott 2 sparbanker, men dessa äro genom sina filialer så mångdubblade att de kunna räknas för lika många sparbanker, som afdelningar, men här blott sjelfständige sparbanker upptagas, är

vid denna jämförelse ingen hänsyn tagen till Stockholms stad. Närmast till Gotland i afseende på detta gynnsamma förhållande komma de skånska länen. I de nordliga länen deremot möta de stora vidderna, som göra området för sparbankernas verksamhet allt för stort, att denna skulle kunna sträcka sig till alla delar af länet. Huru mycket de fyra

Tab. Litt. A. Sparbankernas antal och förhållande till folkmängd och areal vid 1874 års slut, länsvis.

Län.	Antal sparbanker.	En på nedanstående invånareantal.	En på kvadratmil.
Stockholms stad.....	2	75,223	omkr. 11·4
Stockholms län.....	4	33,655	
Uppsala d:o.....	4	25,820	” 11·6
Södermanlands d:o.....	12	11,601	” 4·9
Östergötlands d:o.....	33	7,966	” 2·9
Jönköpings d:o.....	12	15,570	” 8·4
Kronobergs d:o.....	12	13,649	” 7·3
Kalmar d:o.....	22	10,836	” 4·6
Gotlands d:o.....	23	2,369	” 1·2
Blekinge d:o.....	14	9,351	” 1·9
Kristianstads d:o.....	34	6,721	” 1·7
Malmöhus d:o.....	32	10,316	” 1·3
Hallands d:o.....	6	21,800	” 7·2
Göteborgs och Bohus d:o.....	7	34,562	” 6·3
Elfsborgs d:o.....	9	31,691	” 12·5
Skaraborgs d:o.....	7	35,751	” 10·7
Vernlands d:o.....	6	44,394	” 27·8
Örebro d:o.....	20	8,854	” 4·0
Vestmanlands d:o.....	8	15,127	” 7·4
Kopparbergs d:o.....	11	16,757	” 23·1
Gefleborgs d:o.....	13	12,345	” 12·9
Vesternorrlands d:o.....	3	49,070	” 72·0
Jemtlands d:o.....	1	74,758	” 443·6
Vesterbottens d:o.....	2	48,303	” 248·7
Norrbottens d:o.....	7	11,712	” 131·4
I hela riket år 1874	304	14,281	omkr. 12·7
” ” ” ” 1873	271	15,860	” 14·3
” ” ” ” 1872	266	15,979	” 14·6
” ” ” ” 1871	259	16,232	” 14·9
” ” ” ” 1870	235	17,738	” 16·5
” ” ” ” 1869	222	18,733	” 17·4
” ” ” ” 1868	216	19,320	” 17·9
” ” ” ” 1867	203	20,668	” 19·1
” ” ” ” 1866	195	21,337	” 19·8
” ” ” ” 1865	186	22,119	” 20·8
” ” ” ” 1864	179	22,738	” 21·6
” ” ” ” 1863	175	22,986	” 22·1
” ” ” ” 1862	167	23,748	” 23·2

nordligaste länen förmå genom sin stora ytvidd men ringa antal sparbanker att gifva för hela riket ett ogynnsamt medeltal framgår deraf, att då dessa län medräknas, blir medeltalet i riket af den ytvidd, å hvilken en sparbank finnes, 12·7 qvadratmil, men frånräknas de, är detta medeltal för det öfriga riket blott 5·9 qvadratmil, medan dessa läns medeltal är 160 qvadratmil.

Den härefter följande tabellen Litt. B uppvisar länsvis antalet *sparbanksdelegare* och deras förhållande till folk-

Tab. Litt. B. **Antal vid årets slut qvarstående sparbanksdelegare och deras förhållande till folkmängden vid samma tid under åren 1861, 1871, 1873 och 1874, länsvis.**

L ä n.	År 1861.		År 1871.		År 1873.		År 1874.	
	Antal sparbanksdelegare.	En delegare på invånare.	Antal sparbanksdelegare.	En delegare på invånare.	Antal sparbanksdelegare.	En delegare på invånare.	Antal sparbanksdelegare.	En delegare på invånare.
Stockholms stad	21,478	omkr. 5	47,294	omkr. 3	57,477	omkr. 3	62,198	omkr. 2
Stockholms län	1,120	» 109	13,327	» 10	17,911	» 7	20,306	» 7
Uppsala d:o	6,134	» 15	11,004	» 9	14,251	» 7	16,241	» 6
Södermanlands d:o	7,836	» 16	13,550	» 10	17,212	» 8	19,916	» 7
Östergötlands d:o	14,547	» 17	28,841	» 9	39,407	» 7	44,257	» 6
Jönköpings d:o	9,691	» 18	20,170	» 9	27,158	» 7	32,738	» 6
Kronobergs d:o	6,887	» 22	12,355	» 13	21,315	» 8	26,209	» 6
Kalmar d:o	6,392	» 35	10,626	» 22	15,429	» 15	17,659	» 13
Gotlands d:o	3,012	» 17	7,437	» 7	10,121	» 5	10,964	» 5
Blekinge d:o	9,138	» 13	15,043	» 8	18,892	» 7	20,586	» 6
Kristianstads d:o	12,501	» 17	25,467	» 9	34,269	» 7	42,167	» 5
Malmöhus d:o	36,297	» 8	71,942	» 4	93,857	» 3	103,980	» 3
Hallands d:o	4,412	» 27	8,459	» 15	11,068	» 11	12,514	» 10
Göteborgs o. Bohus d:o	12,903	» 17	33,279	» 7	40,933	» 6	45,710	» 5
Elfsborgs d:o	6,654	» 41	14,208	» 20	19,921	» 14	23,070	» 12
Skaraborgs d:o	9,374	» 24	14,459	» 17	19,210	» 13	22,337	» 11
Värmlands d:o	7,817	» 32	11,770	» 22	17,900	» 15	20,415	» 13
Örebro d:o	7,988	» 19	12,834	» 13	18,730	» 9	22,084	» 8
Vestmanlands d:o	3,147	» 33	9,904	» 12	14,670	» 8	16,774	» 7
Kopparbergs d:o	3,988	» 42	9,697	» 18	17,108	» 11	20,397	» 9
Gefleborgs d:o	2,750	» 50	13,497	» 11	20,685	» 8	24,038	» 7
Vesternorrlands d:o	1,742	» 68	4,224	» 31	6,477	» 22	8,138	» 18
Jemtlands d:o	1,585	» 39	2,658	» 27	3,801	» 19	4,375	» 17
Vesterbottens d:o	400	» 208	1,741	» 54	3,084	» 31	4,164	» 23
Norrbottens d:o	766	» 92	1,881	» 41	2,971	» 27	3,796	» 22
I hela riket	198,559	omkr. 20	415,667	omkr. 10	563,857	omkr. 8	645,041	omkr. 7
Medeltal delegare i hvar sparbank	1 273		1 508		2 080		2 122	

mängden. Hvad hela riket beträffar, fanns vid 1874 års slut i medeltal en delegare på 7 invånare, eller nogare räknadt 10 delegare på 67 invånare. Fortfarande framstår Stockholms stad med det i anseende till folkmängden höga antalet delegare, eller 1 af 2, hvilket uttryckt med större noggrannhet blefve 10 på 24, motsvarande år 1873 10 på 26. Äfven Malmöhus län, som för år 1873 visar proportionen 10:35 har under det nu ifrågavarande året uppnått det litet gynnsammare förhållandet 10:32. Att Vesterbottens län ännu är i detta hänseende sämst lottadt, synes visserligen af tabellen, men den visar också, huru raskt delegarnes antal der vuxit. År 1861 fanns 1 delegare på 208 invånare men nu 1 på 23 och då under de sista fyra åren riksmedeltalets nedstigande varit 1 till 10, 9, 8, 7, så har i nämnda län förhållandet visat sig vara 1 till 54, 41, 31, 23.

Af de bilagda diagrammen visar N:o 1 mera öfverskådligt, huru inom de olika länen ett större eller mindre antal af invånarne ibland sig eger en sparbanksdelegare. Säsom ofvan är nämnt och hvilket af diagrammet synes, eger Stockholms stad och Malmöhus län det till folkmängden relativt största antalet delegare. Ifrån Malmöhus län sträcker sig norr öfver en rad af län, i hvilka denna proportion äfven är gynnsam eller med en delegare bland 5—10 inbyggare. Hit hör ock Gotland, likasom Göteborgs och Bohus län. Deremot för Halland, de båda Vestgöta-länen, Vermland och Kalmar län måste ett större antal invånare eller från 10 till 15 sammanställas, innan af dem en delegare kan finnas. Med Jemtlands och Västernorrlands län inträder ett ogynnsammare förhållande, hvilket är ännu större i de båda nordligaste länen.

Tab. N:o 1 B angifver bland annat huru många sparbanksdelegare inom hvarje län och i riket tillkommit och afgått år 1874. Efterföljande tab. Litt. C och D lemna vissa närmare upplysande procenttal. Så är i den förra af dessa tabeller en jämförelse mellan de sista fyra årens *tillkomne* och *afgångne delegare*. Under år 1874 har för hela riket ett större antal delegare tillkommit än under det nästföregående året, säsom procenttalet 105 visar, likasom ock de afgångne varit flere än 1873 enligt proportionen 117:100. Huru tillkomsten och afgången af delegare under hvarterdera året varit sinsemellan jämförda framgår af tab. Litt. D. Visserligen märkes en höjning för det sista året, men då de af-

gångne i hela riket varit blott 34 % af de tillkomne och intet län uppvisar högre tal än 56 %, hvilket är lägre än medeltalet under decenniet 1861—1870, så finner man, att nu ifrågavarande år 1874 gifvit ett godt bevis på det för-
troende, hvarmed allmänheten omfattat sparbankerna.

Tab. Litt. C. Antalet tillkomne och afgangne sparbanksdelegare under åren 1871—1874, jemfördt med antalet tillkomne och afgangne under hvarje föregående år, antaget = 100.

Län.	Tillkomne delegare.				Afgangne delegare.			
	1871.	1872.	1873.	1874.	1871.	1872.	1873.	1874.
	%	%	%	%	%	%	%	%
Stockholms stad	94	106	99	104	102	115	104	119
Stockholms län	120	114	102	101	92	140	94	101
Uppsala d:o	118	116	144	91	117	149	130	80
Södermanlands d:o	120	113	106	129	126	114	114	98
Östergötlands d:o	126	131	101	111	116	113	148	105
Jönköpings d:o	131	117	107	121	144	165	82	100
Kronobergs d:o	157	159	138	95	136	113	112	152
Kalmar d:o	123	138	111	98	134	121	101	121
Gotlands d:o	143	111	93	96	135	126	123	131
Blekinge d:o	100	127	110	113	79	143	84	160
Kristianstads d:o	138	110	109	106	97	111	126	116
Malmöhus d:o	120	116	110	98	122	105	101	121
Hallands d:o	109	104	135	96	65	160	85	114
Göteborgs o. Bohus d:o	125	112	89	120	143	108	89	119
Elfsborgs d:o	193	93	113	115	151	128	96	157
Skaraborgs d:o	158	98	113	115	100	170	85	115
Vernlands d:o	131	127	128	89	98	110	115	141
Örebro d:o	146	124	139	93	112	93	181	77
Vestmanlands d:o	139	124	100	99	105	129	140	119
Kopparbergs d:o	236	131	106	98	95	116	144	163
Gefleborgs d:o	133	127	114	100	144	98	114	140
Vesternorrlands d:o	144	120	115	129	106	110	187	85
Jemtlands d:o	171	115	93	110	80	121	78	151
Vesterbottens d:o	137	133	138	136	169	113	138	123
Norrbottens d:o	150	159	119	133	96	110	140	103
I hela riket	129	118	111	105	113	118	111	117

Med det i jemförelse till de närmast föregående åren något ökade utträdet af delegare hafva ock de uttagna beloppen något ökats. Tab. Litt. E gifver ganska bestämdt vid handen att delegarne mer och mer sedan år 1870 känt behovet att anlita sina besparingar. Det är icke blott för hela riket denna högre procent, 68 mot 61, märkes utan i

Tab. Litt. D. Jemförelse mellan afgångne och tillkomne sparbanksdelegare, de senare för hvar år antagne = 100.

L ä n.	Afgångne delegare i förhållande till 100 nykomne.				
	Medeltal 1861—1870.	1871.	1872.	1873.	1874.
	%	%	%	%	%
Stockholms stad	55	30	33	35	40
Stockholms län	35	26	32	29	30
Uppsala d:o	65	38	49	44	38
Södermanlands d:o	68	34	34	37	28
Östergötlands d:o	63	32	28	41	39
Jönköpings d:o	48	16	23	18	15
Kronobergs d:o	67	27	19	16	25
Kalmar d:o	75	38	34	31	38
Gotlands d:o	59	27	30	41	55
Blekinge d:o	67	46	52	40	56
Kristianstads d:o	70	31	31	36	39
Malmöhus d:o	55	36	32	30	36
Hallands d:o	64	26	39	25	29
Göteborgs och Bohus d:o	48	35	33	33	33
Elfsborgs d:o	64	22	30	25	35
Skaraborgs d:o	87	25	43	33	33
Vermlands d:o	87	31	27	24	38
Örebro d:o	82	41	31	40	33
Vestmanlands d:o	51	20	21	30	36
Kopparbergs d:o	60	14	12	17	28
Gefleborgs d:o	42	31	24	24	33
Vesternorrlands d:o	67	21	19	31	21
Jemtlands d:o	80	18	19	16	22
Vesterbottens d:o	49	17	15	15	13
Norrbottens d:o	66	30	21	24	19
I hela riket	59	30	30	30	34

ej mindre än 21 län har under 1874 det uttagna beloppet haft en ogynnsammare relation till insättningar, än under det föregående året. Dock sålänge 85 % är det högsta talet för något län och 68 % för riket, är tillväxten i kapitalerna betryggad.

Till tillväxten i *delegarnes kapital* bidraga öfverskottet af insättningar och räntorna, och hafva under åren 1861—1874 nämnda faktorer medverkat till följande resultat:

Tab. Litt. E. Jemförelse mellan årligen uttaget och insatt belopp, det senare för hvarje år antaget = 100.

Län.	Medeltal 1856—1860.	Medeltal 1861—1870.	1871.	1872.	1873.	1874.
	%	%	%	%	%	%
Stockholms stad	123	87	63	69	72	81
Stockholms län	86	56	57	77	69	85
Uppsala d:o	74	83	64	45	51	52
Södermanlands d:o	102	98	47	69	64	50
Östergötlands d:o	92	86	40	45	54	57
Jönköpings d:o	118	98	52	55	56	60
Kronobergs d:o	147	108	33	36	33	39
Kalmar d:o	121	110	54	53	63	69
Gotlands d:o	176	104	45	49	72	58
Blekinge d:o	103	102	65	74	68	85
Kristianstads d:o	117	117	43	49	51	63
Malmöhus d:o	109	96	60	64	71	75
Hallands d:o	100	99	49	52	45	66
Göteborgs o. Bohus d:o	99	93	81	84	77	84
Elfsborgs d:o	122	104	38	53	41	62
Skaraborgs d:o	123	106	49	57	47	65
Värmlands d:o	116	114	57	56	50	64
Örebro d:o	130	95	45	39	38	42
Vestmanlands d:o	90	73	47	62	58	77
Kopparbergs d:o	96	101	27	23	24	39
Gefleborgs d:o	95	69	67	54	61	62
Vesternorrlands d:o	83	84	43	39	40	42
Jemtlands d:o	109	106	36	92	49	82
Vesterbottens d:o	158	105	36	27	21	20
Norrbottens d:o	160	74	43	35	36	22
I hela riket	107	92	56	60	61	68

	Räntor.		Öfverskott af insättningar.		Tillväxt.
år 1861.....	1,326,381	Kr. +	1,155,915	Kr. =	2,482,296 Kr.
» 1862.....	1,443,144	» +	56,608	» =	1,499,752 »
» 1863.....	1,511,445	» --	279,935	» =	1,231,510 »
» 1864.....	1,561,486	» --	533,902	» =	1,027,584 »
» 1865.....	1,662,917	» +	991,338	» =	2,654,255 »
» 1866.....	1,786,572	» +	3,631	» =	1,790,203 »
» 1867.....	1,875,947	» +	427,241	» =	2,303,188 »
» 1868.....	1,991,447	» +	575,973	» =	2,567,420 »
» 1869.....	2,152,236	» +	2,217,405	» =	4,369,641 »
» 1870.....	2,531,456	» +	7,406,601	» =	9,938,057 »
» 1871.....	3,129,146	» +	11,239,520	» =	14,368,666 »
» 1872.....	3,734,091	» +	12,284,344	» =	16,018,435 »
» 1873.....	4,450,949	» +	14,023,664	» =	18,474,613 »
» 1874.....	5,403,743	» +	12,954,894	» =	18,358,637 »
Summa	34,560,960	Kr. +	62,523,297	Kr. =	97,084,257 Kr.

Den tillväxt, ofvanstående öfversigt visar, har under åren 1866—1873 varit i ständigt stigande, så att den vid sist nämnda års slut var mer än tiodubbel mot första årets, men med 1874 synes hafva inträdt ett stillastående, orsakadt deraf, att ehuruval räntorna gifvit mera 1874 än 1873, likväl nu ifrågavarande år icke kunnat lemna en i förhållande till uttagen så stor behållning af insättningarna som det närmast föregående året.

Jemföres denna öfversigt med de tal, som vinnas genom att sammanställa de i slutet af Tab. N:o 1 A anförda summorna för hela riket af delegarnes behållning, så visar sig en liten skiljaktighet för hvarje år, utgörande för 1874 284,115 kronor. Denna skilnad är lätt förklarlig deraf, att talen i ofvanstående öfversigt äro oberörda af tvenne omständigheter, som hafva inflytande på de under Tab. N:o 1 A intagna rikssummorna, nemligen dels de rättelser, som ett senare års redogörelser meddela för ett föregående års, dels det ej obetydliga tillägg, som å sistnämnda ställe tillkommer genom behållningarna i de sparbanker, som först efter att hafva varit i verksamhet några år intagits i rikssammandraget.

Huru stor del af denna till nära 125 millioner kronor uppgående delegarebehållning kommer på de skilda länen ses dels af tab. N:o 1 B, dels af Diagn. N:o 2. Malmöhus län innehafver $25\frac{1}{2}$ mill. kronor, eller fullt $\frac{1}{5}$ af hela beloppet för

riket. Dernäst kommer med $13\frac{1}{4}$ mill. kronor eller mer än $\frac{1}{10}$ Stockholms stad. Under 10 mill. kronor och öfver 6 ega Kristianstads, Göteborgs och Bohus, Östergötlands och Gefleborgs län; under 6 och öfver 3 mill. kronor hafva Örebro, Blekinge, Stockholms län, Kronobergs, Elfsborgs, Uppsala, Vermlands, Jönköpings, Södermanlands och Kalmar län. Under 3 mill. kronor ega Kopparbergs, Skaraborgs,

Tab. Litt. F. Medeltal af sparbanksdelegarnes innestående behållning vid slutet af åren 1861—1874, länsvis.

L ä n.	Medeltal 1861—1870.	1871.	1872.	1873.	1874.
	K r o n o r.				
Stockholms stad	169·64	193·65	199·82	209·42	213·08
Stockholms län	119·91	195·91	195·83	206·57	203·46
Uppsala d:o	182·25	198·52	216·97	227·50	239·54
Södermanlands d:o	149·89	171·54	171·00	175·02	182·96
Östergötlands d:o	113·38	138·06	145·47	155·00	162·16
Jönköpings d:o	86·38	101·61	108·42	112·35	112·47
Kronobergs d:o	86·76	120·09	137·97	143·53	156·86
Kalmar d:o	164·52	170·20	175·56	173·20	174·18
Gotlands d:o	93·11	89·67	95·13	98·37	108·71
Blekinge d:o	161·54	186·41	198·59	208·95	211·45
Kristianstads d:o	173·94	188·55	205·30	222·21	228·74
Malmöhus d:o	163·56	208·80	229·25	238·69	245·59
Hallands d:o	109·50	139·14	159·82	179·39	186·78
Göteborgs o. Bohus d:o ...	172·97	174·29	171·21	179·98	180·17
Elfsborgs d:o	138·18	140·89	148·18	165·17	171·57
Skaraborgs d:o	103·39	104·86	105·22	108·39	105·80
Vermlands d:o	205·57	208·57	196·61	187·80	189·09
Örebro d:o	159·93	189·60	194·01	202·87	219·90
Vestmanlands d:o	149·69	149·21	138·02	136·04	132·07
Kopparbergs d:o	114·98	109·95	114·24	122·75	130·63
Gefleborgs d:o	171·92	212·65	237·32	249·87	268·87
Vesternorrlands d:o	163·85	182·48	194·89	218·89	230·69
Jemtlands d:o	204·96	289·38	253·28	246·06	231·04
Vesterbottens d:o	128·14	98·99	115·85	127·88	145·86
Norrbottnens d:o	132·44	153·41	164·68	173·03	199·14
I hela riket	149·50	172·48	180·41	188·44	193·63

Hallands, Vestmanlands, Vesternorrlands, Gotlands, Jemtlands, Norrbottens och Vesterbottens län. De två sistnämnda länens sparbanker innehafva ej ännu 1 mill. kronor hvardera, men om ock deras behållning är mindre än de andras, bör afseende fästas dervid, att intet län kan uppvisa så stor relativ tillökning under året i delegarnes kapital som dessa län, hvilken för hvardera är omkring 50 %.

Förestående tab. Litt. F redogör för *delegarnes* vid slutet af decenniet 1861—1870 i medeltal och åren 1871—1874 innestående behållning, lika fördelad inom hvar län å hvarje delegare, eller med andra ord sagdt för *medelvärde* af *hvarje sparbanksbok*.

Om det decennala medeltalet torde böra nämnas, att det af vissa orsaker icke är fullt exakt på öret, men denna omständighet är dock i det hela taget utan något inflytande. Hvar och ett af dessa 10 år företer följande medeltal för hela riket:

År	1861	1862	1863	1864	1865	1866	1867	1868	1869	1870
Kr.	149·94.	150·05.	148·83.	146·23.	147·04.	145·56.	145·66.	147·54.	152·26.	161·92.

Såsom af dessa tal synes, framvisade endast det sista året någon anmärkningsvärd förhöjning i det ifrågavarande medelvärde. Under den nu löpande tioårsperioden har oakadt det så betydligt ökade antalet delegare likväl tillväxten i deras behållning varit rätt betydlig, nämligen för hvarje af de gångna fyra åren utöfver det närmast föregående: 10·56 kr., 7·93 kr., 8·03 kr., 5·19 kr.

Hvad de särskilda länen angår, har detta medelvärde ökats i 21 län och minskats i 4. Med undantag af Jemtlands län framstår Norrland med en god tillväxt likasom Gotland. Mest framstående åter i fråga om medelvärdets belopp är Gefleborgs, Malmöhus och Uppsala län. I åttonde rummet kommer Stockholms stad. Den minsta behållningen proportionsvis till delegarne har Gotland, dock numera öfver 100 kr.

Är åter frågan om, huru stort belopp i medeltal skulle komma på hvarje *invånare* inom ett län, om sparbanksdelegarnes behållning på dem fördelades, kan diagrammet N:o 3 gifva en öfversigt.

Hvad färgbeteckningarna icke kunna åstadkomma, att för hvarje län på enheten af krona återgifva, huru stor denna

andel skulle blifva, må här med siffror framställas, nemligen för Stockholms stad 88 kronor, Malmöhus län 77, Kristianstads 42, Gefleborgs 40, Uppsala 38, Göteborgs och Bohus 34, Blekinge 33, Stockholms län 31, *Riket* 29, Örebro och Östergötlands 27, Södermanlands 26, Kronobergs 25, Gotlands 22, Jönköpings 19, Vestmanlands och Hallands 18, Vermlands, Kopparbergs och Elfsborgs 14, Jemtlands, Kalmar och Vesternorrlands 13, Skaraborgs och Norrbottens 9 samt Vesterbottens 6 kronor.

Hvad beträffar den *ränta*, som till godo skrifvits delagarne för deras behållning, lemnar Tab. N:o 1 A för hvarje serskild sparbank redogörelse. Såsom synes har räntefoten varit på de flesta ställen 5 %. Vid jämförelse med föregående året visa sig här och hvar skiljaktigheter i det att den ena sparbanken höjt och den andra sänkt procenten. I det hela taget tyckes räntefoten heldre ökats än minskats under året. Man ser under år 1873 att mot årets slut procenten är i stigande (t. ex. »4 $\frac{1}{2}$, 5») eller i fallande (t. ex. »4 $\frac{1}{2}$, 4») och detta har sitt inflytande in på år 1874. De län, i hvilka en märkbar sänkning i räntefoten varit från 1873 till 1874 äro Jönköpings och Kronobergs, Hallands, Skaraborgs och Vesterbottens län. Deremot med en temligen tydlig benägenhet för stigning i detta hänseende kunna anmärkas Kristianstads och Malmöhus, Elfsborgs, Vermlands, Örebro, Vestmanlands och Vesternorrlands län.

Sparbankernas egna medel, eller deras grund- och reservfonder, fastigheter m. m. äro i Tab. N:o 1 A utförda för hvarje serskild sparbank, bland hvilka då icke kunna räknas folkbankernas sparkassor. Hela summan för riket uppgick till 6,303,541 kr., hvilket visserligen är en förhöjning af 725,628 kr. under året, men denna tillväxt, större än under något föregående år, af hvilka intet kunnat uppvisa en tillväxt af $\frac{1}{2}$ mill. kr., står dock icke i det förhållande till delegarnes kapital, att någon större säkerhet nu än förr vunnits, utan tvärt om har sparbankernas egen fond icke hållit jemna steg med förökningen i dessas förbindelser till delagarne. Vid 1873 års slut var för hela riket den egna fonden 5.3 % af delegarekapitalet, vid 1874 års slut blott 5.1 %.

Vid 1875 års riksdag väcktes motion om en ny sparbankslag. Den antogs af riksdagen och samma år utkom Kungl. Maj:ts Förordning i ämnet. Då denna förordning icke kan hafva inflytande på sparbanksrörelsen eller uppgif-

terna derom under år 1874, må anförande af densamma lämpligast uppskjutas till redogörelsen för 1875 års sparbanksverksamhet. Men i fråga om trygghand af den säkerhet, som delegarne hafva för sina innestående fordringar hos sparbankerna, torde här böra erinras, dels att intill år 1875 var denna säkerhet mångenstädes ingen eller åtminstone ganska tvifvelaktig och dels att numera, efter denna förordning, sparbankerna äro, såvida ej äldre reglementen gifva rättighet till undantag derifrån, skyldige att hålla en reservfond i ett visst förhållande till sparbankens skuld till delegarne. Den nämnda nådiga förordningen stadgar nemligen, att all vinst, som å rörelsen uppkommer, skall ingå i en reservfond, intill dess denna bildar 10 % af insatta medel med derå upplupen ränta. — Många äro desparbanker, hvilkas reservfond ingalunda uppgår till nämnda 10 %. Om sparbankerna grupperas länsvis, lemnas dermed en öfversigt, huru mycket ännu återstår för dem att samla, innan de uppnått den säkerhet lagen fordrar.

Sparbankerna i	Egna fonden i % af delegarekapitalet.	Sparbankerna i	Egna fonden i % af delegarekapitalet.
Kalmar län.....	10·6.	<i>Riket</i>	5·1.
Elfsborgs d:o	7·9.	Vesternorrlands län	5·0.
Blekinge d:o.....	7·2.	Göteborgs o. Bohus d:o	5·0.
Hallands d:o.....	6·7.	Malmöhus d:o	4·7.
Jemtlands d:o.....	6·2.	Örebro d:o	4·7.
Värmlands d:o	6·0.	Gotlands d:o	4·4.
Kopparbergs d:o ...	5·9.	Kristianstads d:o.....	4·4.
Östergötlands d:o...	5·6.	Gefleborgs d:o	3·8.
Jönköpings d:o	5·6.	Kronobergs d:o.....	3·4.
Stockholms stad	5·6.	Norrbottens d:o	3·3.
Skaraborgs län.....	5·3.	Uppsala d:o	3·0.
Södermanlands d:o...	5·3.	Vesterbottens d:o	2·6.
Vestmanlands d:o ...	5·2.	Stockholms d:o.....	2·4.

Här äro icke inräknade folkbankerna, »Bikupan» och några få bruks-sparbanker. Fråndragas dessa, finnas dock ännu öfver 300 sparbanker i riket, som icke ega en reservfond uppgående till 10 % af delegarnes kapital.

De utgifter, som sparbanksrörelsen under året fått vidkännas och hvilka betäckts af den egna fondens inkomster, utgöra omkring $\frac{1}{2}$ procent af det samfälda kapital, som delegarne och sparbanken egt.

Hvad beträffar *klassifikationen af delegarne efter beloppet af deras vid årets slut innestående behållning* meddelar tab. N:o 2 uppgifter för år 1874 från 265 sparbanker. Med iakttagande att denna tabell icke är för något af de der anförda åren 1865—1874 fullständig och att, såsom anmärkningarna visa, en och annan oegentlighet förefinnes i den, kan man dock af dess procenttal se ett bestämdt nedgående i de små kapitalen och ett stigande i de stora. Nära halfva antalet af delegarne stadnar vid högst 50 kronor i medeltal åt hvarje och hvad de samfäldt ega är blott $\frac{1}{25}$ af det hela. Omkring $\frac{2}{5}$ såväl af delegarne som af kapitalet faller inom de två närmast högre grupperna, eller behållningen 50—500 kr. Med en behållning öfver 500 kr. finnas delegare, som till antalet äro blott $\frac{1}{10}$ af det hela, men deras sammanlagda kapital är mer än hälften af det hela och serskildt egarne af mer än 1000 kr. hafva tillsammans nära $\frac{1}{3}$ af hela kapitalet men deras antal är blott $\frac{1}{28}$ af samtliga delegare.

I nästföregående sammandrag öfver rikets sparbanker meddelades några uppgifter om ränte- och kapitalförsäkringsanstalterna för år 1873.

Nu lemnas fortsättning af dessa summariska uppgifter för år 1874.

Nämnda anstalter voro till antalet 11, nemligen i Stockholm (inrättad år 1850), Örebro (1850), Linköping (1852), Jönköping (1852), Vexjö (1854), Kalmar (1856), Göteborg (1858), Lund (1865), Mariestad (1867) och Civilstatens enskilda (1867) samt i Karlskrona (1872).

Vid 1874 års början var antalet utfärdade *försäkringsböcker* 57,885, under året tillkommo 20,594; de återställdas antal var 3,886, hvadan vid årets slut försäkringsböckernas antal uppgick till 74,593.

Delegarne voro vid årets början 55,848 personer. Under årets lopp afgingo 1,921, hvaraf 727 genom död och af dessa 6 lifrättetagare. Vid utgången af det ifrågavarande året var delegarnes antal 74,510, af hvilka 42 män och 124 qvinnor eller tillsammans 166 personer voro lifrättetagare och de öfriga hörande till besparingsfonden.

Anstalternas *fonder* voro vid årets början tillsammans 8,591,281 kr.

Inkomsterna under året uppgingo till 1,805,460 kr., hvar-
af 1,293,918 kr. insättningar och 452,487 kr. räntor. *Utgif-*
terna stego till 206,176 kr., hvartill bidrogo utbetalade sam-
lade kapital 76,169 kr., uppsagda arfs- och räntevinster
25,834 kr., lifräntor 16,153 kr., utbetalningar i anledning af
dödsfall 38,443 kr., samt förvaltningskostnader och diverse
49,577 kr.

Förvaltningskostnaderna i procent af summan af fon-
derna vid årets början och inkomsterna voro i medeltal för
de 11 anstalterna 0·4 %.

Den vid årets slut utgående balansen visar följande till-
gångar: besparingsfonden 9,889,972 kr., lifräntefonden 188,439
kr., reservfonden jemte reserverade medel 83,515 kr. samt
donationsfonden 28,639 kr. eller tillsammans 10,190,565 kr.

Karl Sidenbladh.

Tab. № 1 A. Omsättningar i hvar och

1.	2.	3.	4.	5.
	År då Sparbanken inrättades.	D e l e g a r e		
		tillkomne nye	afgångne	qvarstående vid årets slut.
		under året.		
		Antal.		
Stockholms stads sparbanker.				
1. Stockholms stads ¹⁾	1821	7,779	3,045	62,011
2. Aktiebolaget Stockholms folkbanks sparkassa ²⁾	1871	26	39	187
Summa	—	7,805	3,084	62,198
Stockholms läns sparbanker.				
1. Södertelge	1836	257	72	1,333
2. Tumba bruks ³⁾ ..	1841	8	7	123
3. Norrtelge stads och omgifnings	1859	298	55	1,300
4. Stockholms läns ⁴⁾	1862	2,837	871	17,550
Summa	—	3,400	1,005	20,306
Uppsala läns sparbanker.				
1. Uppsala stads och läns	1830	2,586	992	13,351
2. Enköpings stads	1835	372	138	1,589
3. Lagunda och Hagunda härads	1853	103	55	661
4. Trögds	1865	159	46	640
Summa	—	3,220	1,231	16,241
Södermanlands läns sparbank.				
1. Eskilstuna	1827	587	207	2,609
2. Nyköpings stads och läns	1832	697	299	4,827
3. Trosa stads och Hölbo härads	1835	70	15	524
4. Vstra Vingåkers församlings	1836	215	36	1,107
5. Forssjö bruks ⁵⁾	1839	40	30	381
6. Strengnäs	1841	389	111	2,682
7. Oppunda härads	1850	560	125	2,364
8. Villåttinge d:o	1854	204	69	1,159
9. Mariefreds stads ..	1863	235	60	1,229
10. Öster- och Vester-Rekarne med Torshälla stads. ...	1864	585	77	2,194
11. Mörkö sockens	1864	35	8	132
12. Daga härads ⁶⁾	1869	152	27	708
Summa	—	3,769	1,064	19,916

en af Rikets Sparbanker år 1874.

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
Delegarnes					Sparbankens egen fond.			
insatta be- lopp	godtgjorda räntor	uttagna be- lopp	behållning vid årets slut.		Inkom- ster.	Förvalt- nings- kost- nader m. m.	Behållning vid årets slut.	
under året.								
Kronor.		%	Kronor.		Kronor.			
3,604,084	581,577	4½	2,904,648	13,217,392	151,067	76,547	734,851	1
10,814	1,842	4½	27,766	35,599	—	—	—	2
3,614,898	583,419	—	2,932,414	13,252,991	151,067	76,547	734,851	
64,491	10,296	4½	31,297	260,414	3,825	1,166	17,137	1
2,147	1,035	5½	1,994	20,364	175	68	1,638	2
53,424	8,674	5	22,072	202,620	2,170	863	8,406	3
1,600,674	148,025	?	1,401,900	3,648,001	31,834	15,842	71,240	4
1,720,736	168,030	—	1,457,263	4,131,399	38,004	17,939	98,421	
837,687	147,278	5	446,194	3,286,103	19,285	16,460	98,795	1
97,763	17,081	4½ à 5	53,924	368,337	2,988	959	11,872	2
29,208	5,710	5	9,484	130,858	1,446	1,025	9,033	3
26,439	4,530	5	7,871	105,044	317	260	1,592	4
991,097	174,599	—	517,473	3,890,342	24,036	18,704	116,292	
168,408	26,269	5	93,068	603,685	5,719	4,091	29,653	1
201,740	38,237	4½	149,777	918,743	10,288	4,085	68,387	2
19,275	4,112	5	4,342	95,475	1,056	547	9,539	3
40,563	10,022	5	13,413	223,528	1,404	685	9,593	4
16,478	5,248	4½	14,445	120,406	—	—	—	5
129,098	20,590	5	78,379	478,032	5,915	2,798	34,475	6
123,986	16,010	5 à 5½	27,659	389,863	2,800	1,032	10,784	7
18,601	5,302	5	9,889	117,839	1,218	668	5,110	8
37,862	7,603	5	18,527	173,934	1,791	962	6,627	9
160,431	17,886	5	61,761	403,860	2,657	875	7,208	10
11,229	1,324	5	5,564	28,461	164	35	1,245	11
31,507	3,791	5	7,441	89,985	966	265	2,306	12
959,178	156,394	—	484,263	3,643,811	33,978	16,043	184,927	

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående
Östergötlands läns sparbanker.				
		delegare.		
1. Norrköpings stads ⁷⁾	1823	1,439	691	9,506
2. Linköpings läns ⁸⁾	1833	1,840	769	9,839
3. Vadstena	1838	189	120	1,897
4. Söderköpings stads och omgifnings	1851	620	244	2,856
5. Kimstads församling	1851	83	29	327
6. Borg och Löts d:o	1852	13	18	203
7. Ekebyborna och Asks församlingars	1852	57	23	315
8. Qvillinge och Simonstorps d:o	1867	130	46	643
9. Godegårds församling	1852	46	13	190
10. Östra Eneby d:o	1853	51	31	277
11. Östra Husby d:o ⁹⁾	1853	75	17	298
12. Vesterlösa d:o	1854	44	7	165
13. Häradsammars d:o ⁹⁾	1855	17	8	108
14. Östra Ny d:o	1856	14	8	109
15. Östra Hargs d:o	1859	9	—	53
16. Åtvidabergs egendomars	1859	46	25	475
17. Motala	1860	213	70	1,000
18. Göstrings härads och Skeninge stads	1867	346	89	1,465
19. Vikbolands pupill- och sparkassa ¹⁰⁾	1863	142	63	1,105
20. Fornåsa och Lönsås församlingars	1861	79	22	443
21. Skärkinds församling	1864	47	13	306
22. Västra Ny d:o	1846	93	28	418
23. Valkebo härads	1865	545	190	2,526
24. Vifolka d:o	1866	426	174	2,013
25. Kinda d:o	1866	308	21	1,363
26. Dals d:o ¹¹⁾	1866	195	63	1,146
27. Bankekinds d:o	1867	220	97	1,297
28. Ydre distrikts	1867	263	172	673
29. Lysings härads	1867	327	82	1,213
30. Hagebyhöga och Västra Stenby socknars	1868	73	44	310
31. Hvarfs och Styra d:o	1860	59	8	287
32. Gullbergs härads	1871	231	63	1,127
33. Aktiebolaget Norrköpings folkbanks sparkassa ¹²⁾ ...	1871	139	40	304
Summa	—	8,379	3,288	44,257

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
Delegarnes					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.		%	Kronor.		Kronor.			
338,721	55,389	5	255,092	1,274,527	15,623	7,426	130,723	1
514,387	92,300	5	260,906	1,955,719	18,914	9,642	135,727	2
48,889	14,640	5	29,185	321,256	4,268	1,560	23,538	3
102,883	24,085	5	62,549	498,703	5,864	1,903	30,716	4
13,896	2,284	5	11,541	49,763	297	103	1,660	5
3,496	1,128	5	6,888	21,974	70	48	50	6
8,651	1,831	5	4,406	41,155	486	102	3,423	7
23,754	5,308	?	10,215	122,933	1,375	309	4,376	8
5,214	756	5	2,473	16,516	128	90	981	9
12,019	2,301	?	7,296	53,217	335	262	939	10
8,277	1,366	5	3,556	32,223	252	159	666	11
3,617	535	5, s	677	11,512	150	35	717	12
1,288	407	5	1,410	8,746	10	71	137	13
3,816	541	?	977	13,626	—	—	255	14
1,662	287	5	1,032	6,465	6	—	78	15
7,512	3,057	5	7,965	64,808	59	—	490	16
37,574	7,098	5	19,347	161,635	1,840	539	4,771	17
72,248	8,701	5	17,804	214,250	1,764	768	5,269	18
44,957	8,077	5	28,490	184,880	2,133	984	4,952	19
8,391	1,165	5	4,013	27,266	331	122	1,206	20
11,646	1,428	?	5,214	34,923	400	77	1,356	21
18,054	3,024	5 & 6	8,105	63,705	434	323	825	22
111,194	20,439	5	84,955	435,441	3,878	1,926	9,103	23
148,074	23,346	5	82,422	501,389	4,179	1,905	8,723	24
37,352	6,273	5	19,465	132,162	1,482	443	4,482	25
70,926	11,125	5½	36,261	228,261	1,394	510	3,790	26
40,353	5,505	5	14,942	131,339	843	296	2,572	27
24,918	2,599	5	17,396	64,204	883	344	2,188	28
107,448	8,729	5	62,499	208,018	2,581	609	8,824	29
11,644	2,256	5 & 5½	5,012	43,618	320	343	1,925	30
5,244	801	5	2,252	17,879	190	202	568	31
53,319	6,892	5	16,102	163,467	1,411	395	2,729	32
51,496	2,666	5	22,871	71,075	—	—	—	33
1,952,920	326,339	—	1,113,318	7,176,655	71,900	31,496	397,759	

1.	2.	3.	4.	5.
	Begynnelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvarstående
Jönköpings läns sparbanker.	delegare.			
1. Jönköpings stads och läns	1831	2,125	248	16,060
2. Eksjö stads	1835	539	148	3,050
3. Vernamo ¹³⁾	1836	527	77	3,166
4. Grenna	1852	251	142	1,506
5. Östra härads	1857	530	57	3,342
6. Vestbo d:o	1860	344	36	1,791
7. Vestra d:o	1867	211	32	1,436
8. Stengårdshults pastorats	1867	109	25	678
9. Näsejö	1872	244	13	762
10. Unnaryds	1872	233	21	487
11. Bredaryds sockens	1873	115	—	221
12. Säfve	1874	242	3	239
Summa	—	5,470	802	32,738
Kronobergs läns sparbanker.				
1. Kronobergs läns	1828	3,290	1,107	18,154
2. Elmhults ¹⁴⁾	1862	237	78	1,156
3. Sunnerbo härads (Ljungby)	1863	533	136	2,808
4. Nottebäcks pastorats	1869	43	8	202
5. Skatelöfs d:o	1871	362	93	1,389
6. Almundaryds enskilda	1872	163	28	558
7. Urshults sockens	1873	172	15	383
8. Lenhofda	1867	49	13	257
9. Vislanda pastorats	1873	220	26	432
10. Linneryds sockens	1874	397	—	397
11. Väckelsånga d:o	1874	209	1	208
12. Lekaryds pastorats ¹⁾	1874	265	—	265
Summa	—	5,940	1,505	26,209
Kalmar läns sparbanker.				
1. Kalmar stads ¹⁵⁾	1831	541	230	3,062
2. Borgholms och Ölands	1834	98	31	357
3. Vesterviks	1835	844	634	5,399
4. Högsby och Långemåla ¹⁶⁾	1838	—	3	28

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
D e l e g a r n e s					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.		%	Kronor.		Kronor.			
589,921	95,263	5, 4	413,835	2,225,381	22,499	6,104	136,931	1
61,055	9,059	p	39,009	251,222	4,245	1,676	14,177	2
64,138	15,273	5	27,027	344,458	4,260	3,005	25,398	3
27,073	4,139	5	12,736	99,607	1,268	596	4,631	4
71,054	10,144	5	43,678	253,564	26,446	23,028	14,798	5
39,145	5,976	5	8,657	141,245	944	620	3,271	6
34,393	6,387	4	21,872	150,248	2,242	477	3,193	7
43,358	3,884	4½	13,397	84,844	881	193	1,158	8
48,374	2,975	4½	26,319	81,576	773	28	1,093	9
15,532	1,058	5	1,944	28,733	28	277	338	10
8,778	507	5	911	14,800	113	—	122	11
6,495	89	4	350	6,234	161	602	35	12
1,009,316	154,754	—	609,735	3,081,912	63,860	36,606	203,145	
870,596	131,020	5	352,468	3,028,357	23,715	8,938	117,213	1
40,350	5,671	5	25,072	127,789	6,975	6,309	3,984	2
124,211	17,594	5	64,526	408,482	4,012	1,658	8,364	3
3,885	391	4½	1,134	11,263	532	462	211	4
55,950	7,075	5	28,727	165,247	1,923	342	3,255	5
49,654	4,062	5	10,618	107,594	1,244	390	2,339	6
57,015	2,848	5	14,951	83,532	739	357	473	7
13,114	2,145	5	6,343	47,715	132	204	200	8
43,624	2,116	5	8,259	60,591	644	140	592	9
38,418	929	5	2,174	37,173	280	145	1,726	10
20,477	325	5	672	20,129	229	169	60	11
13,312	77	5	—	13,388	235	—	235	12
1,330,606	174,253	—	514,944	4,111,260	40,660	19,114	138,652	
93,713	18,837	5	86,714	424,465	25,956	25,866	46,087	1
19,195	3,179	5	8,691	73,263	1,478	333	7,057	2
246,141	46,487	4½	230,926	1,113,482	21,216	11,296	127,843	3
1	74	5	173	1,512	—	—	—	4

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående
		delegare.		
5. Oskarshamn	1839	321	71	1,885
6. Vimmerby	1847	149	60	1,022
7. Söderåkra	1849	71	30	282
8. Ålems	1854	64	23	243
9. Mönsterås	1856	38	11	168
10. Kalmar läns lifränte-anstalts sparkasseafdelning	1856	106	51	960
11. Fliseryds församlings ¹⁷⁾	1862	50	1	564
12. Misterhults sockens	1867	88	35	389
13. Hjorteds d:o	1869	91	16	432
14. Öfverrums bruks	1862	10	2	33
15. Ås och Ventlinge socknars	1870	10	4	83
16. Högsby folkbank	1871	139	15	488
17. Aspelands härads ¹⁸⁾	1871	253	79	682
18. Södra Vi sockens	1870	70	9	265
19. Blackstads distrikts	1872	256	58	924
20. Lofta	1874	124	—	124
21. Kristdala	1874	61	—	61
22. Ukna-lfannäs distrikts	1874	208	—	208
Summa	—	3,592	1,363	17,659
Gotlands läns sparbanker.				
1. Sällskapet D. B. W:s	1830	797	630	5,734
2. Klinte församlings	1863	190	152	707
3. Bunge d:o	1864	85	21	451
4. Burs pastorats	1867	89	17	667
5. Vänge sockens	1868	16	6	104
6. Martebo d:o	1868	6	1	53
7. Mästerby d:o	1868	9	1	106
8. Stenkumla och Träkumla socknars	1868	29	8	115
9. Alfva pastorats	1868	145	55	649
10. Sanda	1869	28	18	216
11. Kräklingbo sockens	1869	73	24	358
12. Höggräns d:o	1870	14	12	83
13. Hejde pastorats	1870	44	17	205
14. Lärbro sockens	1870	55	26	337

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
Delegarnes					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.	%		Kronor.		Kronor.			
155,921	17,593	5	96,540	416,234	8,183	4,527	43,923	5
17,777	4,808	5	11,391	105,590	1,669	582	10,320	6
12,445	1,606	5	7,615	36,279	501	57	4,638	7
15,874	2,040	5	9,845	50,690	532	77	2,064	8
10,756	1,134	5	6,079	26,564	323	113	1,412	9
24,094	6,927	?	15,809	150,350	823	511	2,395	10
27,299	2,181	5	20,550	47,767	2,703	1,750	30,081	11
56,004	7,458	5	28,475	177,674	3,028	229	10,251	12
35,662	4,633	5	14,590	110,208	1,467	437	8,549	13
2,658	565	5	2,061	12,117	—	—	—	14
5,776	593	5	1,942	14,939	148	25	255	15
32,601	3,722	5	13,958	86,174	—	—	—	16
43,363	3,012	5 à 4½	26,104	88,466	1,972	297	12,000	17
7,545	596	5	1,275	16,181	202	43	697	18
35,621	3,977	5	14,196	95,211	1,097	360	2,924	19
16,088	331	4½	3,198	13,221	269	272	602	20
5,691	51	5	120	5,622	199	107	3,423	21
9,702	97	5	—	9,798	—	94	572	22
873,927	129,901	—	600,252	3,075,807	71,766	46,976	315,093	
157,535	26,179	5	119,129	611,576	4,667	2,995	39,132	1
11,956	2,902	4½	7,052	69,529	721	308	3,027	2
15,039	2,763	5	9,019	59,879	652	324	2,043	3
21,546	3,166	5	7,417	76,474	710	225	1,364	4
2,196	433	5	422	10,139	114	15	183	5
896	184	5	105	4,149	72	10	225	6
1,012	352	5	653	7,989	79	6	263	7
7,585	284	5	2,991	9,620	51	—	92	8
18,956	2,743	5	9,081	65,652	796	100	1,484	9
3,592	452	5	2,602	9,925	102	—	239	10
20,020	3,003	5	12,465	66,465	549	59	1,200	11
2,055	319	5	1,014	8,095	56	10	160	12
37,639	2,660	5	15,732	64,415	1,002	134	1,400	13
10,819	1,353	5	4,755	31,658	348	61	548	14

1.	2.	3.	4.	5.
	Begynnelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvarstående
	delegare.			
15. Tingstade sockens	1871	44	11	202
16. Garda d:o.....	1871	62	12	341
17. Hangvar och Halls socknars	1871	40	4	145
18. Atlingbo sockens.....	1871	10	3	92
19. Hellvi d:o.....	1871	12	6	92
20. Eskelhems d:o ¹⁹⁾	1872	32	12	155
21. Ala d:o.....	1873	14	4	64
22. Othems d:o.....	1874	48	—	48
23. Dalhems pastorats	1874	40	—	40
Summa	—	1,882	1,040	10,964
Blekinge läns sparbanker.				
1. Karlskrona läns	1827	801	611	5,843
2. Karlshamns stads	1829	1,103	828	3,957
3. Sölvesborgs d:o ²⁰⁾	1839	374	147	2,683
4. Gernsjö, Kyrkhults och Näsums församlingars ²¹⁾	1839	316	139	1,638
5. Ronneby köpings samt Ronneby och Backaryds socknars distrikts	1865	241	152	1,267
6. Fridlefstads och Rödeby församlingars	1865	98	43	377
7. Tvings sockens	1865	40	37	237
8. Asarums församlings.....	1865	220	84	1,410
9. Östra härads	1866	99	29	741
10. Hjortsberga m. fl. socknars	1866	91	29	376
11. Hoby sockens	1869	114	14	549
12. Mörrums	1870	138	26	720
13. Eringsboda sockens.....	1871	79	18	239
14. Mellby d:o	1872	162	25	549
Summa	—	3,876	2,182	20,586
Kristianstads läns sparbanker.				
1. Kristianstads	1826	1,709	704	9,669
2. Vestra Göinge	1841	466	337	3,584
3. Ströfvelstorps församlings	1852	130	50	716
4. Simrishamns	1853	293	141	1,868

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
D e l e g a r n e s					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.		%	Kronor.		Kronor.			
5,592	526	5	891	13,433	82	—	143	15
14,634	1,723	5	2,952	40,909	327	65	580	16
6,152	767	5	1,094	17,723	150	31	173	17
1,357	216	5	338	5,234	50	—	105	18
689	256	5	242	5,642	55	26	89	19
2,726	348	5	1,001	8,524	76	—	148	20
1,066	127	5	278	3,217	21	2	28	21
713	3	5	—	716	—	—	—	22
916	1	5	—	917	4	—	4	23
344,691	50,760	—	199,233	1,191,880	10,684	4,371	52,030	
342,342	48,513	5	332,885	1,069,918	10,426	5,961	47,152	1
193,974	37,656	5	178,893	806,433	8,906	4,854	91,913	2
193,113	31,580	5	157,352	676,758	9,135	3,067	98,988	3
190,520	26,768	5	148,438	601,315	7,862	5,033	32,559	4
70,806	12,674	5	78,249	281,764	2,969	853	12,330	5
53,403	4,305	5	36,639	99,815	969	375	4,043	6
12,974	1,555	5	18,635	34,555	596	167	3,398	7
93,264	10,732	5	47,351	255,930	2,542	585	8,028	8
30,477	4,340	5	23,444	98,676	1,220	550	3,941	9
26,341	2,782	5	20,725	66,920	311	238	2,926	10
30,690	4,627	5	19,036	103,238	979	162	2,910	11
38,104	5,103	5	26,466	112,599	1,087	350	2,547	12
26,999	2,425	5	13,326	58,257	628	109	1,755	13
49,989	3,836	5	43,127	86,676	1,079	183	2,206	14
1,352,996	196,896	—	1,144,566	4,352,854	48,709	22,487	314,696	
545,917	104,026	5	368,233	2,279,856	20,494	15,599	151,252	1
195,903	48,332	?	136,163	1,032,866	4,221	3,062	44,995	2
27,806	7,242	5	16,050	158,344	1,957	238	11,976	3
150,571	25,694	5	132,165	556,429	7,142	1,525	38,189	4

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående
	delegare.			
5. Östra Göinge härads	1854	273	243	1,902
6. Båstads	1859	248	82	1,631
7. Gälds och Albo härads	1860	386	166	2,339
8. Norra och Södra Åsbo d:o	1860	427	174	2,977
9. Gälds härads ²²⁾	1862	165	133	1,497
10. Villands d:o	1862	128	114	1,188
11. Engelholms	1865	358	86	2,390
12. Glimåkra	1867	113	51	812
13. Örkeneds	1867	108	56	672
14. Ingelstads och Jerrestads härads	1868	452	171	2,223
15. Borrby	1866	121	32	534
16. Vittsjö sockens	1867	133	52	728
17. Åkarps d:o	1868	90	29	371
18. Åhus d:o	1869	148	68	658
19. Björnekulla pastorats	1862	130	49	575
20. Oppmanna och Vånga socknars	1870	135	41	718
21. Esphults och Linneröds d:o	1871	202	18	967
22. Ausås sockens ²³⁾	1872	76	—	76
23. Qvlinge d:o	1873	63	5	219
24. Vinslöfs och Näflinge	?	?	?	395
25. Verums sockens	1872	96	16	287
26. Visseltofta	1872	75	13	380
27. Osby sockens	1871	215	55	951
28. Röke d:o	1871	161	58	533
29. Finja d:o	1872	103	15	247
30. Matteröds d:o	1874	134	—	134
31. Hörja	1874	116	1	115
32. Örkellunga	1874	129	—	129
33. Hjernarps	1872	117	11	496
34. Perstorps	1873	78	1	186
Summa	—	7,578	2,972	42,167
Malmöhus läns sparbanker.				
1. Malmö stads ²⁴⁾	1824	1,981	712	15,419
2. Ystads ²⁴⁾	1827	1,260	532	9,277

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
Delegarnes					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.	%		Kronor.		Kronor.			
99,805	26,616	5 à 5½	105,465	502,920	6,465	2,544	27,869	5
133,701	14,428	4½	123,209	369,126	3,793	1,344	12,118	6
137,616	22,528	5	80,576	529,893	3,778	1,930	19,538	7
140,370	21,689	5	107,812	515,195	5,768	2,445	18,036	8
50,138	14,841	5	30,755	280,119	3,415	1,439	9,250	9
62,778	12,088	5	42,457	270,156	3,221	770	6,287	10
139,466	22,468	5	88,564	513,213	4,515	1,849	11,500	11
56,476	8,841	5½	36,394	193,934	1,502	412	4,885	12
69,752	8,894	5	40,115	203,878	2,362	511	4,268	13
168,769	23,474	5	101,697	540,925	5,315	1,151	11,237	14
94,147	6,829	5	60,019	169,036	2,449	569	5,777	15
57,054	7,343	5	32,101	164,825	1,588	143	4,970	16
32,562	4,001	5	8,962	96,912	2,895	196	4,827	17
41,628	3,866	4½ à 5	37,082	87,996	812	642	2,045	18
40,415	5,184	?	32,623	110,305	432	141	2,272	19
43,402	4,850	5	24,685	115,120	1,197	403	7,872	20
66,570	7,225	5	30,379	169,162	1,619	326	9,476	21
5,493	35	?	—	5,528	95	159	—	22
13,825	1,083	5	4,415	25,986	156	77	79	23
82,307	2,584	?	22,024	76,824	540	167	405	24
17,979	2,156	5	4,046	53,344	479	59	543	25
26,025	2,458	5	5,950	63,337	602	51	622	26
62,327	7,431	5	31,179	173,592	2,399	415	3,773	27
58,809	5,631	5	16,176	168,079	1,642	251	2,982	28
16,277	1,319	5	4,539	31,438	192	16	920	29
7,582	147	5	50	7,679	37	356	—	30
30,467	666	5	51	31,083	59	—	1,209	31
9,860	46	5	—	9,907	10	82	413	32
47,203	4,970	5	18,162	116,830	1,009	310	1,462	33
14,355	730	5	1,990	21,259	135	—	512	34
2,747,355	420,715	—	1,744,088	9,645,096	92,295	30,182	421,550	
1,318,178	121,291	5	1,136,790	2,652,559	23,263	17,431	131,025	1
423,451	96,893	5	321,367	2,126,011	24,640	17,778	152,589	2

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående
	delegare.			
3. Sparbanken i Lund	1833	2,167	924	20,019
4. Landskrona stads	1835	834	393	5,227
5. Helsingborgs stads ²⁵⁾	1836	609	276	4,378
6. Höganäs stenkolsverks	1839	72	26	356
7. Färs härads	1839	671	318	4,693
8. Oxie d:o	1848	679	78	3,327
9. Skytts d:o ²⁶⁾	1848	186	167	1,503
10. Luggude d:o	1848	392	174	2,826
11. Frosta d:o	1848	547	369	5,109
12. Torna, Bara och Harjagers d:o ²⁷⁾	1848	541	126	4,520
13. Vemmenhögs d:o	1849	450	227	3,097
14. Kulleus	1849	371	108	2,218
15. Lunds stads och kringliggande lands	1861	649	217	4,705
16. Onsjö härads	1861	281	115	1,661
17. Eslöfs med kringliggande ort	1866	561	70	2,673
18. Kattarps sockens	1866	47	20	376
19. Allerums, Flenninge och Vålinge ²⁸⁾	1866	177	87	1,432
20. Svalöfs m. fl. socknars	1867	161	204	1,231
21. Trelleborgs stads	1868	755	378	2,742
22. Sparbanken i Klörup	1863	201	95	1,238
23. Jonstorps och Farhults	1870	186	28	1,171
24. Herslöfs sockens	1871	130	14	542
25. Vällufs och Helsingborgs landsförsamlings	1871	163	15	891
26. Tågarps och kringliggande ort	1871	215	26	956
27. Sparbanken "Bikupan" i Malmö ²⁹⁾	1873	764	64	1,325
28. Röstånga med kringliggande ort	1872	141	11	421
29. Hörs	1874	221	1	220
30. Billeberga m. fl. socknars	1874	296	4	292
31. Lyddeköpinge m. fl. socknars	1874	94	—	94
32. Qvistofta	1874	41	—	41
Summa	—	15,843	5,779	103,980
Hallands läns sparbanker.				
1. Halmstads	1835	735	211	4,626
2. Varbergs	1836	522	189	3,996

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
D e l e g a r n e s					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.		%	Kronor.		Kronor.			
2,555,618	247,207	5	2,150,994	5,497,263	47,131	20,150	343,240	3
242,471	38,474	?	189,785	851,791	12,037	8,873	63,809	4
254,931	34,986	5	217,433	760,302	11,134	5,167	75,573	5
10,921	1,305	5	10,690	27,902	80	80	1,333	6
228,353	57,398	?	159,277	1,246,695	10,019	3,267	42,522	7
395,302	41,823	5	259,755	960,872	5,716	2,730	24,862	8
206,342	31,695	5	85,397	681,940	5,890	1,677	24,131	9
170,268	43,650	5½	150,572	933,126	7,359	1,543	29,546	10
330,396	78,592	5	302,995	1,666,089	9,964	3,963	52,370	11
469,849	67,919	5	414,832	1,474,489	17,562	6,196	47,028	12
136,644	26,901	5	66,760	605,162	3,621	4,601	22,829	13
255,528	29,810	5	193,367	681,818	11,500	2,748	31,207	14
1,088,383	77,570	5	782,905	1,772,961	16,203	2,931	67,616	15
76,067	16,083	5	55,083	336,453	4,680	1,178	11,590	16
203,343	21,784	5	152,385	491,383	3,677	1,375	6,995	17
14,739	3,339	5	8,248	73,913	462	88	1,767	18
105,827	19,337	?	104,907	407,422	4,737	1,593	11,593	19
54,545	8,282	5	64,639	147,533	1,987	566	3,087	20
293,940	32,543	5	219,785	720,229	6,037	2,461	21,862	21
119,450	14,714	5	99,804	328,424	2,343	960	5,451	22
121,340	8,119	5	106,608	182,682	1,627	370	3,982	23
23,165	2,172	5	13,220	53,788	587	108	1,032	24
154,401	16,789	5	164,243	328,357	3,712	1,188	8,571	25
60,120	6,520	5	35,550	156,707	1,694	717	2,062	26
300,573	8,521	?	170,397	235,659	—	—	—	27
41,830	2,275	5	13,900	61,171	863	463	535	28
34,254	430	5	464	34,221	131	502	319	29
35,360	360	5	7,535	28,184	4,666	360	4,306	30
10,942	30	?	—	10,973	29	149	—	31
870	—	5	—	870	—	—	—	32
9,637,401	1,156,812	—	7,659,687	25,536,949	243,351	111,153	1,102,832	
302,835	49,096	5	228,032	1,073,034	12,969	4,163	58,624	1
209,417	28,904	5	140,796	654,332	8,788	3,191	63,025	2

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående
	delegare.			
3. Laholms	1857	129	48	727
4. Falkenbergs	1865	283	66	1,327
5. Eftra sockens ³⁰⁾	1865	11	11	103
6. Fjäre härads i Kungsbacka	1867	370	79	1,735
Summa	—	2,050	604	12,514
Göteborgs och Bohus läns sparbanker.				
1. Göteborgs stads ³¹⁾	1820	2,590	1,140	16,481
2. Uddevalla ³²⁾	1836	759	140	5,340
3. Marstrands och omgifnings	1843	110	135	910
4. Strömstads	1851	300	161	1,760
5. Lysekils	1857	27	26	152
6. Göteborgs och Bohus läns	1864	3,069	691	20,394
7. Aktiebolaget Göteborgs Folkbanks sparkasseafdel- ning ³³⁾	1871	276	64	673
Summa	—	7,131	2,357	45,710
Elfsborgs läns sparbanker.				
1. Venersborgs	1822	1,565	363	7,954
2. Borås	1831	614	249	3,426
3. Åmåls	1837	331	133	2,124
4. Alingsås	1832	674	174	2,894
5. Ulricehamns	1852	466	238	2,059
6. Fuxerna församlings (Lilla Edets)	1854	125	43	507
7. Svenljunga d:o ³⁴⁾	1862	382	288	1,701
8. Norra Kinds	1871	245	36	856
9. Nordals härads	1870	423	144	1,557
Summa	—	4,825	1,068	23,078
Skaraborgs läns sparbanker.				
1. Bromö glasbruksarbetares	1813	—	3	59
2. Mariestads	1821	545	325	3,874
3. Lidköpings	1834	424	181	1,655
4. Skaraborgs läns allmänna	1847	2,739	793	12,239

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
D e l e g a r n e s					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.	%		Kronor.		Kronor.			
19,746	4,081	5	12,881	95,467	1,579	300	9,766	3
97,119	11,239	5	46,665	267,412	4,475	850	11,614	4
1,597	280	5	1,225	6,908	95	—	197	5
98,200	9,578	5	50,741	240,182	?	?	12,784	6
728,014	103,178	—	480,340	2,337 335	27,906	8,504	156,010	
1,158,860	171,947	4½	1,094,700	3,769,204	44,361	30,515	265,385	1
382,733	46,887	5	268,898	1,043,468	13,788	11,967	72,094	2
46,064	4,539	4½	40,840	111,472	1,628	784	7,535	3
199,658	15,933	5	135,878	370,347	5,226	1,186	16,484	4
4,083	539	5	6,493	9,754	163	65	1,023	5
1,270,448	114,066	4½	1,035,765	2,811,714	27,597	13,129	43,159	6
117,517	4,744	5	86,974	119,609	—	—	—	7
3,179,303	358,055	—	2,600,548	8,235,568	92,763	57,646	405,080	
302,854	57,876	5	132,261	1,299,141	17,519	12,040	109,893	1
108,032	18,695	5	58,180	422,567	6,764	4,081	55,486	2
74,603	20,219	5	43,376	439,011	7,813	2,475	32,399	3
196,320	24,900	5	87,557	582,870	6,418	2,745	25,754	4
253,088	23,130	5	270,207	553,332	3,415	1,602	39,471	5
28,642	2,903	5	15,589	70,214	1,077	759	1,748	6
208,059	12,284	5	157,516	266,370	4,138	3,443	38,794	7
44,189	4,254	5	11,081	105,862	925	211	3,074	8
87,609	9,399	5	32,133	220,161	3,667	1,268	4,639	9
1,303,396	173,660	—	807,900	3,959,528	51,736	28,624	311,258	
—	439	5	714	8,623	—	—	—	1
60,013	22,094	4½	81,050	512,572	9,450	4,269	46,551	2
78,874	11,974	5	62,321	252,973	3,985	1,761	24,868	3
220,088	47,613	4½	115,807	1,122,064	14,169	4,994	44,100	4

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående
	delegare.			
5. Falköpings.....	1860	173	43	897
6. Sköfde	1861	446	97	2,154
7. Hjo ³⁵⁾	1862	314	72	1,459
Summa	—	4,641	1,514	22,337
Vermlands läns sparbanker.				
1. Karlstads	1822	2,103	1,026	11,000
2. Filipstads bergslags.....	1825	495	125	2 605
3. Kristinehamns	1843	641	171	3,090
4. Västra Vermlands	1855	373	116	1,938
5. Sunne	1856	524	55	1,296
6. Nedre Ulleruds sockens	1864	146	74	486
Summa	—	4,082	1,567	20,415
Örebro läns sparbanker.				
1. Örebro ³⁶⁾	1826	1,983	733	8,687
2. Viby församlings	1834	112	51	585
3. Nora	1835	400	226	2,323
4. Askersunds	1840	219	111	1,382
5. Kumla	1848	132	45	629
6. Lännäs församlings.....	1848	58	25	294
7. Sköllersta	1850	55	9	155
8. Karlskoga härads	1854	140	41	653
9. Stora Mellösa församlings	1854	68	21	414
10. Fellingsbro d:o	1853	188	40	1,174
11. Nya Kopparbergs d:o.....	1858	222	62	895
12. Lindesbergs	1859	281	82	1,193
13. Ramsbergs församlings	1859	44	35	326
14. Kräklinge d:o	1861	7	3	65
15. Hjulsjö sockens	1866	102	24	358
16. Örebro folkbanks grundfond och sparkassa ³³⁾	1867	321	82	1,333
17. Lerbäcks sockens	1866	116	24	397
18. Grythytte d:o	1868	137	33	474

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
D e l e g a r n e s					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.		%	Kronor.		Kronor.			
50,716	5,744	5	23,636	133,783	1,564	394	2,262	5
46,607	7,654	5	24,202	174,044	2,250	604	5,146	6
48,560	6,794	5	18,379	159,231	7,403	8,390	1,346	7
504,858	102,312	—	326 109	2 363 290	38,021	20,412	124,273	
540,614	88,168	4	429,057	2,105,577	21,767	12,250	106,944	1
122,313	25,466	4½	54,859	617,356	8,038	2,126	45,911	2
117,230	25,599	5	48,664	585,876	8,478	3,194	55,855	3
68,135	9,587	5	49,124	216,273	1,796	804	10,076	4
41,743	8,272	5	18,914	183,014	3,783	680	11,009	5
54,592	6,147	5	8,626	152,200	970	246	2,559	6
944,027	163,239	—	609,244	3,860,296	44,832	19,300	232,334	
718,819	93,468	5	302,866	2,199,094	23,772	11,000	103,234	1
14,801	2,998	4½	8,660	69,921	767	512	923	2
141,793	28,461	4½	95,653	691,055	7,296	2,881	40,062	3
36,476	6,373	4½	23,105	164,665	3,960	870	11,371	4
32,433	5,839	5	14,127	136,810	1,328	676	1,936	5
29,564	3,652	?	15,048	78,877	?	?	2,351	6
3,572	402	?	1,235	9,792	?	?	210	7
37,577	4,222	4½	11,634	112,716	2,238	733	5,842	8
7,415	1,063	5	3,042	25,421	334	111	1,377	9
32,917	8,982	5	11,968	198,440	2,269	962	10,883	10
40,737	6,524	5	14,484	151,038	1,441	821	10,637	11
58,063	8,295	4½	27,389	208,426	2,217	923	6,761	12
9,583	2,426	4½	9,346	47,807	960	151	4,018	13
2,418	348	5	797	8,061	66	25	250	14
21,896	2,415	4½	7,776	67,078	393	—	1,855	15
134,927	9,901	?	55,700	344,621	—	—	—	16
12,363	1,350	5	3,658	33,251	212	126	656	17
40,120	4,497	5	5,646	116,998	577	174	1,601	18

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående
	delegare.			
19. Hallsbergs folkbanks sparkassa ³³⁾	1870	164	15	478
20. Askers sockens	1874	271	2	269
Summa	—	5,020	1,664	22,084
Vestmanlands läns sparbanker.				
1. Vesterås ³⁷⁾	1826	434	299	3,974
2. Sala	1831	330	123	1,600
3. Köpings	1841	394	134	1,897
4. Heds församlings	1852	16	1	96
5. Arboga	1859	243	87	1,295
6. Simtuna församlings	1860	—	2	7
7. Vestmanlands läns	1864	1,750	482	7,830
8. Vester-Löfsta sockens	1854	6	8	75
Summa	—	3,173	1,136	16,774
Kopparbergs läns sparbanker.				
1. Falu stads ³⁸⁾	1824	545	143	3,092
2. Husby församlings	1837	161	45	1,357
3. Kopparbergs läns	1851	1,506	434	8,595
4. Norrbärke församlings	1859	373	182	1,229
5. Hedemora	1863	289	71	1,369
6. Stora Skedvi	1863	163	18	536
7. Grangärde sockens	1865	171	24	558
8. Leksands d:o	1870	355	61	1,843
9. By d:o	1871	90	37	536
10. Folkärna folkbank	1868	295	29	926
11. Ludvika sockens	1871	250	136	356
Summa	—	4,198	1,180	20,397
Gefleborgs läns sparbanker.				
1. Gefle stads	1824	1,006	447	4,542
2. Fernebo församlings ¹⁶⁾	1824	—	12	42
3. Hudiksvalls	1848	457	173	2,224
4. Söderhamns	1854	379	122	1,518

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
Delegares					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.		%	Kronor.		Kronor.			
80,670	6,377	5	9,412	167,760	—	—	—	19
24,568	572	5	690	24,450	323	212	111	20
1,480,712	108,165	—	622,236	4,856,281	48,153	20,177	204,078	
106,944	30,321	4½	104,239	696,000	8,144	3,966	57,490	1
55,872	7,203	4½	39,161	194,861	3,216	787	10,899	2
40,640	10,694	?	28,778	226,454	3,056	1,330	16,054	3
2,422	547	5	40	12,358	48	20	686	4
44,797	5,009	4	29,259	142,468	2,399	712	5,728	5
25	23	5	600	175	—	30	1,731	6
262,406	36,916	4	192,548	932,543	9,466	2,402	21,783	7
1,742	477	?	2,354	10,457	—	—	—	8
514,848	91,190	—	396,979	2,215,316	26,329	9,247	114,371	
108,653	23,730	5	76,406	512,278	6,340	10,564	84,543	1
41,682	7,759	?	11,672	187,955	1,207	290	12,063	2
243,587	36,840	4	88,502	1,031,055	9,045	—	26,463	3
47,810	7,418	5	41,999	178,568	1,665	483	6,411	4
36,434	5,449	4	12,940	152,493	1,818	436	7,658	5
26,582	2,828	5	7,186	67,489	539	356	1,918	6
27,451	3,029	5	6,962	72,971	900	237	2,822	7
65,897	7,239	4	12,734	215,936	3,176	1,294	4,318	8
14,600	2,199	4	6,975	61,244	618	186	1,596	9
79,560	4,452	5, 4½	4,827	142,940	—	—	—	10
21,095	1,679	5	6,237	41,619	300	338	383	11
713,351	102,622	—	270,440	2,664,548	25,608	14,184	148,175	
744,548	67,267	4½ & 5	611,027	1,506,727	21,386	6,052	124,302	1
—	15	5	119	220	—	—	—	2
143,725	21,488	4½	70,584	562,450	6,179	1,439	16,462	3
140,414	15,070	?	58,712	394,883	4,867	1,314	16,470	4

1.	2.	3.	4.	5.
	Begyn- nelseår.	Tillkomne	Afgångne	Qvar- stående
	delegare.			
5. Forsbacka bruks	1858	28	2	59
6. Enångers församlings	1860	71	18	407
7. Ofvansjö d:o	1862	213	35	1,390
8. Torsäkers d:o	1863	195	22	938
9. Voxna d:o	1863	42	102	295
10. Gefleborgs läns ³⁹⁾	1864	2,366	644	11,267
11. Bollnäs sockens	1864	108	19	305
12. Årsunda d:o	1865	28	4	179
13. Gefle folkbank ³³⁾	1868	121	60	872
Summa	—	5,014	1,060	24,039
Vesternorrlands läns sparbanker.				
1. Hernösands	1827	1,006	253	4,422
2. Sundsvalls	1850	880	131	3,092
3. Örnsköldsviks	1865	209	50	624
Summa	—	2,095	434	8,138
Jemtlands läns sparbank.				
1. Jemtlands läns	1847	739	165	4,375
Vesterbottens läns sparbanker.				
1. Skellefteå församlings	1853	496	47	1,271
2. Vesterbottens läns	1854	749	118	2,893
Summa	—	1,245	165	4,164
Norrbottnens läns sparbanker.				
1. Norrbottens läns	1852	375	73	1,607
2. Neder-Kalix sockens	1863	154	28	537
3. Haparanda	1864	51	28	328
4. Luleå stads	1864	253	46	857
5. Öfver-Torneå sockens	1868	50	10	284
6. Råneå d:o	1873	77	7	126
7. Bodens	1874	57	—	57
Summa	—	1,017	192	3,796

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
Delegarnes					Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.		uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.		%	Kronor.		Kronor.			
225	95	5	40	2,113	35	—	283	5
11,086	1,838	4	6,932	47,226	435	128	1,770	6
86,489	11,885	5	50,546	264,836	2,454	589	5,926	7
54,859	4,720	5	12,508	117,597	350	345	195	8
2,975	482	5	1,086	10,801	228	20	1,341	9
1,303,793	144,968	4½ h 5	750,132	3,318,305	36,617	7,222	67,318	10
18,082	1,919	5	2,558	47,363	793	153	3,933	11
7,031	1,442	?	3,557	31,866	234	258	—	12
196,140	6,040	5	124,386	158,814	—	—	—	13
2,709,367	277,229	—	1,691,987	6,463,201	73,578	17,520	238,000	
329,916	40,376	5	128,080	941,056	13,433	3,948	49,846	1
273,349	36,106	5	134,523	821,546	8,727	3,323	40,915	2
50,274	3,554	4	11,344	114,789	2,030	630	2,532	3
653,539	80,036	—	273,947	1,877,391	24,190	7,901	93,293	
151,234	47,612	5	123,302	1,010,799	10,967	4,661	62,485	1
110,986	12,611	5	13,362	304,087	2,843	401	8,674	1
127,135	11,017	4½	35,419	303,276	3,634	563	7,304	2
238,121	23,628	—	48,781	607,363	6,477	964	15,978	
93,660	13,816	5	22,803	326,882	3,618	1,008	15,868	1
61,599	5,562	5	8,998	141,436	1,040	655	893	2
13,538	2,428	5	7,439	54,359	581	321	1,843	3
54,493	4,993	4½	10,196	138,335	1,461	445	4,094	4
20,351	2,380	5	7,405	57,710	543	200	907	5
17,715	985	5	3,548	26,486	141	156	329	6
10,527	181	5	—	10,709	60	270	795	7
271,883	30,345	—	60,389	755,917	7,444	3,055	24,729	

1.	2.	3.	4.
	Tillkomne	Afgångne	Qvarstående
	delegare.		
Summa för rikets 304 sparbanker år 1874	115,984	39,621	645,041
” ” ” 271 ” ” 1873	110,832	33,752	563,857
” ” ” 266 ” ” 1872	100,256	30,384	486,339
” ” ” 259 ” ” 1871	85,093	25,717	415,667
” ” ” 235 ” ” 1870	66,020	22,801	354,357
” ” ” 222 ” ” 1869	45,952	26,170	309,526
” ” ” 216 ” ” 1868	38,428	25,514	289,557
” ” ” 203 ” ” 1867	39,503	23,019	275,083
” ” ” 195 ” ” 1866	36,604	22,088	259,407
” ” ” 186 ” ” 1865	35,776	20,006	244,726
” ” ” 179 ” ” 1864	30,723	20,734	228,249
” ” ” 175 ” ” 1863	28,337	18,429	218,335
” ” ” 167 ” ” 1862	27,079	17,397	208,343

Anmärkningar

- 1) Delegarne godtgjorda räntor äro här frändragna egna fondens inkomster och utgifter.
- 2) Egna fonden gemensam för hela folkbanken.
- 3) Förvaltningskostnaden är »till bibliotekskassan.»
- 4) Sparbankens egna fonds behållning vid 1873 års slut angafs då till 54,268 kr., men nu till 55,249 kr.
- 5) Räkenskapsåret $\frac{1}{11}$ — $\frac{31}{10}$.
- 6) Egna fondens behållning vid 1873 års slut angifves nu till 1,605 kr. i st. f. förr upptagna 1,501 kr.
- 7) Räkenskapsåret är $\frac{1}{4}$ 1873— $\frac{30}{6}$ 1874.
- 8) Utom de här intagna beloppen »tillkomma följande socknars, nemligen Kimstad, Borg och Löt, Klockrike och Brunnby, Östra Eneby och Östra Harg inestående medel 76,499.79 kr.» Om Klockrike och Brunnby sparbank se Sparbankessammandraget för år 1873.
- 9) Medlen insättas till en del i Vikbolands pupillkassa och sparbank.
- 10) I förvaltningskostnaderna ingå »inköpta 13 st. aktier à 7.26 kr.»
- 11) I egna fondens inkomster och utgifter synas delegarnes räntor hafva blifvit i redogörelsen inräknade, hvilka här frånräknats.
- 12) Hela den egna fonden är gemensam för folkbanken och dess sparkassa, hvadan den ej här kan utföras.
- 13) I förvaltningskostnaderna ingår: »Beviljade anslag 1,097 kr. 50 öre.»
- 14) Egna fondens behållning vid 1873 års slut angifves nu 479 kr. högre än förut. Sannolikt ingå delegarnes räntor i denna fonds inkomster och utgifter.
- 15) I de höga inkomsterna och utgifterna för den egna fonden torde delegarefondens räntor vara inräknade.
- 16) Sparbanken har upphört att emottaga insättningar.
- 17) Den egna fondens såväl inkomster och utgifter som behållning stå icke i skälighet förhållande till sparbanksrörelsen. Antagligen föreligger någon oegentlighet i bokföringen.
- 18) Om den bristande öfverensstämmelsen i den egna fondens behållning vid 1873 års slut och 1874 års början upplyser redogörelsen: »af 1873 års räntevinst äro 500 kronor utdelade till aktiegarne och således ej såsom behållning här upptagne.»

5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
Delegarnes				Sparbankens egna			
insättningar.	räntor.	uttagningar.	behållning.	inkomster.	utgifter.	behållning.	
Kronor.		Kronor.		Kronor.			
39,929,334	5,403,743	26,974,440	124,897,789	1,368,914	652,813	6,303,541	1874
35,962,766	4,450,949	21,939,102	106,255,037	1,136,765	646,890	5,577,913	1873
30,768,651	3,734,091	18,484,307	87,739,515	—	—	5,093,079	1872
25,811,580	3,129,146	14,572,060	71,694,016	—	—	4,681,229	1871
19,409,657	2,531,456	12,003,056	57,376,611	—	—	4,263,110	1870
13,825,404	2,152,236	11,607,999	47,128,320	—	—	3,980,327	1869
11,594,459	1,991,447	11,018,486	42,723,407	—	—	3,813,158	1868
10,670,179	1,875,947	10,242,938	40,069,366	—	—	3,570,403	1867
9,394,427	1,786,572	9,390,796	37,758,599	—	—	3,375,996	1866
9,577,985	1,662,917	8,586,647	35,983,636	—	—	3,132,644	1865
7,014,643	1,561,486	7,548,545	33,376,991	—	—	3,038,356	1864
6,810,329	1,511,445	7,090,264	32,494,403	—	—	2,807,222	1863
6,706,324	1,443,144	6,649,716	31,261,338	—	—	2,542,241	1862

till tab. N:o 1 A.

- ¹⁰⁾ »Till förvaltningsarvode lemnas spänmål ur sockenmagasinet.»
- ²⁰⁾ Bland egna fondens tillgångar ingå äfven aktier i Sölvesborgs —Kristianstads-jernvägen för 50,000 kr.
- ²¹⁾ Bland egna fondens utgifter ingår »3,000 kr. anslag till socknarna inom sparbanksområdet.»
- ²²⁾ Räkenskapsåret är från den sista Februari det ena året till samma dag påföljande år.
- ²³⁾ Inga uppgifter för år 1874 likasom för 1873 hafva erhållits, hvidan här upptagits talen för 1872.
- ²⁴⁾ I egna fondens utgifter ingå »gåfvor till välgörande ändamål.»
- ²⁵⁾ Den egna fonden har dessutom 16,500 kr. utlemnade i räntefria lån till välgörenhetsinrättningar.
- ²⁶⁾ Delegarnes antal vid årets ingång uppgifves nu till 1,484 i st. f. 1,424, och delegarnes behållning 629,300·27 i st. f. 629,043·49 såsom 1873 års redogörelse meddelar.
- ²⁷⁾ I egna fondens utgifter ingår en gåfva af 500 kr. till en folkhögskola.
- ²⁸⁾ I egna fondens utgifter ingå för välgörande ändamål 250 kr.
- ²⁹⁾ Egen fond finnes ej, men »till betryggande af insättarnes säkerhet är enligt reglementet tecknad en garantifond af 50,000 kr.» Dess inkomster och utgifter äro sannolikt genom någon bokföringsåtgärd alldeles för högt angifna och därför här utelemnade.
- ³⁰⁾ Den egna fondens ing. balans 1874 uppgifves till 101·84 i st. f. 45·00, såsom 1873 års utgående balans var.
- ³¹⁾ I egna fondens utgifter ingå 9,364 kr. till välgörande ändamål.
- ³²⁾ I egna fondens utgifter ingå 6,025 kr. till välgörande ändamål.
- ³³⁾ Egna fonden är gemensam för folkbankens alla afdelningar.
- ³⁴⁾ Egna fondens behållning vid 1873 års slut angifves nu 1,966 kr. högre än förr. »Under 1874 utbetaltes 12 % ränta till aktieägarne.»
- ³⁵⁾ I de höga inkomsterna och utgifterna för den egna fonden ingå sannolikt delegarnes räntor.
- ³⁶⁾ Utom egna fonden, sådan den här angifvits, har sparbanken 2,000 kr., hvaraf ärligen utgå belöningar till tjänare i Örebro för långvarig och trogen tjänst.
- ³⁷⁾ I egna fondens utgifter ingår ett bidrag till folkskolehyggnadsfonden.
- ³⁸⁾ I egna fondens utgifter ingår ett anslag å 7,500 kr. till stadens elementarläroverk för flickor.
- ³⁹⁾ Vid 1874 års slut räknade sparbanken 1,126 insättare från 20 främmande län med ett besparadt kapital af 392,319 kr. Sparbanken har å 18 ställen inom länet sparbankskommittéer.

Tab. N:o 1 B. Sammandrag af sparbankernas rörelse och ställning,
slutsummorna för hela riket och jämförda

1.		2.		3.		4.		5.	
L ä n.		Tillkomne nye delegare.		Afgångne delegare.		Qvarstående delegare.		Insatt belopp.	
		Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.	Kronor.	%.
1	Stockholms stad.....	7,805	6·7	3,084	7·8	62,198	9·6	3,614,898	9·0
2	Stockholms län	3,400	2·9	1,005	2·5	20,306	3·1	1,720,736	4·3
3	Uppsala d:o.....	3,220	2·8	1,231	3·1	16,241	2·5	991,097	2·5
4	Södermanlands d:o.....	3,769	3·3	1,064	2·7	19,916	3·1	959,178	2·4
5	Östergötlands d:o.....	8,379	7·2	3,288	8·3	44,257	6·9	1,952,920	4·9
6	Jönköpings d:o.....	5,470	4·7	802	2·0	32,738	5·1	1,009,316	2·5
7	Kronobergs d:o.....	5,940	5·1	1,505	3·8	26,209	4·1	1,330,606	3·3
8	Kalmar d:o.....	3,592	3·1	1,363	3·4	17,659	2·7	873,927	2·2
9	Gotlands d:o.....	1,882	1·6	1,040	2·6	10,964	1·7	344,691	0·9
10	Blekinge d:o.....	3,876	3·4	2,182	5·5	20,586	3·2	1,352,996	3·4
11	Kristianstads d:o.....	7,578	6·5	2,972	7·5	42,167	6·5	2,747,355	6·9
12	Malmöhus d:o.....	15,843	13·7	5,779	14·6	103,980	16·1	9,637,401	24·1
13	Hallands d:o.....	2,050	1·8	604	1·5	12,514	1·9	728,914	1·8
14	Göteborgs och Bohus d:o.....	7,131	6·2	2,357	6·0	45,710	7·1	3,179,363	7·9
15	Elfsborgs d:o.....	4,825	4·2	1,668	4·2	23,078	3·6	1,303,396	3·3
16	Skaraborgs d:o.....	4,641	4·0	1,514	3·8	22,337	3·5	504,858	1·3
17	Vernlands d:o.....	4,082	3·5	1,567	4·0	20,415	3·2	944,627	2·4
18	Örebro d:o.....	5,020	4·3	1,664	4·2	22,084	3·4	1,480,712	3·7
19	Vestmanlands d:o.....	3,173	2·7	1,136	2·9	16,774	2·6	514,848	1·3
20	Kopparbergs d:o.....	4,198	3·6	1,180	3·0	20,397	3·2	713,351	1·8
21	Gefleborgs d:o.....	5,014	4·3	1,660	4·2	24,038	3·7	2,709,367	6·8
22	Vesternorrlands d:o.....	2,095	1·8	434	1·1	8,138	1·3	653,539	1·6
23	Jemtlands d:o.....	739	0·6	165	0·4	4,375	0·7	151,234	0·4
24	Vesterbottens d:o.....	1,245	1·1	165	0·4	4,164	0·6	238,121	0·6
25	Norrbottens d:o.....	1,017	0·9	192	0·5	3,796	0·6	271,883	0·7
Summa		115,984	100·0	39,621	100·0	645,041	100·0	39,929,334	100·0

länsvis upptagande såväl de absoluta talen, som dessa i procent af med länens relativa folkmängd, år 1874.

6.		7.		8.		9.		10.	
Godtgjorda räntor.		Uttaget belopp.		Delegarnes behållning.		Sparbankens egen fond.		Relativa folkmängden år 1874.	
Kronor.	%.	Kronor.	%.	Kronor.	%.	Kronor.	%.		
533,419	9·9	2,932,414	10·9	13,252,991	10·6	734,851	11·6	3·5	1
168,030	3·1	1,457,263	5·4	4,131,399	3·3	98,421	1·6	3·1	2
174,599	3·2	517,473	1·9	3,890,342	3·1	116,292	1·8	2·4	3
156,394	2·9	484,265	1·8	3,643,811	2·9	184,927	2·9	3·2	4
326,339	6·0	1,113,318	4·1	7,176,655	5·7	397,759	6·3	6·0	5
154,754	2·9	609,735	2·3	3,681,912	2·9	205,145	3·3	4·3	6
174,253	3·2	514,944	1·9	4,111,260	3·3	138,652	2·2	3·8	7
129,901	2·4	600,252	2·2	3,075,807	2·5	315,093	5·0	5·5	8
50,760	0·9	199,233	0·7	1,191,880	1·0	52,630	0·8	1·3	9
196,896	3·6	1,144,566	4·2	4,352,854	3·5	314,696	5·0	3·0	10
429,715	8·0	1,744,083	6·5	9,645,096	7·7	421,559	6·7	5·3	11
1,156,812	21·4	7,269,687	26·9	25,536,949	20·4	1,192,832	18·9	7·6	12
103,178	1·9	480,340	1·8	2,337,335	1·9	156,010	2·5	3·0	13
358,655	6·7	2,669,548	9·9	8,235,568	6·6	405,680	6·4	5·6	14
173,660	3·2	807,900	3·0	3,959,528	3·2	311,258	4·9	6·5	15
102,312	1·9	326,109	1·2	2,363,290	1·9	124,273	2·0	5·8	16
163,239	3·0	609,244	2·3	3,860,296	3·1	232,354	3·7	6·1	17
198,165	3·7	622,236	2·3	4,856,281	3·9	204,078	3·2	4·1	18
91,190	1·7	396,979	1·5	2,215,316	1·8	114,371	1·8	2·8	19
102,622	1·9	276,440	1·0	2,664,548	2·1	148,175	2·4	4·2	20
277,229	5·1	1,691,987	6·3	6,463,201	5·2	238,000	3·8	3·7	21
80,036	1·5	273,947	1·0	1,877,391	1·5	93,293	1·5	3·4	22
47,612	0·9	123,302	0·5	1,010,799	0·8	62,485	1·0	1·7	23
23,628	0·4	48,781	0·2	607,363	0·5	15,978	0·3	2·2	24
30,345	0·6	60,389	0·2	755,917	0·6	24,729	0·4	1·9	25
5,403,743	100·0	26,974,440	100·0	124,597,789	100·0	6,303,541	100·0	100·0	

Tab. N:o 2. Klassifikation af sparbanks-delegarne

Sparbanker i	Under 10 kronor.		10—50 kronor.		50—100	
	Delegare. Antal.	Behållning. Kronor.	Delegare. Antal.	Behållning. Kronor.	Delegare. Antal.	Behållning. Kronor.
Stockholms stad a).....	25	89	54	1,333	23	1,588
Stockholms län b).....	578	2,946	757	18,875	372	29,188
Uppsala d:o c).....	175	839	417	10,090	179	12,309
Södermanlands d:o d).....	3,761	16,350	5,353	139,646	2,589	185,426
Östergötlands d:o e).....	2,894	13,725	4,122	100,385	1,877	130,276
Jönköpings d:o.....	11,316	42,246	8,173	201,230	3,784	255,089
Kronobergs d:o.....	6,948	41,928	6,903	197,502	4,709	368,255
Kalmar d:o f).....	3,895	14,464	4,157	115,009	2,206	166,133
Gotlands d:o g).....	1,103	5,346	1,497	35,684	655	43,119
Blekinge d:o h).....	2,364	7,656	2,072	51,425	1,204	81,004
Kristianstads d:o i).....	7,378	28,959	10,524	283,453	5,189	361,153
Malmöhus d:o k).....	19,196	62,112	16,975	441,750	8,655	587,580
Hallands d:o l).....	2,794	11,063	2,179	59,266	1,701	110,531
Göteborgs och Bohus d:o m)...	3,052	9,305	2,202	52,457	749	52,311
Elfsborgs d:o n).....	5,883	21,901	4,890	126,636	2,781	194,791
Skaraborgs d:o.....	4,155	24,878	8,078	214,340	3,240	236,791
Vermlands d:o o).....	1,852	7,742	2,387	69,004	1,431	93,668
Örebro d:o p).....	3,557	15,620	4,921	116,982	2,488	169,187
Västmanlands d:o.....	4,213	14,917	4,754	118,522	2,110	145,350
Kopparbergs d:o.....	4,570	16,467	4,403	108,525	2,390	163,848
Gefleborgs d:o q).....	4,398	15,998	4,928	111,713	2,227	151,010
Vesternorrlands d:o.....	1,756	5,387	1,835	42,008	996	67,306
Jemtlands d:o.....	693	2,807	1,291	28,528	494	38,073
Vesterbottens d:o.....	806	3,356	1,176	28,397	469	31,256
Norrbottens d:o.....	569	2,385	933	21,784	537	36,384
Summa (för 265 sparb.)	97,931	388,386	104,981	2,694,544	53,055	3,706,026
Utgörande i procent 1874.....	23·68	0·50	25·38	3·46	12·83	4·77
1873.....	24·60	0·54	25·28	3·54	12·72	4·89
1872.....	25·60	0·59	24·88	3·64	12·93	5·17
1871.....	26·71	0·64	25·72	4·03	12·48	5·39
1870.....	29·53	0·64	25·40	4·05	12·13	5·48
1869.....	29·18	0·64	26·31	4·28	12·30	5·59
1868.....	29·76	0·74	26·29	4·46	12·32	5·99
1867.....	29·30	0·66	25·38	4·19	12·38	5·82
1866.....	27·06	0·62	26·18	4·41	13·12	6·08
1865.....	28·33	0·74	25·62	4·48	12·79	6·08

efter deras innestående behållning vid 1874 års slut.

100—500 kronor.		500 1000 kronor.		Öfver 1000 kronor.		Sparbanker i
Delegare. Antal.	Behållning. Kronor.	Delegare. Antal.	Behållning. Kronor.	Delegare. Antal.	Behållning. Kronor.	
64	15,034	16	6,160	5	11,396	Stockholms stad.
801	200,531	158	103,356	90	128,501	Stockholms län.
405	91,208	80	56,993	45	64,462	Uppsala d:o.
5,645	1,350,444	1,360	905,895	684	950,574	Södermanlands d:o.
3,563	789,948	692	459,304	290	458,458	Östergötlands d:o.
7,531	1,570,167	1,408	993,559	526	619,621	Jönköpings d:o.
5,618	1,622,148	1,599	1,371,292	432	510,135	Kronobergs d:o.
5,023	1,115,627	937	654,207	481	860,017	Kalmar d:o.
937	202,398	118	78,862	60	119,982	Gotlands d:o.
3,061	691,409	831	567,848	534	964,560	Blekinge d:o.
11,049	2,606,600	3,024	2,056,727	2,007	3,674,702	Kristianstads d:o.
19,003	5,062,377	5,541	4,173,444	4,035	7,257,117	Malmöhus d:o.
2,913	634,398	772	531,287	420	750,608	Hallands d:o.
1,968	449,818	477	336,851	387	753,908	Göteborgs och Bohus d:o.
5,605	1,361,818	1,250	847,094	545	968,277	Elfsborgs d:o.
6,039	1,214,707	642	434,059	183	238,514	Skaraborgs d:o.
2,824	660,267	587	403,504	334	520,534	Värmlands d:o.
7,210	1,662,181	1,685	1,139,640	890	1,408,049	Örebro d:o.
4,648	1,019,743	775	510,829	274	405,955	Västmanlands d:o.
8,220	1,682,290	627	422,193	187	271,315	Kopparbergs d:o.
7,637	1,890,233	2,362	1,577,726	1,614	2,557,805	Gefleborgs d:o.
2,301	521,840	812	540,702	438	700,147	Västernorrlands d:o.
1,342	302,857	304	212,885	251	430,649	Jemtlands d:o.
1,439	298,439	197	127,638	77	118,277	Vesterbottens d:o.
1,350	305,569	269	180,653	138	209,140	Norrbottnens d:o.
116,196	27,322,051	26,523	18,092,618	14,927	24,952,703	Summa (för 265 sparb.)
28·09	35·14	6·41	24·04	3·61	32·09	1874
27·62	35·12	6·40	24·48	3·38	31·43	1873
27·29	35·67	6·13	23·92	3·17	31·01	1872
26·64	36·11	5·43	22·63	3·02	31·20	1871
24·84	35·71	5·10	22·09	3·00	32·03	1870
24·41	35·55	5·00	22·61	2·80	31·33	1869
24·20	37·21	4·88	22·80	2·55	28·80	1868
25·39	38·20	4·92	22·64	2·63	28·49	1867
26·15	39·05	5·00	22·71	2·49	27·13	1866
26·08	39·74	4·78	22·58	2·40	26·38	1865

Anmärkningar till Tab. N:o 2.

- a) För Stockholms stads sparbank äro uppgifne:
 till belopp under 100 Kr. 41,577 delegare med en behållning af 787,101,82 Kr.
 " " 100— 500 " 12,283 " " " " 2,930,559,94 "
 " " 500 1000 " 4,624 " " " " 3,119,636,71 "
 " " öfver 1000 " 3,527 " " " " 6,880,093,85 "
 hvilka summor icke kunnat i tabellen intagas, då hon i vissa fall ej eger motsvarande grupper.
- b) Klassifikation för Stockholms läns sparbank saknas.
- c) Klassifikation saknas för Uppsala stads och läns samt Enköpings stads sparbanker. Dock har sistnämnde sparbank klassificerat delegarnes behållning, men icke delegarne.
- d) Trosa stads och Hålebo härads sparbank klassificerar endast delegarebehållningen.
- e) Klassifikation sakna Norrköpings stads, Linköpings, Qvillinge och Simonstorps, Östra Eneby, Östra Hargs, Valkebo härads, Vifolka härads, Bankekiuds härads och Gullbergs härads sparbanker. I den från Söderköpings stads med kringliggande härads sparbank uppgifna klassifikation har uteslutits bland delegareantalet 1,184 insättare vid 7 förläsningskontor, ehuru desse insättares behållning inräknats i hela delegarebehållningen. Östra Ny sparbank har uppgifvit klassifikation efter ett gammalt, numera förändradt formulär samt dessutom i densamma inräknat sparbankens egen fond. Vikbolands pupillkassa uppgifver, att de 303 delegare, som hafva under 10 kronors behållning, tillsammans ega 13,808 kr. eller 62,07 kr. hvardera.
- f) Klassifikation saknas för Kalmar läns lifränteanstalts sparkasseafdelning.
- g) Klassifikation saknas för Sällskapet D. B. V:s, Burs, Othems samt Hangvars och Halls församlingars sparbanker.
- h) Klassifikation sakna Karlskrona och Karlshamns sparbanker. Mörrums sparbank uppgifver de 60 delegare, som hafva 50—100 kr. hvardera, tillsammans ega 6,632 kr. 86 öre eller 110 kr. 55 öre hvardera, — således öfver maximum.
- i) För Vinslöfs och Näfvinge samt Perstorps sparbanker saknas klassifikation. Från Gärds och Albo härads sparbank uppgifves, att de 724 delegare, som hafva 50—100 kr. hvardera, ega tillsammans 76,505 kr. 69 öre eller 105 kr. 67 öre hvardera, — således öfver maximum.
- k) Klassifikation saknas för Ystads stads, Lunds och Qvistofta sparbanker samt sparbanken i Klörup.
- l) För Fjäre härads sparbank saknas klassifikation.
- m) Klassifikation saknas för Göteborgs, samt Göteborgs och Bohus läns sparbanker.
- n) För Åmåls sparbank saknas klassifikation.
- o) För Karlstads sparbank saknas klassifikation.
- p) Klassifikation saknas för Örebro folkbanks sparkassa.
- q) Gefle folkbank har uppgifvit, att de 86 delegare, som hafva behållning från 10—50 kr. ega tillsammans 4,676,78 kr. eller omkring 54,38 kr. hvardera samt att de 57 delegare, som hafva behållning från 50—100 kr., tillsammans ega 6,263,08 kr. eller omkring 119,88 kr. hvardera, — således i båda fallen öfver maximum.

Résumé de la Statistique des Caisses d'épargne 1874.

Le nombre des caisses d'épargne était de 304, dont 92 dans les villes et 212 à la campagne, (tabl. n° 1 A. col. 1), c'est-à-dire une caisse par 14,281 habitants et une par 1,425 kilom. carrés (tabl. litt. A). — Col. 2 du tabl. n° 1 A indique l'année de la fondation des caisses.

Pendant l'année 115,984 livrets étaient ouverts (tabl. n° 1 A col. 3) et 39,621 soldés (col. 4).

Il existait à la fin de l'année 645,041 livrets (col. 5).

Le total des versements pendant l'année était 55,457,400 francs (col. 6) et celui des remboursements 37,464,500 fr. (col. 9).

Les colonnes 7 et 8 contiennent les chiffres des intérêts du capital des déposants, en couronnes et en pour cent. Total 7,505,200 fr.

Le capital des déposants à la fin de l'année s'élevait à 173,469,200 fr. (col. 10).

A la fin de l'année les fonds réservés des caisses d'épargne étaient 8,754,900 fr. (col. 13). Les recettes 1,901,300 fr. (col. 11) et les dépenses 906,700 fr. (col. 12).

Tabl. n° 2 contient, pour 265 caisses d'épargne, une classification des livrets d'après leur montant: au-dessous de 10 couronnes, de 10 à 50, 50 à 100, 100 à 500, 500 à 1000 et au-dessus de 1000 couronnes.

Le sujet des tableaux litt. A—F est tel que voici:

A = Nombre des caisses d'épargne, absolu et relatif à la population et à la superficie des préfectures.

B = Nombre des déposants, absolu et relatif à la population par préfectures.

C = Nombre des livrets ouverts et des livrets soldés relatif au nombre des livrets ouverts et soldés pendant l'année précédente.

D = Livrets soldés en pour cent des livrets ouverts.

E = Remboursements en pour cent des versements.

F = Valeur moyenne des livrets en couronnes. Livret moyen était de 269 francs.

Les cartes annexées donnent des aperçus sur les objets suivants:

N° 1. Relation entre le nombre des déposants et celui des habitants, par préfectures. (*Un déposant sur 2 à 5 hab., etc.*)

N° 2. Total du capital déposé en millions de couronnes dans chaque préfecture.

N° 3. Capital déposé par chaque habitant de la préfecture, en couronnes.

Folkmängden å S:t Barthelemy vid 1875 års slut.

(Ur Guvernörsembetets i kolonien till K. Finans-Departementet ingifna underdåniga embetsrapport af den 24 Februari 1876.)

Vid anställd folkräkning å ön under de sista dagarne af nästlidna år 1875 visade sig att invånareantalet utgjorde:

	I staden.			Å landet.			Summa.		
	M.	Q.	S:a.	M.	Q.	S:a.	M.	Q.	S:a.
Under 15 år	129	127	256	272	289	561	401	416	817
Från 15 till 60 år.....	145	312	457	412	516	928	557	828	1,385
Öfver 60 år.....	15	65	80	45	47	92	60	112	172
Tillsammans	289	504	793	729	852	1,581	1,018	1,356	2,374
Vid folkräkningen år 1872	283	558	841	701	848	1,549	984	1,406	2,390
Tillökning	6	—	—	28	4	32	34	—	—
Minskning	—	54	48	—	—	—	—	50	16

Jemförda med uppgifterna från 1872 utvisa således dessa: att stadsbefolkningen ökats med 6 mankö, men minskats med 54 qvinkön, således minskats med 48 individer; att landtbefolkningen ökats med 28 mankön och 4 qvinkön, hvadan hela minskningen i folkmängden utgjorts af 50 qvinkön, hvaremot en tillökning af 34 mankön egt rum, och att således befolkningen i kolonien minskats under de tre sistförflutna åren med 16 individer. Nummerförhållandet mellan de olika könen har afven gestaltat sig något fördelaktigare, i det antalet qvinkön, som 1872 var i staden 97, å landet 21 och inom hela kolonien 43 procent större än antalet mankön, vid denna folkräkning företedde respektive 75, 17 och 33 procent. Äfven med de på senare åren inträffade minskningar i folkmängden är dock denna koloni i afseende å befolkningens täthet den 7:de platsen i ordningen inom Vestindien, för så vidt man får tro uppgifterna i Almanach de Gotha för år 1875, hvilka i de flesta fall, der de

kunnat jämföras med här tillgängliga mer eller mindre officiella uppgifter, fullkomligt öfverensstämt med dessa. Då de 6 kolonier, som i detta afseende stå före S:t Barthelemy, äro, med undantag af Saba, alla större stapel-orter för handeln, men befolkningen härstädes är numera endast hänvisad till öns produkter, synes påståendet om öfverbefolkning inom denna koloni icke vara obefogadt.

P. M.

Om läget af Sveriges ändpunkter och om
längden af dess gränser.¹⁾

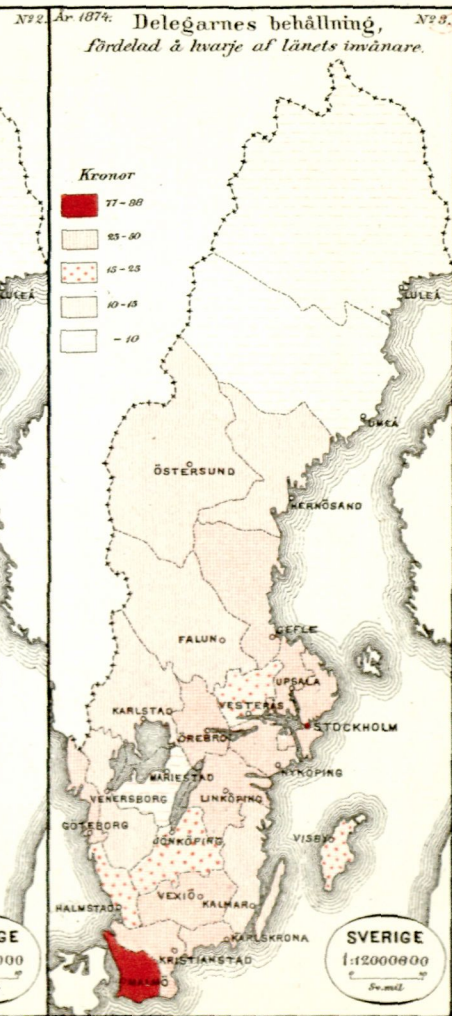
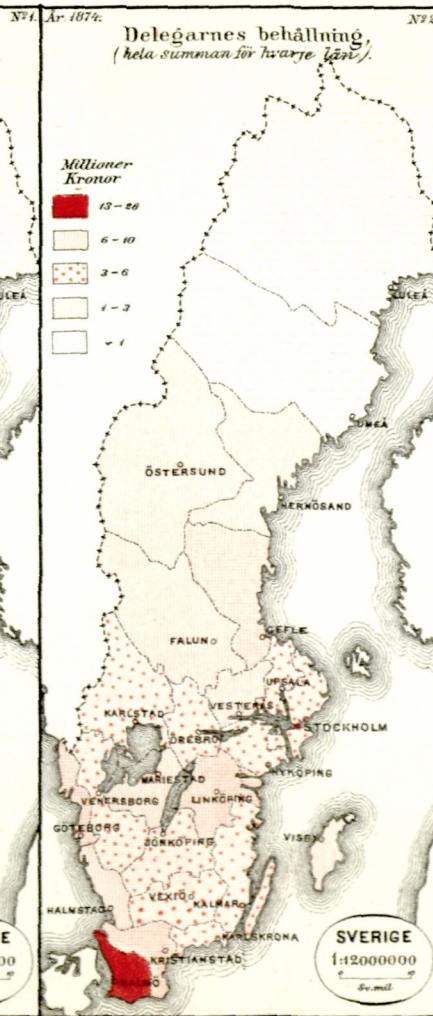
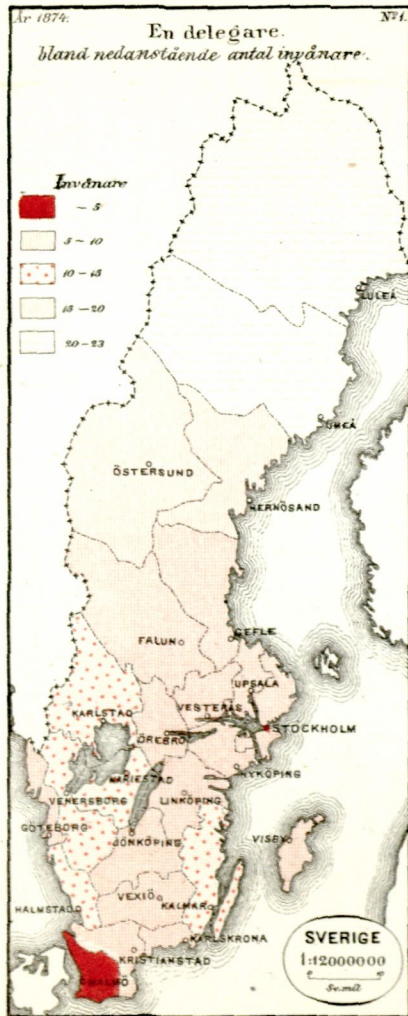
Uppgiften, att Karesuando är Sveriges *norra ändpunkt* kan förvilla, så vida den icke förtydligas till »Karesuando sockens norra hörn», ty sjelfva orten eller kyrkan Karesuando ligger, som bekant, ett godt stycke sydligare. Egentligare vore måhända att i stället nämna riksröset N:o 294 Kuokimodka (på äldre kartor kalladt Kockinmoda, Kockinmodka). Latituden är enligt Kapten Pettersson $69^{\circ} 3' 21''$. Såsom observerad med portativt vinkelinstrument kan den knappt vara säker på enheten af sekunder.

Latituden af Skånes *sydligaste* strand vid Östra Torp är efter Topografiska korpsens karta beräknad af Öfverste-Löjtnant Stecksén till $55^{\circ} 20' 18''$. Den begagnade kartans skala är sådan, att en latitudssekund upptager blott $\frac{1}{10}$ linea. Således kunna äfven här bråk af sekunder ej komma ifråga.

Vestligaste punkten af Sveriges fasta land är (likaledes enligt Steckséns beräkning) sydvestra udden af Rustningsfjellet i Hogdals socken af Bohuslän. Longituden: $6^{\circ} 57' 11''$ vester om Stockholm.

Enligt den af Norrbottens läns ekonomiska kartverk år 1874 utgifna karta öfver Neder-Torneå och Karl Gustafs härad är Lannakari vid Torne elfs utlopp Sveriges *östligaste* punkt. (Lannakari är en, genom svenska vallens höjning, nu mera med fasta landet sammangrodd holme.) Longituden, på kartan direkte uppmätt från närmaste meridian, blifver $6^{\circ} 6' 3''$ öster om Stockholm; men, för den möjliga händelse, att kartans gradnät ej skulle vara fullt tillförlitligt, har kontroll blifvit sökt medelst longitudsskilnaden från Ryska Neder-Torneå kyrka, hvilken skilnad enligt kartan utgör $0' 21''$. Man känner nemligen genom den nu senast

¹⁾ Då Herr Öfverste-Löjtnanten m. m. J. F. N. Arosenius benäget underkastat de i Statistisk Tidskr. h. 41 tab. N:o 1 meddelade uppgifterna en granskning och deröfver aflemnad en P. M., har denna såsom innehållande åtskilliga värderika upplysningar blifvit med författarens tillstånd här i tryck för framtiden bevarad.

förrättade triangelmätning, att Neder-Torneå ligger $2^{\circ} 0' 32'' 3$ öster om Luleå, hvars läge åter är telegrafiskt bestämdt till $4^{\circ} 5' 54'' 0$ öster om Stockholm. Dessa tre uppgifter sammanlagda gifva Lannakaris longitud $= 6^{\circ} 6' 4'' 6$. Således i medeltal af båda mätningarna på kartan $6^{\circ} 6' 4''$. Haparanda ligger något vestligare: enligt Pettersson vid $6^{\circ} 5' 12'' 5$, men man är nu mera litet osäker om läget af den plats, der han observerade. Man vet blott, att det skedde på Haapaniemi.

Beträffande reduktionen från *Stockholms meridian* till någon, som mera allmänt begagnas att räkna longituder ifrån, anser professor Rosén ännu (November 1876) den bestämelse pålitligast, som utfördes medelst telegraf till Helsingfors och Pulkova, och hvars resultat, enligt kejserl. vetenskapsakademiens memoirer för år 1872 är: Stockholm $18^{\circ} 3' 29'' 85$ öster om Greenwich. Om här ifrån subtraheras longitudsskilnaden mellan Greenwich och Paris, som enligt Nautical Almanac för 1875 utgör $2^{\circ} 20' 9'' 45$, så erhåller man Stockholm $15^{\circ} 43' 20'' 4$ öster om Paris.

Efter som välnaden af Ferrö eller *Ferro* ännu skymtar, må erinras om några kända, men stundom glömda, fakta:

Först och främst, att ön icke heter Ferrö, utan Hierro. Vidare att den är ett par mil bred, hvilket gifver ett rundeligt spelrum åt första meridianen. Dertill kommer osäkerheten om öns rätta läge. Köpingen Valverde på östra sidan bestämdes år 1726 af pater Feuillée (Bulletin de la Société de Géographie 1837) vara belägen vid $19^{\circ} 50' 45''$ vester om Paris. Senare fann Domingo Mesa $20^{\circ} 57' 45''$. Dessa uppgifter skilja således något öfver en grad. Berghaus (Grundriss der Geographie, år 1843) gifver öns vestra kant longituden $20^{\circ} 32' 9''$. Nyare bestämmelser finnas i ett *Ergänzungsheft* N:o 22 med tillhörande karta af Petermanns Mittheilungen, nemligen longituden vester om Greenwich: $18^{\circ} 9' 40''$ vestra udden (Punta de la Orchilla), $17^{\circ} 55' 15''$ Valverde, $17^{\circ} 53' 0''$ östra udden (Punta del Llano de la Iglesia) hvilket är = longituderna $20^{\circ} 29' 49''$, $20^{\circ} 15' 24''$, $20^{\circ} 13' 9''$ vester om Paris. Men, om man nödvändigt vill bibehålla första meridianen ungefär der man från skoltiden är van, kommer man väl enklast ifrån saken och undviker tillika all tvetydighet, om man drager nämnda meridian jemna 20° vester om Paris (och tillkännagifver att så skett), hvarefter den må råka Hierro, om den kan, eller möjligen i stället Palma, eller i nödfall ingendera.

Längden af Sveriges kust är egentligen okänd. Två olika slags mätningar (på karta) hafva i medeltal gifvit 232 mil, när alla smärre kroker och bugter förbises. Häre äro ej heller räknade Gotland, Öland eller andra öar och holmar. Andre uppskatta kusten *flerdubbelt* längre, och det är troligt, att de hafva rätt.

Landgränsen mot Norge, från Hisön, der Bohuslän och Dalsland sammanstöta, ända till Sveriges nordligaste hörn, är, enligt beskrifningarna till de vid 1751 års gränsreglering upprättade kartor 2,682,003 alnar = 149 mil. Gränsen mellan Bohuslän och Norge är dryga $2\frac{1}{2}$ mil. Således hela gränsen mot Norge $151\frac{1}{2}$ mil.

Om gränsen mot Ryssland kan intet mera med visshet sägas, än att dess längd öfverstiger 41 mil.

SVERIGES AREAL

BERÄKNAD AF

GENERALSTABENS TOPOGRAFISKA AFDELNING.

BERÄKNINGARNA OFFENTLIGGJORDA

AF

KUNGL. STATISTISKA CENTRAL-BYRÅN.

STOCKHOLM, 1876.

KUNGL. BOKTRYCKERIET.

P. A. NORSTEDT & SÖNER.

INNEHÅLL.

Tab. N:o 1. Arealen läns-, härads- och sockenvis (i svenska qvadrat-mil, tunnland och qvadratref):

1) Stockholms stad	Sid.	1.
2) Stockholms län	»	1.
3) Uppsala »	»	7.
4) Södermanlands »	»	11.
5) Östergötlands »	»	15.
6) Jönköpings »	»	23.
7) Kronobergs »	»	28.
8) Kalmar »	»	31.
9) Gotlands »	»	35.
10) Blekinge »	»	39.
11) Kristianstads »	»	41.
12) Malmöhus »	»	46.
13) Hallands »	»	53.
14) Göteborgs och Bohus »	»	56.
15) Elfsborgs »	»	60.
16) Skaraborgs »	»	67.
17) Vermlands »	»	75.
18) Örebro »	»	79.
19) Västmanlands »	»	83.
20) Kopparbergs »	»	87.
21) Gefleborgs »	»	90.
22) Västernorrlands »	»	93.
23) Jemtlands »	»	96.
24) Vesterbottens »	»	99.
25) Norrbottens »	»	101.

Tab. N:o 2. Sveriges areal, länsvis, i svenska qvadrat-mil..... » 104.

Tab. N:o 3. Sveriges areal, länsvis, i tunnland » 106.

Tab. N:o 4. Sveriges areal, länsvis, i qvadratref » 107.

Tab. N:o 5. Sveriges areal, länsvis, i qvadrat-kilometer » 108.

Tab. N:o 6. Sveriges areal, stiftsvis, i svenska qvadrat-mil » 109.

För bearbetning af rikets officiella statistik, så väl som för besvarandet af en mängd frågor, hvilka från in- och utländska myndigheter framställas till Statistiska Central-Byrån, har denne behof af flere sifferdata, för hvilka rikets geografiska undersökning utgör vilkoret och källan.

Visserligen är embetsverket i besittning af de officiella kartverkens publikationer, men dessa fylla ej behofvet af sifferuppgifter mer än till en ganska liten del. Att medelst mätningar å de utkomna kartorna genom Statistiska Central-Byråns egen försorg söka vinna de behöfliga arealuppgifterna, vore oförenligt såväl med embetsverkets bestämmelse, som med den officiella egenskap, hvarå dessa siffror böra, men ej kunna göra anspråk med mindre de härflyta från ett officiellt geografiskt kartverks styrelse.

I saknad af annan utväg har Byrån hittills nödgats hemta de ojemförligt flesta arealuppgifterna från enskildt utgifna kartverks och kartors beskrifningar och dervid ansett sig förpliktad att gifva företrädet åt det nyaste såsom antagligen det noggrannaste. Följden häraf har naturligtvis blifvit under olika år olika uppgifter öfver förhållanden af en relativt så oföränderlig storlek, som den geografiska ytvidden, utan att dock officiell egenskap kunnat åberopas såsom stöd för den gjorda ändringen. Fall hafva ock förekommit, då tillfälligtvis uppdagade fel hos den begagnade källan nödgat till rättelser, som allt för obehagligt blottat osäkerheten af de tal, som man länge förestått sig hafva egt en tillförlitlig grund.

På dessa och flere uti en skrifvelse d. 29 Okt. 1870 anförda skäl anhöll Statistiska Central-Byrån hos Chefsembetet för då varande Topografiska Korps om benäget meddelande af sockne-, härads- m. fl. arealuppgifter, så väl för den ytvidd af riket, för hvilken de då voro möjliga att erhålla, som för framtiden i den mån de kunde göras tillgängliga.

Välvilligt lyssnande till denna sålunda uttalade och af behofvet synnerligen påkallade begäran har Chefen för Generalstabens Topografiska afdelning (eller den förra Topografiska Korpsen) sedan dess hvarje vinter sysselsatt 1—3 officerare för verkställandet af de noggrannaste arealbestämmelser öfver riket, som befintliga kartmaterialier möjliggjort, och hafva resultaten i mån af arbetets fortgång, län för län, till Statistiska Central-Byrån meddelats.

Uti de årligen af Byrån utgifna jordbruks-statistiska redogörelserna har denne visserligen varit i tillfälle att använda och till allmänhetens kännedom meddela de viktigaste af Generalstabens arealuppgifter, men då härigenom dels icke hela frukten af det nedlagda stora arbetet blifvit till fulla tillgodo-

gjord, dels dessa data genom sjelfva formen för meddelandet lätt undanskymmas af de öfriga sifferuppgifterna, har Byrån känt sig förpligtad att genom nu föreliggande särskilda redogörelse gifva all den offentlighet åt den nyförvärfvade kunskapen om vårt land, som den väl förtjenar.

I afseende på detta arbete torde ytterligen följande upplysningar böra meddelas.

Uti länsredogörelserna Tab. N:o 1 äro alla de i svenska kvadratmil angifna arealerna återgifna, sådana de af Generalstabens beräknats. Härtill har Byrån tillagt tvenne kolumner, genom att reducera den uppgifna landvidden till tunnland och kvadratref, hvartill hufvudsakligen jordbruks-statistikens behof varit vållande. Då den uträknade, till 4:e decimalen gående, minsta arealsiffran eller $\frac{1}{1000}$ kvadratmil är = 2's t:d = 13 kvadratref, hafva vid reduktionen talen i sistnämnda mått afrundats till jemna tiotal. För att icke försvåra erhållandet af riktiga slutsummor, hafva deremot tunnlands-talen tagits i hela tal, sådana de vid reduktionen erhållits. Af samma skäl har ej heller någon ytterligare afrundning gjorts, när originalsiffrorna (i qv.-mil) meddelats med blott 2 eller 3 decimaler.

Det kunde synas hafva varit skäl, att äfven en ytterligare kolumn varit tillagd, upptagande omfånget i hektar, men då antagligen nyare och bättre kartmaterialier för många trakter af riket skola möjliggöra och påkalla nya arealbestämningar, innan nämnda mått hinner hos oss praktiskt tillämpas, torde man tillsvidare få åtnöja sig med den i tab. N:o 5 af Byrån gjorda förvandlingen af länens areal i kvadrat-kilometer (1 qv.-kilom. = 100 hektar; genom att dela tunnlands-talen midt itu, erhålles arealen ganska nära uttryckt i hektar, ty 1 t:d = 0.49366 hektar).

Alla sammandragstabellerna N:is 2—6 äro af Statistiska Central-Byrån upprättade. Likaledes är Byrån till en stor del ansvarig för hvad alla de tillagda anmärkningarna innehålla.

Vid reduceringar äro följande tal använda:

1 svensk kvadratmil = 23,142.9 tunnland (eller noggrannare och vigare

$$\text{räknadt} = \frac{162,000}{7} \text{ t:d};$$

$$= 129,600 \text{ kvadratref};$$

$$= 114.2565 \text{ kvadrat-kilometer.}$$

För den som skulle vilja verkställa reduktioner äfven till geografiska kvadratmil, må nämnas, att 1 sv. qv.-mil = 2.07484 geogr. qv.-mil.

Stockholm i Kungl. Statistiska Central-Byrån den 1 Augusti 1876.

Elis Sidenblad.

Tab. N:o 1. Arealen läns-. härads- och sockenvis.

1) Stockholms stad.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrko- socknar och kyrko- socknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten		S u m m a		
		i Öster- sjön.	i Mä- laren.	af Mä- laren.	af öfr. insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
		Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Stockholms stad	0'2673	0'0018	0'0070	0'0279	0'0106	0'3146	6,390	35,780
Främräknas andelen i Mälarens vattenområde, blir stadens areal	0'2673	0'0018	0'0070	—	0'0106	0'2867	6,390	35,780

Anmärkingar till Stockholms stad.

Arealen är beräknad på Generalstabens konceptkarta i 1855, upprättad i samband med den topografiska kartläggningen af Stockholms län. Vid denna beräkning ingå ej hafsvikar och sund af Östersjön.

Rättelse för projektionen är iakttagen.

2) Stockholms län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrko- socknar och kyrko- socknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten		S u m m a		
		i Öster- sjön.	i Mä- laren.	af Mä- laren.	af öfr. insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
		Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Sollentuna härad och tingslag:								
Spångna	0'3765	—	0'0018	0'0298	0'0013	0'4094	8,755	49,030
Jerfalla	0'3961	—	0'0027	0'0795	0'0123	0'4906	9,229	51,680
Bromma	0'2738	—	0'0072	0'0326	0'0022	0'3158	6,503	36,420
Ed	0'3676	—	—	0'0483	0'0163	0'4322	8,508	47,640
Sollentuna	0'4354	—	—	—	0'0407	0'4761	10,076	56,430
Summa	1'8494	—	0'0117	0'1902	0'0728	2'1241	43,071	241,200
Vallentuna h:d o. t.g:								
Fresta (del) ¹⁾	0'1971	—	—	—	0'0146	0'2117	4,561	25,540
Hammarby	0'1812	—	—	—	0'0228	0'2040	4,194	23,480
Vallentuna (del) ²⁾	0'5183	—	—	—	0'0348	0'5531	11,995	67,170
Vada	0'1593	—	—	—	0'0096	0'1689	3,687	20,650
Angarn	0'1767	—	—	—	0'0075	0'1842	4,089	22,900
Össeby-Garn (del) ³⁾	0'2047	—	—	—	0'0086	0'2133	4,737	26,530
Summa	1'4373	—	—	—	0'0979	1'5352	33,263	186,270

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrko- socknar och kyrko- socknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten		S u m m a.		
		i Öster- sjön	i Mä- laren.	af Mä- laren.	af Öfr. insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
							Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-ml.	Qv.-ml.	Qv.-ml.	Qv.-ml.	Qv.-ml.	Qv.-ml.		
Färentuna h:d o. t:g:								
Lofö (med Drottningholms kapell)	—	—	0'2367	0'1684	0'0011	0'4062	5,478	30,670
Ekerö	0'0204	—	0'3394	0'3286	—	0'6884	8,326	46,630
Munsö	—	—	0'2465	0'1681	0'0022	0'4168	5,705	31,950
Adelsö	—	—	0'2668	0'6381	—	0'9049	6,175	34,580
Färentuna	—	—	0'1842	0'0781	0'0011	0'2634	4,263	23,870
Hilleshög	—	—	0'1294	0'0868	0'0013	0'2175	2,995	16,770
Sånga	—	—	0'2292	0'0666	0'0043	0'3001	5,304	29,700
Skå	—	—	0'1638	0'0661	0'0057	0'2356	3,791	21,230
Summa	0'0204	—	1'7960	1'6008	0'0157	3'4329	42,037	235,400
Danderyds skepps- o. t:g:								
Östra Ryd	0'5963	0'0255	—	—	0'0249	0'6467	14,390	80,590
Täby ¹⁾	0'4806	0'0014	—	—	0'0514	0'5334	11,154	62,470
Danderyd	0'2245	0'0013	—	—	0'0026	0'2284	5,226	29,260
Lidingö	—	0'2557	—	—	0'0035	0'2592	5,918	33,140
Solna (med Karlbergsslott)	0'1617	0'0005	—	0'0054	0'0105	0'1781	3,754	21,020
Fresta (del) ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—
Vallentuna (del) ²⁾	0'0363	—	—	—	0'0002	0'0365	840	4,700
Summa	1'4994	0'2844	—	0'0054	0'0931	1'8823	41,282	231,180
Långhundra h:d o. t:g:								
Lagga	0'3922	—	—	—	0'0025	0'3947	9,077	50,830
Östuna	0'4143	—	—	—	0'0146	0'4289	9,588	53,690
Husby	0'6951	—	—	—	0'0063	0'7014	16,086	90,090
Närtna	0'4390	—	—	—	0'0308	0'4698	10,160	56,890
Gottfröra	0'4440	—	—	—	0'0074	0'4514	10,276	57,540
Kårsta	0'5199	—	—	—	0'0059	0'5258	12,032	67,380
Osseby-Garn (del) ³⁾	0'7584	—	—	—	0'0499	0'8083	17,551	98,290
Summa	3'6629	—	—	—	0'1174	3'7803	84,770	474,710
Seminghundra h:d o. t:g:								
Skepptuna	0'3358	—	—	—	0'0008	0'3366	7,771	43,520
Lunda	0'3056	—	—	—	0'0109	0'3165	7,073	39,610
Vidbo	0'2699	—	—	—	0'0033	0'2732	6,246	34,980
Skånela	0'4113	—	—	—	0'0206	0'4319	9,519	53,300
Markim	0'1529	—	—	—	0'0007	0'1536	3,539	19,820
Orkesta	0'1948	—	—	—	0'0053	0'2001	4,508	25,240
Frösunda	0'3465	—	—	—	0'0072	0'3537	8,019	44,910
Summa	2'0168	—	—	—	0'0488	2'0656	46,675	261,380
Erlinghundra h:d o. t:g:								
Alsike	0'2981	—	0'0002	0'0427	0'0011	0'3421	6,904	38,660
Knifsta	0'3633	—	—	—	0'0177	0'3810	8,408	47,080
Odensala	0'4754	—	—	0'0002	0'0047	0'4803	11,002	61,610
Husby	0'3206	—	—	0'0223	0'0063	0'3432	7,420	41,550
Norsunda	0'2857	—	—	0'0239	0'0190	0'3286	6,612	37,030
Vassunda	0'2744	—	—	0'0251	0'0017	0'3012	6,350	35,560
Haga	0'1610	—	—	0'0247	—	0'1857	3,726	20,870

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrko- socknar och kyrko- socknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten		S u m m a.		
		i Öster- sjön.	i Mä- laren.	af Mä- laren.	af öfr. insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl:d.	Qv.-ref.
S:t Olof.....	0'1919	—	—	0'0536	—	0'2455	4,441	24,870
S:t Per	0'1180	—	0'0010	0'0295	0'0002	0'1487	2,754	15,420
Summa	2'4884	—	0'0012	0'2230	0'0447	2'7563	57,617	322,650
Frösåkers h:d o. t:g:								
Börstäl (del) ⁴⁾	1'5561	0'2392	—	—	0'0543	1'8496	41,549	232,670
Gräsö	—	0'9541	—	—	0'0032	0'9573	22,081	123,650
Harg	1'3693	0'1601	—	—	0'0476	1'5770	35,394	198,210
Edebo	1'1512	0'0050	—	—	0'0489	1'2001	26,758	149,840
Hökhufvud	1'1138	—	—	—	0'0155	1'1293	25,776	144,350
Valö	1'5015	—	—	—	0'0176	1'5191	34,749	194,590
Forsmark	0'6051	0'0224	—	—	0'0478	0'6753	14,522	81,330
Summa	7'2970	1'3808	—	—	0'2299	8'9077	200,829	1,124,640
Närdsinghundra h:d o. t:g:								
Almunge	1'4755	—	—	—	0'0580	1'5335	34,147	191,230
Kantby	1'2952	—	—	—	0'1235	1'4187	29,975	167,860
Faringe	0'5650	—	—	—	0'0182	0'5832	13,076	73,220
Bladåker	0'7859	—	—	—	0'0963	0'8822	18,188	101,850
Ununge	0'7465	—	—	—	0'0343	0'7814	17,276	96,750
Edsbro	0'7423	—	—	—	0'0332	0'7755	17,179	96,200
Fasterna (del) ⁸⁾	0'1057	—	—	—	0'0138	0'1195	2,446	13,700
Summa	5'7161	—	—	—	0'3779	6'0940	132,287	740,810
Lyhundra h:d o. t:g:								
Söderby-Karl (del) ⁶⁾	0'7333	—	—	—	0'0759	0'8092	16,971	95,040
Estuna	0'7030	—	—	—	0'1766	0'8796	16,269	91,110
Lohärad	0'2981	—	—	—	0'0474	0'3455	6,899	38,630
Malsta	0'1268	—	—	—	0'0106	0'1374	2,935	16,430
Husby (del) ⁷⁾	0'3287	—	—	—	0'0085	0'3372	7,607	42,600
Bro (del) ⁸⁾	0'0245	—	—	—	0'0019	0'0264	567	3,180
Skederid (del) ⁹⁾	0'0045	—	—	—	—	0'0045	104	580
Summa	2'2189	—	—	—	0'3209	2'5398	51,352	287,570
Sjuhundra h:d o. t:g:								
Skederid (del) ⁹⁾	0'5313	—	—	—	0'0315	0'5628	12,296	68,860
Rimbo	0'5183	—	—	—	0'0589	0'5772	11,995	67,170
Rö	0'3768	—	—	—	0'0420	0'4188	8,720	48,830
Fasterna (del) ⁸⁾	0'7642	—	—	—	0'1029	0'8671	17,685	99,040
Husby (del) ⁷⁾	0'0607	—	—	—	0'0001	0'0608	1,405	7,870
Summa	2'2513	—	—	—	0'2354	2'4867	52,101	291,770
Bro o. Vätö skepps- o. t:g:								
Bro (del) ⁸⁾	0'9105	0'0014	—	—	0'0721	0'9840	21,104	118,180
Vätö (del) ¹⁰⁾	0'1790	0'8002	—	—	0'0060	0'9852	22,661	126,900
Söderby-Karl (del) ⁹⁾	0'0684	—	—	—	0'0029	0'0713	1,583	8,870
Summa	1'1579	0'8016	—	—	0'0810	2'0405	45,348	253,950

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrko- socknar och kyrko- socknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten		S u m m a.		
		i Öster- sjön.	i Mä- laren.	af Mä- laren.	af öfr. insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl.d.	Qv.-ref.
Vaddö o. Häfverö skepps- o. t.g.:								
Vaddö	1'1159	0'1265	—	—	0'0354	1'2778	28,753	161,020
Häfverö	1'2214	0'0160	—	—	0'0334	1'2708	28,637	160,370
Singö	—	0'2960	—	—	0'0031	0'2991	6,850	38,360
Börstil (del) ⁴⁾	—	0'0178	—	—	0'0001	0'0179	412	2,310
Söderby-Karl (del) ⁶⁾	0'1508	—	—	—	0'0094	0'1602	3,490	19,540
Vätö (del) ¹⁰⁾	—	0'0085	—	—	—	0'0085	197	1,100
Summa	2'4881	0'4618	—	—	0'0814	3'0343	68,339	382,700
Frötuna o. Länna skepps- o. t.g.:								
Frötuna	0'8614	0'0257	—	—	1'1014	0'9885	20,530	114,970
Rådmanö	0'5610	0'1381	—	—	0'0097	0'7088	16,179	90,600
Länna	0'9227	0'1257	—	—	0'1812	1'1796	24,263	135,870
Blidö	—	0'4316	—	—	0'0121	0'4437	9,988	55,940
Summa	2'3451	0'7211	—	—	0'2544	3'8206	70,960	397,380
Åkers skepps- o. t.g.:								
Österåker	1'1251	0'0509	—	—	0'0539	1'2299	27,216	152,410
Riala	0'7093	—	—	—	0'0389	0'7482	16,415	91,920
Kulla	0'3693	0'0015	—	—	0'0277	0'3985	8,582	48,060
Ljusterö (del) ¹¹⁾	—	0'2906	—	—	0'0080	0'2986	6,725	37,660
Summa	2'2037	0'3430	—	—	0'1285	2'6752	58,938	330,050
Vermdö skepps- o. t.g.:								
Vermdö	—	1'8420	—	—	0'0476	0'8896	42,629	238,720
Ingarö (el. Pilhamns) kapell	—	0'6422	—	—	0'0111	0'6533	14,862	83,230
Djurö kapell	—	0'4477	—	—	0'0131	0'4608	10,361	58,020
Möja kapell	—	0'4197	—	—	0'0030	0'4227	9,713	54,390
Bo kapell	—	0'3043	—	—	0'0132	0'3175	7,043	39,440
Vaxholms stadsförsam- ling (del) ¹²⁾	—	0'1194	—	—	0'0025	0'1219	2,763	15,480
Ljusterö (del) ¹¹⁾	—	0'4888	—	—	0'0055	0'4943	11,312	63,350
Summa	—	4'2641	—	—	0'0960	4'3601	98,683	552,630
Sotholms h:d o. t.g.:								
Österhaninge	1'2982	0'1655	—	—	0'0296	1'4933	33,874	189,700
Ornö kapell	—	0'5829	—	—	0'0147	0'5976	13,490	75,540
Nämndö kapell	—	0'2700	—	—	0'0005	0'2705	6,249	34,990
Utö kapell	—	0'8827	—	—	0'0005	0'8832	8,857	49,600
Tyresö	0'4438	0'0667	—	—	0'0211	0'5316	11,814	66,160
Dalarö	0'0683	0'0634	—	—	—	0'1317	3,048	17,070
Vesterhaninge	1'0225	0'0037	—	—	0'0113	1'0375	23,749	133,000
Muskö	—	0'3516	—	—	0'0049	0'3565	8,137	45,570
Osmo	1'1161	0'1861	—	—	0'0327	1'3349	30,137	168,760
Sorunda	1'4291	0'0180	—	—	0'0479	1'4950	33,490	187,540
Torö	—	0'2438	—	—	—	0'2438	5,642	31,600
Summa	5'3780	2'3344	—	—	0'1632	7'8756	178,487	999,530

Län, härad, tingelag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten		S u m m a.		
		i Öster- sjön.	i Mä- laren.	af Mä- laren.	af öfr. insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Svartlösa h:d: ¹³⁾								
Grödinge	0'9636	0'0018	—	—	0'0489	1'0143	22,342	125,120
Botkyrka	0'7201	—	0'0005	0'0432	0'0618	0'8256	16,677	93,390
Salem	0'5295	—	—	0'1240	0'0667	0'7202	12,254	68,620
Huddinge	1'1175	—	—	0'0118	0'0762	1'2055	25,862	144,830
Brännkyrka	0'7115	—	0'0015	0'0308	0'0580	0'8018	16,501	92,400
Nacka	0'0617	—	—	—	0'0106	0'0753	1,498	8,380
Erstavik	0'3093	0'0008	—	—	0'0147	0'3248	7,176	40,190
Sicklaö	0'1535	0'0022	—	—	0'0109	0'1666	3,603	20,180
Summa	4'5697	0'0048	0'0020	0'2098	0'3478	5'1341	105,913	593,110
Öknebo h:d: ¹³⁾								
Södertelge landsför- samling ¹³⁾	0'4078	—	0'0006	0'0059	0'0343	0'4486	9,452	52,930
Tveta	0'3643	—	—	—	0'0562	0'4205	8,431	47,210
Öfver-Jerna	0'5375	—	—	—	0'0210	0'5585	12,439	69,660
Ytter-Jerna	0'2983	0'0331	—	—	0'0053	0'3367	7,670	42,950
Vårdinge	0'7942	—	—	—	0'1295	0'9237	18,380	102,930
Turinge	0'9149	—	—	0'0160	0'1403	1'0712	21,173	118,570
Summa	3'3170	0'0331	0'0006	0'0219	0'3866	3'7592	77,545	434,250
Landsbygden	51'9174	10'6321	1'8115	2'2501	3'1934	69'8045	1,489,497	8,341,180
Städerna:								
Södertelge	0'1650	—	0'0001	0'0070	0'0020	0'1741	3,821	21,400
Norrtelge	0'0480	0'0006	—	—	—	0'0486	1,125	6,300
Vaxholm (del) ¹²⁾	—	0'0176	—	—	—	0'0176	407	2,280
Öregrund	0'0390	0'0125	—	—	—	0'0515	1,192	6,670
Östhammar	0'0120	—	—	—	—	0'0120	278	1,560
Sigtuna	0'0388	—	0'0001	0'0178	—	0'0567	900	5,040
Städerna	0'3028	0'0307	0'0002	0'0248	0'0020	0'3605	7,723	43,250
Stockholms län ¹⁰⁾	52'2202	10'6628	1'8117	2'2749	3'1954	70'1650	1,497,220	8,384,430
Frånräknas länets andel i Mälarens vattenom- råde, blir länsarealen ¹⁰⁾	52'2202	10'6628	1'8117	—	3'1954	67'8901	1,497,220	8,384,430

Anmärkingar till Stockholms län.

Arealen af länet, med undantag af Svartlösa härad, är beräknad på Generalstabens konceptkarta i 1:50,000, upprättad åren 1847, 1862, 1867, 1874 och 1875.

För Svartlösa härad äro siffrorna hemtade ur Ekonomiska karteverkets areal-uppgifter, och är detta härad ekonomiskt kartlagdt i 1:20,000 åren 1869—1871. Andelen i Mälarens vattenyta är dock likasom länet i öfrigt beräknad på Generalstabens karta. Hafsvikar och sund af Östersjön äro ej medräknade i läns-arealen. Rättelse för projektionen är iakttagen.

I afseende på de så ofta förekommande oregelbundenheterna i den administrativa indelningen, såsom att socknar äro åtyckade på flere härad eller län, eller att vissa hemman upptagas olika i kyrko- och jordeböckerna m. m., hänvisas till de utredningar, som äro meddelade i Statistiska Central-Byråns Befolkningsstatistik för år 1870. 2:a afd. (A. XII. 2). Sedermera inträffade förändringar härutinnan äro angifna i Byråns berättelse för år 1874

(A. XVI.). Om de viktigaste bland alla dessa oregelbundenheter lemnas här för hvarje län endast efterföljande antydningar:

¹⁾—¹³⁾ Följande kyrkosocknar äro fördelade på nedannämnda härad och utgör hela arealen af:

- ¹⁾ *Fresta*: Vallentuna h:d — Danderyds skeppslag (sistnämnde del likväl här inräknad i Täby sockens areal)
- ²⁾ *Vallentuna*: Vallentuna h:d—Danderyds skeppslag
- ³⁾ *Össeby-Gärn*: Vallentuna h:d (Össeby)—Långhundra h:d (Gärn)
- ⁴⁾ *Börstil*: Frösåkers h:d—Vaddö och Häfverö skeppslag
- ⁵⁾ *Fasterna*: Nordinghundra h:d—Sjughundra h:d
- ⁶⁾ *Söderby-Karl*: Lyhundra h:d—Bro och Vätö skeppslag—Vaddö och Häfverö skeppslag
- ⁷⁾ *Husby*: Lyhundra h:d—Sjughundra h:d
- ⁸⁾ *Bro*: Lyhundra h:d—Bro och Vätö skeppslag
- ⁹⁾ *Skederid*: Lyhundra h:d—Sjughundra h:d
- ¹⁰⁾ *Vätö*: Bro och Vätö skeppslag—Vaddö och Häfverö skeppslag
- ¹¹⁾ *Ljusterö*: Åkers skeppslag—Vermdö skeppslag
- ¹²⁾ *Vaxholms stadsförsamling*: Vaxholms stad—Vermdö skeppslag (I dessa siffror ingår äfven området för Vaxholms fästning eller garnisonsförsamling). Den egentliga stadens med fästningens jordområde utgör ofvan angifna 0'0176 qv.-mil.

- ¹³⁾ *Södertelge landsförsamling*, som hel och hållen upptages under Öknebo härad, består af tvenne delar
Fast-land.	Öar, holmar och skär		Vatten	
	i Östersjön.	i Mälaren.	af Mälaren.	af öfr. insjöar.
Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.

Öster-Telge	0'2152	—	—	—	0'0162	0'2314	4,980	27,890
Vester-Telge	0'1926	—	0'0006	0'0059	0'0181	0'2172	4,472	25,040
Svartlösa tingslag	4'7849	0'0048	0'0020	0'2098	0'3640	5'3655	110,893	621,000
Öknebo tingslag	3'1018	0'0331	0'0006	0'0219	0'3704	3'5278	72,565	406,360
- ¹⁴⁾ Den s. k. Kungsmarken, hvilken Sigtuna stad eger och som är belägen i Tibble socken af Håbo härad i Uppsala län, upptages i denna sockens areal.

- ¹⁵⁾ *Större öar* (land och vatten) inom länet:
- a) i Östersjön: *Gräsö*, inom Frösåkers härad Qv.-mil. 0'7120.
- Singö*, inom Vaddö och Häfverö skeppslag 0'2017.
- Björkö*, inom Vaddö och Häfverö samt Bro och Vätö skeppslag 0'4064.
- Vätö*, inom Bro och Vätö skeppslag 0'3052.
- Muskö*, inom Sotholms härad 0'2622.
- Torö, Svärdsö o. Örö* (numera sammanhängande), inom Sotholms h:d 0'2065.
- Utö*, inom Sotholms härad 0'2009.
- Örnö*, inom Sotholms härad 0'4182.
- N. och S. Ljusterö*, inom Åkers och Vermdö skeppslag 0'5358.
- Vermdö med Ingarö*, inom Vermdö skeppslag 2'2877.
- Lidingö*, inom Danderyds skeppslag 0'2541.
- b) i Mälaren: *Adelsö*, inom Färentuna härad 0'2174.
- Ekerö med Munsö*, inom Färentuna härad 0'5461.
- Svartsjölandet*, omfattande nästan hela Färentuna, Hillersjö, Sänga och Skå kyrkosocknar inom Färentuna härad 0'6990.

3) Uppsala län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrko- socknar och kyrko- socknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten		S u m m a.		
		i Öster- sjön.	i Mä- laren.	af Mä- laren.	af öfr. insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnal:d.	Qv.-ref.
Håbo härad och tingslag:								
Kalmar	0'2016	—	0'0040	0'1061	0'0002	0'3119	4,758	26,640
Öfver-Gran	0'4701	—	0'0206	0'1060	0'0004	0'5971	11,356	63,590
Ytter-Gran	0'0985	—	—	0'0137	—	0'1122	2,280	12,770
Hägeby	0'1846	—	0'0003	0'0521	0'0010	0'2380	4,279	23,960
Skokloster	0'2302	—	0'0001	0'1062	0'0000	0'3865	5,330	29,850
Håtuna	0'4053	—	—	0'0368	0'0005	0'4426	9,380	52,530
Tibbe	0'3287	—	—	0'0338	0'0058	0'3683	7,607	42,600
Bro (del) ¹⁾	0'0013	—	—	—	—	0'0013	30	170
Summa	1'9203	—	0'0250	0'4547	0'0079	2'4079	45,020	252,110
Bro h:d o. t.g:								
Bro (del) ¹⁾	0'4021	—	—	0'0482	0'0128	0'4631	9,306	52,110
Lossa	0'1760	—	0'0594	0'4143	—	0'6497	5,448	30,510
Vestra Ryd	0'3798	—	0'0047	0'0471	0'0126	0'4442	8,898	49,830
Näs (Stockholms-)	0'2153	—	0'0445	0'1997	0'0080	0'4675	6,012	33,670
Summa	1'1732	—	0'1086	0'7093	0'0334	2'0245	29,664	166,120
Trögds h:d o. t.g:								
Hacksta	0'1357	—	0'0001	0'0642	0'0010	0'2010	3,143	17,600
Löt	0'1897	—	0'0002	0'0523	0'0025	0'2447	4,395	24,610
Väckholm	0'3963	—	0'0037	0'3236	0'0001	0'7237	9,257	51,840
Torsvi	0'1126	—	0'0311	0'2449	—	0'3866	3,326	18,620
Kungs-Husby	0'1867	—	0'0442	0'1466	0'0009	0'3784	5,344	29,920
Herkeberga (del) ²⁾	0'1297	—	—	—	—	0'1297	3,002	16,810
Litalena	0'5587	—	—	0'0020	0'0007	0'5614	12,930	72,410
Husby-Sjutolft	0'2328	—	—	0'0338	0'0078	0'2744	5,388	30,170
Villberga	0'2381	—	—	0'0007	0'0001	0'2389	5,510	30,860
Lillkyrka	0'1258	—	0'0035	0'0130	0'0012	0'1435	2,992	16,760
Boglösa	0'3288	—	0'0004	—	0'0006	0'3298	7,619	42,660
Vallby	0'2689	—	0'0206	0'0819	0'0002	0'3716	6,700	37,520
Arnö	—	—	0'1685	0'2060	—	0'3745	3,899	21,840
Vårfrukyrka (del) ³⁾	0'1003	—	—	0'0116	—	0'1119	2,321	13,000
Summa	3'0041	—	0'2723	1'1806	0'0151	4'4721	75,826	424,620
Åsunda h:d o. t.g:								
Tillinge	0'5606	—	—	—	0'0016	0'5622	12,974	72,660
Svinnegarn	0'1591	—	0'0008	0'0332	0'0001	0'1932	3,700	20,720
Näs (Enköpings-)	0'2071	—	0'0403	0'1575	0'0001	0'4050	5,726	32,060
Teda	0'1488	—	0'0235	0'0398	0'0002	0'2123	3,987	22,330
Sparrsätra	0'2743	—	—	—	0'0003	0'2746	6,348	35,550
Bred (del) ⁴⁾	0'2488	—	—	—	0'0012	0'2500	5,758	32,240
Vårfrukyrka (del) ³⁾	0'3489	—	—	—	0'0008	0'3497	8,075	45,220
Summa	1'9476	—	0'0646	0'2305	0'0043	2'2470	46,568	260,780

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrko- socknar och kyrko- socknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär.		Vatten		S u m m a	
		i Öster- sjön.	i Mä- laren.	af Mä- laren.	af öfr. insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).
		Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld. Qv.-ref.
Lagunda h:d o. t:g:							
Långtora	0'1982	—	—	—	0'0003	0'1985	4,587 25,690
Hernevi (del) ⁵⁾	0'0155	—	—	—	0'0003	0'0158	358 2,010
Nysätra	0'5376	—	—	—	0'0083	0'5459	12,442 69,670
Biskopskulla	0'2041	—	—	—	0'0009	0'2050	4,723 26,450
Fröslunda	0'1337	—	—	—	0'0085	0'1422	3,094 17,330
Giresta	0'1637	—	—	0'0058	0'0016	0'1711	3,788 21,220
Fitja	0'0927	—	0'0001	0'0155	—	0'1083	2,148 12,030
Hjelsta	0'1757	—	—	0'0091	0'0058	0'1906	4,066 22,770
Holm	0'0762	—	0'0002	0'0351	—	0'1115	1,769 9,900
Kulla	0'1112	—	0'0001	0'0282	—	0'1395	2,576 14,420
Herkeberga (del) ²⁾	0'0326	—	—	—	—	0'0326	754 4,220
Vårfrukyrka (del) ³⁾	0'0148	—	—	—	—	0'0148	343 1,920
Summa	1'7560	—	0'0004	0'0937	0'0257	1'8758	40,648 227,630
Hagunda h:d o. t:g:							
Gryta	0'3127	—	—	0'0052	0'0036	0'3215	7,237 40,520
Balingsta	0'1873	—	—	0'0149	0'0005	0'2027	4,334 24,270
Hagby	0'2090	—	—	—	0'0014	0'2104	4,837 27,090
Ramsta	0'1838	—	—	—	0'0001	0'1839	4,254 23,820
Vester-Åker	0'0898	—	—	0'0088	—	0'0986	2,078 11,640
Dalby	0'1910	—	0'0001	0'0442	0'0001	0'2354	4,422 24,770
Tibbe	0'5784	—	—	—	0'0190	0'5974	13,386 74,960
Åland	0'3251	—	—	—	0'0011	0'3262	7,524 42,130
Järlåsa (del) ⁶⁾	0'7799	—	—	—	0'0385	0'8184	18,049 101,080
Näs (Upsala-) (del) ⁷⁾	0'0120	—	—	0'0428	—	0'0548	278 1,560
Summa	2'8690	—	0'0001	0'1159	0'0643	3'0493	66,399 371,840
Ulleråkers h:d o. t:g:							
Bondkyrka eller Heliga Trefaldighets försam- ling	0'3409	—	0'0001	0'0158	0'0069	0'3637	7,891 44,190
Börje	0'4106	—	—	—	0'0014	0'4120	9,503 53,210
Näs (Upsala-) (del) ⁷⁾	0'2455	—	—	0'0142	0'0005	0'2602	5,682 31,820
Vänge	0'4708	—	—	—	0'0095	0'4803	10,895 61,010
Låby	0'1199	—	—	—	0'0004	0'1203	2,775 15,540
Jumkil (del) ⁸⁾	0'5086	—	—	—	0'0056	0'5142	11,770 65,920
Summa	2'0963	—	0'0001	0'0300	0'0243	2,1507	48,516 271,690
Bälinge h:d o. t:g:							
Åkerby	0'1184	—	—	—	0'0014	0'1198	2,740 15,350
Jumkil (del) ⁸⁾	0'2257	—	—	—	0'0022	0'2279	5,223 29,250
Bälinge	1'2153	—	—	—	0'0337	1'2490	28,126 157,500
Skuttunge	0'6829	—	—	—	0'0040	0'6875	15,804 88,500
Harbo (del) ⁹⁾	0'0064	—	—	—	—	0'0064	148 830
Järlåsa (del) ⁶⁾	0'0056	—	—	—	—	0'0056	130 730
Summa	2'2543	—	—	—	0'0419	2'2962	52,171 292,160

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrko- socknar och kyrko- socknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten		S u m m a		
		i Öster- sjön.	i Mä- laren.	af Mä- laren.	af öfr. insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnal.d.	Qv.-ref.
Vaksala h:d o. t:g:								
Gamla Uppsala	0'2921	—	—	—	0'0029	0'2950	6,760	37,850
Vaksala	0'4128	—	—	—	0'0007	0'4135	9,554	53,500
Danmark	0'4719	—	—	—	0'0035	0'4754	10,921	61,160
Erentuna (del) ¹⁰⁾	0'0152	—	—	—	0'0002	0'0154	351	1,970
Summa	1'1920	—	—	—	0'0073	1'1993	27,586	154,480
Rasbo h:d o. t:g:								
Rasbo	1'0050	—	—	—	0'0319	1'0369	23,259	130,250
Rasbokil	0'6576	—	—	—	0'0035	0'6611	15,218	85,230
Fundbo	0'4947	—	—	—	0'0296	0'5243	11,448	64,110
Lena (del) ¹¹⁾	0'1462	—	—	—	0'0016	0'1478	3,384	18,950
Erentuna (del) ¹⁰⁾	0'0521	—	—	—	0'0006	0'0527	1,206	6,750
Summa	2'3556	—	—	—	0'0672	2'4228	54,515	305,290
Örbyhus härad:								
<i>Tierps tingslag:</i>								
Söderfors (del) ¹²⁾	0'6148	—	—	—	0'1501	0'7649	14,228	79,680
Tierp	3'0644	—	—	—	0'2137	3'2781	70,919	397,150
Öster-Våla (del) ¹³⁾	0'0124	—	—	—	—	0'0124	287	1,610
<i>Vendels tingslag:</i>								
Vendel	1'4314	—	—	—	0'0505	1'4819	33,127	185,510
<i>Vestlands o. Elfkarleby tingslag:</i>								
Vestland	1'5172	0'0066	—	—	0'0913	1'6151	35,265	197,480
Tolfta	1'0680	—	—	—	0'0092	1'0772	24,717	138,410
Elfkarleby	1'8245	0'0220	—	—	0'1692	2'0166	42,754	239,420
Summa	9'5327	0'0295	—	—	0'6840	10'2462	221,297	1,239,260
Norunda h:d o. t:g:								
Tensta	0'8826	—	—	—	0'0135	0'8961	20,426	114,380
Viksta	0'5982	—	—	—	0'0050	0'6032	13,844	77,530
Björklinge	0'8300	—	—	—	0'0701	0'9001	19,209	107,570
Harbo (del) ⁹⁾	0'1041	—	—	—	0'0194	0'1235	2,409	13,490
Erentuna (del) ¹⁰⁾	0'2510	—	—	—	0'0014	0'2524	5,809	32,530
Lena (del) ¹¹⁾	0'4448	—	—	—	0'0071	0'4519	10,294	57,650
Summa	3'1107	—	—	—	0'1165	3'2272	71,991	403,150
Olands härad:								
<i>Olands tingslag:</i>								
Skefthammar	0'3657	—	—	—	0'0144	0'3801	8,464	47,390
Ekeby	0'6490	—	—	—	0'0511	0'7001	15,020	84,110
Alunda	1'2808	—	—	—	0'0193	1'3001	29,641	165,990
Morkarla	0'7927	—	—	—	0'0154	0'8081	18,345	102,730
Tuna	0'4856	—	—	—	0'0122	0'4978	11,238	62,930
Stafby	0'5728	—	—	—	0'0071	0'5799	13,256	74,240

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosockuar och kyrkosocknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten		S u m m a		
		i Öster- sjön.	i Mä- laren.	af Mä- laren.	af öfr. insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl:d.	Qv.-ref.
<i>Films o. Dannemora t:g:</i>								
Dannemora	0'5556	—	—	—	0'0698	0'6254	12,858	72,010
Film	1'0712	—	—	—	0'0824	1'1536	24,791	138,830
Tegelsmora	0'9138	—	—	—	0'0618	0'9756	21,148	118,430
<i>Löfsta tingslag:</i>								
Öster-Löfsta	2'1856	0'0234	—	—	0'2041	2'4131	51,122	286,290
Hällnäs	1'9712	0'0326	—	—	0'0539	2'0577	46,374	259,690
Summa	10'8440	0'0560	—	—	0'5915	11'4915	252,257	1,412,640
Laudsbygden	44'0558	0'0855	0'4711	2'8147	1'6834	49'1105	1,032,458	5,781,770
Städerna:								
Uppsala	0'1337	—	—	—	0'0018	0'1350	3,094	17,330
Enköping	0'1032	—	—	—	0'0004	0'1036	2,389	13,370
Städerna	0'2369	—	—	—	0'0017	0'2386	5,483	30,700
Uppsala län	44'2927	0'0855	0'4711	2'8147	1'6851	49'3491	1,037,941	5,812,470
Frånräknas länets an- del i Mälarens vat- tenområde, blir läns- arealen	44'2927	0'0855	0'4711	—	1'6851	46'5344	1,037,941	5,812,470

Anmärkningar till Uppsala län.

Ytinnehållet är hemadtadt ur Ekonomiska karteverkets arealuppgifter öfver länet, hvilket kartlades i 1860 under åren 1860—1863. Dock äro andelarne af Mälaren bestämda på Generalstabens karta i 1860, likasom ock arealen af öar, holmar och skär, hvilken areal i de ekonomiska beskrifningarne ej särskildt redovisas. Vid denna beräkning af länets ytinnehåll ingå ej hafsvikar och sund af Östersjön.

Rättelse för projektionen är iakttagen.

¹⁾—¹³⁾ Följande kyrkosocknar äro fördelade på nedan-
nämnda härad eller län, och utgör hela arealen af:

	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
Qv.-mil.	Tunnl:d.	Qv.-ref.	
¹⁾ Bro: Håbo h:d—Bro h:d	0'4644	9,336	52,280
²⁾ Herkeberga: Trögds h:d—Lagunda h:d	0'1623	3,756	21,030
³⁾ Värfrukyrka: Trögds h:d—Åsunda h:d—Lagunda h:d	0'4764	10,739	60,140
⁴⁾ Bred: Åsunda h:d (i Uppsala län)—Ytter Tjurbo h:d (i Vestmanlands län) (sistnämnde del endast en qvarn)	0'2500	5,758	32,240
⁵⁾ Hernevi: Lagunda h:d (i Uppsala län)—Torstuna h:d (i Vestmanlands län)	0'1255	2,897	16,230

	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Tunnl.d.	Qv.-ref.
⁹⁾ Järlåsa: Hagunda h:d—Bälinge h:d (båda i Uppsala län)—Torstuna h:d (i Vestmanlands län)	0'8272	18,253	102,230
⁷⁾ Näs (Uppsala-): Hagunda h:d—Ulleråkers h:d	0'3150	5,960	33,380
⁸⁾ Jumbil: Ulleråkers h:d—Bälinge h:d	0'7421	16,993	95,170
⁹⁾ Harbo: Bälinge h:d—Norunda h:d (båda i Uppsala län)—Våla h:d (i Vestmanlands län) ..	1'2413	26,716	149,610
¹⁰⁾ Erentuna: Vaksala h:d—Rasbo h:d—Norunda h:d	0'3205	7,366	41,250
¹¹⁾ Lenn: Rasbo h:d—Norunda h:d	0'5997	13,678	76,600
¹²⁾ Söderfors: Örbyhus h:d (i Uppsala län)—Hedesunda tingslag (i Gefleborgs län) ..	0'8345	15,638	87,570
¹³⁾ Öster-Våla: Örbyhus h:d (i Uppsala län)—Våla h:d (i Vestmanlands län) ..	2'1692	46,140	258,390

4) Södermanlands län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär			Vatten			S u m m a.		
		i Öster- sjön.	i Mä- laren.	i Hjel- maren.	af Mä- laren.	af Hjel- maren.	af öfr. insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
		Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl.d.	Qv.-ref.
Jönåkers härad och tingslag:										
Tuna	0'4574	—	—	—	—	—	0'0041	0'4615	10,586	59,280
Bergshammar	0'2758	0'0002	—	—	—	—	—	0'2760	6,387	35,770
Tunaberg	0'7962	0'0093	—	—	—	—	0'0222	0'8277	18,641	104,390
Lunda	0'7390	—	—	—	—	—	0'0109	0'7499	17,103	95,770
Kila	1'3838	—	—	—	—	—	0'0527	1'4365	32,025	179,340
Björkvik	1'6619	—	—	—	—	—	0'3005	1'9624	38,461	215,390
Halla	0'1479	—	—	—	—	—	0'1422	0'2901	3,423	19,170
Stigtomta	0'6528	—	—	—	—	—	0'1178	0'7706	15,108	84,600
Nykyrka	0'1706	—	—	—	—	—	0'0803	0'2509	3,948	22,110
Bårbo	0'2315	—	—	—	—	—	0'0408	0'2723	5,358	30,000
S:t Nikolai eller Ny- köpings landtför- samling	0'8843	0'0162	—	—	—	—	0'0016	0'9021	20,840	116,710
Summa	7'4012	0'0257	—	—	—	—	0'7731	8'2000	171,880	962,530
Oppunda h:d o. t:g:										
Vestra Vingåker	2'7317	—	—	—	—	0'1163	0'2694	3'1174	63,219	354,030
(del) ¹⁾	0'8261	—	—	—	—	—	0'1293	0'9554	19,119	107,060
Östra Vingåker	1'4097	—	—	0'0074	—	0'5064	0'1127	2'0382	32,796	183,660

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär			Vatten			S u m m a.		
		i Öster- sjön.	i Mä- laren.	i Hjel- maren.	af Mä- laren.	af Hjel- maren.	af öfr. insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
									Tunnl:d.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Österåker	0'5062	—	—	0'0003	—	0'0958	0'0704	0'6727	11,722	65,640
Stora Malm	1'6253	—	—	—	—	—	0'1484	1'7737	37,614	210,640
Lerbo	0'4750	—	—	—	—	—	0'0649	0'5399	10,993	61,560
Floda	2'3799	—	—	—	—	0'1096	2'3895	52,763	295,470	
Skyllinge	0'6526	—	—	—	—	—	0'0651	0'7177	15,103	84,580
Blacksta	0'1928	—	—	—	—	—	0'0346	0'2274	4,462	24,990
Vadsbo	0'3329	—	—	—	—	0'0744	0'4073	7,704	43,140	
Husby-Öppnå	0'4619	—	—	—	—	—	0'1423	0'6042	10,690	59,860
Bettna	0'6247	—	—	—	—	—	0'1113	0'7360	14,457	80,960
Vrena	0'1255	—	—	—	—	—	0'0426	0'1681	2,904	16,270
Summa	12'2443	—	—	0'0077	—	0'7185	1'3750	14'3455	283,546	1,587,860
Villåttinge h:d o. t.g:										
Helgesta	0'4782	—	—	—	—	—	0'1601	0'6383	11,067	61,980
Hyltinge	0'6941	—	—	—	—	—	0'1065	0'7006	13,749	76,990
Dunker (del) ²⁾	1'0631	—	—	—	—	—	0'1048	1'1679	24,603	137,780
Lilla Malma med Malmköping	0'6667	—	—	—	—	—	0'0396	0'7063	15,430	86,400
Årdala	0'5063	—	—	—	—	—	0'1152	0'6215	11,717	65,620
Forsa	0'3347	—	—	—	—	0'0584	0'3931	7,746	43,380	
Lilla Mellösa	0'9382	—	—	—	—	—	0'0866	1'0248	21,713	121,590
Flen	0'4055	—	—	—	—	—	0'0425	0'4480	9,384	52,550
Gryt (del) ²⁾	0'0769	—	—	—	—	—	0'0299	0'1068	1,780	9,970
Summa	5'0637	—	—	—	—	—	0'7436	5'8073	117,189	656,260
Rönö h:d o. t.g:										
Ripen	0'4774	—	—	—	—	—	0'1209	0'6083	11,049	61,870
Lid	0'3460	—	—	—	—	—	0'0196	0'3656	8,007	44,840
Runtuna	0'5242	—	—	—	—	—	0'0343	0'5585	12,137	67,940
Ludgo	0'5843	—	—	—	—	—	0'1108	0'6951	13,523	75,720
Spelvik	0'0891	—	—	—	—	—	0'0192	0'1083	2,062	11,550
Bälinge	0'6241	0'1763	—	—	—	—	0'0180	0'8184	18,523	103,730
Tystberga	0'7128	0'0444	—	—	—	—	0'0072	0'7644	17,524	98,130
Torsåker	0'2952	—	—	—	—	—	0'0391	0'3343	6,832	38,260
Låstringe	0'3199	—	—	—	—	—	0'0139	0'3338	7,403	41,460
Sätersta	0'2474	—	—	—	—	—	0'0147	0'2621	5,726	32,060
Bogsta	0'2414	—	—	—	—	—	0'0243	0'2657	5,587	31,290
Råby	0'4334	—	—	—	—	—	0'0587	0'1921	10,050	56,170
Svärta	0'8085	0'0128	—	—	—	—	0'0268	0'8481	19,007	106,440
Helgona	0'3436	—	—	—	—	—	0'0061	0'3497	7,952	44,530
Summa	6'0473	0'2335	—	—	—	—	0'5236	6'8043	145,356	815,990
Hölebo h:d o. t.g:										
Hölö	0'7351	0'0100	—	—	—	—	0'0723	0'8174	17,243	96,570
Mörkö	0'0178	0'4712	—	—	—	—	0'0045	0'4935	11,317	63,370
Vesterljung	0'8063	0'0325	—	—	—	—	0'0309	0'8697	19,412	108,710
Trosa landtförs.	0'3365	0'0626	—	—	—	—	0'0032	0'4023	9,236	51,720
Vagnhärad	0'4634	0'0007	—	—	—	—	0'0334	0'4975	10,741	60,150
Summa	2'3591	0'5770	—	—	—	—	0'1443	3'0804	67,949	380,520

Län, härad tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, holmar och skär			Vatten			S u m m a		
		i Öster-sjön.	i Mälaren.	i Hjel-maren.	af Mälaren.	af Hjel-maren.	af öfr. insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
		Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnlät.	Qv.-ref.
Vester Rekarne h:d o. t.g:										
Fors	0'2831	—	—	—	—	—	0'0055	0'2886	6,552	36,690
Torshälla landt-församling	0'3097	—	0'0001	—	0'0548	—	0'0032	0'3678	7,170	40,150
Gillberga	0'4608	—	—	0'0016	—	0'0387	0'0153	0'5164	10,701	59,920
Lista	0'3849	—	—	0'0001	—	0'0533	0'0279	0'4662	8,910	49,900
Tambo	0'4288	—	0'0023	—	0'0827	—	0'0003	0'5141	9,977	55,870
Råby	0'2022	—	—	—	—	—	0'0002	0'2024	4,680	26,210
Oja	0'7583	—	—	0'0023	—	0'1817	0'0010	0'9433	17,602	98,570
Vestermo	0'7526	—	—	0'0028	—	0'6006	0'0050	1'3610	17,482	97,900
Summa	3'5804	—	0'0024	0'0068	0'1375	0'8743	0'0584	4'6598	83,074	465,210
Öster Rekarne h:d o. t.g:										
Jäder	0'4365	—	0'0104	—	0'1354	—	—	0'5823	10,343	57,920
Barfva	0'4284	—	0'0001	—	0'0070	—	0'0102	0'4757	9,917	55,530
Kjula	0'6307	—	—	—	—	—	0'0028	0'6335	14,596	81,740
Sundby	0'1291	—	0'0174	—	0'1058	—	—	0'2523	3,390	18,980
Vallby	0'1816	—	0'0001	—	0'0328	—	—	0'2745	4,205	23,550
Hammarby	0'0875	—	—	—	—	—	—	0'0875	2,025	11,340
Stengvista	0'4706	—	—	—	—	—	0'0028	0'4734	10,891	60,990
Arla	1'1915	—	—	—	—	—	0'0918	1'2233	26,186	146,640
Dunker (del) ²⁾	0'0405	—	—	—	—	—	0'0008	0'0413	938	5,250
Husby-Rekarne	0'8231	—	—	0'0229	—	—	0'0251	0'8711	19,579	109,640
Näsbyta	1'0860	—	—	0'0835	—	—	0'1067	1'2762	27,066	151,570
Kloster	0'4405	—	—	—	—	—	0'0023	0'4428	10,194	57,090
Summa	5'8860	—	0'0280	0'1064	0'3410	—	0'2725	6'6339	139,330	780,240
Daga h:d o. t.g:										
Gälinge	0'8326	—	—	—	—	—	0'1102	0'9428	19,269	107,910
Dillnäs	0'3153	—	—	—	—	—	0'0864	0'4017	7,297	40,860
Frustuna	0'7252	—	—	—	—	—	0'1198	0'8450	16,783	93,990
Kattnäs	0'1680	—	—	—	—	—	0'0560	0'2240	3,888	21,770
Björklunda	0'7906	—	—	—	—	—	0'1690	0'9596	18,297	102,460
Gryt (del) ³⁾	0'8297	—	—	—	—	—	0'1283	0'9580	19,201	107,530
Summa	3'6614	—	—	—	—	—	0'6697	4'3311	84,735	474,520
Åkers h:d⁴⁾:										
Åker och Årja ⁵⁾	1'0443	—	—	—	—	—	0'0724	1'1167	24,168	135,340
Länna	0'8479	—	—	—	—	—	0'0570	0'9049	19,623	109,890
Vansö	0'1848	—	0'0550	—	0'0434	—	0'0005	0'2837	5,550	31,080
Härad	0'5121	—	0'0046	—	0'0819	—	0'0181	0'6167	11,953	66,960
Fogdö (del) ⁴⁾	0'3762	—	0'0711	—	0'2582	—	0'0001	0'7056	10,351	57,970
Helgarö	0'2400	—	0'0015	—	0'1156	—	—	0'3571	5,589	31,300
Strengnäs landt-församling ⁵⁾	0'3466	—	0'1619	—	0'0988	—	0'0014	0'6087	11,768	65,900
Summa	3'5519	—	0'2941	—	0'5979	—	0'1495	4'5934	89,007	498,440

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, holmar och skär			Vatten			S u m m a.		
		i Östersjön.	i Mälaren.	i Hjel-maren.	af Mälaren.	af Hjel-maren.	af öfr. insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
		Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnlöd	Qv.-ref.
Selebo h:d⁵⁾:										
Toresund	0'6314	—	0'0095	—	0'2038	—	0'0150	0'8597	14,832	83,060
Öfver-Selö	—	—	0'4622	—	0'3194	—	—	0'7816	10,696	59,900
Ytter-Selö	—	—	0'4145	—	0'4663	—	—	0'8808	9,593	53,720
Aspö	—	—	0'3030	—	0'1682	—	—	0'4712	7,012	39,270
Kernbo ⁶⁾	0'3698	—	0'0197	—	0'1590	—	0'0098	0'5583	9,014	50,480
Taxinge	0'3686	—	0'0001	—	0'0234	—	0'0183	0'4104	8,534	47,780
Öfver-Enhörna ...	0'2390	—	0'0451	—	0'2534	—	0'0024	0'5399	6,575	36,820
Ytter-Enhörna ...	0'4140	—	0'0116	—	0'1841	—	0'0074	0'6171	9,849	55,160
Summa	2'0228	—	1'2657	—	1'7776	—	0'0529	5'1190	76,105	426,190
Landsbygden	51'8181	0'8362	1'5902	0'1209	2'8540	1'5928	4'7626	63'5748	1,258,171	7,045,760
Städerna:										
Nyköping	0'0792	0'0342	—	—	—	—	0'0010	0'1144	2,624	14,700
Ekilstuna	0'0200	—	—	—	—	—	—	0'0200	463	2,590
Strengnäs	0'1587	—	—	—	0'0070	—	—	0'1657	3,673	20,570
Torshälla	0'0563	—	—	—	0'0003	—	0'0016	0'0582	1,303	7,290
Mariefred	0'1234	—	—	—	0'0049	—	0'0018	0'1301	2,856	15,990
Trosa	0'0298	0'0008	—	—	—	—	—	0'0306	708	3,970
Städerna	0'4674	0'0350	—	—	0'0122	—	0'0044	0'5190	11,627	65,110
Södermanlands län⁶⁾	52'2855	0'8712	1'5902	0'1209	2'8662	1'5928	4'7670	64'0938	1,269,798	7,110,870
Främräknas andelarna i Mälaren och Hjelmarens vattenytor, blir länsarealen	52'2855	0'8712	1'5902	0'1209	—	—	4'7670	59'6348	1,269,798	7,110,870

Anmärkningar till Södermanlands län.

Arealen är uträknad på Generalstabens karta i 30000, upprättad under åren 1849—1854. Hafs-
vikar och sund af Östersjön icke medtagna.

Rättelse för projektionen är iakttagen.

¹⁾—⁴⁾ Följande kyrkosocknar äro fördelade på nedannämnda härad eller län, och utgör hela arealen af:

¹⁾ *Vestra Vingåker*: Öppunda h:d (i Södermanlands län)—Åskers h:d (i Örebro län)

²⁾ *Dunker*: Villåttinge h:d—Ö. Rekarne h:d

³⁾ *Gryt*: Villåttinge h:d—Daga h:d

⁴⁾ *Fogdö*: Åkers h:d (i Södermanlands län)—Ytter-Tjurbo h:d (i Vestmanlands län)

Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
Qv.-mil.	Tunnlöd	Qv.-ref.
3'1411	63,765	357,090
1'2392	25,541	143,030
1'0648	20,981	117,500
0'7140	10,545	59,060

⁵⁾ Åker och Ärja, utgörande en kyrkosocken, tillhöra Åkers härad men är Åker fördeladt mellan Åkers tingslag och Selebo tingslag, under det att Ärja räknas till sistnämnda tingslag. Likaledes är *Strengnäs landsförsamling*, ehuru liggande i Åkers härad, delad på Åkers och Selebo tingslag. I brist af karta öfver tingslagsgränsen kunna dock arealerna efter denna fördelning ej här fullständigt angifvas. Arealen af Ärja är 0'1355 qv.-mil (hvaraf 0'1245 fastland och 0'0110 vatten).

Södermanlands län. (Forts.) — 5) Östergötlands län. 15

Åkers sockens Selebo-del utgör omkr. 0'0410 (0'0407 land + 0'0003 vatten) och allunda dess Åkers tingslags del omkr. 0'9402 (0'8791 land + 0'0611 vatten).

Hedetorpet, $\frac{1}{4}$ mantal, tillhörande Kernbo socken, är här inräknadt i Åkers socken, inom hvars rågång det är beläget.

6) Större öar, (land med vatten) inom länet:	Qv.mil.
Selas (i Mälaren)	0'7979.
Aspö med Tosterö (do)	0'5700.
Mörkö (i Östersjön)	0'4254.
(deraf inom Södermanlands län 0'3936 och inom Stockholms län 0'0318 qv.-mil.)	

Större sjöar (inneslutne öar ej inräknade):

Båfven	0'5718.
Yngaren	0'4346.
Långhalsen	0'3639.
Öljaren	0'1681.

Om Mälarens och Hjelmarens hela yttnehåll se efterföljande läussammandrag (tab. N:o 2.)

5) Östergötlands län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär ^{3a}).	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tonnld.	Qv.-ref.
Kinda härad och tingslag:						
Horn	1'388	—	0'265	1'653	32,122	179,880
Hycklinge	0'988	—	0'098	1'086	22,865	128,050
Tirserum	1'267	—	0'170	1'437	29,785	166,790
Vestra Eneby	1'048	—	0'137	1'185	24,254	135,820
Kisa	1'912	—	0'203	2'115	44,249	247,790
Hägerstad	0'282	—	0'042	0'324	6,526	36,550
Oppeby	0'811	—	0'260	1'071	18,769	105,110
Kettilstad	1'203	—	0'198	1'401	27,841	155,910
Tjärstad	1'068	—	0'186	1'254	24,716	138,410
Dalhem (del) ¹⁾	0'065	—	0'007	0'072	1,504	8,420
Vårdnäs	0'837	—	0'192	1'029	19,371	108,480
Ulrika (del) ²⁾	0'335	—	0'036	0'371	7,753	43,420
Atvid (del) ³⁾	0'090	—	0'010	0'100	2,083	11,660
Summa	11'314	—	1'804	13'118	261,838	1,466,290
Ydre hrd o. t.g:						
Rumskulla (del) ⁴⁾	0'610	—	0'013	0'623	14,117	79,060
Vestra Ryd	0'750	—	0'050	0'800	17,357	97,200
Svinhult	1'250	—	0'038	1'288	28,929	162,000
Askeryd (del) ⁵⁾	0'305	—	0'077	0'382	7,059	39,530
Sund	0'985	—	0'105	1'090	22,795	127,660
Asby	1'010	—	0'176	1'186	23,374	130,890
Torpa	0'972	—	0'239	1'211	22,495	125,970
Norra Vi	0'917	—	0'187	1'104	21,222	118,840
Malgesanda (del) ⁶⁾	0'660	—	0'291	0'951	15,274	85,540
Summa	7'459	—	1'176	8'635	172,622	966,690

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär ³⁹⁾ .	Vatten (in- sjöar).	S u m m a ..		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnlåd.	Qv.-ref.
Gullbergs h:d o. t.g:						
Vreta Kloster	0'397	—	0'074	0'471	9,188	51,450
Stjernorp (del) ⁷⁾	0'612	—	0'199	0'811	14,163	79,320
Ljung (del) ⁸⁾	0'800	—	0'042	0'842	18,514	103,680
Flistad (del) ⁹⁾	0'081	—	0'001	0'082	1,875	10,500
Björkeberg	0'115	—	—	0'115	2,661	14,900
Vesterlösa (del) ¹⁰⁾	0'108	—	—	0'108	2,500	14,000
Brunneby (del) ¹¹⁾	0'019	—	0'004	0'023	440	2,460
Kristberg (del) ¹²⁾	0'122	—	0'004	0'126	2,823	15,810
Summa	2'254	—	0'324	2'578	52,164	292,120
Bobergs h:d o. t.g:						
Klockrike	0'315	—	0'002	0'317	7,290	40,820
Brunneby (del) ¹¹⁾	0'311	—	0'039	0'350	7,198	40,310
Skeppsås	0'128	—	—	0'128	2,962	16,590
Elfvestad	0'181	—	0'001	0'182	4,189	23,460
Vallerstad	0'185	—	—	0'185	4,281	23,980
Fornåsa	0'222	—	—	0'222	5,138	28,770
Lönsås	0'150	—	0'016	0'166	3,472	19,440
Ekebyborna (del) ¹³⁾	0'099	—	0'056	0'155	2,291	12,830
Kristberg (del) ¹²⁾	0'729	—	0'081	0'810	16,871	94,480
Ljung (del) ⁸⁾	0'014	—	0'003	0'017	324	1,810
Flistad (del) ⁹⁾	0'066	—	—	0'066	1,527	8,550
Summa	2'400	—	0'198	2'598	55,543	311,040
Valkebo h:d o. t.g:						
Nykil	1'105	—	0'036	1'141	25,573	143,210
Gammalkil	0'328	—	0'018	0'346	12,219	68,450
Ulrika (del) ²⁾	0'428	—	0'009	0'437	9,905	55,470
Rappestad (del) ¹⁴⁾	0'136	—	—	0'136	3,147	17,630
Sjögestad	0'205	—	—	0'205	4,744	26,570
Vikingstad med Rakered	0'340	—	—	0'340	7,869	44,060
Ledeberg	0'125	—	—	0'125	2,893	16,200
Staka (del) ¹⁵⁾	0'236	—	—	0'236	5,462	30,580
Summa	3'103	—	0'063	3'166	71,812	402,150
Åkerbo h:d o. t.g:						
Östra Skrukeby	0'1699	—	0'0600	0'2299	3,932	22,020
Lillkyrka	0'0589	—	0'0189	0'0778	1,363	7,630
Törnevalla (del) ¹⁶⁾	0'2300	—	0'0002	0'2302	5,323	29,810
Östra Harg	0'2880	—	0'2645	0'5525	6,665	37,330
Rystad med Näsby (del) ¹⁷⁾	0'3254	—	0'1369	0'4623	7,551	42,170
Gistad (del) ¹⁸⁾	0'0052	—	—	0'0052	120	670
S:t Lars (del) ¹⁹⁾	0'1010	—	0'0021	0'1031	2,338	13,090
Värdsberg (del) ²⁰⁾	0'0200	—	0'0001	0'0201	463	2,590
Summa	1'1984	—	0'4827	1'6811	27,735	155,310

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrksocknar och kyrksocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär ²⁸⁾ .	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunn:ld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Bankekinda h:d o. t:g:						
Landeryd (del ²¹⁾)	0'1528	—	0'0065	0'1591	3,532	19,780
Vårdsberg (del ²⁰⁾)	0'2320	—	0'0012	0'2332	5,369	30,060
Askeby	0'1967	—	0'0017	0'1984	4,552	25,490
Svinstad	0'4790	—	0'0350	0'5140	11,086	62,080
Grebo (del ²²⁾)	0'4690	—	0'0513	0'5203	10,854	60,780
Värna	0'3015	—	0'0263	0'3281	6,977	39,070
Örtomta	0'4882	—	0'0361	0'5243	11,298	63,270
Björnsäter (del ²³⁾)	0'7925	—	0'1303	0'9228	18,341	102,710
Atvid (del ³⁾)	1'1552	—	0'1474	1'3026	26,734	149,710
S:t Lars (del ¹⁹⁾)	0'0115	—	0'0003	0'0118	266	1,490
Rystad med Näsby (del ¹⁷⁾)	0'0094	—	0'0001	0'0095	218	1,220
Törnevalla (del ¹⁶⁾)	0'0415	—	0'0001	0'0416	961	5,380
Gistad (del ¹⁸⁾)	0'0188	—	0'0001	0'0189	435	2,440
Yxnerum (del ²⁴⁾)	0'0705	—	0'0251	0'0956	1,632	9,140
Summa	4'4184	—	0'4618	4'8802	102,255	572,620
Hanekinda h:d o. t:g:						
Slaka (del ¹⁸⁾)	0'060	—	—	0'060	1,388	7,780
Skeda	0'629	—	0'002	0'631	14,557	81,520
Kärna	0'222	—	—	0'222	5,138	28,770
Kaga	0'124	—	0'030	0'154	2,870	16,070
S:t Lars (del ¹⁹⁾)	0'345	—	0'040	0'385	7,984	44,710
Vist	0'691	—	0'070	0'761	15,992	89,550
Landeryd (del ²¹⁾)	0'108	—	—	0'108	2,499	14,000
Grebo (del ²²⁾)	0'074	—	0'004	0'078	1,713	9,590
Summa	2'253	—	0'146	2'399	52,141	291,990
Hammarkinds härad:						
<i>Hammarkinds härads tings- lag (del³⁷⁾):</i>						
Vestra Husby (del ²⁵⁾)	0'4697	—	0'0350	0'5047	10,870	60,870
Drothem (del ²⁶⁾)	0'7624	—	0'0239	0'7863	17,644	98,810
Skinberga	0'4761	—	0'0039	0'4800	11,019	61,700
Ringarum	2'5494	—	0'2770	2'8273	59,000	330,400
Mogata	0'6845	0'0090	0'0050	0'6915	15,887	88,970
Börums kapell	0'2955	—	0'0063	0'3018	6,839	38,300
Gryt ³⁷⁾	1'0745	0'4407	0'0489	1'5641	35,066	196,370
Skällvik	0'6403	0'0160	0'0047	0'6610	15,189	85,060
Yxnerum (del ²⁴⁾)	0'0257	—	0'0002	0'0259	595	3,330
<i>Stegaborgs skärgårds tings- lag (del³⁷⁾):</i>						
S:t Anna ³⁷⁾	0'8646	0'3890	0'0118	1'0654	24,383	136,550
Summa	7'6427	0'8477	0'4176	8'9080	196,492	1,100,360
Skärkinda h:d o. t:g:						
Skärkind	0'5397	—	0'0009	0'5606	12,953	72,530
Gistad (del ¹⁸⁾)	0'1827	—	0'0002	0'1829	4,228	23,680

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär ³⁸⁾ .	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnl.d.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Gårdeby	0'2488	—	0'0005	0'2493	5,758	32,250
Östra-Ryd	1'0762	—	0'0294	1'1056	24,907	139,480
Yxnerum (del) ²⁴⁾	0'3339	—	0'0346	0'3685	7,727	43,270
Björnsäter (del) ²⁵⁾	0'1067	—	0'0054	0'1121	2,469	13,830
Summa	2'5080	—	0'0710	2'5790	58,042	325,040
Finspånge läns härad:						
<i>Hällestads och Tjällmo tings- lag (del) ³⁷⁾:</i>						
Godegård	1'8445	—	0'0788	1'9233	42,687	239,050
Tjällmo	1'6593	—	0'1143	1'7736	38,401	215,040
Hällestad	2'6277	—	0'2280	2'8557	60,813	340,550
Kristberg (del) ¹²⁾	0'0978	—	0'0059	0'1037	2,263	12,670
Stjernorp (del) ¹⁾	0'2613	—	0'0111	0'2724	6,047	33,860
<i>Risinge tingslag (del) ³⁷⁾:</i>						
Risinge ³⁷⁾	2'7855	—	0'4826	3'2681	64,464	361,000
Regna (del) ²⁷⁾	1'2023	—	0'1474	1'3497	27,825	155,820
Skedevis	2'2118	—	0'5862	2'7980	51,187	286,650
Vånga	1'2360	—	0'1289	1'3649	28,605	160,190
Summa	13'9262	—	1'7832	15'7094	322,292	1,804,830
Bråbo härad:						
Östra Eneby	0'4885	—	0'2318	0'7203	11,305	63,310
Qvillinge	1'0398	—	0'0786	1'1184	24,064	134,760
Simonstorp	1'2645	—	0'1514	1'4159	29,264	163,880
Summa	2'7928	—	0'4618	3'2546	64,633	361,950
Memmings härad:						
Kimstad ³⁷⁾	0'5439	—	0'0485	0'5924	12,588	70,490
Kullerstad ³⁷⁾	0'2184	—	0'1289	0'3473	5,054	28,310
Borg och Löt	0'5180	—	0'1494	0'6674	11,988	67,130
Summa	1'2803	—	0'3268	1'6071	29,630	165,930
Lösings härad:						
Styrestad	0'1807	—	—	0'1807	4,182	23,420
S:t Johannis (eller Norr- köpings landsförs.)	0'3050	0'0052	0'0201	0'3303	7,179	40,200
Dagsberg	0'2159	0'0160	—	0'2319	5,367	30,050
Krokek	0'6218	—	0'0339	0'6557	14,390	80,590
Tingstad (del) ²⁸⁾	0'1814	—	0'0106	0'1920	4,198	23,510
Furingstad	0'1653	—	—	0'1653	3,826	21,420
Vestra-Husby (del) ²⁹⁾	0'0074	—	—	0'0074	172	960
Summa	1'6775	0'0212	0'0646	1'7633	39,314	220,150

Lösings, Bråbo och Memmings tingslag (del) ³⁷⁾:
jämte Risinge tingslag (del) ³⁷⁾:

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär ²⁸⁾ .	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Björkekinds härad:						
Kuddby	0'4524	—	—	0'4524	10,470	58,630
Östra Ny	0'4135	0'0002	0'0227	0'4364	9,574	53,620
Rönö kapell	0'4411	0'0107	0'0042	0'4560	10,456	58,550
A.	0'2188	0'0002	—	0'2190	5,068	28,380
Täby	0'2598	—	0'0038	0'2636	6,013	33,670
Konungssund ³⁷⁾	0'2189	0'0005	0'0032	0'2226	5,078	28,440
Tingstad (del) ²⁸⁾	0'0105	—	—	0'0105	243	1,360
Drothem (del) ²⁰⁾	0'0250	—	0'0001	0'0251	578	3,240
Summa	2'0400	0'0116	0'0340	2'0856	47,480	265,890
Östkinda härad:						
Häradshammar	0'7835	0'0030	0'0074	0'7939	18,202	101,930
Jonsberg	0'6542	0'1477	0'0026	0'8045	18,509	103,920
Östra Husby	0'6180	0'0006	—	0'6186	14,316	80,170
Qvarsebo	0'6065	0'0016	0'0077	0'6158	14,073	78,810
Östra Stenby	0'4047	0'0013	0'0043	0'4103	9,396	52,620
Summa	3'0669	0'1542	0'0220	3'2431	74,546	417,450
Göstringa h:d o. t:g:						
Ekeby	1'246	—	0'210	1'456	28,836	161,480
Rinna	0'800	—	0'027	0'827	18,514	103,680
Aabo	1'062	—	0'027	1'089	24,578	137,630
Högby	0'230	—	0'001	0'231	5,123	29,810
Vestra Skrukeby	0'120	—	—	0'120	2,777	15,550
Hogstad	0'249	—	—	0'249	5,763	32,270
Jerstad	0'101	—	—	0'101	2,337	13,090
Bjälbo (del) ²⁹⁾	0'127	—	—	0'127	2,939	16,460
Väderstad	0'152	—	0'006	0'158	3,517	19,700
Hof (del) ³⁰⁾	0'115	—	0'043	0'158	2,661	14,900
Appuna	0'104	—	—	0'104	2,407	13,480
Malgesanda (del) ⁶⁾	0'550	—	0'051	0'601	12,729	71,280
Mjölby med Sörby (del) ³¹⁾	0'025	—	—	0'025	579	3,240
Allhelgona (del) ³²⁾	0'125	—	—	0'125	2,893	16,200
Harstad (del) ³³⁾	0'111	—	0'005	0'116	2,569	14,390
Summa	5'117	—	0'370	5'487	118,422	663,160
Vifolka h:d o. t:g:						
Vestra Harg	1'013	—	0'024	1'037	23,444	131,280
Östra Tollstad	0'338	—	0'002	0'340	7,822	43,800
Sya	0'147	—	0'001	0'148	3,402	19,050
Veta	0'198	—	—	0'198	4,582	25,660
Viby	0'210	—	—	0'210	4,860	27,220
Normlösa	0'209	—	—	0'209	4,837	27,090
Härberga	0'107	—	—	0'107	2,476	13,870
Mjölby med Sörby (del) ³¹⁾	0'505	—	0'001	0'506	11,687	65,450
Vesterlösa (del) ¹⁰⁾	0'150	—	—	0'150	3,471	19,440
Rappestad (del) ¹⁴⁾	0'032	—	—	0'032	741	4,150

Björkekinds och Östkinda tingslag ³⁷⁾
jämte Läsings m. m. tingslag (del) ³⁷⁾.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär ³⁴⁾ .	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunl:d.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Ulrika (del) ²⁾	0'261	—	0'009	0'270	6,041	33,830
Malgesanda (del) ⁶⁾	0'141	—	0'006	0'147	3,263	18,270
Summa	3'311	—	0'048	3'354	76,626	429,110
Lysings h:d o. t:g:						
Svanhals	0'231	—	0'099	0'330	5,346	29,940
Kumla	0'052	—	0'048	0'100	1,203	6,740
Harstad (del) ³³⁾	0'127	—	—	0'127	2,939	16,460
Rök	0'424	—	0'004	0'428	9,813	54,950
Heda	0'162	—	—	0'162	3,749	21,000
Stora Åby	1'207	—	0'022	1'229	27,934	156,430
Ödesög	0'898	—	0'008	0'906	20,782	116,380
Trehörna (del) ³⁴⁾	0'239	—	0'012	0'251	5,531	30,970
Vestra Tollstad	0'296	—	0'014	0'310	6,850	38,360
Summa	3'636	—	0'207	3'843	84,147	471,230
Dals h:d o. t:g:						
Rogslösa	0'217	—	0'042	0'259	5,022	28,120
Väversunda	0'160	—	0'042	0'202	3,703	20,730
Herrestad	0'124	—	0'024	0'148	2,869	16,070
Källstad	0'069	—	0'075	0'144	1,596	8,940
Strå (del) ³⁵⁾	0'096	—	—	0'096	2,222	12,440
Örberga	0'159	—	—	0'159	3,680	20,610
Nässja	0'078	—	—	0'078	1,805	10,110
S:t Per (del) ³⁶⁾	0'056	—	—	0'056	1,296	7,260
Hof (del) ³⁷⁾	0'031	—	0'023	0'054	718	4,020
Summa	0'990	—	0'206	1'196	22,911	128,300
Aska h:d o. t:g:						
Vestra Stenby	0'280	—	—	0'280	6,480	36,290
Hagebyhöga	0'172	—	—	0'172	3,981	22,290
Fifvelstad	0'171	—	—	0'171	3,957	22,160
S:t Per (del) ³⁶⁾	0'067	—	—	0'067	1,551	8,680
Orlunda	0'121	—	—	0'121	2,800	15,680
Allhelgona (del) ³²⁾	0'129	—	—	0'129	2,985	16,720
Hvarf och Styra	0'284	—	—	0'284	6,573	36,810
Ask	0'075	—	—	0'075	1,736	9,720
Vinnerstad	0'157	—	0'026	0'183	3,633	20,350
Motala med Motala köping	0'750	³⁴⁾ 0'001	0'043	0'794	17,380	97,330
Vestra Ny	0'805	³⁸⁾ 0'006	—	0'811	18,769	105,100
Strå (del) ³⁵⁾	0'033	—	—	0'033	764	4,280
Bjälbo (del) ²⁹⁾	0'016	—	0'001	0'017	370	2,070
Ekebyborna (del) ¹³⁾	0'127	—	0'047	0'174	2,939	16,460
Kristberg (del) ¹²⁾	0'355	—	0'061	0'416	8,216	46,010
Hof (del) ³⁷⁾	0'046	—	—	0'046	1,065	5,960
Summa	3'588	³⁴⁾ 0'007	0'178	3'773	83,199	465,910
Landsbygden	85'9762	³⁸⁾ 1'0347 0'0070	8'8405	95'8584	2,013,843	11,277,520

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär ⁷⁸⁾ .	Vatten (in- sjöar).	S u m m a		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Städerna:						
Linköping	0'0719	—	—	0'0719	1,664	9,320
Norrköping	0'0689	—	0'0035	0'0724	1,595	8,930
Vadstena	0'0542	—	—	0'0542	1,254	7,020
Söderköping	0'0388	—	—	0'0388	898	5,030
Skevinge	0'0813	—	—	0'0813	1,881	10,540
Städerna	0'3151	—	0'0035	0'3186	7,292	40,840
Östergötlands län ³⁰⁾	86'2913	$\left\{ \begin{array}{l} 1'0347 \\ 34) 0'0070 \end{array} \right\}$	8'8440	96'1770	2,021,135	11,318,360

Anmärkingar till Östergötlands län.

Åkerbo, Bankekinds, Hammarkinds, Skärkinds, Finspångs läns, Bråbo, Memmings, Lösings, Björkekinds och Östkind's härad's arealer äro hemtade från Ekonomiska Karteverkets uppgifter; de öfriga häraden äro arealtränkade på Generalstabens konceptkarta i 1780-t. upprättad år 1832. Ekonomiska kartan i skalan 1:100,000 är upprättad åren 1868—1875.

Rättelse för projektionen är iakttagen. Andelen af Vattern, äfvensom vikar, fjärdar och sund af Östersjön äro ej inräknade uti länets areal.

	Land o. vatten.		Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.	
¹⁾ — ⁶⁾ Följande kyrkosocknar äro fördelade på härad eller län, och utgör hela arealen af:				
¹⁾ Dalhem: Kinda h:d (Östergötlands län)—N. Tjüsts h:d (i Kalmar län)	1'4659	30,361	170,020	
²⁾ Ulrika: Kinda h:d—Valkebo h:d—Vifolka h:d	1'078	23,699	132,720	
³⁾ Åtvid: Kinda h:d—Bankekinds h:d	1'4026	28,817	161,370	
⁴⁾ Törneskulla: Ydre h:d (i Östergötlands län)—Sevede h:d (i Kalmar län)	1'468	33,064	185,160	
⁵⁾ Askeryd: Ydre h:d (i Östergötlands län)—N. Vedbo h:d (i Jönköpings län)	1'593	31,498	176,390	
⁶⁾ Malgesanda: Ydre h:d—Göstrings h:d—Vifolka h:d	1'699	31,266	175,090	
⁷⁾ Stjernorp: Gullbergs h:d—Finspångs läns h:d	1'0834	20,210	113,180	
⁸⁾ Ljung: Gullbergs h:d—Bobergs h:d	0'859	18,838	105,490	
⁹⁾ Flistad: Gullbergs h:d—Bobergs h:d	0'148	3,402	19,050	
¹⁰⁾ Vesterlösa: Gullbergs h:d—Vifolka h:d	0'258	5,971	33,440	
¹¹⁾ Brunneby: Gullbergs h:d—Bobergs h:d	0'373	7,638	42,770	
¹²⁾ Kristberg: Gullbergs h:d—Bobergs h:d—Finspångs läns h:d—Åska h:d	1'4557	30,173	168,970	
¹³⁾ Ekbyborna: Bobergs h:d—Åska h:d	0'329	5,230	29,290	
¹⁴⁾ Rappestad: Valkebo h:d—Vifolka h:d	0'168	3,888	21,780	
¹⁵⁾ Slaka: Valkebo h:d—Hanekinds h:d	0'296	6,850	38,360	
¹⁶⁾ Törneshälla: Åkerbo h:d—Bankekinds h:d	0'2718	6,284	35,190	
¹⁷⁾ Rystad med Näsby: Åkerbo h:d—Bankekinds h:d	0'4718	7,749	43,390	
¹⁸⁾ Gistad: Åkerbo h:d—Bankekinds h:d—Skärkinds h:d	0'2070	4,783	26,790	
¹⁹⁾ St Lars: Åkerbo h:d—Bankekinds h:d—Hanekinds h:d	0'4999	10,588	59,290	
²⁰⁾ Vårdsberg: Åkerbo h:d—Bankekinds h:d	0'2533	5,832	32,650	
²¹⁾ Landeryd: Bankekinds h:d—Hanekinds h:d	0'2671	6,031	33,780	
²²⁾ Grebo: Bankekinds h:d—Hanekinds h:d	0'5983	12,567	70,370	
²³⁾ Björsäter: Bankekinds h:d—Skärkinds h:d	1'0349	20,818	116,540	
²⁴⁾ Yxnerum: Bankekinds h:d—Hammarkinds h:d—Skärkinds h:d (alla i Östergötlands län)—N. Tjüsts h:d (i Kalmar län)	0'8287	15,328	88,630	
²⁵⁾ Venträ Husby: Hammarkinds h:d—Lösings h:d	0'5121	11,041	61,830	

	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
		Qv.-mil.	Tunnld. Qv.-ref.
²⁶⁾ <i>Drothem</i> : Hammarkinds h:d—Björkekind's h:d	0'8114	18,222	102,050
²⁷⁾ <i>Regna</i> : Finspånge läns h:d (i Östergötlands län)—Sköllersta h:d (i Örebro län)	1'7539	36,332	203,460
²⁸⁾ <i>Tingstad</i> : Lösings h:d—Björkekind's h:d	0'2025	4,441	24,870
²⁹⁾ <i>Bjälbo</i> : Göstrings h:d—Aska h:d	0'144	3,309	18,530
³⁰⁾ <i>Hof</i> : Göstrings h:d—Dals h:d—Aska h:d	0'258	4,444	24,880
³¹⁾ <i>Mjölby med Sörby</i> : Göstrings h:d—Vifolka h:d	0'531	12,266	68,690
³²⁾ <i>Alhelgona</i> : Göstrings h:d—Aska h:d	0'254	5,878	32,920
³³⁾ <i>Harstad</i> : Göstrings h:d—Lysings h:d	0'243	5,508	30,850
³⁴⁾ <i>Trehörna</i> : Lysings h:d (i Östergötlands län)—N. Vedbo h:d (i Jönköpings län). Sistnämnde del har ej kunnat fränräknas Säby och Linderås socknars arealer	0'251	5,531	30,970
³⁵⁾ <i>Strå</i> : Dals h:d—Aska h:d	0'129	2,986	16,720
³⁶⁾ <i>S:t Per</i> : Dals h:d—Aska h:d	0'129	2,847	15,940

³⁷⁾ I afseende å tingslagsindelningen anmärkes, att

Hammarkinds härads tingslag omfattar del af *Vestra Husby*, del af *Drothem*, *Skinberga*, *Ringarum*, *Mogata*, *Börums kapell*, del af *Gryt*, *Skällvik*, del af *Yxnerum*, del af *S:t Anna*;

Stegeborgs skärgårds tingslag omfattar del af *S:t Anna*, del af *Gryt*;

Hällestads och Tjällmo tingslag omfattar *Godegård*, *Tjällmo*, *Hällestad*, del af *Regna*, del af *Risinge*, del af *Kristberg*, del af *Stjernorp*;

Risinge tingslag omfattar del af *Risinge*, del af *Regna*, *Skedevi*, *Vånga*, del af *Kullerstad*, del af *Kimstad*;

Lösings, Bråbo och Memmings tingslag omfattar *Bråbo härad*, *Memmings gamla tingslag* (del af *Kimstad*, del af *Kullerstad*, *Borg* och *Löt*), samt *Lösings gamla tingslag* (*Styrestad*, *S:t Johannes*, *Dagsberg*, *Krokek*, del af *Konungsund*, del af *Tingstad*, *Furingstad*, del af *V. Husby*);

Björkekind's och Östkind's tingslag omfattar *Björkekind's gamla tingslag* (*Kuddby*, *Ö. Ny*, *Rönö kapell*, *Å*, *Täby*, del af *Konungsund*, del af *Tingstad*, del af *Drothem*) och *Östkind's härad*.

	Fast- land.	Öar.	Vatten.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Arealerna äro följande:						
<i>Hammarkinds härads tingslag</i>	7'0738	0'0181	0'4144	7'5063	164,127	919,110
deraf: <i>Gryt</i> (del)	0'9984	—	0'0488	1'0472	23,106	129,390
<i>S:t Anna</i> (del)	0'1718	0'0001	0'0087	0'1806	3,978	22,280
<i>Stegeborgs skärgårds tingslag</i>	0'5689	0'8296	0'0032	1'4017	32,365	181,250
deraf: <i>Gryt</i> (del)	0'0761	0'4407	0'0001	0'5169	11,960	66,980
<i>S:t Anna</i> (del) ...	0'4928	0'3889	0'0031	0'8848	20,405	114,270
<i>Hällestads och Tjällmo tingslag</i>	6'6156	—	0'4543	7'0699	153,104	857,370
deraf: <i>Regna</i> (del)	0'0442	—	0'0067	0'0509	1,023	5,730
<i>Risinge</i> (del)	0'0808	—	0'0095	0'0903	1,870	10,470
<i>Risinge tingslag</i>	7'5325	—	1'3437	8'8762	174,324	976,210
deraf: <i>Risinge</i> (del)	2'7047	—	0'4731	3'1778	62,594	350,530
<i>Regna</i> (del)	1'1581	—	0'1407	1'2988	26,802	150,090
<i>Kullerstad</i> (del)	0'0995	—	0'0123	0'1118	2,303	12,890
<i>Kimstad</i> (del)	0'1224	—	0'0025	0'1249	2,833	15,860
<i>Lösings, Bråbo och Memmings tingslag</i>	5'5469	0'0212	0'8384	6'4059	128,848	721,550
deraf: <i>Kimstad</i> (del)	0'4215	—	0'0460	0'4675	9,755	54,630
<i>Kullerstad</i> (del)	0'1189	—	0'1166	0'2355	2,751	15,410
<i>Konungsund</i> (del)	0'0176	—	—	0'0176	407	2,280
<i>Björkekind's och Östkind's tingslag</i>	5'0893	0'1658	0'0560	5'3111	121,618	681,060
deraf: <i>Konungsund</i> (del)	0'2013	0'0005	0'0032	0'2050	4,670	26,160

3^a) Alla *öarna* ligga i Östersjön, utom dem som tillhöra Aska härad, hvilka äro belägna i Vettern och hafva en sammanlagd areal af 0'0070 qv.-mil.

3^b) Större *sjöar* inom länet:

Sommen.....	1'080	qv.-mil (hvaraf 0'109 qv.-mil tillhör Jönköpings län).
Roxen	0'8491	"
Glan	0'6490	"
Åsunden.....	0'404	"
Tåkern	0'369	"
Tismaren	0'3312	" (hvaraf 0'0788 qv.-mil ligger inom Södermanlands län).
Yxningen	0'287	" (hvaraf 0'116 qv.-mil ligger inom Kalmar län).
Boren.....	0'242	"

6) Jönköpings län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Vettern.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Vestra härad och tingslag:						
Sandsjö	1'3532	—	0'1220	1'4752	31,317	175,380
Näfvelsjö (del) ¹⁾	0'1242	—	0'0068	0'1310	2,874	16,100
Vallsjö	0'3585	—	0'0412	0'3997	8,297	46,460
Fröderyd	0'6404	—	0'0378	0'6782	14,821	83,000
Bäckaby.....	0'5153	—	0'0217	0'5370	11,926	66,780
Ramqvilla	0'8563	—	0'1387	0'9950	19,817	110,980
Solberga	0'4376	—	0'0087	0'4463	10,128	56,710
Hultsjö	0'8390	—	0'0947	0'9337	19,417	108,730
Skepperstad	0'4465	—	0'0438	0'4903	10,333	57,870
Hjertlanda	0'2011	—	0'0136	0'2147	4,654	26,060
Hjelmseryd	1'4094	—	0'1549	1'5643	32,617	182,660
Stockaryd	0'4392	—	0'0453	0'4845	10,164	56,920
Vrigstad	1'0204	—	0'0330	1'0534	23,615	132,250
Nydala	1'0015	—	0'2841	1'2856	23,177	129,790
Fryele (del) ²⁾	0'0252	—	0'0007	0'0259	583	3,270
Gällaryd (del) ³⁾	0'2572	—	0'0245	0'2817	5,952	33,330
Svenarum	1'5733	—	0'0610	1'6343	36,411	203,880
Malmbäck (del) ⁴⁾	1'4240	—	0'0175	1'4415	32,956	184,550
Ödestuga (del) ⁵⁾	0'7099	—	0'0202	0'7301	16,429	92,000
Almesåkra (del) ⁶⁾	0'4695	—	0'0513	0'5208	10,866	60,850
Bringetofta	1'0103	—	0'0183	1'0286	23,381	130,940
Ljunga	0'4006	—	0'0057	0'4063	9,271	51,920
Hylletofta	0'5449	—	0'0046	0'5495	12,611	70,620
Summa	16'0575	—	1'2496	17'3071	371,617	2,081,050
Östra h:d o. t:g:						
Hvetlanda	0'9419	—	0'0252	0'9671	21,798	122,070
Björkö (del) ⁷⁾	0'5693	—	0'1185	0'6878	13,175	73,780

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Vettern.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.		Land (utan vatten).
				Qv.-mil.	Tunnld.	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Närfvelsjö (del) ¹⁾	0'4321	—	0'0124	0'4445	10,000	56,000
Karlstorp (del) ⁸⁾	0'4439	—	0'0159	0'4598	10,273	57,530
Kräkshult (del) ⁹⁾	0'2501	—	0'0092	0'2593	5,788	32,410
Alseda	1'1659	—	0'0361	1'2020	26,982	151,100
Skede	0'6525	—	0'0183	0'6708	15,101	84,560
Okna	0'6932	—	0'0148	0'7080	16,043	89,840
Skirö	0'4315	—	0'0794	0'5109	9,986	55,920
Nye	0'4235	—	0'0484	0'4719	9,801	54,890
Näshult	0'6108	—	0'0344	0'6452	14,136	79,160
Stenbergä	0'4116	—	0'0418	0'4534	9,526	53,340
Virserum (del) ¹⁰⁾	0'1696	—	0'0088	0'1784	3,925	21,980
Korsberga	1'0048	—	0'0633	1'0681	23,254	130,220
Lemnhult	0'5980	—	0'0537	0'6517	13,839	77,500
Bäckseda	0'3695	—	0'0223	0'3918	8,551	47,890
Näsby	0'3811	—	0'0512	0'4323	8,820	49,390
Myresjö	0'5468	—	0'0272	0'5740	12,654	70,870
Lannaskede	0'4282	—	0'0123	0'4405	9,910	55,500
Summa	10'5243	—	0'6932	11'2175	243,562	1,363,950
Östbo h:d o. t:g:						
Tofteryd	1'0725	—	0'0275	1'1000	24,821	139,000
Byarum	1'9287	—	0'0868	2'0155	44,636	249,960
Fryele (del) ²⁾	1'0366	—	0'0462	1'0828	23,990	134,340
Ilagshult	0'5890	—	0'0239	0'6129	13,631	76,330
Rydaholm	1'7694	—	0'1278	1'8972	40,949	229,310
Güllaryd (del) ³⁾	0'5732	—	0'0682	0'6414	13,266	74,290
Vernamo	1'6400	—	0'1804	1'8204	37,954	212,550
Våxtorp	0'7747	—	0'2168	0'9915	17,929	100,400
Tännö	0'2433	—	0'1605	0'4038	5,746	32,180
Kärda	0'8671	—	0'0600	0'9271	20,067	112,380
Hånger	0'4364	—	0'0832	0'5196	10,099	56,560
Åker	1'3696	—	0'0171	1'3867	31,696	177,500
Käfsjö	0'9024	—	0'0853	0'9877	20,884	116,950
Summa	13'2079	—	1'1837	14'3916	305,668	1,711,750
Vestbo h:d o. t:g:						
Unnaryd	1'4715	—	0'4110	1'8825	34,054	190,710
Jäluntofta	0'3637	—	0'0800	0'4437	8,417	47,140
Femsjö (del) ¹¹⁾	0'5210	—	0'0953	0'6163	12,057	67,520
Långaryd	2'0257	—	0'0992	2'1249	46,880	262,530
Färgaryd	0'7056	—	0'0476	0'7532	16,330	91,450
Hestra	0'8134	—	0'0363	0'8497	18,824	105,420
Gryteryd	0'3182	—	0'0320	0'3502	7,364	41,240
Burseryd	0'6981	—	0'0733	0'7714	16,156	90,470
Sandvik	0'1927	—	0'0430	0'2417	4,460	24,970
Bosebo	0'2391	—	0'0506	0'2897	5,534	30,990
Villstad	1'4227	—	0'0535	1'4762	32,925	184,380
Bäraröd	0'6532	—	0'0294	0'6826	15,117	84,650
Våthult	0'3708	—	0'0255	0'3963	8,581	43,060
Reftele	1'3171	—	0'0274	1'3445	30,482	170,700
Anderstorp	0'8120	—	0'0202	0'8322	18,792	105,230
Kulltorp	0'7888	—	0'0352	0'8240	18,255	102,230
Gnosjö	0'4943	—	0'0383	0'5326	11,440	64,060

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Vettern.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnl:d.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Forsheda	0'4275	—	0 0198	0'4478	9,894	55,400
Bredaryd	0'6609	—	0'0330	0'6989	15,295	85,650
Torskinge	0'4853	—	0'0617	0'5470	11,231	62,900
As	0'6977	—	0'0829	0'7806	16,147	90,420
Källerstad	0'3030	—	0'0292	0'3322	7,012	39,270
Bolmsö	0'6950	—	0'5805	1'2755	16,084	90,070
Dannäs	0'3234	—	0'0904	0'4138	7,485	41,910
Tannåker	0'2125	—	0'0581	0'2706	4,918	27,540
Summa	17'0132	—	2'1594	19'1726	393,734	2,204,910
Tveta h:d o. t:g:						
Svarttorp	0'4908	—	0'0561	0'5469	11,359	63,610
Lekeryd	0'5924	—	0'0451	0'6375	13,710	76,780
Jernäs	0'7370	—	0'0655	0'8025	17,056	95,510
Forserum	0'5342	—	0'0074	0'5416	12,363	69,230
Malmback (del) ⁴⁾	0'1290	—	0'0066	0'1356	2,985	16,720
Barkeryd	0'8160	—	0'0512	0'8672	18,885	105,750
Nässjö	0'8428	—	0'0704	0'9132	19,505	109,230
Almesåkra (del) ⁶⁾	0'0196	—	0'0034	0'0230	453	2,540
Ljungarum	0'2785	—	0'0059	0'2794	6,330	35,450
Jerstorp	0'3236	—	0'0031	0'3267	7,489	41,940
Bankeryd	0'3221	—	0'0017	0'3238	7,454	41,740
Rogberga	0'6423	—	0'0253	0'6676	14,865	83,240
Öggestorp	0'4163	—	0'0418	0'4576	9,634	53,950
Ödestuga (del) ⁵⁾	0'0918	—	0'0003	0'0921	2,124	11,900
Barnarp	0'6539	—	0'0198	0'6737	15,133	84,750
Månsarp	0'5682	—	0'0105	0'5787	13,150	73,640
Angerdshestra (del) ¹²⁾	0'0417	—	—	0'0417	965	5,400
Sanderyd	0'4555	—	0'0064	0'4619	10,542	59,030
Hakarp	0'3477	—	0'0283	0'3760	8,047	45,060
Summa	8'2984	—	0'4483	8'7467	192,049	1,075,470
Vista h:d o. t:g:						
Visingsö	—	0'2157	—	0'2157	4,992	27,960
Gröna landsförsamling	1'0889	—	0'1893	1'2282	25,200	141,120
Skärstad	0'7929	—	0'0533	0'8462	18,350	102,760
Ölmestad	0'4057	—	0'0034	0'4091	9,389	52,580
Summa	2'2875	0'2157	0'1960	2'6992	57,931	324,420
Mo h:d o. t:g:						
Bottnaryd (del) ¹³⁾	1'0559	—	0'0878	1'1437	24,436	136,840
Habo (del) ¹⁴⁾	0'1882	—	0'0004	0'1886	4,356	24,390
Mulseryd	0'9889	—	0'0194	1'0083	22,886	128,160
Angerdshestra (del) ¹²⁾	0'6939	—	0'0122	0'7061	16,059	89,930
Stengårdshult	0'7729	—	0'0628	0'8357	17,887	100,170
Unnaryd (del) ¹⁵⁾	0'6629	—	0'0085	0'6714	15,341	85,910
Valdshult	0'2796	—	0'0205	0'3001	6,471	36,240
Öreryd	0'5744	—	0'0362	0'6106	13,293	74,440
Hestra (del) ¹⁶⁾	0'3105	—	0'0185	0'3290	7,186	40,240
Bonstorp	0'8185	—	0'0609	0'8794	18,943	106,080

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Vettern.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl:d.	Qv.-ref.
Åsenhögå	1'0591	—	0'0757	1'1348	24,511	137,260
Källeryd	0'5802	—	0'0438	0'6240	13,427	75,190
Summa	7'9850	—	0'4467	8'4817	184,796	1,034,850
Norra Vedbo härad:						
Lommaryd	0'853	—	0'097	0'950	19,741	110,550
Bälaryd	0'440	—	0'067	0'507	10,183	57,020
Frinnaryd	0'329	—	0'019	0'348	7,614	42,640
Adelöf	0'862	—	0'137	0'999	19,949	111,710
Vireda	0'451	—	0'060	0'511	10,437	58,450
Hagrida	0'444	—	0'056	0'500	10,275	57,540
Askeryd (del) ¹⁷⁾	1'056	—	0'155	1'211	24,439	136,860
Bredestad	0'229	—	0'019	0'248	5,300	29,680
Marbäck	0'479	—	0'060	0'539	11,085	62,080
Linderås	0'862	—	0'098	0'960	19,949	111,720
Säby	1'677	—	0'193	1'870	38,811	217,340
Trehörna (del) ¹⁸⁾	—	—	—	—	—	—
Summa	7'682	—	0'961	8'643	177,783	995,590
Södra Vedbo härad:						
Ingatorp	1'001	—	0'036	1'037	23,166	129,730
Bellö	0'234	—	0'026	0'260	5,415	30,330
Hälsby	1'144	—	0'008	1'152	26,476	148,260
Lönnberga (del) ¹⁹⁾	0'0626	—	0'0040	0'0666	1,448	8,110
Kräkshult (del) ⁹⁾	0'3274	—	0'0140	0'3414	7,577	42,430
Björkö (del) ⁷⁾	0'183	—	0'001	0'184	4,235	23,720
Hult	1'199	—	0'056	1'255	27,748	155,390
Edshult	0'366	—	0'197	0'563	8,471	47,430
Höreda	1'158	—	0'099	1'257	26,800	150,080
Mellby	0'285	—	0'060	0'345	6,596	36,940
Eksjö landsförsamling	1'282	—	0'085	1'367	29,669	166,150
Flisby	1'322	—	0'185	1'507	30,595	171,330
Solberga	0'814	—	0'072	0'886	18,838	105,490
Summa	9'3780	—	0'8430	10'2210	217,034	1,215,390
Landsbygden	92'4338	0'2157	8'1809	100'8304	2,144,174	12,007,380
Städerna:						
Jönköping	0'1387	—	0'0087	0'1474	3,210	17,970
Eksjö	0'1543	—	0'0343	0'1886	3,571	20,000
Grenna	0'0354	—	—	0'0354	819	4,590
Städerna	0'3284	—	0'0430	0'3714	7,600	42,560
Jönköpings län ²⁰⁾	92'7622	0'2157	8'2239	101'2018	2,151,774	12,049,940

Anmärkningar till Jönköpings län.

Yttnehållet är uträknadt på Generalstabens konceptkarta i skalan 1:100,000, med undantag af N. och S. Vedbo härad, hvilkas arealuppgifter äro hemtade ur Major A. Hahrs statistiska tabell, dock något rättade för S. Vedbo härad efter de hos Generalstaben befuntna

materialier. Den topografiska kartläggningen är utförd under åren 1865, 1868, 1869, 1870 och 1871. Andelen af Vetterna vattenyta är ej intagen i arealberäkningen.

Rättelse för projektionen är iakttagen.

	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Tunnl.d.	Qv.-ref.
1)–19) Följande kyrkosocknar äro fördelade på nedannämnda härad eller län och utgör hela arealen af:			
1) Näfvelsjö: Vestra h:d—Östra h:d	0'5755	12,874	72,100
2) Fryge: Vestra h:d—Östbo h:d	1'1087	24,573	137,610
3) Gällaryd: Vestra h:d—Östbo h:d	0'9231	19,218	107,620
4) Malmöck: Vestra h:d—Tveta h:d	1'5771	35,941	201,270
5) Ödestuga: Vestra h:d—Tveta h:d	0'8222	18,553	103,900
6) Almesåkra: Vestra h:d—Tveta h:d	0'5438	11,319	63,390
7) Björkö: Östra h:d—S. Vedbo h:d	0'8718	17,410	97,500
8) Karlstorp: Östra h:d (i Jönköpings län)—Aspelands h:d (i Kalmar län)	1'0025	21,666	121,330
9) Kråkshult: Östra h:d—S. Vedbo h:d	0'6007	13,365	74,840
10) Virserum: Östra h:d (i Jönköpings län)—Aspelands h:d (i Kalmar län)	1'4650	31,410	175,890
11) Femsjö: Vestbo h:d (i Jönköpings län)—Sunnerbo h:d (i Kronobergs län)	0'6291	12,302	68,890
12) Angeråshestra: Tveta h:d—Mo h:d	0'7478	17,024	95,330
13) Bottnaryd: Mo h:d (i Jönköpings län)—Redvägs h:d (i Elfsborgs län)—Vartofta h:d (i Skaraborgs län)	1'4875	31,716	177,610
14) Håbo: Mo h:d (i Jönköpings län)—Vartofta h:d (i Skaraborgs län)	1'3486	30,508	170,840
15) Unnaryd: Mo h:d (i Jönköpings län)—Kinds h:d (i Elfsborgs län)	0'7235	16,547	92,660
16) Hestra: Mo h:d (i Jönköpings län)—Kinds h:d (i Elfsborgs län)	0'3338	7,297	40,360
17) Askeryd: N. Vedbo h:d (i Jönköpings län)—Ydre h:d (i Östergötlands län)	1'593	31,498	176,390
18) Trehörna: N. Vedbo h:d (i Jönköpings län)—Lysings h:d (i Östergötlands län). Jönköpings-delen är här inräknad uti Säby och Linderås socknars arealer	0'251	5,531	30,970
19) Lönnberga: S. Vedbo h:d (i Jönköpings län)—Aspelands h:d (i Kalmar län)	0'8054	17,898	100,230
20) Större öar inom länet:			
Visingsö (i Vettern)	0'2157	qv.-mil.	
Bolmsö (i sjön Bolmen) med inberäkning af 0'0066 qv.-mil vatten på ön	0'3621	”	
Större sjöar:			
Bolmen (inom Jönköpings o. Kronobergs län)	1'6060	”	
Rusken	0'2874	”	
Örken (inom Jönköpings o. Kronobergs län)	0'2322	”	
Soljen	0'2038	”	
Möckelflon och Skedesjön	0'1568	”	
Nömmen	0'1296	”	
Ågunnen (inom Jönköpings o. Kronobergs län)	0'1258	”	

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl.d.	Qv.-ref.
Uppvidinge härad och tingslag:						
Åseda	2'2141	—	0'0940	2'3081	51,241	286,950
Elghult	3'8403	—	0'1610	3'5013	77,304	432,900
Helleberga	1'4899	—	0'0267	1'5166	34,481	193,090
Algutsboda	2'8633	—	0'0493	2'9126	66,265	371,080
Lenhofda	2'3324	—	0'1494	2'4818	53,978	302,280
Ekeberga	1'4954	—	0'0492	1'5446	34,608	193,800
Dädesjö med Eke	1'4250	—	0'0844	1'5074	32,932	184,420
Gärdsby (del) ¹⁾	0'0478	—	0'0182	0'0660	1,106	6,200
Herråkra	0'6321	—	0'0208	0'6529	14,629	81,920
Sjösås	0'5874	—	0'1681	0'7555	13,594	76,130
Dref	0'2585	—	0'0361	0'2946	5,982	33,500
Hornaryd	0'1882	—	0'0517	0'2399	4,356	24,390
Nottebäck med Granhult	1'7275	—	0'1214	1'8489	39,979	223,890
Summa	18'5999	—	1'0303	19'6302	430,455	2,410,550
Konga h:d o. t:g:						
Hofmantorp	1'1797	—	0'2732	1'4529	27,302	152,890
Furuby	1'2332	—	0'0421	1'2753	28,540	159,820
Hemmesjö	0'4779	—	0'0880	0'5159	11,060	61,940
Tegnaby	0'3305	—	0'0432	0'3737	7,649	42,830
Vexjö landsförsamling (del) ²⁾ ..	0'2328	—	0'0125	0'2453	5,338	30,170
Nöbböle	0'8226	—	0'0890	0'9116	19,037	106,610
Ö. Torsås	0'6620	—	0'0306	0'6926	15,321	85,800
Långasjö	1'1375	—	0'1181	1'2556	26,325	147,420
Ljuder	0'8458	—	0'0758	0'9216	19,574	109,620
Vissefjerda (del) ³⁾	0'2770	—	0'0505	0'3275	6,411	35,900
Elmeboda	1'3345	—	0'1156	1'4501	30,884	172,950
Linneryd	1'5426	—	0'1011	1'6437	35,700	199,920
Sandsjö	0'3655	—	0'1046	1'0701	22,344	125,130
Väckelsång	0'3303	—	0'1643	1'0952	21,544	120,640
Tingsås	1'2282	—	0'1480	1'3762	28,424	159,170
Uråsa	0'2242	—	0'0047	0'2289	5,188	29,060
Summa	13'4249	—	1'4113	14'8362	310,691	1,739,870
Norrvidinge h:d o. t:g:						
Berg	0'6434	—	0'0599	0'7033	14,890	83,390
Ormesberga	0'1650	—	0'0316	0'1966	3,819	21,380
Aneboda (del) ⁴⁾	0'2688	—	0'0363	0'3051	6,221	34,840
Tolg	0'6429	—	0'0626	0'7049	14,878	83,320
Tjureda	0'3833	—	0'1324	0'5157	8,871	49,680
Åsa	1'0674	—	0'1231	1'1905	24,703	138,330
Gärdsby (del) ¹⁾	0'7430	—	0'1817	0'9247	17,195	96,290
Söraby (Rottne)	0'4453	—	0'1288	0'5741	10,305	57,710
Summa	4'3591	—	0'7558	5'1149	100,882	564,940
Kinnevalds h:d o. t:g:						
Vexjö landsförsamling (del) ²⁾ ..	0'2932	—	0'1150	0'4082	6,786	38,000
Öjaby	0'2125	—	0'1165	0'3590	5,612	31,430
Bergunda	0'5216	—	0'0432	0'5648	12,071	67,600
Öja	0'3626	—	0'0562	0'41	8,392	46,990

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
Vederslöv	0'4302	—	0'0454	0'4756	9,956	55,760
Dänningelanda	0'1562	—	0'0074	0'1636	3,615	20,240
Skatelöf (del) ^{a)}	0'4836	—	0'1787	0'6623	11,192	62,680
Täfvellsås med Tofta	0'4683	—	0'0480	0'5163	10,838	60,690
Kalfsvik	0'4043	—	0'1589	0'5632	9,357	52,400
Jät	0'3521	—	0'1600	0'5121	8,148	45,630
Urshult	1'4981	—	0'7088	2'2069	34,670	194,160
Almundsryd	1'5045	—	0'2275	1'7320	34,818	194,970
Summa	6'7172	—	1'8656	8'5828	155,455	870,550
Allbo h:d o. t:g:						
Virestad	2'4120	—	0'2598	2'6724	55,835	312,670
Stenbrohult	0'8407	—	0'2203	1'0610	19,456	108,960
Vislanda	1'0431	—	0'0301	1'0732	24,140	135,190
Blädinge	0'6136	—	0'0923	0'7059	14,200	79,520
Skatelöf (del) ^{a)}	0'5900	—	0'0590	0'6580	13,863	77,630
V. Torsås	1'5967	—	0'2268	1'8235	36,952	206,930
Härlunda	0'9606	—	0'1308	1'0914	22,231	124,490
Lekaryd	0'2876	—	0'0316	0'3192	6,656	37,270
Aringsås	0'3691	—	0'0595	0'4286	8,542	47,840
Hjortsberga	0'8778	—	0'0268	0'9046	20,315	113,760
Qvenneberga	0'3108	—	0'0013	0'3121	7,193	40,280
Slätthög	1'1423	—	0'0685	1'2108	26,436	148,040
Mistelås	0'4010	—	0'0560	0'4570	9,280	51,970
Moeda	0'7102	—	0'0782	0'7884	16,436	92,040
Ör	0'2505	—	0'0295	0'2800	5,797	32,470
Aneboda (del) ^{a)}	0'1845	—	0'0249	0'2094	4,270	23,910
Härlöf	0'1075	—	0'0198	0'1273	2,488	13,930
Summa	12'7076	—	1'4082	14'1158	294,090	1,646,900
Sunnerbo h:d o. t:g:						
Hvittaryd	0'4053	—	0'0325	0'4378	11,463	64,190
Berga	1'4316	—	0'1318	1'5634	33,131	185,540
Dörarp med Hallsjö	0'4194	—	0'1735	0'5929	9,706	54,350
Ryssby	1'3991	—	0'1447	1'5438	32,379	181,320
Tutaryd	0'3393	—	0'0129	0'3522	7,852	43,970
Agunnaryd	1'0726	—	0'2398	1'3124	24,823	139,010
Pjetteryd	1'1427	—	0'1564	1'2991	26,445	148,090
Göteryd	1'3308	—	0'0768	1'4076	30,799	172,470
Traheryd	0'9834	—	0'0094	0'9928	22,759	127,450
Hallaryd	0'9181	—	0'0493	0'9674	21,248	118,990
Markaryd	1'5471	—	0'0826	1'6297	35,804	200,500
Hinneryd	1'9839	—	0'0419	2'0258	45,913	257,110
Odensjö	0'6753	—	0'3360	1'0113	15,628	87,520
Lidhult	0'9434	—	0'0753	1'0187	21,833	122,270
Femsjö (del) ^{a)}	0'0106	—	0'0022	0'0128	245	1,370
Vrå	1'2320	—	0'0468	1'2788	28,512	159,670
Annerstad	1'0549	—	0'1531	1'2080	24,414	136,720
Torpa	0'9880	—	0'0555	1'0435	22,865	128,050
Nöttja	0'5784	—	0'0262	0'6046	13,386	74,960
Angelstad	0'7874	—	0'3034	1'0908	18,223	102,050
Ljungby	0'4662	—	0'0263	0'4925	10,789	60,420

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunn:ld.	Qv.-ref.
Kånna	0'4994	—	0'0039	0'5033	11,558	64,720
Ljunga	0'9827	—	0'1039	1'0866	22,742	127,360
Hamneda	1'0863	—	0'0595	1'1458	25,140	140,780
Summa	22'3679	—	2'3437	24'7116	517,657	2,898,880
Landsbygden	78'1766	—	8'8149	86'9915	1,809,230	10,131,690
Vexjö stad	0'0740	—	0'0192	0'0932	1,713	9,590
Kronobergs län ¹⁾	78'2506	—	8'8341	87'0847	1,810,943	10,141,280

Anmärkningar till Kronobergs län.

Arealen är uträknad på Generalstabens konceptkarta i 50000, upprättad åren 1863—1867. Rättelse för projektionen är iakttagen.

	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Tunn:ld.	Qv.-ref.
¹⁾ — ⁶⁾ Följande kyrkosocknar äro fördelade på nedannämnda härad eller län och utgör hela arealen af:			
¹⁾ Gårdsby: Uppvidinge h:d—Norrvidinge härad	0'9907	13,301	102,490
²⁾ Vexjö landsförsamling: Konga h:d—Kinnevalds h:d	0'6535	12,174	68,170
³⁾ Vissefjerda: Konga h:d (i Kronobergs län)—S. Möre h:d (i Kalmar län)	2'2990	49,741	278,550
⁴⁾ Aneboda: Norrvidinge h:d—Allbo h:d	0'5145	10,491	58,750
⁵⁾ Skatelöf: Kinnevalds h:d—Allbo h:d	1'3203	25,055	140,310
⁶⁾ Femsjö: Sunnerbo h:d (i Kronobergs län)—Vestbo h:d (i Jönköpings län)	0'6291	12,302	68,890
⁷⁾ Större ö inom länet: Sirkö (i sjön Åsnen)	0'0673	qv.-mil.	
Större sjöar:			
Bolmen	1'6060	»	
Helgasjön	0'4383	»	
Möckeln	0'4108	»	
Vidöstern	0'8695	»	
Innaren	0'2369	»	
Rottnen	0'3018	»	
Åsnen	1'2694	»	

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Öster- sjön.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Norra Tjusts härad:						
Dalhem (del) ¹⁾	1'2469	—	0'1469	1'3938	28,857	161,600
Gårdserum.....	1'2238	—	0'1225	1'3458	28,311	158,540
Ukna.....	1'3391	—	0'1790	1'5181	30,990	173,550
Ed.....	1'4251	0'0030	0'1492	1'5773	33,050	185,080
Eds kapell.....	0'7496	0'2078	0'0127	0'9701	22,157	124,080
Tryserum.....	1'4292	0'0614	0'1241	1'6147	34,497	193,180
Hannäs.....	0'9685	—	0'1853	1'1538	22,414	125,520
Yxnerum (del) ²⁾	0'2538	—	0'0849	0'3387	5,874	32,890
Lofta.....	1'0574	0'0474	0'1571	1'2619	25,568	143,180
Loftahammar.....	0'6617	0'3341	0'0179	1'0137	23,046	129,060
Summa	10'3546	0'6537	1'1796	12'1879	254,764	1,426,680
Södra Tjusts härad:						
Hjorted.....	2'0953	0'0100	0'2535	2'3588	48,722	272,850
Hallingeberg.....	1'2079	—	0'1240	1'3319	27,934	156,550
Locknevi.....	1'2920	—	0'1883	1'4803	29,901	167,440
Blackstad.....	0'7286	—	0'0475	0'7761	16,862	94,430
Odensvi.....	1'1375	—	0'1270	1'2645	26,325	147,420
Gladhammar.....	1'0531	0'0024	0'1303	1'1858	24,428	136,790
Vestrums kapell.....	1'0866	0'1784	0'0409	1'3059	29,276	163,950
Törnsfall.....	0'7637	—	0'1214	0'8851	17,674	98,960
Gamleby.....	0'9910	0'0004	0'0835	1'0749	22,944	128,490
Summa	10'3557	0'1912	1'1164	11'6633	244,086	1,366,880
Aspelands h:d o. t:g:						
Mörlunda.....	2'4702	—	0'1761	2'6463	57,167	320,140
Tveta.....	0'6315	—	0'0403	0'6718	14,615	81,840
Mälilla.....	1'8119	—	0'1311	1'9430	41,933	234,820
Gårdveda.....	0'5479	—	0'0442	0'5921	12,680	71,010
Lönnerga (del) ³⁾	0'7108	—	0'0280	0'7388	16,450	92,120
Ilvena (del) ⁴⁾	0'2919	—	0'0597	0'3516	6,755	37,830
Virserum (del) ⁵⁾	1'1876	—	0'0990	1'2866	27,485	153,910
Järeda.....	0'6820	—	0'0298	0'7118	15,783	88,390
Karlstorp (del) ⁶⁾	0'4923	—	0'0504	0'5427	11,393	63,800
Summa	8'8261	—	0'6586	9'4847	204,261	1,143,860
Handbörds h:d o. t:g:						
Högsby.....	3'5201	—	0'2531	3'7732	81,465	456,210
Långemåla.....	1'2337	—	0'1007	1'3344	28,551	159,890
Fliserud.....	2'2373	—	0'1005	2'3378	51,777	289,950
Fagerhult.....	1'6219	—	0'1394	1'7613	37,536	210,200
Kräksmåla.....	1'6004	—	0'1537	1'7541	37,038	207,410
Summa	10'2134	—	0'7474	10'9608	236,367	1,323,660
Sevede h:d o. t:g:						
Rumskulla (del) ⁷⁾	0'8187	—	0'0205	0'8392	18,947	106,100
Vimmerby landsförsamling.....	1'3225	—	0'0777	1'4002	30,607	171,400
Pelarne.....	0'4559	—	0'0247	0'4806	10,551	59,090
Södra Vi.....	2'0163	—	0'1554	2'1717	46,663	261,310

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Öster- sjön.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl.d.	Qv.-ref.
Djursdala	0'6022	—	0'0739	0'6761	13,937	78,050
Frödinge	1'2943	—	0'1380	1'4323	29,953	167,740
Tuna (del) ⁸⁾	0'3635	—	0'0231	0'3866	8,412	47,110
Hvena (del) ⁴⁾	1'8346	—	0'1264	1'9610	42,458	237,760
Summa	8'7080	—	0'6397	9'3477	201,528	1,128,560
Tunaläns h:d o. t:g:						
Misterhult	3'1939	0'2270	0'1197	3'5406	79,169	443,350
Tuna (del) ⁸⁾	1'6303	—	0'1461	1'7764	37,730	211,290
Kristdala	1'7723	—	0'1673	1'9396	41,016	229,690
Summa	6'5965	0'2270	0'4331	7'2566	157,915	884,330
Norra Möre h:d o. t:g:						
Dörby	0'2755	0'0036	—	0'2791	6,459	36,170
Kläckeberga	0'3175	0'0108	—	0'3283	7,598	42,550
Kalmar landesförsamling	0'1389	0'0012	—	0'1401	3,242	18,160
Förlösa	0'4935	0'0001	0'0001	0'4937	11,424	63,970
Kristvalla (del) ⁹⁾	0'9663	—	0'0029	0'9692	22,363	125,230
Åby	1'0786	0'0092	—	1'0878	25,175	140,980
Bäckebo	1'3730	—	0'0429	1'4159	31,775	177,940
Ryssby	1'9268	0'0229	0'0147	1'9644	45,122	252,680
Summa	6'5701	0'0478	0'0606	6'6785	153,158	857,680
Stranda h:d o. t:g:						
Ålem	1'4953	0'0401	0'0141	1'5495	35,534	198,990
Mönsterås	1'3359	0'1312	0'0019	1'4690	33,953	190,130
Döderhult	2'4362	0'1226	0'0107	2'5695	59,217	331,620
Summa	5'2674	0'2939	0'0267	5'5880	128,704	720,740
Södra Möre h:d o. t:g:						
Torsås	1'9934	—	0'0071	2'0005	46,133	258,340
Gullabo	1'2158	—	0'0156	1'2314	28,137	157,570
Vissefjärda (del) ¹⁰⁾	1'8728	—	0'0993	1'9716	43,330	242,650
Söderåkra	0'9086	0'0068	—	0'9154	21,185	118,630
Halltorp	0'4611	0'0024	—	0'4635	10,727	60,070
Vårtorp	0'1199	0'0002	—	0'1201	2,780	15,560
Arby och Karlsunda	1'5652	—	0'0152	1'5804	36,223	202,850
Hagby	0'2100	0'0004	—	0'2104	4,869	27,280
Mortorp	0'8872	—	0'0019	0'8891	20,532	114,980
Oskar	0'6195	—	0'0364	0'6559	14,337	80,290
Madesjö	3'3009	—	0'0993	3'4002	76,393	427,800
Kristvalla (del) ⁹⁾	0'0784	—	—	0'0784	1,814	10,160
Ijungby	1'1016	0'0028	—	1'1044	25,559	143,130
S:t Sigfrid	0'3879	—	—	0'3879	8,977	50,270
Hossmo	0'1801	0'0068	—	0'1869	3,168	17,740
Summa	14'8519	0'0194	0'2748	15'1461	344,164	1,927,320

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Öster- sjön.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Åkerbo härad:						
Böda	1'0872	0'0008	0'0009	1'0889	25,179	141,000
Högby	0'5488	0'0002	0'0322	0'5812	12,706	71,150
Källa	0'2300	—	—	0'2300	5,323	29,810
Persnäs	0'4860	—	—	0'4860	11,247	62,990
Föra	0'3154	0'0002	0'0016	0'3152	7,258	40,640
Summa	2'6654	0'0012	0'0347	2'7013	61,713	345,590
Slättbo härad (del): ¹²⁾						
Alböke	0'3628	—	0'0029	0'3657	8,396	47,020
Köping	0'4212	—	—	0'4212	9,748	54,590
Repplinge	0'3776	—	0'0003	0'3779	8,739	48,930
Högsrum	0'3615	—	—	0'3615	8,366	46,850
Summa	1'5231	—	0'0032	1'5263	35,249	197,390
Bunstens härad:						
Löt	0'2820	0'0012	0'0013	0'2845	6,554	36,700
Ekby	0'1024	—	—	0'1024	2,370	13,270
Gärdslösa	0'4509	0'0004	—	0'4513	10,444	58,480
Bredsätra	0'2412	—	—	0'2442	5,652	31,650
Långlöt	0'2766	0'0003	—	0'2769	6,408	35,890
Runsten (del) ¹¹⁾	0'2887	0'0001	—	0'2888	5,527	30,950
Summa	1'5948	0'0020	0'0013	1'5981	36,955	206,940
Algutsrums härad:						
Resmo	0'3110	—	0'0024	0'3134	7,197	40,310
Mörbylånga	0'2532	0'0006	—	0'2538	5,874	32,890
Vickleby	0'3274	0'0005	—	0'3279	7,589	42,500
Torslunda	0'4899	0'0001	—	0'4900	11,340	63,500
Glömminge	0'3066	—	—	0'3066	7,095	39,740
Algutsrum	0'3566	0'0013	—	0'3579	8,283	46,380
Summa	2'0447	0'0025	0'0024	2'0496	47,378	265,320
Möckleby härad:						
Runsten (del) ¹¹⁾	0'1605	—	—	0'1605	3,714	20,800
Norra Möckleby	0'3133	—	—	0'3133	7,251	40,610
Sandby	0'3821	—	—	0'3821	8,843	49,520
Gårdby	0'1740	0'0001	—	0'1741	4,029	22,550
Hulterstad	0'4553	—	—	0'4553	10,537	59,010
Stenåsa	0'3742	—	0'0088	0'3830	8,660	48,500
Summa	1'8594	0'0001	0'0088	1'8683	43,034	240,990
Gräsgårds härad:						
Segerstad	0'2969	0'0018	—	0'2987	6,913	38,710
Gräsgård	0'2979	0'0003	0'0005	0'2987	6,901	38,650
Ås	0'2087	0'0006	0'0022	0'2115	4,844	27,120
Ventlinge	0'1836	—	0'0010	0'1846	4,249	23,800

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Öster- sjön.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Smedby	0'2426	0'0002	—	0'2428	5,619	31,470
Södra Möckleby	0'3129	—	—	0'3129	7,241	40,550
Kastlösa	0'4804	—	—	0'4804	11,118	62,260
Summa	2'0230	0'0029	0'0037	2'0296	46,885	262,560
Landsbygden	93'4541	1'4417	5'1910	100'0868	2,196,161	12,298,500
Städerna:						
Kalmar	0'0591	0'0084	—	0'0675	1,562	8,750
Vestervik ¹³⁾	0'1955	0'0136	0'0162	0'2253	4,839	27,100
Oskarshamn	0'0045	—	—	0'0045	104	580
Vimmerby	0'2017	—	0'0079	0'2096	4,668	26,140
Borgholm ¹²⁾	0'0052	—	—	0'0052	120	670
Städerna	0'4660	0'0220	0'0241	0'5121	11,293	63,240
Kalmar län ¹⁴⁾	93'9201	1'4637	5'2151	100'5989	2,207,454	12,361,740
Räknas Öland (jemte Borgholm) bland öarna, blir länsarealen ¹⁴⁾	82'2045	13'1793	5'2151	100'5989	2,207,454	12,361,740

Anmärkningar till Kalmar län.

Arealuträkningen är verkställd på Generalstabens konceptblad i 700000, med undantag för N. och S. Tjüsts, Sevede och S. Möre härad, som äro uträknade på konceptkartor i 700000. Vid denna beräkning af länets areal ingå ej hafsvikar och sund. Rättelse för projektionen är iakttagen. S. Möre och Sevede härad kartlades topografiskt åren 1841, 1842 och 1844, den öfriga delen af länet under åren 1847, 1849, 1850, 1854, 1870, 1871 och 1872.

	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
¹⁾ — ¹¹⁾ Följande kyrkosocknar äro fördelade på nedannämnda härad eller län, och utgör hela arealen af:			
¹⁾ Dalhem: N. Tjüsts h:d (i Kalmar län)—Kinda h:d (i Östergötlands län)	1'4658	30,361	170,020
²⁾ Yxnerum: N. Tjüsts h:d (i Kalmar län)—Skärkinds h:d—Hammarkinds h:d—Bankekindes h:d (alla tre i Östergötlands län)	0'8287	15,828	88,630
³⁾ Lönneberga: Aspelands h:d (i Kalmar län)—S. Vedbo h:d (i Jönköpings län)	0'8054	17,898	100,230
⁴⁾ Hoena: Aspelands h:d—Sevede h:d	2'3126	49,213	275,590
⁵⁾ Virserum: Aspelands h:d (i Kalmar län)—Östra h:d (i Jönköpings län)	1'4650	31,410	175,890
⁶⁾ Karlstorp: Aspelands h:d (i Kalmar län)—Östra h:d (i Jönköpings län)	1'0025	21,666	121,330
⁷⁾ Rumsåskulla: Sevede h:d (i Kalmar län)—Ydre h:d (i Östergötlands län)	1'4622	33,064	185,160
⁸⁾ Tuna: Sevede h:d—Tunaläns h:d	2'1630	46,142	258,400
⁹⁾ Kristvalla: N. Möre h:d—S. Möre h:d	1'0476	24,177	135,390
¹⁰⁾ Vissefjerda: S. Möre h:d (i Kalmar län)—Konga h:d (i Kronobergs län)	2'2990	49,741	278,550
¹¹⁾ Runsten: Runstens h:d—Möckleby h:d	0'3993	9,241	51,750

- 12) Erredan staden *Borgholm* i judicielt och administrativt hänseende tillhör Slättbo härad och Ölands N. Mots tingslag, måste för erhållande af dessa sistnämndas hela areal, 0'0052 qv.-mil fastland till ofvanstående summor här tilläggas.
- 13) Hemmanet *Bjurvik* i Hjorteds socken, tillhörande staden *Vestervik*, är ej här inräknadt i stadens areal.

14) Större öar:

<i>Öland</i> (jemte staden <i>Borgholm</i> och 0'0541 qv.-mil insjöar).....	11'7697 qv.-mil
<i>Stora Askö</i>	0'0955 "
<i>Eknö</i>	0'0906 "
<i>Södra Malmö</i>	0'0716 "
<i>Hasselö</i>	0'0620 "
<i>Runnö</i>	0'0499 "

Större sjöar:

<i>Yarningen</i> (i Kalmar och Östergötlands län).....	0'2877 "
<i>Yarnern</i>	0'1512 "
<i>Vindomen</i>	0'1327 "
<i>Krön</i>	0'1241 "

9) Gotlands län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknor och kyrkosocknedelar.	Fastland (= ön Gotland).	Öar, hol- mar och skär i Öster- sjön.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
(Endre ting:						
Visby landsförs. (del) ¹⁾ ...	0'0950	—	—	0'0950	2,199	12,310
Endre.....	0'2103	—	—	0'2103	4,867	27,250
Hejdeby.....	0'1850	—	—	0'1850	4,281	23,980
Barlingbo.....	0'1396	—	0'0034	0'1430	3,231	18,090
Ekeby.....	0'1388	—	—	0'1388	3,212	17,990
Summa	0'7687	—	0'0034	0'7721	17,790	99,620
Dede ting:						
Roma.....	0'2035	—	—	0'2035	4,710	26,370
Björke.....	0'1114	—	0'0021	0'1135	2,578	14,440
Follingbo.....	0'3145	—	—	0'3145	7,278	40,760
Akebäck.....	0'0992	—	—	0'0992	2,296	12,860
Summa	0'7286	—	0'0021	0'7307	16,862	94,430
Bro ting:						
Fole.....	0'2254	—	—	0'2254	5,216	29,210
Lokrume.....	0'2565	—	0'0025	0'2590	5,936	33,240
Vestkinde.....	0'2885	—	0'0143	0'3028	6,677	37,390
Bro.....	0'2060	—	0'0017	0'2077	4,768	26,700
Summa	0'9764	—	0'0185	0'9949	22,597	126,540

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland (= ön Gotland).	Öar, hol- mar och skär i Öster- sjön.	Vatten. (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Lummelunda ting:						
Martebo	0'1925	—	0'0278	0'2203	4,455	24,950
Lummelunda	0'2094	—	0'0303	0'2397	4,846	27,140
Stenkyrka	0'4685	—	0'0025	0'4710	10,843	60,710
Tingstade	0'2027	—	—	0'2027	4,691	26,270
Summa	1'0731	—	0'0606	1'1337	24,835	139,070
Forsa ting:						
Othem	0'4096	0'0034	0'0109	0'4239	9,558	53,520
Boge	0'3036	—	0'0143	0'3179	7,026	39,350
Hangvar med Elinghem	0'7493	—	0'0059	0'7552	17,341	97,110
Hall	0'2775	—	—	0'2775	6,422	35,960
Lärbro	0'9394	0'0126	0'0008	0'9528	22,032	123,380
Hellvi	0'2835	0'0025	0'0235	0'3095	6,619	37,070
Summa	2'9629	0'0185	0'0554	3'0368	68,998	386,390
Rute ting:						
Rute	0'4710	0'0563	0'0084	0'5357	12,203	68,340
Fleringe	0'5853	0'0025	0'0900	0'6778	13,603	76,180
Bunge	0'2834	—	0'0025	0'2859	6,559	36,730
Fårö (med Gotska Sandön)	—	1'1109	0'0589	1'1698	25,710	143,970
Summa	1'3397	1'1697	0'1598	2'6692	58,075	325,220
Bäls ting:						
Hejnum	0'3791	—	0'0084	0'3875	8,773	49,130
Bäl	0'2338	—	—	0'2338	5,411	30,300
Källunge	0'1522	—	—	0'1522	3,522	19,720
Vallstena	0'2313	—	—	0'2313	5,353	29,980
Summa	0'9964	—	0'0084	1'0048	23,059	129,130
Lina ting:						
Gothem	0'6081	0'0025	0'0067	0'6173	14,131	79,140
Norrlanda	0'3372	—	—	0'3372	7,804	43,700
Hörsne med Bara	0'3183	—	0'0013	0'3196	7,366	41,250
Summa	1'2636	0'0025	0'0080	1'2741	29,301	164,090
Halla ting:						
Dalhem	0'2271	—	—	0'2271	5,256	29,430
Ganthem	0'2503	—	—	0'2503	5,793	32,440
Halla	0'1252	—	—	0'1252	2,897	16,230
Sjounhem	0'1621	—	—	0'1621	3,752	21,010
Viklau	0'1716	—	0'0008	0'1724	3,971	22,240
Vänge	0'3364	—	—	0'3364	7,785	43,590
Buttle	0'1808	—	—	0'1808	4,184	23,430
Guldrupe	0'1455	—	—	0'1455	3,367	18,860
Summa	1'5990	—	0'0008	1'5998	37,005	207,230

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland (= ön Gotland). Qv.-mil.	Öar, hol- mar och skär i Öster- sjön. Qv.-mil.	Vatten. (in- sjöar). Qv.-mil.	S u m m a ..		
				Land o. vatten. Qv.-mil.	Land (utan vatten). Tunn:ld.	Qv.-ref.
Kräcklinge ting:						
Östergarn	0'1850	0'0345	—	0'2195	5,080	28,450
Gammalgarn	0'3398	—	—	0'3398	7,864	44,040
Ardre	0'4037	—	—	0'4037	9,343	52,320
Kräklingbo	0'4012	—	—	0'4012	9,285	51,990
Ala	0'2716	—	—	0'2716	6,285	35,200
Anga	0'2876	—	—	0'2876	6,656	37,270
Summa	1'8889	0'0345	—	1'9234	44,513	249,270
Gotlands Norra h:d o. t:g	13'5973	1'2252	0'3170	15'1395	343,035	1,920,990
Stenkumla ting:						
Stenkumla	0'2632	—	—	0'2632	6,091	34,110
Vesterhejde	0'2372	—	—	0'2372	5,490	30,740
Träkumla	0'1211	—	—	0'1211	2,803	15,700
Vall	0'1699	—	—	0'1699	3,932	22,020
Hogrän	0'2044	—	—	0'2044	4,730	26,490
Atlingbo	0'1270	—	—	0'1270	2,939	16,460
Visby landsförs. (del) 1/2	0'0370	—	—	0'0370	856	4,790
Summa	1'1598	—	—	1'1598	26,841	150,310
Banda ting:						
Eskehem	0'3574	—	—	0'3574	8,271	46,320
Tofta	0'2944	—	0'0008	0'2952	6,813	38,150
Sanda	0'3616	0'0034	—	0'3650	8,447	47,310
Mästerby	0'2229	—	—	0'2229	5,159	28,880
Vestergarn	0'0916	0'0025	0'0034	0'0975	2,178	12,200
Summa	1'3279	0'0059	0'0042	1'3380	30,868	172,860
Hejde ting:						
Hejde	0'6123	—	0'0042	0'6165	14,170	79,350
Väte	0'3053	—	0'0017	0'3070	7,066	39,570
Klinte	0'2590	—	—	0'2590	5,994	33,570
Fröjel	0'3742	—	—	0'3742	8,660	48,500
Summa	1'5508	—	0'0059	1'5567	35,890	200,990
Hablinge ting:						
Hablingbo	0'4457	—	—	0'4457	10,315	57,760
Silte	0'2262	—	0'0202	0'2464	5,235	29,320
Eksta	0'4080	0'0290	—	0'4370	10,113	56,630
Sproge	0'2081	—	0'0021	0'2102	4,816	26,970
Summa	1'2880	0'0290	0'0223	1'3393	30,479	170,680
Hoborgs ting:						
Öja	0'2607	—	0'0126	0'2733	6,033	33,780
Hamra	0'1354	—	0'0008	0'1362	3,134	17,550
Vamlingbo	0'4658	0'0013	0'0042	0'4673	10,578	59,240
Sundre	0'1472	—	—	0'1472	3,407	19,080
Summa	0'9991	0'0013	0'0176	1'0180	23,152	129,650

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland (= ön Gotland).	Öar, hol- mar och skär i Öster- sjön.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Grötlinge ting:						
Hafdhem	0'3406	—	—	0'3406	7,882	44,140
Näs	0'2960	0'0009	—	0'2969	6,871	38,480
Grötlingbo	0'3196	0'0059	—	0'3255	7,533	42,180
Fide	0'0934	—	—	0'0934	2,162	12,110
Summa	1'0496	0'0068	—	1'0564	24,448	136,910
Hemse ting:						
Rone	0'3760	0'0025	0'0025	0'3810	8,760	49,060
Eke	0'1447	—	—	0'1447	3,349	18,750
Alfva	0'2061	—	—	0'2061	4,770	26,710
Hemse	0'2321	—	—	0'2321	5,371	30,080
Summa	0'9589	0'0025	0'0025	0'9639	22,250	124,600
Fardhems ting:						
Fardhem	0'1707	—	0'0034	0'1741	3,950	22,130
Linde	0'1646	—	0'0002	0'1648	3,809	21,330
Løjsta	0'2595	—	0'0021	0'2616	6,006	33,630
Levede	0'2859	—	—	0'2859	6,617	37,050
Gerum	0'1514	—	—	0'1514	3,504	19,620
Summa	1'0321	—	0'0057	1'0378	23,886	133,760
Burs ting:						
När	0'2775	—	—	0'2775	6,422	35,970
Lau ²⁾	0'1972	0'0025	0'0097	0'2094	4,622	25,880
Burs	0'3726	—	0'0059	0'3785	8,623	48,290
Stånga	0'3423	—	0'0034	0'3457	7,922	44,360
Summa	1'1896	0'0025	0'0190	1'2111	27,589	154,500
Garde ting:						
Alskog ³⁾	0'3448	0'0017	—	0'3465	8,019	44,910
Lye	0'1665	—	0'0034	0'1699	3,853	21,580
Garde	0'2843	—	—	0'2843	6,579	36,840
Etelhem	0'4708	—	0'0009	0'4717	10,896	61,020
Summa	1'2664	0'0017	0'0043	1'2724	29,347	164,350
Gotlands Södra h:d o. t:g	11'8222	0'0497	0'0815	11'9534	274,750	1,538,610
Landsbygden	25'4195	1'2749	0'3985	27'0929	617,785	3,459,600
Visby stad	0'1778	—	—	0'1778	4,115	23,040
Gotlands län⁴⁾	25'5973	1'2749	0'3985	27'2707	621,900	3,482,640
Om Gotland räknas som ö, blir länsarealen ⁴⁾	—	26'8722	0'3985	27'2707	621,900	3,482,640

Anmärkingar till Gotlands län.

Arealerna äro uträknade på Friherre S. G. Hermelins karta öfver länet i skalan 1:150000, utgifven 1805.

- ¹⁾ Visby landsförsamling, delad på Norra häradet (Endre ting) och Södra häradet (Stenkumla ting). omfattar 0'1320 qv.-mil = 3,055 t:d = 17,100 qv.-ref fast mark.
- ²⁾ Storholmen är räknad till Lau.
- ³⁾ Till Alskog äro räknade Gräsholmen och Skogsholmen.
- ⁴⁾ Större öar:
Gotland (med inberäkn. af 0'3396 qv.-mil vatten) 25'7879 qv.-mil.
Färön (med 0'0589 qv.-mil vatten inberäkn.) 0'8982 "
Gotska Sandön 0'2716 "

10) Blekinge län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Öster- sjön.	Vatten. (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl:d.	Qv.-ref.
Listers härad och tingslag:						
Mörårum (del) ¹⁾	0'5118	0'0016	0'0095	0'5229	11,882	66,530
Elleholm	0'0623	0'0008	0'0015	0'0646	1,460	8,180
Gemsjö	1'6346	—	0'1223	1'7569	37,829	211,840
Kyrkhult	1'8145	—	0'0924	1'9069	41,993	235,160
Gammalstorp	0'5196	—	0'0065	0'5261	12,025	67,340
Ysane	0'2084	0'0009	0'0066	0'2159	4,844	27,140
Mellby	0'6435	0'0009	—	0'6444	14,913	83,510
Sölvesborgs landsförs. (del) ²⁾ ..	0'1193	0'0195	—	0'1388	3,212	17,990
Summa	5'5140	0'0237	0'2388	5'7765	128,158	717,690
Bräkne h:d o. t:g:						
Hoby	1'5034	0'0096	0'0721	1'5851	35,015	196,090
Öljehult	0'6065	—	0'0272	0'6337	14,036	78,600
Hällaryd	0'6237	0'0267	0'0352	0'6856	15,052	84,290
Åryd	0'7345	0'0168	0'0479	0'7992	17,388	97,370
Asarum	2'0768	0'0022	0'0904	2'1694	48,114	269,440
Mörårum (del) ¹⁾	0'0698	0'0016	—	0'0714	1,652	9,250
Summa	5'6147	0'0569	0'2728	5'9444	131,257	735,040
Östra h:d o. t:g:						
Kristianopel	0'7800	0'0112	0'0008	0'7920	18,310	102,540
Torrårum	0'4749	0'0604	—	0'5353	12,388	69,370
Sturkö	—	0'1634	—	0'1634	3,782	21,180
Ramåala	0'6431	0'0673	0'0065	0'7169	16,441	92,070
Jemjö	0'7589	0'0002	0'0044	0'7635	17,568	98,380
Lösen	0'3024	0'0344	0'0112	0'3480	7,795	43,650
Augerum	0'9863	0'0617	0'0376	1'0856	24,254	135,820
Röåeby	1'1026	—	0'0559	1'1585	25,517	142,890
Summa	5'0482	0'3986	0'1164	5'5632	126,055	705,900

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Öster- sjön.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl.d.	Qv.-ref.
Medelstads h:d o. t.g:						
Fridlefstad	0'9010	—	0'0250	0'9260	20,852	116,770
Sillhöfda	0'8003	—	0'0799	0'8802	18,521	103,720
Nättraby	0'3721	0'0851	0'0090	0'4662	10,581	59,250
Listerby	0'3204	0'0453	—	0'3657	8,463	47,390
Förkärla	0'2261	0'1089	0'0006	0'3356	7,752	43,420
Iljortsberga	0'5629	—	0'0250	0'5879	13,027	72,950
Edestad	0'2882	—	0'0015	0'2897	6,670	37,350
Tving	1'2259	—	0'0877	1'3136	28,371	158,880
Eringsboda	1'0035	—	0'0867	1'0902	23,224	130,050
Ronneby	1'5890	0'0248	0'0537	1'6675	37,348	209,150
Backaryd	0'9023	—	0'0423	0'9446	20,882	116,940
Summa	8'1917	0'2641	0'4114	8'8672	195,691	1,095,870
Landsbygden	24'3686	0'7433	1'0394	26'1513	581,161	3,254,500
Städerna:						
Karlskrona	0'0259	0'0424	—	0'0683	1,581	8,850
Karlshamn	0'0968	0'0009	0'0020	0'0997	2,261	12,660
Sölvesborg	0'0679	0'0015	0'0004	0'0698	1,606	9,000
Städerna	0'1906	0'0448	0'0024	0'2378	5,448	30,510
Blekinge län ³⁾	24'5592	0'7881	1'0418	26'3891	586,609	3,285,010

Anmärkningar till Blekinge län.

Arealen är uträknad på Generalstabens konceptkarta i 1:100,000, upprättad 1843. Rät-
telse för projektionen är inakttagen.

¹⁾—²⁾ Följande kyrkosocknar äro fördelade på nedannämnda härad
eller län, och utgör hela arealen af:

¹⁾ Mörrum: Listers h:d—Bräkne h:d

²⁾ Sölvesborgs landsförs.: Listers h:d (i Blekinge län)—Villands
h:d (i Kristianstads län)

Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-ref.
0'5943	13,534	75,780
0'1539	3,531	19,780

³⁾ Större öar:

Sturkö	0'1449	qv.-mil.
Aspö	0'0714	»
Senoren	0'0600	»
Hasselö	0'0541	»
Tjurkö	0'0511	»

11) Kristianstads län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i hafvet.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnl:d.	Qv.-ref.
Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl:d.	Qv.-ref.
Ingelstads härad.						
Glemminge	0'1757	—	—	0'1757	4,066	22,770
Tostarp	0'1135	—	—	0'1135	2,627	14,710
Hammenhög	0'0978	—	—	0'0978	2,263	12,680
Hannas	0'0636	—	—	0'0636	1,472	8,240
Hofby	0'1434	—	—	0'1434	3,319	18,580
Ingelstorp	0'1393	—	—	0'1393	3,224	18,050
Valleberga	0'1783	—	—	0'1783	4,126	23,110
St. Köpinge (del) ¹⁾	0'1878	—	0'0011	0'1889	4,346	24,340
Löderup	0'3662	—	—	0'3662	8,475	47,460
Hörup	0'1168	—	—	0'1168	2,703	15,140
Onslunda	0'1669	—	0'0032	0'1701	3,863	21,630
Qverrestad	0'1831	—	—	0'1831	4,237	23,730
Smedstorp	0'3733	—	0'0036	0'3769	8,639	48,380
Tryde (del) ²⁾	0'2207	—	—	0'2207	5,108	28,600
Spjutstorp	0'1370	—	—	0'1370	3,170	17,760
Ullstorp	0'1096	—	—	0'1096	2,536	14,200
Bollerup	0'1212	—	—	0'1212	2,805	15,710
Öfraby (del) ³⁾	0'0998	—	—	0'0998	2,310	12,930
Benestad	0'1568	—	—	0'1568	3,629	20,320
O. Herrestad	0'1189	—	—	0'1189	2,752	15,410
Ingelstad	0'1157	—	—	0'1157	2,677	15,000
Borrby (del) ⁴⁾	0'1264	—	—	0'1264	2,925	16,330
Summa	3'5118	—	0'0079	3'5197	81,272	455,130
Jerrestads härad:						
Borrby (del) ⁴⁾	0'1873	—	—	0'1873	4,335	24,270
Simris	0'1031	—	—	0'1031	2,386	13,360
Nöbbelöf	0'1168	—	—	0'1168	2,703	15,140
Gladsax	0'2121	—	—	0'2121	4,909	27,490
Tommarp	0'2198	—	—	0'2198	5,087	28,490
Jerrestad	0'0630	—	—	0'0630	1,458	8,170
Stiby	0'1196	—	—	0'1196	2,768	15,500
Vallby	0'1636	—	—	0'1636	3,785	21,200
Bolshög	0'0766	—	—	0'0766	1,773	9,930
Vemmerlöf	0'2491	—	0'0034	0'2525	5,765	32,280
Summa	1'5110	—	0'0034	1'5144	34,969	195,830
Villands härad och tingslag:						
Näsum	0'8576	—	0'0128	0'8704	19,847	111,150
Ivetofta	0'4998	—	0'1342	0'6340	11,567	64,770
Sölvesborgs landsförs. (del) ⁵⁾	0'0138	—	0'0013	0'0151	319	1,790
Ifö	0'1139	—	0'1503	0'2642	2,636	14,760
Kiaby	0'2220	—	0'1121	0'3341	5,138	28,770
V. Ljungby	0'4447	0'0046	0'0048	0'4541	10,399	58,230
Gualöf	0'1487	—	0'0245	0'1732	3,440	19,270
Oppmanna	0'4084	—	0'0425	0'4509	9,452	52,930
Yånga	0'9077	—	0'0998	1'0075	21,006	117,630
Österslöf	0'3547	—	0'0519	0'4066	8,209	45,970
Fjelkinge	0'2129	—	—	0'2129	4,927	27,590
Nymö	0'0931	—	—	0'0931	2,155	12,070

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i hafvet.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Fjelkestad med Råbelöf	0'4461	—	0'0337	0'4798	10,324	57,820
Gustaf Adolf	0'0839	—	0'0468	0'1307	1,942	10,870
Rinkaby	0'1803	—	0'0300	0'2103	4,173	23,370
Åhus (del) ⁶⁾	0'3717	—	0'0350	0'4067	8,602	48,170
Nosaby (del) ⁷⁾	0'1814	—	0'0275	0'2089	4,198	23,510
Hjersås (del) ⁸⁾	0'0756	—	0'0040	0'0796	1,750	9,800
Summa	5'6163	0'0046	0'8112	6'4321	130,084	728,470
Östra Göinge h:d o. t:g:						
Hästveda	0'5117	—	0'0257	0'5374	11,842	66,320
Osby	1'4758	—	0'0799	1'5557	34,154	191,260
Loshult	0'9122	—	0'0058	0'9180	21,111	118,220
Broby	0'5948	—	0'0480	0'6428	13,765	77,090
Emislöf	0'2403	—	—	0'2403	5,561	31,140
Glimåkra	1'3713	—	0'0468	1'4181	31,736	177,720
Örkened	2'0200	—	0'0708	2'0908	46,749	261,790
Hjersås (del) ⁸⁾	0'6131	—	0'0469	0'6600	14,189	79,460
Knislinge	0'3599	—	0'0045	0'3644	8,329	46,640
Qviinge	0'2772	—	0'0025	0'2797	6,415	35,930
Gryt	0'2683	—	0'0076	0'2759	6,209	34,770
Färlöf	0'3412	—	0'0250	0'3662	7,896	44,220
Strö	0'2230	—	—	0'2230	5,162	28,900
Summa	9'2088	—	0'3635	9'5723	213,118	1,193,460
Albo h:d o. t:g:						
Rallunda	0'2741	—	—	0'2741	6,343	35,520
Brösarp	0'4321	—	—	0'4321	10,000	56,000
Mellby	0'2592	—	—	0'2592	5,999	33,590
Hvitaby	0'2662	—	—	0'2662	6,161	34,500
Andrarum	0'4266	—	—	0'4266	9,873	55,290
Eljaröd	0'2129	—	—	0'2129	4,927	27,590
St Olof	0'3206	—	—	0'3206	7,420	41,550
Fogeltofta	0'2773	—	—	0'2773	6,417	35,940
Rörum	0'1756	—	—	0'1756	4,064	22,760
Summa	2'6446	—	—	2'6446	61,204	342,740
Gärds h:d o. t:g:						
Vä	0'2951	—	—	0'2951	6,829	38,240
Åsum	0'3114	—	0'0866	0'3980	7,207	40,360
Skepparslöf	0'2338	—	—	0'2338	5,411	30,390
Härlinge (del) ⁹⁾	0'0326	—	0'0037	0'0363	755	4,230
V. Vram	0'4889	—	—	0'4889	11,315	63,360
Ö. Vram	0'0691	—	—	0'0691	1,599	8,960
Köpinge	0'3690	—	—	0'3690	8,540	47,820
Lyngsjö	0'1527	—	0'0010	0'1537	3,534	19,790
Esphult	0'3424	—	—	0'3424	7,924	44,370
Linneröd	0'3552	—	—	0'3552	8,220	46,030
Träne	0'3894	—	0'0005	0'3899	9,012	50,470
Djurröd	0'2619	—	—	0'2619	6,060	33,940
Hufvaröd	0'3367	—	—	0'3367	7,792	43,640
Svensköp (del) ¹⁰⁾	0'0464	—	—	0'0464	1,074	6,010

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i hafvet.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnl:d.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Vidtsköle	0'4074	—	0'0041	0'4115	9,428	52,800
Degeberga	0'3436	—	—	0'3436	7,952	44,530
Hörröd	0'2283	—	—	0'2283	5,284	29,590
Maglehem	0'2754	—	—	0'2754	6,374	35,690
Efveröd	0'2604	—	—	0'2604	6,026	33,750
Sönnarslöv	0'4763	—	—	0'4763	11,023	61,730
Åhus (del) ⁶⁾	0'2577	—	0'0120	0'2697	5,964	33,400
Summa	5'9837	—	0'1079	6'0416	137,323	769,010
Vestra Göinge h:d o. t:g:						
Önnestad	0'3351	—	—	0'3351	7,755	43,430
Sörby	0'1626	—	—	0'1626	3,763	21,070
Gumlösa	0'2338	—	—	0'2338	5,179	29,000
Vinslöv	0'6355	—	—	0'6355	14,707	82,360
Näfinge	0'3250	—	—	0'3250	7,521	42,120
Mellby	0'6520	—	0'0001	0'6521	15,089	84,500
Tjörnarps (del) ¹¹⁾	0'2428	—	0'0060	0'2488	5,619	31,470
N. Rörum (del) ¹²⁾	0'1856	—	—	0'1856	4,295	24,060
Brönnestad	0'3989	—	0'0575	0'4564	9,232	51,700
Matteröd	0'4718	—	0'0113	0'4831	10,919	61,150
Häglinge (del) ⁹⁾	0'3943	—	0'0066	0'4009	9,125	51,100
Stoby	0'7605	—	0'0336	0'7941	17,600	98,560
Sandby	0'2893	—	0'0087	0'2980	6,695	37,490
Vankiva	0'5592	—	0'0037	0'5629	12,942	72,470
Ignaberga	0'2589	—	—	0'2589	5,992	33,550
Finja	0'4672	—	0'0389	0'5061	10,812	60,550
Hörja	0'6309	—	0'0015	0'6324	14,601	81,760
Röke	0'9712	—	0'0471	1'0183	22,476	125,880
Torup (del) ¹³⁾	0'4323	—	0'0058	0'4381	10,005	56,020
Åkarp	0'4730	—	0'0132	0'4862	10,947	61,300
Vittsjö	1'3049	—	0'0681	1'3730	30,199	169,110
Visseltofta	0'7027	—	0'0337	0'7364	16,263	91,070
Verum	0'6599	—	0'0191	0'6790	15,272	85,520
Färstorp	0'6580	—	0'0254	0'6834	15,228	85,280
Fagerhult (del) ¹⁴⁾	0'1520	—	0'0058	0'1578	3,518	19,700
Summa	12'3474	—	0'3861	12'7335	285,754	1,600,220
Norra Åsbo h:d o. t:g:						
Riseberga	1'1948	—	0'0309	1'2257	27,651	154,850
Färingtofta	0'5837	—	0'0044	0'5881	13,509	75,650
Konga (del) ¹⁵⁾	0'0933	—	—	0'0933	2,159	12,090
Röstänga (del) ¹⁶⁾	0'1146	—	—	0'1146	2,652	14,850
Oderljunga	0'9422	—	0'0099	0'9521	21,805	122,110
Perstorp	0'4498	—	0'0138	0'4636	10,410	58,290
Hishult (del) ¹⁷⁾	0'1285	—	—	0'1285	2,974	16,650
Fagerhult (del) ¹⁴⁾	0'5061	—	0'0305	0'5366	11,713	65,590
Orkeljunga	1'2903	—	0'0477	1'3380	29,861	167,220
Rya	0'5299	—	0'0004	0'5303	12,263	68,680
Ö. Ljungby	0'2597	—	0'0012	0'2609	6,010	33,660
Kellna	0'1010	—	0'0004	0'1014	2,337	13,090
Össjö	0'3438	—	0'0008	0'3446	7,956	44,560
Tosjö	0'7171	—	0'0851	0'8022	16,596	92,940
Munka Ljungby	0'4004	—	0'0013	0'4017	9,266	51,890

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i hafvet.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnal.	Qv.-ref.
Tostarp	0'1923	—	0'0005	0'1928	4,452	24,920
Gråmanstorp	0'3760	—	0'0034	0'3794	8,702	48,730
Vedby	0'5871	—	0'0029	0'5900	13,587	76,090
Torup (del) ¹³⁾	0'1292	—	0'0011	0'1303	2,990	16,740
Summa	8'9398	—	0'2343	9'1741	206,893	1,158,600
Södra Åsbo h:d o. t.g:						
Höja	0'2851	—	—	0'2851	6,598	36,950
Starby	0'0971	—	—	0'0971	2,246	12,580
Ånsås	0'2920	—	—	0'2920	6,758	37,840
Ströfvelstorp (del) ¹⁸⁾	0'2854	—	—	0'2854	6,605	36,990
N. Vram (del) ¹⁹⁾	0'3083	—	0'0011	0'3094	7,135	39,960
Björnekulla	0'1481	—	—	0'1481	3,428	19,190
Broby (del) ²⁰⁾	0'0839	—	—	0'0839	1,942	10,870
Qvidinge	0'4894	—	0'0017	0'4911	11,326	63,430
Sönnarslöv	0'2149	—	0'0020	0'2169	4,973	27,850
Stenestad	0'2743	—	—	0'2743	6,348	35,550
Summa	2'4785	—	0'0048	2'4833	57,359	321,210
Bjäre h:d o. t.g:						
Barkåkra	0'2801	—	0'0020	0'2821	6,482	36,300
Rebberga	0'1038	—	0'0015	0'1053	2,402	13,450
Förlöv	0'2839	—	—	0'2839	6,571	36,790
Grefvie	0'3990	—	—	0'3990	9,234	51,710
Hjernerup	0'5478	—	0'0023	0'5501	12,678	71,000
V. Karup	0'5044	—	—	0'5044	11,673	65,370
Torckov	0'0188	0'0252	—	0'0440	1,018	5,700
Bästad	0'0570	—	—	0'0570	1,319	7,390
Hof	0'2239	—	—	0'2239	5,182	29,020
Summa	2'4187	0'0252	0'0058	2'4497	56,559	316,730
Landsbygden	54'6106	0'0298	1'9249	56'5653	1,264,535	7,081,400
Städerna:						
Kristianstad	0'0678	—	0'0045	0'0723	1,569	8,790
del af Nosaby socken ⁷⁾	0'1100	—	0'0180	0'1280	2,545	14,260
Engelholm	0'0282	—	—	0'0282	653	3,650
Simrishamn	0'0376	—	—	0'0376	870	4,870
Städerna	0'2436	—	0'0225	0'2661	5,637	31,570
Kristianstads län ²¹⁾	54'8542	0'0298	1'9474	56'8314	1,270,172	7,112,970

Anmärkningar till Kristianstads län.

Arean är uträknad på Generalstabens konceptkarta i skalan 1:50,000, med iakttagande af rättelse för projektionen. Den topografiska kartan är upprättad under åren 1858—1862.

¹⁾—²¹⁾ Följande kyrkosocknar äro fördelade på nedannämnda härad eller län, och utgör hela arealen af:

	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
		Qv.-mil.	Qv.-ref.
¹⁾ <i>St. Köpinge</i> : Ingelstads h:d (i Kristianstads län)—Herrestads h:d (i Malmöhus län)	0 2710	6,228	34,880
²⁾ <i>Tryde</i> : Ingelstads h:d (i Kristianstads län)—Herrestads h:d (i Malmöhus län)	0 3151	7,292	40,830
³⁾ <i>Öfraby</i> : Ingelstads h:d (i Kristianstads län)—Herrestads h:d (i Malmöhus län). Sistnämnde del har här måst inräknas i St. Köpinge sockens Malmöhus läns del	0 0998	2,310	12,930
⁴⁾ <i>Borrby</i> : Ingelstads h:d—Jerrestads h:d	0 3137	7,260	40,650
⁵⁾ <i>Sölvesborgs landsförs.</i> : Villands h:d (i Kristianstads län)—Listers h:d (i Blekinge län)	0 1539	3,531	19,780
⁶⁾ <i>Åhus</i> : Villands h:d—Gärds h:d	0 6764	14,566	81,570
⁷⁾ <i>Nosaby</i> : Villands h:d—Kristianstads stad	0 3369	6,743	37,770
⁸⁾ <i>Hfersås</i> : Villands h:d—Ö. Göinge h:d	0 7396	15,939	89,260
⁹⁾ <i>Håglinge</i> : Gärds h:d—V. Göinge h:d (båda i Kristianstads län)—Frosta h:d (i Malmöhus län)	0 4511	10,202	57,130
¹⁰⁾ <i>Svensköp</i> : Gärds h:d (i Kristianstads län)—Frosta h:d (i Malmöhus län)	0 3191	7,339	41,090
¹¹⁾ <i>Tjörnarps</i> : V. Göinge h:d (i Kristianstads län)—Frosta h:d (i Malmöhus län)	0 3614	8,162	45,710
¹²⁾ <i>N. Rörum</i> : V. Göinge h:d (i Kristianstads län)—Frosta h:d (i Malmöhus län)	0 5937	13,652	76,460
¹³⁾ <i>Torup</i> : V. Göinge h:d—N. Åsbo h:d	0 5684	12,995	72,760
¹⁴⁾ <i>Fagerhult</i> : V. Göinge h:d—N. Åsbo h:d	0 6944	15,231	85,290
¹⁵⁾ <i>Konga</i> : N. Åsbo h:d (i Kristianstads län)—Onsjö h:d (i Malmöhus län)	0 3592	8,313	46,550
¹⁶⁾ <i>Röstånga</i> : N. Åsbo h:d (i Kristianstads län)—Onsjö h:d (i Malmöhus län)	0 2337	5,406	30,270
¹⁷⁾ <i>Hishult</i> : N. Åsbo h:d (i Kristianstads län)—Höks h:d (i Hallands län)	0 9387	20,831	116,650
¹⁸⁾ <i>Ströfvelstorp</i> : S. Åsbo h:d (i Kristianstads län)—Luggude h:d (i Malmöhus län)	0 3644	8,433	47,230
¹⁹⁾ <i>N. Vram</i> : S. Åsbo h:d (i Kristianstads län)—Luggude h:d (i Malmöhus län)	0 4478	10,338	57,900
²⁰⁾ <i>Broby</i> : S. Åsbo h:d (i Kristianstads län)—Luggude h:d (i Malmöhus län)	0 1355	3,136	17,560
²¹⁾ <i>Större öar</i> :			
<i>Ifön</i> (i Ifösjön)	0 1189	qv.-mil.	
<i>Hallands Väderö</i> (i Kattegat)	0 0242	"	
<i>Större sjöar</i> :			
<i>Ifösjön</i>	0 5059	"	
<i>Helgasjön</i>	0 2085	"	
<i>Immeln</i>	0 2101	"	
<i>Oppmannasjön</i>	0 1419	"	
<i>Finjasjön</i>	0 1171	"	

12) Malmöhus län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i hafvet.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Oxie härad:						
Särelöf	0'0470	—	—	0'0470	1,088	6,090
Sallerup	0'1081	—	—	0'1081	2,502	14,010
Husie	0'1118	—	0'0004	0'1122	2,587	14,490
V. Skräflinge	0'0868	—	0'0003	0'0871	2,009	11,250
Bunkeflo	0'1486	—	—	0'1486	3,439	19,260
Hyllie	0'0882	—	—	0'0882	2,041	11,420
Fosie	0'1180	—	0'0002	0'1182	2,731	15,290
Lockarp	0'0443	—	0'0001	0'0444	1,025	5,740
Oxie	0'0962	—	0'0003	0'0965	2,226	12,470
Tygelsjö	0'1114	—	—	0'1114	2,578	14,440
Klagstorp	0'0828	—	—	0'0828	1,916	10,730
Töringe	0'0623	—	—	0'0623	1,442	8,080
Arrie	0'0643	—	—	0'0643	1,488	8,330
Hököpinge	0'0898	—	—	0'0898	2,078	11,640
Glostorp	0'0961	—	0'0002	0'0963	2,224	12,460
Gessie	0'0568	—	—	0'0568	1,315	7,360
Eskilstorp	0'0683	—	—	0'0683	1,581	8,850
Mellan-Grefvie	0'0386	—	—	0'0386	893	5,000
Åkarp	0'1039	—	—	0'1039	2,405	13,470
Ingelstad	0'0915	—	0'0007	0'0922	2,118	11,860
Östra Grefvie	0'0527	—	0'0005	0'0532	1,219	6,830
Burlöf (del) ¹⁾	0'0335	—	—	0'0335	775	4,340
Kärstorp	0'1044	—	0'0001	0'1045	2,416	13,530
Svedala	0'3901	—	0'0173	0'4074	9,028	50,560
Summa	2'2955	—	0'0201	2'3156	53,124	297,500
Skytta härad:						
Hvellinge	0'1376	—	—	0'1376	3,184	17,830
Fuglie	0'0807	—	0'0003	0'0810	1,868	10,460
St. Slågarp	0'0558	—	0'0009	0'0567	1,291	7,230
L:a Slågarp	0'1497	—	0'0008	0'1505	3,464	19,400
V. Alstad	0'1235	—	0'0004	0'1239	2,858	16,010
Fru Alstad	0'0857	—	0'0006	0'0863	1,983	11,110
Härslöf	0'1037	—	—	0'1037	2,400	13,440
Bodarp	0'0661	—	0'0001	0'0668	1,544	8,640
Reng	0'1685	—	—	0'1685	3,900	21,840
St. Hammar	0'0917	—	0'0001	0'0918	2,122	11,880
Hammarlöf	0'0920	—	0'0002	0'0922	2,129	11,920
Vemmerlöf	0'0620	—	—	0'0620	1,435	8,040
Gylle	0'0767	—	—	0'0767	1,775	9,940
Kyrkoköpinge	0'0473	—	—	0'0473	1,095	6,130
Bösarp	0'1245	—	—	0'1245	2,881	16,130
Tommarp	0'0547	—	—	0'0547	1,266	7,090
Skegrie	0'0688	—	0'0001	0'0689	1,592	8,920
Dalköpinge	0'0419	—	—	0'0419	970	5,430
Gislöf	0'1110	—	—	0'1110	2,569	14,390
Trelleborgs landsförs.	0'0659	—	—	0'0659	1,525	8,540
Maglarp	0'1008	—	—	0'1008	2,333	13,060
Anderslöf (del) ²⁾	0'1257	—	0'0045	0'1302	2,909	16,290
Summa	2'0349	—	0'0080	2'0429	47,093	263,720

Oxie och Skytta tingslag.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i hafvet.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnal.d.	Qv.-ref.
Luggude h:d o. t.g:						
Brunnby med Arilds kapell . . .	0'3851	—	0'0001	0'3852	7,755	43,430
Farhult	0'1714	—	—	0'1714	3,967	22,210
Jönstorp	0'2541	—	0'0002	0'2543	5,881	32,930
Väsby med Höganäs bruksförs. .	0'4375	—	—	0'4375	10,125	56,700
Viken	0'0346	—	—	0'0346	801	4,480
Vålinge	0'3115	—	0'0012	0'3127	7,209	40,370
Kattarp	0'2050	—	—	0'2050	4,745	26,570
Strövelstorp (del) ³⁾	0'0790	—	—	0'0790	1,828	10,240
Broby (del) ⁴⁾	0'0516	—	—	0'0516	1,194	6,690
Allerum	0'4676	—	0'0001	0'4677	10,822	60,600
Flenninge	0'1938	—	—	0'1938	4,485	25,120
N. Vram (del) ⁵⁾	0'1384	—	—	0'1384	3,203	17,940
Bjuf	0'1512	—	—	0'1512	3,499	19,600
Kropp	0'3362	—	0'0003	0'3365	7,781	43,570
Mörarp	0'1174	—	0'0003	0'1177	2,717	15,220
Häslunda	0'1224	—	0'0003	0'1227	2,833	15,860
Risekatslösa	0'1105	—	—	0'1105	2,557	14,330
Frillestad	0'0965	—	—	0'0965	2,232	12,510
Ekeby	0'3106	—	0'0005	0'3111	7,188	40,250
Helsingborgs landsförsaml. . . .	0'1902	—	0'0001	0'1903	4,402	24,650
Välluf	0'1138	—	—	0'1138	2,634	14,750
Råhus	0'1793	—	—	0'1793	4,150	23,240
Kågeröd (del) ⁶⁾	0'3596	—	0'0002	0'3598	8,322	46,600
Bårslöf	0'1182	—	—	0'1182	2,736	15,320
Fjärestad	0'1197	—	—	0'1197	2,770	15,510
Qvistofta (del) ⁷⁾	0'0876	—	—	0'0876	2,027	11,350
Halmstad (del) ⁸⁾	0'1484	—	0'0005	0'1489	3,434	19,230
Sireköpinge (del) ⁹⁾	0'0787	—	—	0'0787	1,821	10,200
Ottarp (del) ¹⁰⁾	0'2256	—	—	0'2256	5,221	29,220
Summa	5'6455	—	0'0038	5'6493	128,339	718,700
Rönnebergs härad:						
Kågeröd (del) ⁶⁾	0'0661	—	—	0'0661	1,530	8,570
Halmstad (del) ⁸⁾	0'0840	—	0'0005	0'0845	1,944	10,890
Sireköpinge (del) ⁹⁾	0'1249	—	—	0'1249	2,890	16,190
Qvistofta (del) ⁷⁾	0'0862	—	—	0'0862	1,995	11,170
Glumslöf	0'0911	—	—	0'0911	2,108	11,810
Ottarp (del) ¹⁰⁾	0'0265	—	—	0'0265	613	3,430
N. Svaluf	0'2210	—	0'0002	0'2212	5,115	28,640
Herslöf	0'2129	—	—	0'2129	4,927	27,590
Säby	0'0544	—	—	0'0544	1,259	7,050
Felestad	0'0485	—	—	0'0485	1,007	5,640
Annelöf (del) ¹¹⁾	0'0447	—	—	0'0447	1,034	5,790
Billeberga	0'1784	—	—	0'1784	4,129	23,120
Tirup	0'1000	—	—	0'1000	2,314	12,960
S:t Ibb (ön Hven)	—	0'0657	—	0'0657	1,521	8,510
Vadensjö	0'0573	—	—	0'0573	1,326	7,430
Örja	0'0840	—	—	0'0840	1,944	10,880
Åsmundtorp	0'1905	—	—	0'1905	4,409	24,690
Tofta	0'0817	—	0'0006	0'0823	1,891	10,590
Saxtorp (del) ¹²⁾	0'0421	—	0'0006	0'0427	974	5,460
Summa	1'7893	0'0657	0'0019	1'8569	42,930	240,410

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i hafvet.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.			
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).		
					Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
b e r g s, O n s j ö o c h H a r j a g e r s t i n g s l a g.	Onsjö härad:						
	Kågeröd (del) ⁶⁾	0'1508	—	—	0'1508	3,490	19,540
	Billinge	0'3553	—	0'0025	0'3578	8,223	46,050
	Röstånga (del) ¹³⁾	0'1190	—	0'0001	0'1191	2,754	15,420
	Hallaröd	0'2568	—	0'0015	0'2583	5,943	33,280
	Konga (del) ¹⁴⁾	0'2659	—	—	0'2659	6,154	34,460
	Ask	0'2064	—	—	0'2064	4,777	26,750
	Torrlösa	0'4573	—	0'0002	0'4575	10,583	59,270
	Skräflinge	0'0665	—	—	0'0665	1,539	8,620
	Stehag (del) ¹⁵⁾	0'2728	—	0'0072	0'2800	6,313	35,350
	Kells-Nöbbelöf	0'0665	—	—	0'0665	1,539	8,620
	Munkarp (del) ¹⁶⁾	0'0829	—	0'0005	0'0834	1,919	10,740
	Bosarp	0'2477	—	—	0'2477	5,732	32,100
	Strö	0'1048	—	0'0002	0'1050	2,425	13,580
	Reslöf	0'2055	—	—	0'2055	4,756	26,630
	Ö. Karleby	0'0566	—	—	0'0566	1,310	7,340
	Gullarp	0'1316	—	—	0'1316	3,046	17,050
	Näs	0'0799	—	—	0'0799	1,849	10,360
	Annelöf (del) ¹¹⁾	0'0958	—	—	0'0958	2,217	12,420
	Norrhvidinge (del) ¹⁷⁾	0'1088	—	—	0'1088	2,518	14,100
	Summa	3'3309	—	0'0122	3'3431	77,087	431,680
	Harjagers härad:						
	Stehag (del) ¹⁵⁾	0'0366	—	—	0'0366	847	4,740
	Norrhvidinge (del) ¹⁷⁾	0'0569	—	—	0'0569	1,317	7,370
	Dagstorp	0'0699	—	—	0'0699	1,618	9,060
	V. Karleby	0'2282	—	—	0'2282	5,281	29,570
	Saxtorp (del) ¹²⁾	0'1117	—	—	0'1117	2,585	14,480
V. Sallerup (del) ¹⁸⁾	0'2898	—	—	0'2898	6,707	37,560	
Remmarlöf	0'0605	—	—	0'0605	1,400	7,840	
Söderhvidinge	0'0792	—	—	0'0792	1,833	10,260	
Borrlunda (del) ¹⁹⁾	0'0318	—	—	0'0318	736	4,120	
St. Harrie	0'1107	—	0'0016	0'1123	2,562	14,350	
Virke	0'0602	—	—	0'0602	1,393	7,800	
Örtofta	0'1186	—	0'0010	0'1196	2,745	15,370	
L:a Harrie	0'0678	—	0'0005	0'0683	1,569	8,790	
Hög	0'0565	—	0'0005	0'0570	1,307	7,320	
Keflinge	0'0709	—	0'0011	0'0720	1,641	9,190	
Barsebäck	0'1229	—	—	0'1229	2,844	15,930	
Hofterup	0'1093	—	—	0'1093	2,530	14,170	
Lydeköpinge	0'1634	—	0'0015	0'1649	3,781	21,180	
Summa	1'8449	—	0'0062	1'8511	42,696	239,100	
Torna h:d o. t:g:							
Hoby	0'0658	—	0'0011	0'0669	1,523	8,530	
Hästad	0'0560	—	0'0007	0'0567	1,296	7,260	
Stäfrvie	0'1032	—	0'0007	0'1039	2,388	13,370	
Lackalunga	0'0923	—	—	0'0923	2,136	11,960	
Igellösa	0'0580	—	0'0005	0'0585	1,342	7,520	
V. Odarslöf	0'1321	—	0'0002	0'1323	3,057	17,120	
Stångby	0'0783	—	—	0'0783	1,812	10,150	
Vallkärra	0'1271	—	—	0'1271	2,941	16,470	
Gårdstånga (del) ²⁰⁾	0'0297	—	—	0'0297	687	3,850	

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i halvö.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Borgeby	0'0961	—	0'0015	0'0976	2,224	12,450
Silfåkra	0'1559	—	0'0215	0'1774	3,608	20,200
Refvinge	0'1239	—	0'0199	0'1438	2,868	16,060
Fjellie	0'1798	—	—	0'1798	4,161	23,300
Flädie	0'0510	—	—	0'0510	1,180	6,610
Lomma (del) ²¹⁾	0'0212	—	—	0'0212	491	2,750
S:t Peters kloster	0'0590	—	—	0'0590	1,365	7,650
Nöbbelöf	0'0563	—	—	0'0563	1,303	7,300
Hardeberga	0'1774	—	—	0'1774	4,106	22,990
Sandby	0'2985	—	0'0008	0'2993	6,908	38,690
Bjellerup	0'0861	—	—	0'0861	1,993	11,160
Stora Råby	0'0646	—	—	0'0646	1,495	8,370
Hellestad	0'2253	—	—	0'2253	5,214	29,200
Dalby	0'2223	—	—	0'2223	5,145	28,810
Bonderup	0'1557	—	0'0005	0'1562	3,603	20,180
Knästorp (del) ²²⁾	0'0100	—	—	0'0100	231	1,300
Veberöd	0'3493	—	0'0001	0'3494	8,084	45,270
Kyrkheddinge (del) ²³⁾	0'0409	—	—	0'0409	946	5,300
Esarp (del) ²⁴⁾	0'0579	—	—	0'0579	1,340	7,500
Gödelöf	0'1762	—	0'0002	0'1764	4,078	22,830
Efverlöf	0'2341	—	—	0'2341	5,418	30,340
Blentarp	0'4268	—	0'0030	0'4298	9,878	55,310
Lunds landsförsamling	0'1094	—	—	0'1094	2,532	14,180
Summa	4'1202	—	0'0507	4'1709	95,353	533,980
Bara h:d o. t:g:						
Lomma (del) ²¹⁾	0'1284	—	0'0009	0'1293	2,971	16,640
St. Uppåkra	0'1236	—	—	0'1236	2,861	16,020
Flackarp	0'0688	—	—	0'0688	1,592	8,920
Knästorp (del) ²²⁾	0'0414	—	—	0'0414	958	5,370
Tottarp	0'0832	—	0'0003	0'0835	1,926	10,780
Brågarp	0'0414	—	—	0'0414	958	5,370
Nefvishög	0'1181	—	0'0001	0'1182	2,733	15,310
Kyrkheddinge (del) ²³⁾	0'0824	—	—	0'0824	1,907	10,680
Esarp (del) ²⁴⁾	0'0645	—	—	0'0645	1,493	8,360
Burlöf (del) ¹⁾	0'1115	—	—	0'1115	2,581	14,450
Görslöf	0'0459	—	—	0'0459	1,062	5,950
Bara	0'1579	—	0'0005	0'1584	3,654	20,460
Mölleberga	0'0438	—	0'0002	0'0440	1,013	5,680
Lyngby	0'1692	—	0'0005	0'1697	3,916	21,930
Genarp	0'5444	—	0'0104	0'5548	12,599	70,550
Bjerseshög	0'0305	—	—	0'0305	706	3,950
Hyby	0'4441	—	0'0403	0'4844	10,278	57,550
Skabersjö	0'2211	—	0'0082	0'2293	5,117	28,650
Summa	2'5202	—	0'0614	2'5816	58,325	326,620
Frosta h:d o. t:g:						
N. Rörum (del) ²⁵⁾	0'4043	—	0'0038	0'4081	9,357	52,400
Tjörnarp (del) ²⁶⁾	0'1099	—	0'0027	0'1126	2,543	14,240
Häglinge (del) ²⁷⁾	0'0139	—	—	0'0139	322	1,800
S. Rörum	0'4102	—	0'0075	0'4177	9,493	53,160
Hör	0'5377	—	0'0055	0'5432	12,444	69,690
Munkarp (del) ¹⁶⁾	0'1507	—	0'0237	0'1744	3,488	19,530

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i hafvet.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnl.d.	Qv.-ref.
Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Svensköp (del) ²⁸⁾	0'2707	—	—	0'2707	6,265	35,080
Fulltofta	0'3409	—	0'0562	0'3971	7,889	44,180
Ö. Espinge	0'3033	—	—	0'3033	7,019	39,310
Hörby	0'5395	—	0'0277	0'5672	12,485	69,920
Lyby	0'2210	—	—	0'2210	5,115	28,640
Gudmundtorp	0'2666	—	0'0048	0'2714	6,170	34,550
Hurfva	0'0994	—	—	0'0994	2,300	12,880
Bosjökloster	0'2682	—	0'2546	0'5228	6,207	34,760
V. Sallerup (del) ¹⁸⁾	0'0343	—	—	0'0343	794	4,450
Ö. Sallerup	0'4550	—	—	0'4550	10,530	58,970
Strö	0'1408	—	—	0'1408	3,259	18,250
Skarhult	0'1876	—	—	0'1876	4,342	24,310
Borrlanda (del) ¹⁹⁾	0'1008	—	—	0'1008	2,333	13,060
Skeglinge	0'0545	—	—	0'0545	1,261	7,060
Ilögseröd	0'2612	—	—	0'2612	6,045	33,850
Gårdstånga (del) ²⁰⁾	0'1139	—	0'0014	0'1153	2,636	14,760
Holmby	0'1560	—	0'0008	0'1568	3,610	20,220
Harlösa	0'3169	—	0'0065	0'3234	7,334	41,070
Hammarlunda	0'2131	—	0'0008	0'2139	4,931	27,620
Summa	5'9704	—	0'3960	6'3664	138,172	773,760
Färs h:d o. t.g:						
Långaröd	0'4408	—	0'0003	0'4406	10,190	57,060
Vesterstad	0'2761	—	—	0'2761	6,390	35,780
Östraby	0'3756	—	0'0008	0'3764	8,692	48,680
Frenninge	0'5064	—	—	0'5064	11,719	65,630
Vollsjö	0'1725	—	0'0008	0'1733	3,992	22,360
Kärstorp	0'1886	—	0'0014	0'1900	4,365	24,440
Öved med Skartofta	0'3155	—	0'0002	0'3157	7,301	40,890
Brandstad	0'1809	—	—	0'1809	4,187	23,440
Åsum	0'2541	—	—	0'2541	5,881	32,930
Våmb	0'2533	—	0'1073	0'3606	5,862	32,830
Löfvestad	0'4744	—	0'0013	0'4757	10,979	61,480
Vanstad	0'2264	—	—	0'2264	5,240	29,340
Tollånga	0'3556	—	—	0'3556	8,230	46,090
Ilstorp	0'0926	—	—	0'0926	2,143	12,000
Björka	0'0841	—	—	0'0841	1,946	10,900
Rödinge	0'1957	—	—	0'1957	4,529	25,360
Ramsåsa	0'1090	—	—	0'1090	2,522	14,130
Söfde	0'6134	—	0'0661	0'6795	14,196	79,500
Summa	5'1145	—	0'1782	5'2927	118,364	662,840
Ljunits h:d o. t.g:						
S. Villie	0'2592	—	0'0008	0'2600	5,999	33,590
Balkåkra	0'0912	—	—	0'0912	2,111	11,820
Snårestad	0'1066	—	0'0001	0'1067	2,467	13,820
Skärby	0'1750	—	—	0'1750	4,050	22,680
Sjörup	0'1306	—	—	0'1306	3,022	16,930
Katslösa	0'0832	—	0'0002	0'0834	1,925	10,780
Nöbbelöf	0'0995	—	0'0002	0'0997	2,303	12,890
Summa	0'9453	—	0'0013	0'9466	21,877	122,510

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i hafvet.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Taunlad	Qv.-ref.
Herrestads h:d o. t.g:						
Tranås	0'1838	—	—	0'1838	4,254	23,820
Tryde (del) ²⁹⁾	0'0944	—	—	0'0944	2,184	12,230
Högestad	0'1156	—	—	0'1156	2,675	14,980
Baldringe	0'1961	—	—	0'1961	4,538	25,420
Söfvestad	0'3420	—	0'0349	0'3769	7,915	44,320
Bromma	0'0848	—	—	0'0848	1,963	10,990
St. Herrestad	0'1846	—	0'0003	0'1849	4,272	23,920
Borrie	0'0357	—	—	0'0357	826	4,630
St. Köpinge (del) ³⁰⁾ ³¹⁾	0'0813	—	0'0008	0'0821	1,882	10,540
Öfraby (del) ³¹⁾	—	—	—	—	—	—
Bjäsersjö	0'1624	—	—	0'1624	3,759	21,050
Hedeskoga	0'0678	—	—	0'0678	1,569	8,790
Oja	0'0623	—	—	0'0623	1,442	8,070
Summa	1'6108	—	0'0360	1'6468	37,279	208,760
Vemmenhøgs h:d o. t.g:						
Gustaf	0'4808	—	0'0475	0'5283	11,127	62,310
Slumminge	0'2817	—	0'0005	0'2822	6,519	36,510
Skurup	0'2978	—	0'0165	0'3143	6,892	38,590
Gerdsjöf	0'2125	—	0'0258	0'2383	4,918	27,540
Önnarp	0'0491	—	—	0'0491	1,136	6,360
Örsjö	0'0729	—	—	0'0729	1,687	9,450
Solberga	0'0815	—	0'0001	0'0816	1,886	10,560
Hasle-Bösarp	0'0351	—	0'0001	0'0352	812	4,550
Grönby	0'1321	—	0'0004	0'1325	3,057	17,120
Anderslöf (del) ²⁾	0'1253	—	0'0013	0'1266	2,900	16,240
Tullstorp	0'1183	—	0'0002	0'1185	2,738	15,330
Svenstorp	0'0684	—	0'0043	0'0727	1,683	8,870
Ö. Vemmenhög	0'2114	—	—	0'2114	4,893	27,400
V. Vemmenhög	0'0507	—	—	0'0507	1,173	6,570
Skifarp	0'1401	—	—	0'1401	3,242	18,160
Simlinge	0'0595	—	—	0'0595	1,377	7,710
Esjö	0'0421	—	0'0002	0'0423	974	5,460
Klagstorp	0'1346	—	0'0011	0'1357	3,115	17,440
Kellstorp	0'1343	—	0'0010	0'1353	3,108	17,400
Lä Bedinge	0'0956	—	0'0001	0'0957	2,213	12,390
Hemmingsdyng	0'0728	—	0'0002	0'0730	1,685	9,440
S. Åby	0'1186	—	—	0'1186	2,745	15,370
Ö. Torp	0'0441	—	0'0005	0'0446	1,021	5,720
Lä Isic	0'0782	—	—	0'0782	1,810	10,130
Summa	3'1375	—	0'0998	3'2373	72,611	406,620
Landsbygden	40'2599	0'0657	0'8756	41'2012	933,250	5,226,200
Städerna:						
Malmö	0'1560	—	0'0015	0'1575	3,610	20,220
Lund	0'1055	—	—	0'1055	2,442	13,670
Landskrona	0'0925	—	0'0041	0'0966	2,141	11,990
Helsingborg	0'0684	—	—	0'0684	1,583	8,870

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i hafvet.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
Ystad	0'0913	—	0'0001	0'0914	2,113	11,830
Trelleborg	0'0058	—	—	0'0058	134	750
Skånör och Falsterbo	0'1401	0'0042	—	0'1443	3,339	18,700
Städerna	0'6596	0'0042	0'0057	0'6695	15,362	86,030
Malmöhus län ³²⁾	40'9195	0'0699	0'8813	41'8707	94,8612	5,312,230

Anmärkningar till Malmöhus län.

Arealuträkningen är gjord på Generalstabens karta i 306000, med iakttagande af rättelse för projektionen. Kartan upprättades åren 1855—1858.

	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
		Qv.-mil.	Qv.-ref.
1) — 31) Följande kyrkosocknar äro fördelade på härad eller län, och utgör hela arealen af:			
1) <i>Burlöv</i> : Oxie h:d—Bara h:d	0'1450	3,356	18,790
2) <i>Anderslöf</i> : Skytts h:d—Vemmenhög's h:d	0'2568	5,809	32,530
3) <i>Ströfvelstorp</i> : Luggude h:d (i Malmöhus län)—S. Åsbo h:d (i Kristianstads län)	0'3644	8,433	47,230
4) <i>Broby</i> : Luggude h:d (i Malmöhus län)—S. Åsbo h:d (i Kristianstads län)	0'1355	3,136	17,560
5) <i>N. Vram</i> : Luggude h:d (i Malmöhus län)—S. Åsbo h:d (i Kristianstads län)	0'4478	10,338	57,900
6) <i>Kägeröd</i> : Luggude h:d—Rönnebergs h:d—Onsjö h:d	0'5767	13,342	74,710
7) <i>Qvistofta</i> : Luggude h:d—Rönnebergs h:d	0'1738	4,022	22,520
8) <i>Halmstad</i> : Luggude h:d—Rönnebergs h:d	0'2334	5,378	30,120
9) <i>Sireköpinge</i> : Luggude h:d—Rönnebergs h:d	0'2036	4,711	26,390
10) <i>Ottarp</i> : Luggude h:d—Rönnebergs h:d	0'2521	5,834	32,670
11) <i>Annelöv</i> : Rönnebergs h:d—Onsjö h:d	0'1405	3,251	18,210
12) <i>Saxtorp</i> : Rönnebergs h:d—Harjagers h:d	0'1544	3,559	19,940
13) <i>Röstänga</i> : Onsjö h:d (i Malmöhus län)—N. Åsbo h:d (i Kristianstads län)	0'2337	5,406	30,270
14) <i>Konga</i> : Onsjö h:d (i Malmöhus län)—N. Åsbo h:d (i Kristianstads län)	0'3592	8,313	46,550
15) <i>Stehag</i> : Onsjö h:d—Harjagers h:d	0'3166	7,160	40,090
16) <i>Munkarp</i> : Onsjö h:d—Frosta h:d	0'2578	5,407	30,270
17) <i>Norrhedinge</i> : Onsjö h:d—Harjagers h:d	0'1657	3,835	21,470
18) <i>L. Sallerup</i> : Harjagers h:d—Frosta h:d	0'3241	7,501	42,010
19) <i>Borrlunda</i> : Harjagers h:d—Frosta h:d	0'1326	3,069	17,180
20) <i>Gårdstänga</i> : Torna h:d—Frosta h:d	0'1450	3,323	18,610
21) <i>Lomma</i> : Torna h:d—Bara h:d	0'1505	3,462	19,390
22) <i>Knästorp</i> : Torna h:d—Bara h:d	0'0514	1,189	6,670
23) <i>Kyrkheddinge</i> : Torna h:d—Bara h:d	0'1233	2,853	15,980
24) <i>Esarp</i> : Torna h:d—Barna h:d	0'1224	2,833	15,860
25) <i>N. Rörum</i> : Frosta h:d (i Malmöhus län)—V. Göinge h:d (i Kristianstads län)	0'5937	13,652	76,460
26) <i>Tjörnarps</i> : Frosta h:d (i Malmöhus län)—V. Göinge h:d (i Kristianstads län)	0'3614	8,162	45,710
27) <i>Härlinge</i> : Frosta h:d (i Malmöhus län)—V. Göinge h:d— Gårds h:d (båda i Kristianstads län)	0'4511	10,202	57,130

	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
²⁸⁾ <i>Svensköp</i> : Frosta h:d (i Malmöhus län) — Gärds h:d (i Kristianstads län)	0'3191	7,339	41,090
²⁹⁾ <i>Tryde</i> : Herrestads h:d (i Malmöhus län) — Ingelstads h:d (i Kristianstads län)	0'3151	7,292	40,830
³⁰⁾ <i>St. Köpinge</i> : Herrestads h:d (i Malmöhus län) — Ingelstads h:d (i Kristianstads län)	0'2710	6,228	34,880
³¹⁾ <i>Öfraby</i> : Herrestads h:d (i Malmöhus län) — Ingelstads h:d (i Kristianstads län). Förstnämnde del är här inräknad i St. Köpinge del af Malmöhus län	0'0998	2,310	12,930
³²⁾ Större ö inom länet: <i>Heen</i> (i Öresund)		0'0657	qv.-mil.
Större sjöar: <i>Ringsjön</i>		0'3780	"
<i>Vombajön</i>		0'1084	"

13) Hallands län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Höks härad och tingslag:						
Veinge	1'7124	—	0'0160	1'7284	39,630	221,930
Tjärby	0'1637	—	0'0016	0'1653	3,789	21,220
Knäred	1'7486	—	0'0191	1'7677	40,468	226,620
Laholms landsförsamling	0'6419	—	0'0216	0'6635	14,855	83,190
Renneslöf	0'5943	—	0'0073	0'6016	13,754	77,020
Ysby	0'3237	—	0'0032	0'3269	7,491	41,950
O. Karup	0'3963	—	0'0048	0'4011	9,172	51,360
Skuovmeslöf	0'2442	—	0'0145	0'2587	5,651	31,650
Hasslöf	0'3302	—	0'0052	0'3354	7,642	42,790
Våxtorp	1'1839	0'0005	0'0091	1'1935	27,410	153,500
Hishult (del) ¹⁾	0'7716	—	0'0386	0'8102	17,857	100,000
Summa	8'1108	0'0005	0'1410	8'2523	187,719	1,051,230
Tönnersjö h:d o. t.g:						
Eldsberga	0'4194	—	0'0024	0'4218	9,706	54,350
Tönnersjö	1'0511	—	0'0222	1'0733	24,325	136,220
Snöstorp	0'6473	—	0'0250	0'6723	14,980	83,890
Trönninge	0'1050	—	—	0'1050	2,430	13,610
Enslöf (del) ²⁾	1'4340	—	0'0292	1'4632	33,187	185,850
Bredared	1'3758	—	0'0300	1'4058	31,840	178,300
Torup (del) ³⁾	0'9516	—	0'0640	1'0156	22,023	123,330
Summa	5'9842	—	0'1728	6'1570	138,491	775,550

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Halmstads h:d o. t.g:						
Enslöf (del) ²⁾	0'2242	—	0'0016	0'2258	5,189	29,060
Torup (del) ³⁾	0'9072	—	0'0244	0'9316	20,995	117,570
Kinnared	0'2398	—	0'0005	0'2403	5,549	31,080
Ofrahy	0'1012	—	0'0016	0'1028	2,342	13,120
Holm	0'2225	—	—	0'2225	5,149	28,840
Söndrum	0'3267	—	—	0'3267	7,561	42,340
Vapnö	0'2113	—	—	0'2113	4,890	27,380
Harplinge	0'5364	—	—	0'5364	12,414	69,520
Steninge	0'1234	—	—	0'1234	2,856	15,990
Getinge	0'3578	—	0'0020	0'3598	8,281	46,370
Refvinge	0'1712	—	—	0'1712	3,962	22,190
Slättåkra	1'1294	—	0'0128	1'1422	26,138	146,370
Qvibille	0'3458	—	—	0'3458	8,003	44,810
Asige (del) ⁴⁾	0'1891	—	0'0004	0'1895	4,376	24,510
Summa	5'0860	—	0'0433	5'1293	117,705	659,150
Årstads h:d o. t.g:						
Slöinge	0'1707	—	—	0'1707	3,950	22,120
Efftra	0'3589	—	—	0'3589	8,306	46,510
Skrea	0'3238	—	0'0044	0'3282	7,494	41,960
Årstad	0'3343	—	0'0032	0'3375	7,737	43,330
Asige (del) ⁴⁾	0'4072	—	0'0088	0'4160	9,424	52,770
Abild	0'5681	—	0'0232	0'5913	13,147	73,630
Vessige	0'4965	—	0'0260	0'5225	11,490	64,350
Askome	0'2667	—	0'0100	0'2767	6,172	34,560
Drengsered	0'9656	—	0'0320	0'9976	22,347	125,140
Krogsered	0'6710	—	0'0392	0'7102	15,529	86,960
Gällared (del) ⁵⁾	0'0987	—	0'0040	0'1027	2,284	12,790
Gunnarp (del) ⁶⁾	0'4829	—	0'0964	0'5793	11,176	62,590
Summa	5'1444	—	0'2472	5'3916	119,056	666,710
Faurås h:d o. t.g:						
Gällared (del) ⁵⁾	0'6160	—	0'0284	0'6444	14,256	79,830
Gunnarp (del) ⁶⁾	0'3080	—	0'0228	0'3308	7,128	39,920
Ljungby	0'4800	—	0'0056	0'4856	11,109	62,210
Alfshög	0'1295	—	0'0020	0'1315	2,997	16,780
Vinberg	0'3328	—	0'0036	0'3364	7,702	43,130
Stafsinge	0'3759	—	0'0032	0'3791	8,699	48,720
Morup	0'3935	0'0004	—	0'3939	9,116	51,050
Fagerred	0'6308	—	0'0164	0'6472	14,598	81,750
Källsjö	0'2104	—	0'0148	0'2252	4,869	27,270
Ullared	0'4455	—	0'0160	0'4615	10,310	57,740
Okome	0'5215	—	0'0148	0'5363	12,069	67,580
Köinge	0'2248	—	0'0080	0'2328	5,203	29,130
Svarträ	0'3056	—	0'0100	0'3156	7,072	39,610
Sibbarp	0'4161	—	0'0204	0'4365	9,630	53,930
Dagsås	0'2682	—	0'0340	0'3022	6,207	34,760
Summa	5'6586	0'0004	0'2000	5'8590	130,965	733,410

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Himle h:d o. t:g:						
Grimeton	0'3218	—	0'0164	0'3382	7,447	41,700
Rolfstorp	0'4769	—	0'0172	0'4941	11,037	61,800
Hvalinge	0'2495	—	0'0100	0'2595	5,774	32,340
Stannared	0'0967	—	0'0004	0'0971	2,238	12,530
Skällinge	0'4733	—	0'0332	0'5065	10,954	61,340
Nöslinge	0'3006	—	0'0360	0'3366	6,957	38,960
Tvååker	0'4586	0'0008	—	0'4594	10,632	59,540
Spannarp	0'1711	—	0'0008	0'1719	3,960	22,180
Hunnestad	0'1376	—	—	0'1376	3,184	17,830
Gödestad	0'0768	—	—	0'0768	1,777	9,950
Lindberg	0'3117	0'0752	0'0028	0'3897	8,954	50,140
Torpa	0'1428	—	—	0'1428	3,305	18,510
Träslöf	0'2688	0'0007	—	0'2695	6,237	34,930
Summa	3'4862	0'0767	0'1168	3'6797	82,456	461,750
Visko h:d o. t:g:						
Värö	0'5401	0'0236	0'0024	0'5661	13,046	73,060
Strävalla	0'1643	—	—	0'1643	3,802	21,290
Veddige	0'6691	—	0'0416	0'7107	15,485	86,710
Ås	0'3198	—	0'0040	0'3238	7,401	41,450
Sällstorp	0'2051	—	0'0030	0'2081	4,747	26,580
Summa	1'8984	0'0236	0'0510	1'9730	44,481	249,090
Fjäre h:d o. t:g:						
Olmevalla	0'2845	0'0020	0'0032	0'2897	6,630	37,130
Landa	0'1541	—	0'0007	0'1548	3,566	19,970
Frillesås	0'3854	—	0'0131	0'3985	8,919	49,950
Gällinge	0'2793	—	0'0104	0'2897	6,464	36,200
Idala	0'2094	—	0'0156	0'2250	4,846	27,140
Fjärås	1'0819	—	0'1842	1'2661	25,038	140,210
Förlanda	0'4208	—	0'0433	0'4641	9,739	54,540
Hanhals	0'1636	0'0040	0'0020	0'1696	3,879	21,720
Tölö	0'6126	—	0'0208	0'6334	14,177	79,390
Lindome	0'6578	—	0'0284	0'6862	15,224	85,250
Elfsåker	0'3996	—	0'0136	0'4132	9,248	51,790
Onsala	0'4071	0'0354	—	0'4425	10,241	57,350
Vallda	0'4576	0'0024	—	0'4600	10,646	59,610
Släp	0'3323	0'0342	0'0012	0'3677	8,481	47,500
Summa	5'8460	0'0780	0'3365	6'2605	137,098	767,750
Landsbygden	41'2146	0'1792	1'3086	42'7024	957,971	5,364,640
Städerna:						
Halmstad	0'1305	—	—	0'1305	3,020	16,910
Varberg	0'0839	0'0008	0'0008	0'0855	1,961	10,980
Falkenberg	0'0392	—	0'0016	0'0408	907	5,080
Laholm	0'0863	—	0'0004	0'0867	1,997	11,190
Kungshäcka	0'0133	—	—	0'0133	308	1,720
Städerna	0'3532	0'0008	0'0028	0'3568	8,193	45,880
Hallands län ¹⁾	41'5678	0'1800	1'3114	43'0592	966,164	5,410,520

Anmärkingar till Hallands län.

Arealen är uträknad på Generalstabens konceptkarta i skalan 1:100,000, med iakttagande af rättelse för projektionen. Kartläggningen utfördes åren 1842 och 1843.

	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
		Qv.-mil.	Qv.-ref.
1) — 6) Följande kyrkosocknar äro fördelade på härad eller län, och utgör hela arealen af:			
1) Hishult: Höks h:d (i Hallands län) — N. Åsbo h:d (i Kristianstads län)	0'9387	20,831	116,650
2) Enslöf: Tönnersjö h:d — Halmstads h:d	1'6890	38,376	214,910
3) Torup: Tönnersjö h:d — Halmstads h:d	1'9472	43,018	240,900
4) Asige: Halmstads h:d — Årstads h:d	0'6055	13,800	77,280
5) Gällared: Årstads h:d — Faurås h:d	0'7471	16,540	92,620
6) Gunnarp: Årstads h:d — Faurås h:d (båda i Hallands län) — Kinds h:d (i Elfsborgs län)	0'9285	18,711	104,790
7) Större sjö: Lygnern		0'2771	qv.-mil.

14) Göteborgs och Bohus län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, holmar och skär.	Vatten (in-sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Askims härad och tingslag:						
Fässberg	0'4408	0'0036	0'0156	0'4600	10,285	57,590
Frölunda (och Nya Varfvet) ..	0'2732	0'0176	0'0024	0'2932	6,730	37,690
Askim	0'2944	0'0140	0'0032	0'3116	7,137	39,970
Källered	0'2211	—	0'0080	0'2291	5,117	28,660
Råda	0'2488	—	0'0236	0'2724	5,758	32,240
Styrsö	—	0'1622	—	0'1622	3,754	21,020
Summa	1'4783	0'1974	0'0528	1'7285	38,781	217,170
Östra Hisings härad:						
Lundby	—	0'2360	0'0080	0'2440	5,462	30,580
Tufve	—	0'1530	—	0'1530	3,541	19,830
Summa	—	0'3890	0'0080	0'3970	9,003	50,410
Vestra Hisings härad:						
Rödbo	—	0'1684	0'0136	0'1820	3,897	21,830
Nödinge (del) ¹⁾	0'0741	—	0'0084	0'0825	1,715	9,600
Säve	—	0'4353	0'0124	0'4477	10,074	56,410

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnsl.	Qv. ref.
	Qv.-ml.	Qv.-ml.	Qv.-ml.	Qv.-mil.		
<i>h:ds tingslag.</i>						
Backa.....	—	0'1334	0'0108	0'1442	3,087	17,290
Björlanda	—	0'3546	0'0054	0'3600	8,207	45,960
Torslanda	—	0'1868	0'0116	0'1984	4,323	24,210
Öckerö	—	0'2119	0'0004	0'2123	4,904	27,460
Summa	0'0741	1'4904	0'0626	1'6271	36,207	202,760
Säfvedals h:d o. t.g:						
Örgryte	0'1975	—	0'0066	0'2041	4,571	25,600
Landvetter.....	0'7258	—	0'0525	0'7783	16,797	94,060
Partille	0'6208	—	0'0192	0'6400	14,367	80,460
Härryda	0'7174	—	0'0477	0'7651	16,603	92,970
Summa	2'2615	—	0'1260	2'3875	52,338	293,090
Inlands Södre h:d o. t.g:						
Kareby	0'3187	—	0'0012	0'3199	7,376	41,300
Romelanda	0'6664	—	0'0361	0'7025	15,422	86,360
Ytterby	0'2803	—	0'0108	0'2911	6,487	36,330
Torsby	0'3977	0'0473	0'0004	0'4454	10,299	57,670
Harestad	0'1728	0'0004	0'0076	0'1808	4,008	22,450
Lycke	0'1615	0'1549	—	0'3164	7,322	41,010
Summa	1'9974	0'2026	0'0561	2'2561	50,914	285,120
Inlands Nordre h:d o. t.g:						
Solberga.....	0'5040	0'0253	0'0020	0'5313	12,249	68,600
Hälta	0'2563	—	0'0020	0'2583	5,931	33,210
Jörlanda	0'4663	0'0140	0'0080	0'4883	11,116	62,250
Spekeröd	0'4888	—	0'0180	0'5068	11,312	63,350
Ucklum	0'5600	—	0'0609	0'6209	12,960	72,570
Ödsmål	0'3871	0'0004	0'0212	0'4087	8,968	50,220
Norum	0'2180	0'0537	—	0'2717	6,288	35,210
Summa	2'8805	0'0934	0'1121	3'0860	68,824	385,420
Inlands Fräkne h:d o. t.g:						
Forshälla	0'9999	0'0164	0'0204	1'0367	23,520	131,720
Resteröd	0'1415	0'0112	—	0'1527	3,534	19,790
Ljung	0'3568	0'0004	0'0100	0'3672	8,266	46,290
Grinneröd	0'3588	—	0'0132	0'3720	8,304	46,500
Summa	1'8570	0'0280	0'0436	1'9286	43,624	244,300
Inlands Torpe h:d o. t.g:						
Hjertum	1'0421	—	0'1218	1'1639	24,117	135,060
Vesterlanda	0'5846	—	0'0333	0'6179	13,529	75,760
Summa	1'6267	—	0'1551	1'7818	37,646	210,820

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl:d.	Qv.-ref.
Orusts Östra härad:						
Myckleby	—	0'4759	0'0140	0'4899	11,014	61,670
Torp	—	0'3155	0'0048	0'3203	7,301	40,900
Långelanda	—	0'3516	0'0096	0'3612	8,137	45,570
Stala	—	0'4454	—	0'4454	10,308	57,720
Summa	—	1'5884	0'0284	1'6168	36,760	205,860
Orusts Vesta härad:						
Tegneby	—	0'1935	0'0008	0'1943	11,421	63,960
Röra	—	0'4041	0'0028	0'4069	9,352	52,370
Morlanda	}	0'9830	0'0028	0'9858	22,750	127,400
Fiskebäckskils kapell						
Grundunds kapell						
Gullholmens kapell						
Käringöns kapell	}	—	—	—	—	—
Mollösunds kapell						
Summa	—	1'8806	0'0064	1'8870	43,523	243,730
Tjörns härad:						
Valla	—	0'4232	—	0'4232	9,794	54,850
Klöfvedal	—	0'2798	—	0'2798	6,476	36,260
Stenkyrka med Rönnängs o. Klädesholmens kapell	—	0'6928	0'0018	0'6946	16,033	89,790
Summa	—	1'3958	0'0018	1'3976	32,303	180,900
Botenäs härad:						
Tossene	0'5611	0'0080	0'0053	0'5747	13,171	73,750
Berfendal	0'1931	—	0'0006	0'1937	4,469	25,030
Askum	}	0'5077	0'0983	0'6088	14,024	78,540
Kungshamn (Grafverna)						
Summa	1'2619	0'1063	0'0090	1'3772	31,664	177,320
Sörbygdens härad:						
Krokstad	1'3088	—	0'0157	1'3545	30,289	169,620
Sanne	0'3871	—	0'0221	0'4092	8,959	50,170
Hede	0'6947	—	0'0237	0'7184	16,077	90,030
Summa	2'3906	—	0'0915	2'4821	55,325	309,820
Tunge härad:						
Foss	0'8221	0'0008	0'0078	0'8307	19,044	106,650
Svarteberg med Tuse	1'1832	—	0'0536	1'2368	27,383	153,340
Håby	0'3089	—	0'0272	0'3361	7,149	40,030
Summa	2'3142	0'0008	0'0886	2'4036	53,576	300,020
Stångenäs härad:						
Bro	0'6440	0'0024	0'0060	0'6524	14,960	83,780
Brastad	0'4267	0'0216	—	0'4483	10,375	58,100
Lyse med Lysekils köping	0'4391	0'0252	0'0008	0'4651	10,745	60,170
Summa	1'5098	0'0492	0'0068	1'5658	36,080	202,050

Orusts och Tjörns härads tingslag.

Botenäs, Sörbygdens, Tunge o. Stångenäs härads tingslag.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunntal.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Lane h:d o. t:g:						
Norra Ryr	0'7159	—	0'0100	0'7259	16,568	92,780
Bäve	0'5077	0'0004	0'0124	0'5205	11,759	65,850
Skredsvik	0'7294	0'0064	0'0080	0'7438	17,028	95,360
Herrestad	0'7711	0'0044	0'0148	0'7903	17,947	100,500
Högås	0'1632	0'0012	0'0008	0'1652	3,805	21,310
Bokenäs	0'4058	0'0212	—	0'4270	9,882	55,340
Dragsmark	0'1095	0'0152	—	0'1247	2,886	16,160
Summa	3'4026	0'0488	0'0460	3'4974	79,875	447,300
Vette h:d o. t:g:						
Ske	2'2463	0'0355	0'0628	2'3446	52,807	295,720
Tjärnö	0'0502	0'3680	0'0060	0'4242	9,679	54,200
Näsinge	0'3704	—	0'0217	0'3921	8,572	48,010
Hogdal	0'6063	0'0056	0'0217	0'6336	14,161	79,300
Lommelund	0'2917	—	0'0008	0'2925	6,751	37,800
Summa	3'5649	0'4091	0'1130	4'0870	91,970	515,030
Tanums h:d o. t:g:						
Tanum	2'0218	0'1364	0'0056	2'1638	49,947	279,700
Lur	0'8412	0'0570	0'0209	0'9191	20,787	116,410
Summa	2'8630	0'1934	0'0265	3'0829	70,734	396,110
Qville h:d o. t:g:						
Qville	1'3067	0'0922	0'0012	1'4001	32,374	181,300
Svenneby	0'2431	0'0124	0'0004	0'2559	5,913	33,110
Bottna	0'1568	—	0'0004	0'1572	3,629	20,320
Summa	1'7066	0'1046	0'0020	1'8132	41,916	234,730
Bullarens h:d o. t:g:						
Nafverstad	2'2060	—	0'2094	2'4154	51,053	285,900
Mo	0'8019	—	0'0497	0'8516	18,558	103,920
Summa	3'0079	—	0'2591	3'2670	69,611	389,820
Landsbygden	34'1970	8'1778	1'2954	43'6702	980,674	5,491,780
Städerna:						
Göteborg	0'1756	—	0'0176	0'1932	4,064	22,760
Uddevalla	0'2334	0'0004	0'0008	0'2346	5,411	30,300
Strömstad	0'0344	0'0018	0'0038	0'0400	838	4,690
Marstrand	—	0'0642	—	0'0642	1,486	8,320
Kungälv	0'0498	—	0'0100	0'0598	1,152	6,450
Städerna	0'4932	0'0661	0'0322	0'5915	12,951	72,520
Göteborgs och Bohus län ²⁾	34'6902	8'2442	1'3276	44'2620	993,625	5,564,300

Anmärkningar till Göteborgs och Bohus län.

Arealuträkningen är gjord på Generalstabens konceptkarta i 1:100,000, upprättad åren 1837 och 1839. Rättelse för projektionen är inkttagen.

¹⁾ Nådinge kyrkosocken, som är delad på V. Hisingrs härad i Göteborgs och Bohus län och Ale h:d i Elfsborgs län, omfattar i sin helhet 0'2848 qv.-mil (vatten inräknadt) eller 6,073 tunnland = 34,000 qv.-ref (utan vatten).

²⁾ Större öar, belägna i skärgården:

Örust	2'9446 qv.-mil.
Hisingen	1'7065 "
Tjörn	1'1720 "

15) Elfsborgs län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Venern.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Väne härad och tingslag:						
Tunhem	0'7917	—	0'0333	0'8250	18,322	102,600
Björke	0'2935	—	—	0'2935	6,793	38,040
Åsaka	0'6701	—	—	0'6701	15,508	86,850
Gårdhem	0'5090	—	0'0100	0'5190	11,780	65,970
Trollhättan	0'0821	—	0'0056	0'0877	1,900	10,640
Vassända m. Naglum (Gust. Adolf)	0'8977	—	0'0593	0'9570	20,775	116,340
Södra Ryr	0'2278	—	0'0096	0'2374	5,272	29,520
Summa	3'4719	—	0'1178	3'5897	80,350	449,960
Bjerke h:d o. t:g:						
Mellby med Genneved	0'7224	—	0'0006	0'7230	16,719	93,620
Magra (del) ¹⁾	0'3688	—	0'0001	0'3689	8,535	47,800
Erska	0'3651	—	0'0110	0'3761	8,449	47,320
Lagmansered	0'4146	—	0'0473	0'4619	9,595	53,730
Summa	1'8709	—	0'0590	1'9299	43,298	242,470
Flundre h:d o. t:g:						
Romeled	0'1481	—	0'0080	0'1561	3,427	19,190
Fors	0'3808	—	0'0172	0'3980	8,813	49,350
Upphärad	0'4732	—	0'0192	0'4924	10,951	61,330
Fuxerna	0'1886	—	0'0108	0'1994	4,365	24,440
Åsbräcka	0'0894	—	0'0020	0'0914	2,069	11,590
Summa	1'2801	—	0'0572	1'3373	29,625	165,900
Ale h:d o. t:g:						
Skepplanda	0'8278	—	0'0100	0'8378	19,158	107,280
Hålanda	0'7156	—	0'0323	0'7479	16,561	92,740

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Venern.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Sköfde	0'5467	—	0'0248	0'5715	12,652	70,850
S:t Peter (Gamla Lödöse) ..	0'1229	—	0'0048	0'1277	2,844	15,930
Tunge	0'1882	—	0'0068	0'1950	4,356	24,390
Starrkärr	0'6098	—	0'0244	0'6342	14,112	79,030
Kilanda	0'3757	—	0'0132	0'3889	8,695	48,690
Nödinge (del) ²⁾	0'1888	—	0'0140	0'2028	4,358	24,400
Östad (del) ³⁾	0'4684	—	0'1323	0'6007	10,840	60,710
Summa	4'0484	—	0'2626	4'3060	93,576	524,020
Vätile h:d o. t:g:						
Stora Lundby	0'8197	—	0'1454	0'9651	18,970	106,230
Skallsjö	0'6522	—	0'0735	0'7247	15,094	84,530
Lerum	0'5764	—	0'0753	0'6517	13,339	74,700
Angered	0'4028	—	0'0152	0'4180	9,322	52,200
Bergjum	0'4780	—	0'0100	0'4880	11,062	61,950
Summa	2'9291	—	0'3184	3'2475	67,787	379,610
Kullings h:d o. t:g:						
Herrljunga	0'1557	—	0'0002	0'1559	3,603	20,180
Tarsled	0'1319	—	—	0'1319	3,053	17,090
Remmene	0'1260	—	—	0'1260	2,916	16,330
Fölene	0'1456	—	0'0003	0'1459	3,370	18,870
Eggvena	0'1654	—	0'0032	0'1686	3,828	21,440
Algustorp	0'1981	—	0'0024	0'2005	4,585	25,670
Sköfde	0'2393	—	—	0'2393	5,538	31,010
Tumberg	0'1347	—	—	0'1347	3,117	17,460
Härene	0'2310	—	0'0010	0'2320	5,346	29,940
Bråttensby	0'0918	—	0'0002	0'0920	2,124	11,900
Landa	0'0501	—	—	0'0501	1,159	6,490
Hol	0'3429	—	0'0036	0'3465	7,936	44,440
Siene	0'2498	—	0'0004	0'2502	5,781	32,370
Horla	0'1849	—	0'0020	0'1869	4,279	23,960
Norska Skogabygden	0'3324	—	0'0080	0'3404	7,693	43,080
Lena	0'3377	—	0'0084	0'3461	7,815	43,770
Bergstena	0'2595	—	0'0032	0'2627	6,006	33,630
Fullstad	0'1676	—	0'0030	0'1696	3,879	21,720
Långared	0'6394	—	0'1479	0'7873	14,797	82,870
Östad (del) ³⁾	0'1375	—	0'0180	0'1555	3,182	17,820
Alingsås landsförsamling ²¹⁾	0'7121	—	0'1876	0'8997	16,481	92,290
Rödene	0'1487	—	0'0064	0'1551	3,441	19,270
Billinge ²¹⁾	0'2705	—	0'0060	0'2765	6,260	35,060
Ödenäs	0'2893	—	0'0553	0'3446	6,695	37,490
Hemsjö	0'4378	—	0'1302	0'5680	10,132	56,740
Magra (del) ¹⁾	0'0232	—	—	0'0232	537	3,010
Summa	6'2029	—	0'5863	6'7892	143,553	803,900
Gäsnö h:d o. t:g:						
Björke	0'1165	—	0'0004	0'1169	2,696	15,100
Vesene	0'2960	—	0'0028	0'2988	6,850	38,360
Grude	0'1341	—	—	0'1341	3,104	17,380
Gällby	0'1422	—	—	0'1422	3,291	18,430

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Venern.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tannlat.	Qv.-ref.
Hudene	0'4444	—	—	0'4444	10,285	57,590
Hellestad	0'2816	—	—	0'2816	6,517	36,490
Skölfevene	0'1624	—	0'0004	0'1628	3,758	21,050
Hof	0'2769	—	0'0168	0'2937	6,408	35,890
Sem	0'0995	—	0'0188	0'1183	2,303	12,900
Källunga	0'3044	—	0'0012	0'3056	7,045	39,450
Eriksberg	0'2596	—	—	0'2596	6,008	33,640
Broddarp (del) ²⁰	0'1365	—	—	0'1365	3,159	17,680
Mjeldrunge	0'1865	—	0'0008	0'1873	4,316	24,170
Od	0'3889	—	0'0256	0'4145	9,000	50,400
Öra	0'1350	—	—	0'1350	3,124	17,500
Alboga	0'2076	—	0'0144	0'2220	4,804	26,910
Molla	0'3489	—	0'0144	0'3633	8,075	45,220
Borgstena (del) ⁴	0'0076	—	—	0'0076	176	990
Närunga	0'3547	—	0'0244	0'3791	8,209	45,970
Ljnr	0'1488	—	0'0024	0'1512	3,443	19,280
Örnunga	0'2391	—	0'0240	0'2631	5,534	30,990
Tümte (del) ⁵	0'0072	—	0'0004	0'0076	167	930
Qvinnestad	0'1827	—	0'0104	0'1931	4,228	23,680
Asklanda	0'1088	—	—	0'1088	2,518	14,100
Summa	4'9699	—	0'1572	5'1271	115,018	644,100
Ås h:d o. t.g:						
Rångedala	0'3521	—	0'0044	0'3565	8,149	45,630
Toarp	0'7563	—	0'0132	0'7695	17,503	98,010
Espared	0'1951	—	0'0313	0'2264	4,515	25,280
Tärby	0'1204	—	0'0072	0'1276	2,786	15,600
Varnum	0'1512	—	0'0132	0'1644	3,499	19,600
Tverred (del) ⁶	0'0920	—	0'0056	0'0976	2,129	11,920
Brämshult	0'1826	—	—	0'1826	4,226	23,670
Gingri	0'1885	—	0'0003	0'1888	4,362	24,430
Ving med Töfve	0'3098	—	0'0801	0'3899	11,798	66,070
Härna	0'1472	—	0'0032	0'1504	3,407	19,080
Fenneslunda	0'1836	—	0'0010	0'1846	4,249	23,800
Grofvare	0'1431	—	0'0040	0'1471	3,312	18,550
Hällstad (del) ⁷	0'3108	—	0'0112	0'3220	7,193	40,280
Murum	0'2356	—	0'0008	0'2364	5,453	30,530
Vånga	0'0767	—	—	0'0767	1,775	9,940
Möne (del) ⁸	0'1636	—	0'0024	0'1660	3,786	21,200
Kärråkra	0'1419	—	—	0'1419	3,284	18,390
Börstig (del) ⁹	0'0884	—	—	0'0884	2,046	11,460
Summa	4'0389	—	0'1809	4'2198	93,472	523,440
Rödvägs h:d o. t.g:						
Åsarp (del) ¹⁰	0'2877	—	0'0008	0'2885	6,658	37,280
Kölaby	0'2705	—	0'0020	0'2725	6,260	35,060
Solberga	0'1198	—	—	0'1198	2,773	15,530
Smula (del) ¹¹	0'0969	—	—	0'0969	854	4,780
Åsaka (del) ¹²	0'0341	—	—	0'0341	789	4,420
Börstig (del) ⁹	0'0236	—	—	0'0236	546	3,060
Blidsberg	0'2284	—	—	0'2284	5,286	29,600
Dalum	0'2581	—	0'0124	0'2705	5,973	33,450
Humla	0'1463	—	—	0'1463	3,386	18,960

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Venern.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnal.	Qv.-ref.
Tinnele	0'4895	—	0'0064	0'4959	11,328	63,440
Hällstad (del) ⁷⁾	0'0056	—	—	0'0056	130	730
Möne (del) ⁸⁾	0'0046	—	—	0'0046	106	600
Vist	0'1446	—	0'0016	0'1462	3,347	18,740
Brunn	0'2196	—	0'0299	0'2495	5,082	28,460
Böne	0'1911	—	0'0136	0'2047	4,423	24,770
Knätte	0'2294	—	0'0006	0'2300	5,309	29,730
Liared	0'3570	—	0'0140	0'3710	8,262	46,270
Kylingared (del) ¹³⁾	0'4524	—	0'0741	0'5265	10,470	58,630
Piflered	0'2933	—	0'0277	0'3210	6,788	38,010
Bottnaryd (del) ¹⁴⁾	0'1446	—	0'0092	0'1538	3,346	18,740
Bjurbäck (del) ¹⁵⁾	0'0593	—	0'0092	0'0625	1,372	7,680
Hösna	0'5462	—	0'0032	0'5494	12,641	70,790
Gullered	0'3879	—	0'0220	0'4099	8,977	50,270
Strengsered	0'4893	—	0'0076	0'4969	11,324	63,410
Summa	5'4198	—	0'2283	5'6481	125,430	702,410
Kinds h:d o. t:g:						
Kalf	0'9624	—	0'1586	1'1210	22,273	124,730
Mårdaklef	0'5812	—	0'0248	0'6060	13,451	75,320
Häksvik	0'9426	—	0'0633	1'0059	21,814	122,160
Frölunda	0'6872	—	0'0264	0'7136	15,904	89,060
Gunnarp (del) ¹⁶⁾	0'0176	—	0'0008	0'0184	407	2,280
Mjöbäck	0'6053	—	0'0264	0'6317	14,008	78,450
Holtsljunga	0'6406	—	0'0208	0'6614	14,825	83,020
Oxabäck (del) ¹⁷⁾	0'2551	—	0'0104	0'2655	5,904	33,060
Elfsæred	0'4250	—	0'0356	0'4606	9,836	55,080
Svenljunga	0'3826	—	0'0005	0'3831	8,854	49,590
Ullasjö	0'4955	—	0'0100	0'5055	11,467	64,220
Örsås	0'8020	—	0'0176	0'8196	18,561	103,940
Refvesjö	0'3254	—	0'0196	0'3450	7,531	42,170
Redslared	0'4980	—	0'0080	0'5060	11,525	64,540
Sexdrega	0'7263	—	0'0164	0'7427	16,809	94,130
Ljushult	0'4438	—	0'0184	0'4622	10,271	57,520
Roasjö	0'2969	—	0'0092	0'3061	6,871	38,480
Hillared ²⁰⁾	0'3142	—	0'0292	0'3434	7,271	40,720
Långhem	0'7305	—	0'0953	0'8258	16,906	94,670
Daunicke ²¹⁾	0'2290	—	0'0156	0'2446	5,300	29,680
Månstad	0'3258	—	0'0056	0'3314	7,540	42,220
Åsarp	0'1518	—	0'0024	0'1542	3,513	19,670
Gällstad	0'6480	—	0'0192	0'6622	14,881	83,330
Grönahög	0'4603	—	0'0040	0'4643	10,652	59,660
Säm	0'2169	—	0'0717	0'2886	5,020	28,110
Pannekumla	0'1678	—	0'0661	0'2339	3,883	21,750
Tvärred (del) ⁶⁾	0'4773	—	0'0777	0'5550	11,046	61,860
Marbäck	0'2863	—	0'0577	0'3440	6,626	37,100
Dalstorp	0'5061	—	0'0112	0'5173	11,713	65,590
Hjularred	0'1567	—	0'0120	0'1687	3,626	20,310
Olsehemna	0'3875	—	0'0112	0'3987	8,968	50,220
Unnaryd (del) ¹⁸⁾	0'0521	—	—	0'0521	1,206	6,750
Ljungsnarp	0'6336	—	0'0214	0'6550	14,663	82,110
Nittorp	0'6771	—	0'0006	0'6777	15,670	87,750
Tranemo	1'1351	—	0'0204	1'1555	26,270	147,110
Måssebo	0'7684	—	0'0248	0'7882	17,667	98,940

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Venern.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Hestra (del) ¹⁹⁾	0'0048	—	—	0'0048	111	620
Ambjörnarp	0'5899	—	0'0440	0'6339	13,652	76,450
Sjötofta	0'5733	—	0'0310	0'6043	13,268	74,300
Summa	18'5700	—	1'0879	19'6579	429,763	2,406,670
Marks h:d o. t:g:						
Seglora	1'0415	—	0'0346	1'0761	24,103	134,980
Torpa (del) ²⁰⁾	0'0223	—	0'0010	0'0233	516	2,890
Frisla	0'3068	—	0'0068	0'3136	7,100	39,760
Kinnarumma	0'8340	—	0'0412	0'8752	19,301	108,090
Skepphult	0'3857	—	0'0172	0'4029	8,926	49,990
Örby	1'1079	—	0'0697	1'1776	25,640	143,580
Kinna	0'3024	—	0'0264	0'3288	6,998	39,190
Torestorp	0'5095	—	0'0617	0'5712	11,791	66,030
Öxabäck (del) ¹⁷⁾	0'4899	—	0'0397	0'5296	11,338	63,490
Ellekulla	0'3990	—	0'0265	0'4255	9,234	51,710
Kungsäter	0'2588	—	0'0573	0'3161	5,989	33,540
Gunnarsjö	0'3719	—	0'0230	0'3949	8,607	48,200
Grimmared	0'2548	—	0'0184	0'2732	5,897	33,020
Skedeskamma (Karl Gustaf) ...	0'4727	—	0'0461	0'5188	10,940	61,260
Istorp	0'3645	—	0'0204	0'3849	8,436	47,240
Öxnevalle	0'3622	—	0'0577	0'4199	8,382	46,940
Horred	0'3593	—	0'0276	0'3869	8,316	46,570
Sätilla	1'1221	—	0'1626	1'2847	25,969	145,430
Hysna	0'6694	—	0'0248	0'6942	15,492	86,750
Berghem	0'3234	—	0'0172	0'3406	7,484	41,910
Håjom	0'3386	—	0'0112	0'3498	7,836	43,880
Surteby med Kattunga	0'4251	—	0'0196	0'4447	9,848	55,090
Fotskäl	0'4247	—	0'0048	0'4295	9,829	55,040
Tostared	0'1289	—	0'0484	0'1773	2,983	16,710
Summa	11'2754	—	0'8639	12'1393	260,945	1,461,290
Bollebygds h:d o. t:g:						
Bollebygd	1'5413	—	0'1260	1'6673	35,670	199,750
Björketorp	0'6605	—	0'0316	0'6921	15,286	85,600
Töllejö	0'9008	—	0'0232	0'9240	20,847	116,750
Summa	3'1026	—	0'1808	3'2834	71,803	402,100
Vedens h:d o. t:g:						
Fristad	0'4231	—	0'0453	0'4684	9,792	54,830
Borgstena (del) ⁴⁾	0'3133	—	0'0064	0'3197	7,251	40,600
Torpa (del) ²⁰⁾	0'6887	—	0'0429	0'7316	15,938	89,260
Bredared	0'6255	—	0'0144	0'6399	14,476	81,070
Tämta (del) ⁸⁾	0'2668	—	0'0122	0'2790	6,175	34,580
Vänga	0'2820	—	0'0260	0'3080	6,526	36,550
Sandhult	0'7552	—	0'0413	0'7965	17,477	97,870
Hedared	0'1687	—	0'0028	0'1715	3,904	21,860
Summa	3'5233	—	0'1913	3'7146	81,539	456,620

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Venern.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Sundals h:d o. t.g:						
Bolstad	0'5420	0'0007	—	0'5427	12,560	70,330
Grinstad	0'4817	0'0008	—	0'4820	11,155	62,470
Gestad	0'5566	0'0011	—	0'5577	12,907	72,280
Erikstad	0'2626	—	—	0'2626	6,077	34,030
Ör (del) ²¹⁾	0'0086	—	—	0'0086	199	1,120
Frändefors	1'6646	—	0'2192	1'8838	38,523	215,730
Brålanda	0'5788	—	—	0'5788	13,383	74,950
Ryr	0'7782	—	0'0136	0'7918	18,010	100,850
Summa	4'8726	0'0021	0'2328	5'1075	112,814	631,760
Nordals h:d o. t.g:						
Ör (del) ²¹⁾	0'9388	—	0'0626	1'0014	21,726	121,670
Gunnarsnäs	0'2212	—	0'0309	0'2521	5,119	28,670
Dalskog (del) ²²⁾	0'7540	—	0'0762	0'8302	17,450	97,710
Skållerud	0'4729	0'0054	0'1448	0'6231	11,069	61,990
Holm	0'4710	0'0046	0'0180	0'4936	11,007	61,640
Jern	0'2180	0'0005	—	0'2185	5,057	28,320
Summa	3'0759	0'0105	0'3325	3'4189	71,428	400,000
Valbo h:d o. t.g:						
Torp	0'6670	—	0'0453	0'7123	15,436	86,440
Norra Ryr	0'7203	—	0'0581	0'7784	16,669	93,350
Färgelanda	0'9706	—	0'0561	1'0267	22,463	125,790
Ödeborg	0'5869	—	0'0389	0'6258	13,583	76,060
Högsäter	1'0160	—	0'0285	1'0445	23,513	131,630
Rennelanda	0'4313	—	0'0188	0'4501	9,981	55,900
Råggård (del) ²³⁾	0'3136	—	0'0020	0'3156	7,258	40,640
Lerdal (del) ²⁴⁾	0'3065	—	0'0028	0'3093	7,093	39,720
Jerbo	0'7626	—	0'0128	0'7754	17,649	98,830
Summa	5'7748	—	0'2633	6'0381	133,645	748,410
Vedbo h:d o. t.g:						
Rölanda	0'8083	—	0'0088	0'8171	18,706	104,760
Gesäter	0'2400	—	—	0'2400	5,554	31,100
Råggård (del) ²³⁾	0'1876	—	—	0'1876	4,339	24,300
Lerdal (del) ²⁴⁾	0'2258	—	0'0036	0'2294	5,226	29,260
Ed	1'9362	—	0'2782	2'2144	44,809	250,930
Töftedal	1'1963	—	0'1015	1'2978	27,686	155,040
Nössemark	1'4127	—	0'4453	1'8580	32,694	183,090
Häbol	1'0802	—	0'1112	1'1914	25,138	140,770
Värvik	0'7856	—	0'2861	1'0717	18,181	101,810
Torrskog	0'9253	—	0'1822	1'1075	21,414	119,920
Laxarby	1'5938	—	0'2367	1'8305	36,885	206,570
Ertmark	1'2585	—	0'2649	1'5234	29,125	163,100
Ödsköld	0'7915	—	0'0662	0'8577	18,318	102,580
Bäcke	0'3884	—	0'0313	0'4197	8,989	50,340
Dalskog (del) ²²⁾	0'1629	—	0'0180	0'1809	3,770	21,110
Tisselskog	0'8167	—	0'0931	0'9098	18,901	105,840
Steneby	0'9704	—	0'1560	1'1264	22,458	125,760
Summa	14'7861	—	2'2831	17'0692	342,193	1,916,280

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Venern.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl:d.	Qv.-ref.
Tössbo h:d o. t:g:						
Edsleskog	0'8080	—	0'0999	0'9029	18,584	104,070
Mo	0'5041	—	0'0325	0'5366	11,666	65,330
Fröskog	0'4270	—	0'0662	0'4932	9,882	55,340
Svanskog (del) ²⁵⁾	0'4788	—	0'0502	0'5290	11,081	62,050
Åmåls landsförsamling	0'6632	0'0028	0'0092	0'6752	15,413	86,320
Tössö	0'4926	0'0068	0'0036	0'5030	11,557	64,720
Tydie	0'2334	0'0140	0'0112	0'2586	5,726	32,060
Animskog	0'8669	0'0168	0'1858	1'0695	20,451	114,530
Summa	4'4690	0'0404	0'4586	4'9680	104,360	584,420
Landsbygden	103'6766	0'0580	7'8619	111'5915	2,400,599	13,443,360
Städerna:						
Venersborg	0'1525	—	0'0095	0'1620	3,529	19,770
Borås	0'1216	—	0'0008	0'1224	2,815	15,760
Ålingsås	0'0643	—	0'0158	0'0801	1,488	8,330
Åmål	0'1257	—	—	0'1257	2,909	16,290
Ulricehamn	0'0754	—	0'0142	0'0896	1,745	9,770
Städerna	0'5395	—	0'0403	0'5798	12,486	69,920
Elfsborgs län ²⁶⁾	104'2161	0'0586	7'9022	112'1713	2,413,085	13,513,280

Anmärkningar till Elfsborgs län.

Arealen är uträknad på Generalstabens konceptkarta i 1:100,000, med iakttagande af rätelse för projektionen. Kartläggningen är utförd åren 1836, 1837, 1840 och 1841. Någon andel af Venerns vattenyta är ej i arealen inräknad.

¹⁾—²⁶⁾ Följande kyrkosocknar äro fördelade på nedannämnda härad eller län och utgör hela arealen af:

	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Tunnl:d.	Qv.-ref.
¹⁾ <i>Magra</i> : Bjerke h:d—Kullings h:d	0'3921	9,072	50,810
²⁾ <i>Nödinge</i> : Ale h:d (i Elfsborgs län)—V. Hisings h:d (i Göte- borgs län)	0'2848	6,073	34,000
³⁾ <i>Östad</i> : Ale h:d—Kullings h:d	0'7562	14,022	78,530
⁴⁾ <i>Borgstena</i> : Gäseneds h:d—Vedens h:d	0'3273	7,427	41,590
⁵⁾ <i>Tämta</i> : Gäseue h:d—Vedens h:d	0'2866	6,342	35,510
⁶⁾ <i>Tverred</i> : Ås h:d—Kinds h:d	0'6526	13,175	73,780
⁷⁾ <i>Hällstad</i> : Ås h:d—Redvägs h:d	0'3276	7,323	41,010
⁸⁾ <i>Möne</i> : Ås h:d—Redvägs h:d	0'1706	3,892	21,800
⁹⁾ <i>Börstig</i> : Ås h:d—Redvägs h:d (i Elfsborgs län)—Frökinds h:d (i Skaraborgs län)	0'2920	6,758	37,850
¹⁰⁾ <i>Åsarps</i> : Redvägs h:d (i Elfsborgs län)—Frökinds h:d (i Skara- borgs län)	0'3385	7,815	43,760
¹¹⁾ <i>Smuta</i> : Redvägs h:d (i Elfsborgs län)—Frökinds h:d (i Skaraborgs län)	0'0769	1,780	9,960
¹²⁾ <i>Åsaka</i> : Redvägs h:d (i Elfsborgs län)—Vartofta h:d (i Skara- borgs län)	0'2141	4,723	26,450
¹³⁾ <i>Kylingared</i> : Redvägs h:d (i Elfsborgs län)—Vartofta h:d (i Skaraborgs län)	0'6565	13,016	72,890

	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
		Qv.-mil.	Qv.-ref.
14) <i>Bottnaryd</i> : Redvägs h:d (i Elfsborgs län) — Vartofta h:d (i Skaraborgs län) — Mo h:d (i Jönköpings län)	1'4875	31,716	177,610
15) <i>Bjurbäck</i> : Redvägs h:d (i Elfsborgs län) — Vartofta h:d (i Skaraborgs län)	0'3625	7,621	42,670
16) <i>Gunnarp</i> : Kinds h:d (i Elfsborgs län) — Årstads h:d — Paurås h:d (båda i Hallands län)	0'9285	18,711	104,790
17) <i>Özabäck</i> : Kinds h:d — Marks h:d	0'7951	17,243	96,550
18) <i>Unnaryd</i> : Kinds h:d (i Elfsborgs län) — Mo h:d (i Jönköpings län)	0'7235	16,547	92,660
19) <i>Hestra</i> : Kinds h:d (i Elfsborgs län) — Mo h:d (i Jönköpings län)	0'3338	7,297	40,860
20) <i>Torpa</i> : Marks h:d — Vedens h:d	0'7549	16,454	92,150
21) <i>Ör</i> : Sundals h:d — Nordals h:d	1'0100	21,925	122,790
22) <i>Dalskog</i> : Nordals h:d — Vedbo h:d	1'0111	21,220	118,820
23) <i>Råggård</i> : Valbo h:d — Vedbo h:d	0'5031	11,597	64,940
24) <i>Lerdal</i> : Valbo h:d — Vedbo h:d	0'5387	12,319	68,980
25) <i>Svanskog</i> : Tössbo h:d (i Elfsborgs län) — Gillbergs h:d (i Vermlands län)	1'1018	22,190	124,260
26) <i>Broddarp</i> : Gäsene h:d (i Elfsborgs län) — Vilske h:d (i Skaraborgs län). Sistnämnde del dock der inräknad i Jäla s.m.	0'1865	3,159	17,680
27) Fjellåsen, $\frac{1}{8}$ mantal, tillhörande <i>Atingsås landaförs.</i> , är här inräknadt i <i>Bälinge socken</i> , inom hvars rågång det ligger.			
28) I <i>Hillareds</i> areal är här inräknadt $\frac{1}{8}$ mtl Spättholmen, hörande till <i>Dannicke kyrkosocken</i> .			
29) Större <i>sjöar</i> inom länet:			
<i>Mjörn</i>	0'4909	qv.-mil.	
<i>Åsunden</i>	0'3105	"	

16) Skaraborgs län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär ²⁸⁾ .	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
Vadsbo härad:						
<i>Ekby</i>	0'18	—	—	0'18	4,166	23,330
<i>Uthy</i>	0'17	—	0'05	0'22	3,934	22,030
<i>Ullervad</i>	0'28	—	—	0'28	6,480	36,290
<i>Ek</i>	0'25	—	—	0'25	5,786	32,400
<i>Leksberg</i>	0'24	—	—	0'24	5,554	31,100
<i>Björnsäter</i> ¹⁰⁾	0'20	—	—	0'20	4,629	25,920
<i>Torsö med kapell</i>	—	0'80	—	0'80	18,514	103,680
<i>Hasle med Enåsa kapell</i> ..	0'69	—	—	0'69	15,969	89,420
<i>Berge</i>	0'19	—	—	0'19	4,397	24,620
<i>Färed</i>	0'11	—	—	0'11	2,546	14,260
<i>Fredsberg</i>	1'01	—	0'02	1'03	23,374	130,900
<i>Björkäng</i>						
<i>Bäck</i>	0'21	—	0'03	0'24	4,860	27,220

Haselörs tingslag.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.		Fastland.	Öar, hol- mar och skär ²⁵⁾ .	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
					Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
						Qv.-mil.	Tunnld.
Hofva t.g.	Lyrestad	0'85	—	0'01	0'86	19,671	110,160
	Annehärad	0'91	—	0'10	1'01	21,060	117,940
	Hofva med Fagerlid	1'31	—	0'38	1'69	30,317	169,780
	Finnerödja	1'88	—	0'54	2'42	43,509	243,650
	Elgårds	0'85	—	0'14	0'99	19,671	110,160
Binnebergs tingslag.	Horn	0'12	—	—	0'12	2,777	15,550
	Frösve	0'20	—	—	0'20	4,629	25,920
	Säter	0'25	—	—	0'25	5,786	32,400
	Odensåker	0'17	—	0'03	0'20	3,934	22,030
	Tidavad	0'12	—	—	0'12	2,777	15,550
	Låstad	0'12	—	—	0'12	2,777	15,550
	Binneberg	0'05	—	—	0'05	1,157	6,480
	Flistad	0'11	—	0'03	0'14	2,546	14,260
	Götlunda	0'40	—	—	0'40	9,257	51,840
	Väring	0'23	—	—	0'23	5,323	29,810
	Locketorp	0'38	—	—	0'38	8,794	49,250
	Berg	0'30	—	0'01	0'31	6,943	38,880
	Lerdala ²⁰⁾	0'60	—	0'05	0'65	13,886	77,760
	Böja						
	Timmersdala	0'58	—	0'05	0'63	13,423	75,170
	Fägre						
	Trästena	0'23	—	0'04	0'27	5,323	29,810
	Udenäs.....	3'80	²⁵⁾ 0'01	0'92	4'73	88,174	493,770
	Tived						
Valla tingslag.	Halna	0'24	—	0'08	0'32	5,554	31,100
	Ransberg	0'99	—	0'14	1'13	22,912	128,300
	Mölltorp (och Karlsborg) ..	0'58	—	0'10	0'68	13,423	75,170
	Bellefors	0'44	—	—	0'44	10,182	57,020
	Beateberg	0'39	—	0'06	0'45	9,026	50,540
	Ekeskog	0'37	—	0'04	0'41	8,563	47,950
	Hjälstad	0'15	—	—	0'15	3,471	19,440
	Mo	0'10	—	—	0'10	2,314	12,960
	Vad	0'09	—	—	0'09	2,083	11,660
	Svenneby	0'11	—	0'02	0'13	2,546	14,260
Summa		20'45	{ ²⁵⁾ 0'80 0'01	2'84	24'10	492,017	2,755,290
Kåkindes h:d o. t.g:							
Sköfde landsförsamling		0'32	—	—	0'32	7,406	41,470
Ryd							
Ilagelberg		0'09	—	—	0'09	2,083	11,660
Kyrketorp ²¹⁾		0'18	—	—	0'18	4,166	23,330
Våmb ²¹⁾		0'06	—	—	0'06	1,389	7,780
Sventorp		0'29	—	—	0'29	6,711	37,580
Suntetorp		0'21	—	—	0'21	4,860	27,220
Forsby		0'19	—	—	0'19	4,397	24,620
Varola		0'34	—	—	0'34	7,869	44,070
Edåsa (del) ¹⁾							
Versås		0'45	—	—	0'45	10,414	58,320
Kyrkefalla		1'00	—	—	1'00	23,143	129,600
Mofalla		0'22	—	0'01	0'23	5,091	28,510
Gredbäck ²²⁾		0'42	—	—	0'42	9,720	54,430
Bredvik ²²⁾		0'47	—	—	0'47	10,877	60,910
Fogelås med kapell ²²⁾		1'03	—	—	1'03	23,837	133,480

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär ²⁵⁾ .	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Hjo landsförsamling.....	0 31	—	0 02	0 33	7,174	40,180
Af berget Billingen ²¹⁾	0 31	—	—	0 31	7,174	40,180
Summa	5 89	—	0 03	5 92	136,311	763,340
Gudhems h:d o. t:g:						
Gudhem	0 16	—	—	0 16	3,703	20,740
Tunhem	0 07	—	—	0 07	1,620	9,070
Ugglum	0 10	—	—	0 10	2,314	12,960
Torbjörntorp	0 08	—	—	0 08	1,851	10,370
Friggeråker	0 20	—	—	0 20	4,629	25,920
Bjurum	0 26	—	0 04	0 30	6,017	33,690
Broddetorp	0 10	—	—	0 10	2,314	12,960
Hornborga	0 03	—	0 04	0 07	694	3,890
Sätuna	0 07	—	0 01	0 08	1,620	9,070
Segerstad	0 25	—	—	0 25	5,786	32,400
Håkantorps	0 06	—	—	0 06	1,389	7,780
Valtorp	0 09	—	—	0 09	2,083	11,660
Stenstorp	0 12	—	—	0 12	2,777	15,550
Kyrketorp	0 03	—	—	0 03	694	3,890
Brunnhem	0 09	—	—	0 09	2,083	11,660
Dala	0 22	—	—	0 22	5,092	28,510
Högstena	0 12	—	—	0 12	2,777	15,550
Borgunda	0 28	—	—	0 28	6,480	36,290
Sjögerstad	0 16	—	—	0 16	3,703	20,740
Rådene	0 10	—	—	0 10	2,314	12,960
Ljunghem	0 33	—	—	0 33	7,637	42,770
Edåsa (del) ¹⁾						
Falköpings landsförs. (del) ²⁾ ...	0 05	—	—	0 05	1,157	6,480
Bjerklanda (del) ³⁾	0 20	—	0 05	0 25	4,629	25,920
Summa	3 17	—	0 14	3 31	73,363	410,830
Vartofta härad:						
Åsle	0 23	—	—	0 23	5,323	29,810
Mularp	0 10	—	—	0 10	2,314	12,960
Tiarp	0 07	—	—	0 07	1,620	9,070
Hvarf	0 09	—	—	0 09	2,083	11,660
Kungslena	0 19	—	—	0 19	4,397	24,620
Hömb	0 13	—	—	0 13	3,008	16,850
Dimbo	0 21	—	—	0 21	4,860	27,220
Ottravad	0 11	—	—	0 11	2,546	14,260
Åcklinga	0 26	—	—	0 26	6,017	33,700
Ångarp	0 49	—	—	0 49	11,340	63,500
Baltak	0 16	—	—	0 16	3,703	20,740
Fröjered	0 58	—	—	0 58	13,423	75,170
Fridene	0 25	—	—	0 25	5,786	32,400
Korsberga	0 37	—	—	0 37	8,563	47,950
Daretorp	0 77	—	0 04	0 81	17,820	99,790
Velinge	0 42	—	—	0 42	9,720	54,430
Brandstorp	0 64	—	0 01	0 65	14,811	82,950
Hängsdala	0 09	—	—	0 09	2,083	11,660
Skörstorp	0 19	—	—	0 19	4,397	24,620
Gerum						

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär ^{2b}).	Vatten. (in- sjöar).	S u m m a.			
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).		
					Qv.-mil.	Tunn:ld.	Qv.-ref.
Slättedings tingslag ²³ .	Habo (del) ⁴)	1'13	—	0'03	1'16	26,152	146,450
	Fiskebäcks kapell (Gustaf Adolf)	0'93	—	0'01	0'94	21,523	120,530
	Sandhem	0'90	—	0'03	0'93	20,828	116,640
	Utvångstorp	0'24	—	—	0'24	5,554	31,100
	Härja	0'53	—	0'01	0'54	12,265	68,690
	Nykyrka	0'25	—	0'04	0'29	5,786	32,400
	Kylingared (del) ⁵)	0'11	—	0'02	0'13	2,546	14,260
	Bottnaryd (del) ⁶)	0'17	—	0'02	0'19	3,934	22,030
	Bjurbäck (del) ⁷)	0'27	—	0'03	0'30	6,249	34,990
	Hvalstad	0'19	—	—	0'19	4,397	24,620
	Vättak	0'11	—	0'01	0'12	2,546	14,260
	Kymbo	0'18	—	—	0'18	4,166	23,330
	Suntak	0'12	—	—	0'12	2,777	15,550
	Yllestad	0'28	—	—	0'28	6,480	36,290
	Visttorp	0'28	—	—	0'28	6,480	36,290
Leaby tingslag ²³ .	Näs	0'09	—	—	0'09	2,083	11,660
	Åsaka (del) ⁸)	0'17	—	0'01	0'18	3,934	22,030
	Kelfvene ²³)	0'06	—	—	0'06	1,389	7,780
	Ollebergs fjerding ²³).						
	Slöta med Faleqvarna	0'34	—	—	0'34	7,868	44,070
	Karleby	0'15	—	—	0'15	3,471	19,440
	Falköpings landsförsamling (del) ²)	0'09	—	—	0'09	2,083	11,660
	Luttra	0'14	—	—	0'14	3,240	18,140
	Summa	12'08	—	0'26	12'34	279,565	1,565,570
	Frökinds härad:						
	Kinneved	0'37	—	—	0'37	8,563	47,950
	Värkumala	0'11	—	—	0'11	2,546	14,260
	Åsarp (del) ⁹)	0'05	—	—	0'05	1,157	6,480
	Smula (del) ¹⁰)	0'04	—	—	0'04	926	5,180
	Börstig (del) ¹¹)	0'18	—	—	0'18	4,166	23,330
Brismene	0'22	—	—	0'22	5,091	28,510	
Grolanda (del) ¹²)	0'24	—	—	0'24	5,554	31,110	
Summa	1'21	—	—	1'21	28,003	156,820	
Skånings h:d o. t.g:							
Saleby ¹³)	0'30	—	—	0'30	6,943	38,880	
Ufvered (del) ¹³)							
Härjevad							
Trässberg	0'23	—	—	0'23	5,323	29,810	
Jung ¹⁴)	0'25	—	—	0'25	5,786	32,400	
Skarstad (del) ¹⁴)							
Fyrunga							
Ottum	0'21	—	—	0'21	4,860	27,220	
Tråvad (del) ¹⁵)	0'10	—	—	0'10	2,314	12,960	
Vinköl	0'31	—	—	0'31	7,174	40,180	
Marum	0'12	—	—	0'12	2,777	15,550	
Vånga	0'72	—	0'01	0'73	16,663	93,310	
Edsvära	0'35	—	—	0'35	8,100	45,360	
Qvannum	0'25	—	—	0'25	5,786	32,400	

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär ²⁵⁾ .	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Synnerby	0'27	—	—	0'27	6,249	34,990
Skallmeja	0'12	—	—	0'12	2,777	15,550
Gerum	0'17	—	—	0'17	3,934	22,030
Asaka	0'33	—	—	0'33	7,637	42,770
Händene	0'22	—	—	0'22	5,091	28,510
Bjerklanda (del) ³⁾	0'27	—	—	0'27	6,249	34,990
Skara landsförsamling	0'19	—	—	0'19	4,397	24,620
Hällum (del) ¹⁶⁾	0'04	—	—	0'04	926	5,180
Summa	4'66	—	0'01	4'67	107,846	603,930
Vilske h:d o. t:g:						
Vilske-Klefva	0'34	—	—	0'34	7,868	44,060
Ullene	0'20	—	—	0'20	4,629	25,920
Gökhem	0'30	—	—	0'30	6,943	38,880
Marka	0'19	—	0'01	0'20	4,397	24,620
Sörby	0'12	—	—	0'12	2,777	15,550
Flöby	0'24	—	—	0'24	5,554	31,100
Göteve	0'21	—	—	0'21	4,860	27,220
Trevattna	0'21	—	—	0'21	4,860	27,220
Jäla ¹⁷⁾	0'23	—	—	0'23	5,323	29,810
Broddarp (del) ¹⁷⁾						
Grolanda (del) ¹²⁾	0'11	—	—	0'11	2,546	14,260
Summa	2'15	—	0'01	2'16	49,757	278,640
Valle h:d o. t:g:						
Ving	0'09	—	—	0'09	2,083	11,660
Stenum	0'22	—	0'05	0'27	5,092	28,510
Skärf	0'19	—	0'02	0'21	4,397	24,630
Skarke ²⁴⁾	0'12	—	—	0'12	2,777	15,550
Istrum ²²⁾	0'32	—	0'03	0'35	7,406	41,470
Eggby						
Oglunda ²²⁾	0'17	—	0'01	0'18	3,934	22,030
Lundby ²⁴⁾	0'12	—	0'01	0'13	2,777	15,550
Häggum ²⁴⁾	0'16	—	—	0'16	3,703	20,740
Bolum ²⁴⁾	0'19	—	0'06	0'25	4,397	24,630
Af berget Billingen ²⁴⁾	0'42	—	—	0'42	9,720	54,430
Summa	2'00	—	0'18	2'18	46,286	259,200
Åse härad:						
Särestad	0'20	—	—	0'20	4,629	25,920
Tång	0'12	—	—	0'12	2,777	15,550
Håle	0'10	—	—	0'10	2,314	12,960
Flö	0'52	—	—	0'52	12,034	67,390
Ås	0'17	—	—	0'17	3,934	22,030
Sal	0'08	—	—	0'08	1,851	10,370
Näs	0'40	0'01	—	0'41	9,489	53,130
Tun	0'21	—	—	0'21	4,860	27,220
Karaby	0'06	—	—	0'06	1,389	7,780
Friel	0'16	—	—	0'16	3,703	20,740
Summa	2'02	0'01	—	2'03	46,980	263,090

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär ²⁹⁾	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnl:d.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Viste härad:						
Tegene	0'24	—	—	0'24	5,554	31,110
Trökörna	0'35	—	—	0'35	8,100	45,360
Malma	0'24	—	—	0'24	5,554	31,110
Långnum	0'07	—	—	0'07	1,620	9,070
Hyringa	0'19	—	—	0'19	4,397	24,620
Främmostad	0'48	—	—	0'48	11,109	62,210
Bäreberg	0'22	—	—	0'22	5,092	28,510
Flakeberg	0'14	—	—	0'14	3,240	18,140
Bjerby	0'10	—	—	0'10	2,314	12,960
Sparlösa	0'28	—	—	0'28	6,480	36,290
Levene (del) ¹⁶⁾	0'10	—	—	0'10	2,314	12,960
Summa	2'41	—	—	2'41	55,774	312,340
Barne h:d o. t:g:						
Eling	0'19	—	—	0'19	4,397	24,620
Lekåsa	0'17	—	—	0'17	3,934	22,030
Åsaka	0'21	—	—	0'21	4,860	27,220
Foglum	0'20	—	—	0'20	4,629	25,920
Sandbäck (Kyrkås)	0'10	—	—	0'10	2,314	12,960
Essunga	0'45	—	—	0'45	10,414	58,320
Ryda med Halfås	0'28	—	—	0'28	6,480	36,290
Kedum	0'23	—	—	0'23	5,323	29,810
Naum	0'24	—	—	0'24	5,554	31,110
Long	0'14	—	—	0'14	3,240	18,140
Skarstad (del) ¹⁴⁾	0'18	—	—	0'18	4,166	23,330
Hällum (del) ¹⁶⁾	0'06	—	—	0'06	1,389	7,780
Önum	0'19	—	—	0'19	4,397	24,620
Vara	0'12	—	—	0'12	2,777	15,550
Ufvered (del) ¹³⁾	0'02	—	—	0'02	463	2,590
Levene (del) ¹⁶⁾	0'04	—	—	0'04	926	5,180
Summa	2'82	—	—	2'82	65,263	365,470
Laske h:d o. t:g:						
Larf	0'78	—	—	0'78	18,052	101,090
Långum med Vessby	0'19	—	—	0'19	4,397	24,620
Lundby	0'16	—	—	0'16	3,703	20,740
Öster-Bitterna	0'24	—	—	0'24	5,554	31,110
Vester-Bitterna	0'20	—	—	0'20	4,629	25,920
Vedum	0'22	—	—	0'22	5,091	28,510
Tråvad (del) ¹⁵⁾	0'07	—	—	0'07	1,620	9,070
Summa	1'86	—	—	1'86	43,046	241,060
Kinnefjerdings h:d o. t:g:						
Källby	0'12	—	—	0'12	2,777	15,550
Broby	0'06	—	—	0'06	1,389	7,780
Skeby	0'09	—	—	0'09	2,083	11,660
Hangelösa	0'22	—	—	0'22	5,091	28,510
Husaby	0'17	—	—	0'17	3,934	22,030
Skelfvum	0'13	—	—	0'13	3,009	16,850
Ofva	0'11	—	—	0'11	2,546	14,260

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär ²⁵⁾ .	Vatten. (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		Tunnst.d.	Qv.-ref.
Härene med Skofteby	0'25	—	—	0'25	5,786	32,400
Hofby	0'15	—	—	0'15	3,471	19,440
Säfvare	0'26	—	—	0'26	6,017	33,700
Lindärfva	0'13	—	—	0'13	3,009	16,850
Haaslösa	0'19	—	—	0'19	4,397	24,620
Summa	1'88	—	—	1'88	43,509	243,650
Kinne h:d o. t:g:						
Medelplana	0'20	—	—	0'20	4,629	25,920
Vesterplana	0'06	—	—	0'06	1,389	7,780
Österplana	0'16	—	—	0'16	3,703	20,740
Kestad	0'07	—	—	0'07	1,620	9,070
Kinne-Klefva	0'08	—	—	0'08	1,851	10,370
Sil	0'06	—	—	0'06	1,389	7,780
Götene	0'10	—	—	0'10	2,314	12,960
Holmestad	0'36	—	—	0'36	8,332	46,660
Vättlösa	0'28	—	—	0'28	6,480	36,290
Ledsjö	0'24	—	—	0'24	5,554	31,100
Forshem	0'55	0'01	—	0'56	12,960	72,580
Fullösa	0'17	—	—	0'17	3,934	22,030
Vedum	0'19	—	—	0'19	4,397	24,620
Lugnås	0'46	—	0'02	0'48	10,646	59,610
Bredsätters kapell ¹⁹⁾	0'29	—	—	0'29	6,711	37,580
Summa	3'27	0'01	0'02	3'30	75,909	425,090
Kållands h:d o. t:g:						
Hjerpås med Höra och Vedum...	0'38	—	—	0'38	8,794	49,250
Ufvered (del) ¹³⁾	0'12	—	—	0'12	2,777	15,550
Häggesled	0'10	—	—	0'10	2,314	12,960
Levene (del) ¹⁸⁾	0'15	—	—	0'15	3,471	19,440
Slädene	0'09	—	—	0'09	2,083	11,660
Tådene	0'11	—	—	0'11	2,546	14,260
Tranum	0'15	—	—	0'15	3,472	19,440
Lavad	0'16	—	—	0'16	3,703	20,740
Kedum	0'09	—	—	0'09	2,083	11,660
Örslösa	0'25	—	—	0'25	5,786	32,400
Söne	0'19	—	—	0'19	4,397	24,620
Gillstad	0'13	—	—	0'13	3,009	16,850
Väla	0'14	—	—	0'14	3,240	18,140
Råda	0'24	—	—	0'24	5,554	31,110
Åsaka	0'07	—	—	0'07	1,620	9,070
Mellby	0'22	—	—	0'22	5,091	28,510
Rackeby	0'18	0'01	—	0'19	4,397	24,620
Skalunda	0'07	—	—	0'07	1,620	9,070
Sunnersberg	0'29	—	—	0'29	6,711	37,590
Gösslunda	0'16	—	—	0'16	3,703	20,740
Strö	0'14	0'06	—	0'20	4,629	25,920
Otterstad med Senäte och S:t Marie kapell (Kållandsö)...	0'04	0'63	0'01	0'68	15,506	86,830
Summa	3'47	0'70	0'01	4'18	96,506	540,430
Landsbygden	69'34	} ^{1'52} } ²⁵⁾ 0'01 }		3'50	74'37	1,640,135
						9,184,750

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär ²⁶⁾ .	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Städerna:						
Mariestad	0'11	—	—	0'11	2,546	14,250
Lidköping	0'13	—	—	0'13	3,008	16,850
Skara	0'13	—	—	0'13	3,009	16,850
Sköfde	0'07	—	—	0'07	1,620	9,070
Falköping	0'08	—	—	0'08	1,851	10,370
Hjo	0'07	—	—	0'07	1,620	9,070
Städerna	0'59	—	—	0'59	13,654	76,460
Skaraborgs län ²⁶⁾	69'93	{ 1'52 } { 25) 0'01 }	3'50	74'96	1,653,789	9,261,210

Anmärkningar till Skaraborgs län.

Arealen är uträknad på Generalstabens konceptkarta i 1:100,000, upprättad åren 1834 och 1835. Venerna och Vetterns vattenytor äro ej inberäknade.

¹⁾—¹⁸⁾ Följande kyrkosocknar äro fördelade på nedannämnda härad eller län, och utgör hela arealen af:

	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
		Qv.-mil.	Qv.-ref.
¹⁾ Edåsa: Käkinds h:d (denna del här inräknad i Varola socken) —Gudhems h:d (här är denna del inräkn. i Ljunghems s:n)	—	—	—
²⁾ Falköpings landsförs.: Gudhems h:d—Vartofta h:d	0'14	3,240	18,140
³⁾ Bjerklanda: Gudhems h:d—Skånings h:d	0'52	10,878	60,910
⁴⁾ Håbo: Vartofta h:d (i Skaraborgs län)—Mo h:d (i Jönköpings län)	1'3486	30,508	170,840
⁵⁾ Kyllingared: Vartofta h:d (i Skaraborgs län) Redvägs h:d (i Elfsborgs län)	0'6565	13,016	72,890
⁶⁾ Bottnaryd: Vartofta h:d (i Skaraborgs län)—Redvägs h:d (i Elfsborgs län)—Mo h:d (i Jönköpings län)	1'4875	31,716	177,610
⁷⁾ Bjurbäck: Vartofta h:d (i Skaraborgs län)—Redvägs h:d (i Elfsborgs län)	0'3625	7,621	42,670
⁸⁾ Asaka: Vartofta h:d (i Skaraborgs län)—Redvägs h:d (i Elfsborgs län)	0'2141	4,723	26,450
⁹⁾ Asarp: Frökinds h:d (i Skaraborgs län)—Redvägs h:d (i Elfsborgs län)	0'3385	7,815	43,760
¹⁰⁾ Smula: Frökinds h:d (i Skaraborgs län)—Redvägs h:d (i Elfsborgs län)	0'0769	1,780	9,960
¹¹⁾ Börstig: Frökinds h:d (i Skaraborgs län)—Redvägs h:d—Ås h:d (båda i Elfsborgs län)	0'2920	6,758	37,850
¹²⁾ Grolanda: Frökinds h:d—Vilske h:d	0'35	8,100	45,370
¹³⁾ Ufvered: Skånings h:d (denna del här inräknad i Saleby socken)—Barne h:d—Källands h:d	0'14	3,240	18,140
¹⁴⁾ Skarstad: Skånings h:d (denna obetydliga del är här inräknad i Jungs socken) Barne h:d	0'18	4,166	23,330
¹⁵⁾ Tråvad: Skånings h:d—Laske h:d	0'17	3,934	22,030
¹⁶⁾ Hallum: Skånings h:d—Barne h:d	0'10	2,315	12,960
¹⁷⁾ Broddarp: Vilske h:d (i Skaraborgs län; denna ringa del här inräknad i Jäla socken)—Gälene h:d (i Elfsborgs län)	0'14	3,159	17,680
¹⁸⁾ Levene: Viste h:d—Barne h:d—Källands h:d	0'29	6,711	37,580

- ¹⁹⁾ Gullsäters och Fjells rotar, hvilka från den 1 Jan. 1875 i alla hänseenden tillhöra *Björ-säters* socken, äro ändock här inräknade i *Bredsäters* kapell af Kinne härad.
- ²⁰⁾ Allmänningen *Klyftamo* är inräknad i arealen för *Lerdala* m. m.
- ²¹⁾ Andelarne af *Billingen* äro ej inräknade i *Kyrketorps* och *Väms* socknar, utan särskildt här upptagna.
- ²²⁾ Andelen af *Billingen* är här inberäknad.
- ²³⁾ En ringa del af *Kelfvene* (af Slättängs tingslag) hör egentligen till Ollebergs fjerding (*Leaby* tingslag).
- ²⁴⁾ Den af *Billingen* särskildt upptagna delen tillhör *Skarke*, *Lundby*, *Häggums* och *Bolums* socknar, i hvilkas areal andelarne sålunda ej här ingå.
- ²⁵⁾ Alla här upptagna öar, holmar och skär ligga i *Venern*, utom de till Udenäs hörande (om 0'01 qv.-mils areal), som äro belägna i *Vettern*.
- ²⁶⁾ Större *sjöar*, belägna inom länet:

Skagern 1'2020 qv.-mil,
deraf i Skaraborgs län, 0'66, i Vermlands län 0'3420 och i Örebro län 0'2000.

Uden 0'88 "

Viken 0'39 "

Hornborgasjön 0'26 "

Om *Venern* och *Vettern*, se nedan tab. N:o 2.

17) Vermlands län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Venern.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnl:d.	Qv.-ref.
Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Fernebo härad och tingslag:						
Fernebo	3'8420	—	0'5750	4'4170	88,915	497,920
Nordmark	2'0480	—	0'1440	2'1920	47,396	265,420
Rämmen	1'4980	—	0'1510	1'6490	34,668	194,140
Brattfors	1'7400	—	0'1690	1'9090	40,269	225,510
Gåsborn	1'9990	—	0'1410	2'1400	46,262	259,070
Kroppa	1'9310	—	0'3150	2'2460	44,689	250,260
Lungsund	1'4250	—	0'2350	1'6600	32,979	184,680
Summa	14'4830	—	1'7300	16'2130	335,178	1,877,000
Nyeds h:d o. t:g:						
Nyed	2'6464	—	0'2512	2'8976	61,245	342,970
Elfsbacka	0'5520	—	0'0784	0'6304	12,775	71,540
Summa	3'1984	—	0'3296	3'5280	74,020	414,510
Väse härad:						
Väse	2'2200	0'0344	0'0320	2'2864	52,173	292,170
Alster	0'9006	—	0'1410	1'0416	20,843	116,720
Fogelvik	0'7776	0'0032	0'0400	0'8208	18,070	101,190
Summa	3'8982	0'0376	0'2130	4'1488	91,086	510,080

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.		Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Venern.	Vatten (in- sjöar).	S a m m a.		
					Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
		Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
noms och Väse tingslag.	Ölme härad:						
	Ölme	1'6209	0'0024	0'0175	1'5408	35,253	197,420
	Varnum (Kristinehamns landsförs.)	1'7864	0'0096	0'0560	1'8520	41,565	232,760
	Summa	3'3073	0'0120	0'0735	3'3928	76,818	430,180
	Visnums härad:						
	Visnum	1'4412	0'0004	0'0512	1'4928	33,363	186,830
	Kil	0'7874	0'0032	0'0350	0'8256	18,297	102,460
	Rudskoga	0'5869	—	0'0035	0'5904	13,582	76,060
	Nysund (del) ¹⁾	0'7440	—	0'0160	0'7600	17,218	96,420
	Råda	0'3824	0'0016	—	0'3840	8,887	49,770
	Af sjön Skagern	—	—	0'3420	0'3420	—	—
	Summa	3'9419	0'0052	0'4477	4'3948	91,347	511,540
Kils h:d o. t:g:							
Kil	1'5616	—	0'2208	1'7824	36,140	202,380	
Frykerud	1'1168	—	0'0800	1'1968	25,846	144,740	
Öfra Ullerud	1'7232	—	0'2960	2'0192	39,880	223,330	
Ransäter	1'0976	—	0'0868	1'1344	25,402	142,250	
Nedra Ullerud	0'9856	—	0'1440	1'1296	22,809	127,730	
Summa	6'4848	—	0'7776	7'2624	150,077	840,430	
Karlstads h:d o. t:g:							
Karlstads landsförsamling	0'3124	0'0432	0'0200	0'3756	8,230	46,090	
Grafva	1'3854	—	0'0850	1'4704	32,062	179,550	
Hammarö	—	0'3968	—	0'3968	9,183	51,420	
Summa	1'6978	0'4400	0'1050	2'2428	49,475	277,060	
Grums h:d o. t:g:							
Nor	0'9242	—	0'0150	0'9392	21,388	119,770	
Segerstad	0'5320	0'0120	—	0'5440	12,590	70,500	
Grums	1'3342	—	0'1410	1'4752	30,877	172,910	
Borgviks kapell	0'4596	0'0004	0'0840	0'5440	10,646	59,620	
Ed	0'6122	0'0040	0'0350	0'6512	14,261	79,860	
Summa	3'8622	0'0164	0'2750	4'1536	89,762	502,660	
Gillbergs h:d o. t:g:							
Gillberga	1'7488	—	0'1808	1'9296	40,472	226,640	
Långserud	1'7488	—	0'2944	2'0432	40,472	226,640	
Stafnäas	1'6832	—	0'3120	1'9952	38,954	218,140	
Högerud	0'4080	—	0'1760	0'5840	9,442	52,880	
Grafva	2'1536	—	0'5504	2'7040	49,841	279,110	
Vernskog	0'8432	—	0'1968	1'0400	19,514	109,280	
Svanskog (del) ²⁾	0'4800	—	0'0928	0'5728	11,109	62,210	
Summa	9'0656	—	1'8032	10'8688	209,804	1,174,900	

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Venern.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnd.t.	Qv.-ref.
Näs h:d o. t:g:						
Millesvik	0'2524	0'0100	—	0'2624	6,073	34,010
Esksäter	0'5184	—	—	0'5184	11,997	67,190
Ölsrud	0'4176	—	—	0'4176	9,665	54,120
Botilsäter	0'6400	—	—	0'6400	14,811	82,940
By	0'6808	0'0008	0'0240	0'7056	15,774	88,340
Bro	0'8475	0'0005	0'0096	0'8576	19,625	109,900
Ny	0'4987	0'0005	—	0'4992	11,553	64,700
Huggenäs	0'3264	—	—	0'3264	7,554	42,300
Kila	1'1552	0'0064	0'2160	1'3776	26,883	150,540
Tveta	0'5998	—	0'0450	0'6448	13,881	77,730
Summa	5'9368	0'0182	0'2946	6'2496	137,816	771,770
Nordmarks h:d o. t:g:						
Sillerud	2'9600	—	0'5440	3'5040	68,503	383,620
Holmedal	1'3024	—	0'0800	1'3824	30,141	168,790
Fogelvik	0'6256	—	0'2624	0'8880	14,478	81,080
Töcksmark	0'9472	—	0'0960	1'0432	21,921	122,760
Östervallskog	1'2400	—	0'1040	1'3440	28,697	160,700
Karlunda	1'8464	—	0'0816	1'9280	42,731	239,290
Blomskog	1'1152	—	0'2032	1'3184	25,809	144,530
Trankil	0'5552	—	0'2560	0'8112	12,849	71,950
Silbodalen	2'1844	—	0'1904	2'3748	49,396	276,620
Skillingemark	0'9550	—	0'1170	1'0720	22,101	123,770
Jernskog	2'3248	—	0'1120	2'4368	53,803	301,300
Summa	16'0062	—	2'0466	18'0528	370,429	2,074,410
Jösse h:d o. t:g:						
Köla	2'1664	—	0'1984	2'3648	50,137	280,770
Eda	2'5920	—	0'1440	2'7360	59,986	335,920
Arvika med köping	1'6016	—	0'2272	1'8288	37,065	207,570
Ny	0'7152	—	0'1760	0'8912	16,552	92,690
Elgå	1'4928	—	0'2560	1'7488	34,548	193,470
Gunnarskog	3'3248	—	0'1600	3'4848	76,945	430,890
Bogens kapell	0'6208	—	0'0160	0'6368	14,367	80,460
Brunskog	1'8976	—	0'2880	2'1856	43,916	245,930
Mangskog	0'9392	—	0'0720	1'0112	21,736	121,720
Boda	0'3920	—	0'0768	0'4688	9,072	50,800
Summa	15'7424	—	1'6144	17'3568	364,324	2,040,220
Fryksdals härad:						
Sunne	4'5264	—	0'3968	4'9232	104,754	586,620
Ö. Emtervik	0'5776	—	0'1888	0'7664	13,367	74,860
V. Emtervik	0'6664	—	0'1152	1'0816	22,365	125,250
Gräsmark	2'8576	—	0'2944	3'1520	66,133	370,350
Lysvik	1'5552	—	0'2848	1'8400	35,992	201,550

Fryksdals h:ds
nedre tingslag.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.		Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Venern.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
					Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
						Tunnld.	Qv.-ref.
Fryksdals h:ds öfre tingslag.	Fryksände	4'1952	—	0'2720	4'4672	97,089	543,700
	Lekvattens kapell	1'5520	—	0'0432	1'5952	35,917	201,140
	Östmark	3'6576	—	0'1360	3'7936	84,648	474,020
	Hvitsands kapell	2'1376	—	0'1184	2'2560	49,470	277,030
	Summa	22'0256	—	1'8496	23'8752	509,735	2,854,520
Elfdals h:ds nedre tingsl.	Elfdals härad:						
	Ekshärad	7'3776	—	0'7520	8'1296	170,739	956,140
	Råda	4'5456	—	0'4640	5'0096	105,198	589,110
	Sunnemo	1'5760	—	0'1408	1'7168	36,473	204,250
	Gustaf Adolfs kapell	2'1648	—	0'2560	2'4208	50,100	280,560
Elfdals h:ds öfre tingslag.	Ny	8'5088	—	0'1600	8'6688	196,918	1,102,740
	Nyskoga kapell.....	13'3536	—	0'3584	13'7120	309,040	1,730,620
	Dalby						
	S. Finnskoga.....						
	N. Finnskoga kapell	4'4320	—	0'0720	4'5040	102,569	574,390
Summa	41'9584	—	2'2032	44'1616	971,037	5,437,810	
Landsbygden		151'6086	0'5294	13'7680	165'9010	3,520,908	19,717,090
Städerna:							
Karlstad.....		0'2180	—	—	0'2180	5,045	28,250
Kristinehamn		0'1800	—	—	0'1800	4,166	23,330
Filipstad		0'1910	—	0'0330	0'2240	4,420	24,750
Städerna		0'5890	—	0'0330	0'6220	13,631	76,330
Vermlands län ³⁾		152'1976	0'5294	13'7960	166'5230	3,534,539	19,793,420

Anmärkningar till Vermlands län.

Arenalen är uträknad på G. V. de Freses karta öfver Karlstads stift i skalan 1:100,000, utgifven år 1871; men arealuppgiften för Fernebo härad är hemtat från Ekonomiska karte-
verket af åren 1867—1873. Venerns vattenyta är ej inberäknad.

¹⁾—²⁾ Följande kyrkosocknar äro fördelade på nedannämnda härad och län, och utgör hela arealen af:

¹⁾ Nysund: Visnums h:d (i Vermlands län)—Edsbergs h:d (i Örebro län)

²⁾ Svanskog: Gillbergs h:d (i Vermlands län)—Tössbo h:d (i Elfsborgs län)

³⁾ Större öar inom länet:

Hammarö 0'3928 qv.-mil.
Arnö 0'0812 "

Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-ref.
2'3788	52,382	293,340
1'1018	22,190	124,260

Större sjöar:

Skagern (hvaraf 0'3420 qv.-mil i Vermlands län, 0'66 i Skaraborgs län, 0'2000 i Örebro län)	1'2020 qv.-mil.
Fryksjöarne (deraf: Öfre Fryken = 0'5650 qv.-mil; Mellan d:o = 0'3940; Nedre d:o = 0'1010)	1'0600 "
Stora Lee och Faxen (i gränsen mot Norge)	1'0407 "
hvaraf i Vermlands län 0'3440, i Elfsborgs län 0'5632.	
Glafsfjorden	0'9750 "
Vermelen	0'6620 "
Lelången (hvaraf i Vermlands län 0'1840, i Elfsborgs län 0'2940)	0'4780 "
Vestra Silen (hvaraf 0'2190 qv.-mil i Vermlands län, 0'1960 i Elfsborgs län)	0'4150 "
Östra Silen (hvaraf 0'2640 qv.-mil i Vermlands län, 0'1192 i Elfsborgs län)	0'3832 "

18) Örebro län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten		S a m m a.		
		i Vet- tern.	i Hjel- maren.	af Hjel- maren.	af öfriga insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
							Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Örebro härad och tingslag:								
Mosjö	0'2853	—	—	—	0'0235	0'3088	6,603	36,970
Täby	0'1979	—	—	—	0'0012	0'1991	4,580	25,650
Vintrosa	0'4828	—	—	—	0'0121	0'4949	11,173	62,570
Tysslinge	0'8932	—	—	—	0'0636	0'9568	20,671	115,760
Kil	1'2589	—	—	—	0'0394	1'2983	29,135	163,150
Gräve	0'1682	—	—	—	0'0280	0'1962	3,893	21,800
Eker	0'1716	—	—	—	0'0001	0'1717	3,971	22,240
Långbro	0'2643	—	0'0001	0'0251	0'0025	0'2920	6,119	34,270
Ånsta	0'1682	—	—	—	0'0023	0'1705	3,893	21,800
Almby	0'3134	—	—	0'1094	0'0004	0'4232	7,253	40,620
Åxberg	0'7978	—	—	—	0'0442	0'8420	18,463	103,390
Hofsta	0'2445	—	—	—	0'0110	0'2555	5,658	31,690
Summa	5'2461	—	0'0001	0'1345	0'2283	5'6090	121,412	679,910
Glanshammars h:d o. t:g:								
Glanshammar	0'6522	—	0'0004	0'0715	0'0106	0'7347	15,103	84,580
Rinkaby	0'2584	—	0'0004	0'0612	0'0011	0'3211	5,989	33,540
Götlunda	1'3530	—	0'0015	0'3952	0'0411	1'7908	31,347	175,540
Lillkyrka	0'5178	—	0'0014	0'1898	0'0012	0'7102	12,016	67,290
Ödeby	0'2223	—	—	—	0'0744	0'2967	5,145	28,810
Summa	3'0037	—	0'0037	0'7177	0'1284	3'8535	69,600	389,760
Askers h:d o. t:g:								
Asker	1'3220	—	—	—	0'1760	1'4980	30,595	171,330
Vestra Vingåker (del ¹⁾)	0'0236	—	—	—	0'0001	0'0237	546	3,060

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten		S u m m a.		
		i Vet- tern.	i Hjel- maren.	af Hjel- maren.	af öfriga insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl:d.	Qv.-ref.
Lännäs	0'8086	—	0'0394	0'5739	0'0143	1'4362	19,625	109,900
Stora Mellösa	0'8517	—	0'0245	1'1186	0'0057	2'0005	20,278	113,560
Summa	3'0059	—	0'0639	1'6925	0'1961	4'9584	71,044	397,850
Sköllersta h:d o. t:g:								
Norrbyås	0'2511	—	—	—	0'0342	0'2853	5,811	32,540
Ekeby	0'3374	—	—	—	0'0137	0'3511	7,809	43,730
Gellersta	0'3637	—	—	—	0'0401	0'4038	8,417	47,130
Svennevad	2 7626	—	—	—	—	—	—	—
Bo		—	—	—	0'2755	3'0381	63,934	358,040
Regna (del) ²⁾	0'3676	—	—	—	0'0366	0'4042	8,507	47,640
Sköllersta	0'8969	—	—	—	0'0112	0'9081	20,757	116,240
Summa	4'9793	—	—	—	0'4113	5'3906	115,235	645,320
Kumla h:d o. t:g:								
Hallsberg	0'9146	—	—	—	0'0639	0'9785	21,166	118,530
Kumla	1'0067	—	—	—	0'0372	1'0429	23,298	130,470
Lerbäck	2'5246	—	—	—	0'2349	2'7595	58,427	327,190
Summa	4'4459	—	—	—	0'3360	4'7819	102,891	576,190
Hardemo h:d o. t:g:								
Hardemo (del) ³⁾	0'3844	—	—	—	0'0009	0'3853	8,896	49,820
Kräklinge	0'3406	—	—	—	0'0020	0'3426	7,883	44,140
Summa	0'7250	—	—	—	0'0029	0'7279	16,779	93,960
Grimstens h:d o. t:g:								
Hackva	0'1661	—	—	—	0'0036	0'1697	3,844	21,530
Viby	1'3089	—	—	—	0'0404	1'3493	30,292	169,630
Bodarne (del) ⁴⁾	0'7217	—	—	—	0'0373	0'7590	16,702	93,530
Hardemo (del) ³⁾	0'0874	—	—	—	0'0074	0'0948	2,022	11,330
Summa	2'2841	—	—	—	0'0887	2'3728	52,860	296,020
Edsbergs h:d o. t:g:								
Knista	0'6984	—	—	—	0'0339	0'7323	16,162	90,520
Hidinge	1'0997	—	—	—	0'0635	1'1632	25,450	142,520
Edsberg	0'4079	—	—	—	0'0118	0'4197	9,440	52,860
Tångeråsa	0'4565	—	—	—	0'0102	0'4667	10,565	59,160
Qvistbro	1'5929	—	—	—	0'1190	1'7119	36,864	206,440
Skagershult	1'0686	—	—	—	0'2050	1'2736	24,731	138,490
Nysund (del) ⁵⁾	1'5194	—	—	—	0'0994	1'6188	35,164	196,920
Del af sjön Skagern ¹²⁾	—	—	—	—	0'2000	0'2000	—	—
Summa	6'8434	—	—	—	0'7428	7'5862	158,376	886,910
Sundbo h:d o. t:g: ¹⁰⁾								
Askersunds landsförs. .	2'0571	0'0408	—	—	0'2066	2'3045	48,551	271,890
Hammar	1'5734	0'0687	—	—	0'0589	1'7010	38,003	212,810

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten		S u m m a.		
		i Vet- tern.	i Hjel- maren.	af Hjel- maren.	af öfriga insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
							Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Snaflunda	0'9886	—	—	—	0'0677	1'0063	21,722	121,640
Bodarne (del) ⁴)	0'3749	—	—	—	0'0832	0'4581	8,676	48,590
Summa	4'9440	0'1095	—	—	0'4164	5'4699	116,952	654,930
Nora och Hjulsjö bergs- lag o. t:g:								
Nora landsförsaml.	4'3228	—	—	—	0'5309	4'8537	100,042	560,230
Vikers kapell.	0'9661	—	—	—	0'1103	1'0764	22,358	125,210
Jernboås	2'0268	—	—	—	0'1486	2'1754	46,906	262,670
Hjulsjö	0'2750	—	—	—	0'0695	0'3445	6,364	35,640
Lindesbergs landsförs. (del) ⁶)	7'5907	—	—	—	0'8593	8'4500	175,670	983,750
Summa	7'5907	—	—	—	0'8593	8'4500	175,670	983,750
Karlskoga bergslag o. t:g:								
Karlskoga med Karls- dals kapell.	4'4824	—	—	—	0'4387	4'9211	103,735	580,920
Bjurtjärn	1'2054	—	—	—	0'3881	1'5935	27,897	156,220
Summa	5'6878	—	—	—	0'8268	6'5146	131,632	737,140
Grythytte och Hellefors bergs lag o. t:g:								
Grythytte	3'0873	—	—	—	0'8292	3'9165	71,449	400,120
Hellefors	3'5572	—	—	—	0'4348	3'9920	82,324	461,010
Summa	6'6445	—	—	—	1'2640	7'9085	153,773	861,130
Lindes och Ramsbergs bergs lag o. t:g:								
Lindesbergs landsförs. (del) ⁶)	3'7287	—	—	—	0'3289	4'0576	86,293	483,240
Ramaberg (del) ⁷)	3'8982	—	—	—	0'3740	4'2722	90,216	505,210
Fellingsbro (del) ⁸) ..	0'1083	—	—	—	0'0083	0'1166	2,506	14,030
Summa	7'7352	—	—	—	0'7112	8'4464	179,015	1,002,480
Nya Kopparbergs b:g o. t:g:								
Ljusnarsberg	5'2323	—	—	—	0'5366	5'7689	121,091	678,100
Fellingsbro h:d o. t:g:								
Fellingsbro (del) ⁸)	2'6737	—	—	—	0'1821	2'8558	61,877	346,510
Näsby	0'4996	—	—	—	0'0969	0'5965	11,562	64,750
Ervalla	0'5961	—	—	—	0'0178	0'6139	13,796	77,250
Vestra Skedvi (del) ⁹) ..	0'0262	—	—	—	—	0'0262	606	3,400
Summa	3'7956	—	—	—	0'2968	4'0924	87,841	491,910
Landabygden	72'1835	0'1095	0'0677	2'5447	7'0456	81'9810	1,674,171	9,375,360

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten		S u m m a.		
		i Vet- tern.	i Hjel- maren.	af Hjel- maren.	af öfriga insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
		Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Städerna:								
Örebro	0'1800	—	—	—	0'0019	0'1819	4,166	23,330
Askersund ¹⁰⁾	0'0842	0'0004	—	—	0'0039	0'0885	1,958	10,960
Nora	0'0371	—	—	—	0'0162	0'0533	858	4,810
Linde	0'0926	—	—	—	0'0098	0'1024	2,143	12,000
Städerna	0'3939	0'0004	—	—	0'0318	0'4261	9,125	51,100
Örebro län ¹¹⁾	72'5574	0'1099	0'0677	2'5447	7'0774	82'3571	1,683,296	9,426,460
Frånräknas andelen af Hjelmarens vattenyta, blir länsarealen ¹¹⁾	72'5574	0'1099	0'0677	—	7'0774	79'8124	1,683,296	9,426,460

Anmärkingar till Örebro län.

Arealuppgifterna äro hemtade från Ekonomiska kartverket och har rättelse för projektionen blifvit iakttagen; kartläggningen är utförd under åren 1864—1871. Andelen af sjön Vettern är ej inräknad i länets areal.

	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
¹⁾ — ⁹⁾ Följande kyrkosocknar äro fördelade på nedannämnda härad och län, och utgör hela arealen af:			
¹⁾ <i>Vestra Vingåker</i> : Askers h:d (i Örebro län)—Oppunda h:d (i Södermanlands län)	3'1411	63,765	357,090
²⁾ <i>Regna</i> : Sköllersta h:d (i Örebro län)—Finsponga läns h:d (i Östergötlands län)	1'7539	36,332	203,460
³⁾ <i>Hardemo</i> : Hardemo h:d—Grimstens h:d	0'4801	10,918	61,150
⁴⁾ <i>Bodarne</i> : Grimstens h:d—Sundbo h:d	1'2171	25,378	142,120
⁵⁾ <i>Nysund</i> : Edsbergs h:d (i Örebro län)—Visnums h:d (i Verm-lands län)	2'3788	52,382	293,340
⁶⁾ <i>Lindesbergs landsförs.</i> : Nora och Hjulsjö bergslag—Lindes och Ramsbergs bergslag	4'4021	92,657	518,880
⁷⁾ <i>Ramsberg</i> : Lindes och Ramsbergs bergslag (i Örebro län)—Skinskattebergs bergslag (i Vestmanlands län)	4'5195	95,847	536,740
⁸⁾ <i>Fellingsbro</i> : Lindes och Ramsbergs bergslag—Fellingsbro h:d (båda i Örebro län)—Åkerbo h:d (i Vestmanlands län)	3'2458	70,442	394,470
⁹⁾ <i>Vestra Skedvi</i> : Fellingsbro h:d (i Örebro län)—Åkerbo h:d (i Vestmanlands län)	1'2746	26,133	146,350

¹⁰⁾ Till Sundbo härad hör egentligen en liten del af Askersunds stadsförsamling.

¹¹⁾ Före 1872 fanns i Örebro län äfven Lekebergs härad och tingslag, bestående af följande socknedelar, nu förenade med de öfriga delarne i de andra häraden:

	Fast-land.	Insjöar.	S u m m a.		
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Vintrosa (del)	0'1102	0'0056	0'1158	2,550	14,280
Tyslinge (del)	0'5530	0'0308	0'5838	12,798	71,670
Kil (del)	0'2271	0'0261	0'2532	5,256	29,430
Knista (del)	0'4141	0'0260	0'4401	9,583	53,670
Hidinge (del)	0'9318	0'0614	0'9932	21,565	120,760
Qvistbro (del)	1'1541	0'1023	1'2564	26,709	149,570
Nysund (del)	0'2668	0'0351	0'3019	6,175	34,580
Summa	3'6571	0'2873	3'9244	84,636	473,960

¹²⁾ Sjön *Skogerns* hela vattenyta är 1'2020 qv.-mil, hvaraf 0'2000 i Örebro län, 0'3420 i Vermlands län och 0'66 i Skaraborgs län.

Om *Venerns*, *Vetterns* och *Hjelmarens* arealer se nedan tab. N:o 2.

19) Vestmanlands län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fast-land.	Öar, holmar och skär		Vatten			S u m m a.		
		i Mä-laren.	i Hjel-maren.	af Mä-laren.	af Hjel-maren.	af öfrä: insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Tuhundra härad och tingslag:									
Barkarö	0'2139	0'0775	—	0'4174	—	—	0'7088	6,744	37,770
Dingtuna	0'6871	—	—	0'0071	—	—	0'6942	15,902	89,050
Lillhärad	0'4476	—	—	—	—	0'0008	0'4484	10,358	58,010
Lundby	0'1819	—	—	0'0197	—	—	0'2016	4,210	23,570
S:t Iljan (del) ')	0'0727	—	—	—	—	—	0'0727	1,682	9,420
Summa	1'6032	0'0775	—	0'4442	—	0'0008	2'1257	38,896	217,820
Siende h:d o. t:g:									
Badelunda	0'3711	0'0108	—	0'0307	—	—	0'4126	8,839	49,490
Hubbo	0'2235	—	—	—	—	—	0'2235	5,172	28,960
Irsta	0'4119	0'0129	—	0'0508	—	0'0016	0'4772	9,831	55,050
Kungsåra	0'2698	—	—	0'0162	—	—	0'2855	6,232	34,900
Kärbo	0'3199	0'0205	—	0'1635	—	0'0036	0'5075	7,878	44,120
Tillberga	0'2995	—	—	—	—	0'0008	0'3003	6,931	38,820
Summa	1'8952	0'0442	—	0'2612	—	0'0060	2'2066	44,883	251,340
Snefringe h:d o. t:g:									
Munktorp	1'4075	0'0007	—	0'1528	—	0'0538	1'6148	32,590	182,500
Kolbäck	0'4186	0'0084	—	0'1255	—	0'0068	0'5593	9,883	55,340
Svedvi	0'6438	—	—	—	—	0'0345	0'6783	14,899	83,440
Säby	0'1768	—	—	0'0050	—	0'0012	0'1825	4,080	22,850

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten			S u m m a.		
		i Mä- laren.	i Hjel- maren.	af Mä- laren.	af Hjel- maren.	af öfr:a insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl.d.	Qv.-ref.
Berg	0'5487	—	—	—	—	0'0052	0'5539	12,699	71,110
Rytterne	0'4490	0'0809	—	0'4946	—	0'0012	1'0257	12,263	68,670
Ramnäs	2'1005	—	—	—	—	0'1068	2'2073	48,611	272,220
Sura	0'5104	—	—	—	—	0'0478	0'5582	11,812	66,150
Summa	6'2548	0'0900	—	0'7779	—	0'2573	7'3800	146,837	822,280
Ytter-Tjurbo h:d o. t:g:									
Björksta	0'5208	—	—	0'0044	—	—	0'5252	12,053	67,490
Bred (del) ²⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tortuna	0'3154	—	—	—	—	0'0040	0'3194	7,300	40,880
Sevalla (del) ³⁾	0'2401	—	—	—	—	—	0'2401	5,556	31,120
Ångsö	—	0'1770	—	0'3800	—	—	0'5570	4,097	22,940
Fogdö (del) ⁴⁾	—	0'0084	—	—	—	—	0'0084	194	1,090
Summa	1'0763	0'1854	—	0'3844	—	0'0040	1'6501	29,200	163,520
Åkerbo h:d o. t:g:									
Arboga landsförs. ...	0'5098	—	0'0007	—	0'0506	0'0209	0'5820	11,814	66,160
Säterbo	0'4428	—	0'0008	—	0'0112	0'0060	0'4609	10,255	57,420
Köpings landsförs. ...	0'4320	0'0020	—	0'0285	—	0'0066	0'4691	10,043	56,250
Kungs Barkarö	0'1630	0'0002	—	0'0797	—	0'0010	0'2439	3,777	21,150
Björskog	0'4439	—	—	—	—	0'0016	0'4455	10,273	57,530
Bro	0'8807	—	—	—	—	0'0502	0'9309	20,382	114,140
Karlskyrka	0'6388	—	—	0'0395	—	0'0016	0'6799	14,784	82,790
Torpa	0'5186	—	—	0'0824	—	—	0'6010	12,002	67,210
Himmeta	0'4242	—	—	—	—	0'0012	0'4254	9,817	54,980
Malma	0'2631	—	—	—	—	0'0024	0'2655	6,089	34,100
Medåker	0'5450	—	—	—	—	0'0026	0'5476	12,613	70,630
Odensvi	1'0849	—	—	—	—	0'0309	1'1158	25,108	140,590
Vestra Skedvi (del) ⁵⁾ ...	1'1030	—	—	—	—	0'1454	1'2484	25,527	142,950
Fellingsbro (del) ⁶⁾ ...	0'2618	—	—	—	—	0'0116	0'2734	6,059	33,930
Hed (del) ⁷⁾	0'0110	—	—	—	—	0'0002	0'0112	254	1,430
Summa	7'7221	0'0022	0'0015	0'2301	0'0618	0'2822	8'2999	178,797	1,001,260
Skinskattebergs bergs lag o. t:g:									
Skinskatteberg	2'9249	—	—	—	—	0'2001	3'1250	67,690	379,070
Gunnilbo	1'8239	—	—	—	—	0'1376	1'9615	42,210	236,380
Hed (del) ⁷⁾	0'8647	—	—	—	—	0'0789	0'9436	20,012	112,060
Ramsberg (del) ⁸⁾ ...	0'2433	—	—	—	—	0'0040	0'2473	5,631	31,530
Summa	5'8568	—	—	—	—	0'4206	6'2774	135,543	759,040
Norrbo h:d o. t:g:									
Fläckebo	1'0219	—	—	—	—	0'0881	1'1100	23,650	132,440
Haraker	0'6764	—	—	—	—	0'0076	0'6840	15,654	87,660
St Iljan (del) ¹⁾ ...	0'1596	—	—	—	—	0'0003	0'1599	3,694	20,680
Romfartuna	0'8122	—	—	—	—	0'0056	0'8178	18,796	105,260
Skerike	0'1941	—	—	—	—	—	0'1941	4,492	25,160
Skultuna	0'7658	—	—	—	—	0'0041	0'7699	17,723	99,250
Summa	3'6300	—	—	—	—	0'1057	3'7357	84,009	470,450

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten			S u m m a.		
		i Mä- laren.	i Hjel- maren.	af Mä- laren.	af Hjel- maren.	af öfrä- insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnlöd	Qv.-ref.
Vagnsbro h:d o. t.g: Vester Fernebo	2'6187	—	—	—	—	0'0983	2'7170	60,604	339,380
Gamla Norbergs b:g o. t.g:									
Norberg ¹⁰⁾	2'5766	—	—	—	—	0'1767	2'7533	59,630	333,930
Vestanfors	1'3358	—	—	—	—	0'0881	1'4239	30,914	173,120
Karbenning	1'1722	—	—	—	—	0'0524	1'2246	27,128	151,920
Vester-Våla	0'9856	—	—	—	—	0'2108	1'1964	22,810	127,730
Summa	6'0702	—	—	—	—	0'5280	6'5982	140,482	786,700
Torstuna h:d o. t.g:									
Huddunge (del) ⁹⁾	0'6800	—	—	—	—	0'0129	0'6929	15,737	88,130
Torstuna	0'6177	—	—	—	—	—	0'6177	14,295	80,050
Hernevi (del) ¹⁰⁾	0'1097	—	—	—	—	—	0'1097	2,539	14,220
Österunda	0'4184	—	—	—	—	0'0092	0'4276	9,683	54,220
Hvittinge	1'2264	—	—	—	—	0'0363	1'2627	28,383	158,940
Järlåsa (del) ¹¹⁾	0'0032	—	—	—	—	—	0'0032	74	420
Vester-Löfsta (del) ¹²⁾	0'5651	—	—	—	—	0'0313	0'5964	13,078	73,240
Summa	3'6205	—	—	—	—	0'0897	3'7102	83,789	469,220
Simtuna h:d o. t.g:									
Vester-Löfsta (del) ¹²⁾	0'8235	—	—	—	—	0'0118	0'8353	19,058	106,730
Enåker	0'8777	—	—	—	—	0'0916	0'8793	18,230	102,090
Simtuna	1'0111	—	—	—	—	0'0012	1'0123	23,400	131,040
Altuna	0'4724	—	—	—	—	0'0040	0'4764	10,933	61,210
Fröshult	0'2054	—	—	—	—	—	0'2054	4,754	26,620
Sevalla (del) ³⁾	0'0982	—	—	—	—	—	0'0982	2,273	12,730
Nora (del) ¹³⁾	0'8847	—	—	—	—	0'0663	0'4510	8,903	49,860
Tärna	0'4809	—	—	—	—	—	0'4809	11,129	62,320
Norrby	0'8443	—	—	—	—	0'0015	0'8458	19,539	109,420
Summa	5'1082	—	—	—	—	0'1764	5'2846	118,218	662,020
Öfver-Tjurbo h:d o. t.g:									
Kumla	0'5379	—	—	—	—	—	0'5379	12,449	69,710
Kila	1'1097	—	—	—	—	0'0225	1'1322	25,681	143,820
Sala landeförs.	0'6923	—	—	—	—	0'0542	0'6865	14,633	81,950
Möklinta	2'1417	—	—	—	—	0'2281	2'3698	49,565	277,560
Summa	4'4216	—	—	—	—	0'3048	4'7264	102,328	573,040
Våla h:d o. t.g:									
Öster-Våla (del) ¹⁴⁾	1'9813	—	—	—	—	0'1755	2'1568	45,853	256,780
Nora (del) ¹³⁾	2'0520	—	—	—	—	0'0938	2'1456	47,489	265,940
Harbo (del) ¹⁵⁾	1'0439	—	—	—	—	0'0675	1'1114	24,159	135,290
Huddunge (del) ⁹⁾	0'3538	—	—	—	—	0'0149	0'3687	8,188	45,850
Summa	5'4310	—	—	—	—	0'3515	5'7825	125,689	703,860
Landsbygden	55'3086	0'3993	0'0015	2'0978	0'0618	2'6253	60'4943	1,289,275	7,219,930

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fast- land.	Öar, holmar och skär		Vatten			S u m m a.		
		i Mä- laren.	i Hjel- maren.	af Mä- laren.	af Hjel- maren.	af öfra insjöar.	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunn:d.	Qv.-ref.
Städerna:									
Vesterås	0'1863	0'0028	—	0'0947	—	—	0'2838	3,219	18,030
Sala	0'6854	—	—	—	—	0'0622	0'7476	15,862	88,830
Arboga	0'1776	—	—	—	—	0'0012	0'1788	4,110	23,020
Köping	0'0644	—	—	—	—	0'0004	0'0648	1,491	8,340
Städerna	1'0637	0'0028	—	0'0947	—	0'0638	1'2250	24,682	138,220
Vestmanlands län ...	56'3723	0'4021	0'0015	2'1925	0'0618	2'6891	61'7193	1,313,957	7,358,150
Frånräknas andelarne af Mälaren och Hjel- maren, blir länsare- alen ¹⁾	56'3723	0'4021	0'0015	—	—	2'6891	59'4650	1,313,957	7,358,150

Anmärkningar till Vestmanlands län.

Arealuppgifterna äro hemtade från Generalstabens karta i 1:100,000, upprättad under åren 1828—1831. Rättelse för projectionen är iakttagen.

¹⁾—¹⁵⁾ Följande kyrkosocknar äro fördelade på nedannämnda härad eller län, och utgör hela arealen af:

- ¹⁾ *S:t Ilan*: Tuhundra h:d—Norrbö h:d
- ²⁾ *Bred*: Ytter-Tjurbo h:d (i Vestmanlands län)—Åsunda h:d (i Uppsala län). Vestmanlandsdelen endast en qvarn
- ³⁾ *Sevalla*: Ytter-Tjurbo h:d—Simtuna h:d
- ⁴⁾ *Fogdö*: Ytter-Tjurbo h:d (i Vestmanlands län)—Åkers h:d (i Södermanlands län)
- ⁵⁾ *Vestra Skedvi*: Åkerbo h:d (i Vestmanlands län)—Fellingsbro h:d (i Örebro län)
- ⁶⁾ *Fellingsbro*: Åkerbo h:d (i Vestmanlands län)—Lindes och Ramsbergs bergslag—Fellingsbro h:d (båda i Örebro län)
- ⁷⁾ *Hed*: Åkerbo h:d—Skinskattebergs bergslag
- ⁸⁾ *Ramsberg*: Skinskattebergs bergslag (i Vestmanlands län)—Ramsbergs och Lindes bergslag (i Örebro län)
- ⁹⁾ *Huddunge*: Torstuna h:d—Våla h:d
- ¹⁰⁾ *Hernevi*: Torstuna h:d (i Vestmanlands län)—Lagunda h:d (i Uppsala län)
- ¹¹⁾ *Järlåsa*: Torstuna h:d (i Vestmanlands län)—Hagunda h:d—Bälänge h:d (båda i Uppsala län)
- ¹²⁾ *Vester-Löfsta*: Torstuna h:d—Simtuna h:d
- ¹³⁾ *Nora*: Simtuna h:d—Våla h:d
- ¹⁴⁾ *Öster-Våla*: Våla h:d (i Vestmanlands län)—Örbyhus h:d (i Uppsala län)
- ¹⁵⁾ *Harbo*: Våla h:d (i Vestmanlands län)—Norunda h:d—Bälänge h:d (båda i Uppsala län)

Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-ref.
0'2326	5,376	30,100
0'2500	5,758	32,240
0'3383	7,829	43,850
0'7140	10,545	59,060
1'2746	26,133	146,350
3'2458	70,442	394,470
0'9548	20,266	113,490
4'5195	95,847	536,740
1'0616	23,925	133,980
0'1255	2,897	16,230
0'8272	18,253	102,230
1'4317	32,136	179,970
2'5966	56,392	315,800
2'1692	46,140	258,390
1'2413	26,716	149,610

¹⁶⁾ Till *Norbergs* socken hör och är här inräknad en del, som har kyrkorätt i *Avesta* förs. af Kopparbergs län.

¹⁷⁾ Angående *Mälarens* och *Hjelmarens* hela arealer jfr. nedan tab. N:o 2.

20) Kopparbergs län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Vatten (inējöar).	S u m m a.		
			Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl:d.	Qv.-ref.
Kopparbergs och Aspeboda tingslag:					
Falu landsförsamling	2'1140	0'4064	2'5204	48,924	273,970
Aspeboda	0'7405	0'0402	0'7807	17,137	95,970
Summa	2'8545	0'4466	3'3011	66,061	369,940
Svärdsjö t:g:					
Svärdsjö ¹⁾ med Svartnäs bruk	10'8832	0'7520	11'6352	251,868	1,410,460
Enviken					
Sundborns t:g:					
Sundborn ¹⁾	1'2960	0'2000	1'4960	29,993	167,960
Vika, Knifva och Hosjö t:g:					
Vika med Hosjö kapell	1'5360	0'2960	1'8320	35,547	199,070
Torsånga t:g:					
Torsång	0'3904	0'2432	0'6336	9,035	50,600
Stora Skedvi t:g:					
Stora Skedvi	1'8112	0'1344	1'9456	41,916	234,730
Husby t:g:					
Husby	3'1856	0'4288	3'6144	73,724	412,850
Hedemora och Garpenbergs t:g:					
Hedemora landsförs.	3'5756	0'3279	3'9035	82,750	463,400
Garpenberg	1'1888	0'0704	1'2592	27,512	154,070
Summa	4'7644	0'3983	5'1627	110,262	617,470
Folkare härad och t:g:					
Grytnäs	0'8352	0'0608	0'8960	19,329	108,240
Avesta ²⁾	0'1040	0'0064	0'1104	2,407	13,480
Folkärna	1'7008	0'1760	1'8768	39,361	220,420
By	2'6080	0'2208	2'8288	60,357	338,000
Summa	5'2480	0'4640	5'7120	121,454	680,140
Säters t:g:					
Säters landsförsamling	0'8591	0'0608	0'9199	19,882	111,340
Stora Tuna och Gustafs t:g:					
Stora Tuna ³⁾	6'4985	0'4408	6'9393	150,394	842,200
Amsbergs kapell					
Silfberg					
Gustaf	0'6848	0'0480	0'7328	15,848	88,750
Grängäde (del) ³⁾	0'3594	0'0166	0'3760	8,318	46,580
Summa	7'5427	0'5054	8'0481	174,560	977,530

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Vatten (insjöar).	S u m m a.		
			Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
				Tunnl:d.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Gagnefs t:g:					
Gagnef	3 3968	0 1600	3 5568	78,612	440,230
Mockfjærds kapell					
Leksands, Åls och Bjursås t:g:					
Leksand *)	10 1424	1 1584	11 3008	234,724	1 314,450
Siljansnäs					
Djura kapell	1 2064	0 0720	1 2784	27,920	156,350
Ål *)	0 7232	0 0848	0 8080	16,737	93,730
Bjursås *)					
Summa	12 0720	1 3152	13 3872	279,381	1 564,530
Rättviks och Ore t:g:					
Rättvik	9 4992	1 2128	10 7120	219,839	1 231,090
Bingajö och Dådrams kapell					
Boda	7 6800	0 6576	8 3376	177,737	995,330
Ore					
Summa	17 1792	1 8704	19 0496	397,576	2 226,420
Elfdals t:g:					
Elfdalen	21 3040	0 6768	21 9808	493,035	2 761,000
Evertsbergs kapell					
Orsa t:g:					
Orsa	15 0560	0 3760	15 4320	348,439	1 951,260
Skattunges kapell					
Mora, Sofia Magdalena och Venjans t:g:					
Mora	15 5264	1 1936	16 7200	359,325	2 012,220
Våmhus					
Lillherdal (del) *)	3 6048	0 7872	4 3920	83,425	467,180
Sollerön	2 2310	0 0415	2 2725	51,632	289,140
Venjan					
Summa	21 3622	2 0223	23 3845	494,382	2 768,540
Särna och Idre t:g:					
Särna	35 6960	0 6640	36 3600	826,107	4 626,200
Idre kapell					
Malungs, Lima och Äppelbo t:g:					
Öfver- och Ytter-Malung med Öje kapell	16 1920	0 8000	16 9920	374,729	2 098,480
Tyngsjö kapell					

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Vatten (insejöar).	S u m m a.		
			Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
				Tunnld.	Qv.-ref.
Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.			
Lima	11'7504	0'4768	12'2272	271,938	1,522,850
Transtrand	8'7104	0'1680	8'8784	201,583	1,128,870
Äppelbo	3'5776	0'1408	3'7184	82,796	463,660
Summa	40'2304	1'5856	41'8160	931,046	5,213,860
Nås, Jerna och Floda t.g:					
Nås ^{a)}	2'6804	0'1760	2'8064	60,875	340,900
Jerna	5'2416	0'2944	5'5360	121,306	679,310
Säfsnäs ^{a)}	5'1088	0'1888	5'2976	118,232	662,100
Floda	3'1952	0'1872	3'3824	73,946	414,100
Summa	16'1760	0'8464	17'0224	374,359	2,096,410
Grangärde t.g:					
Grangärde (del) ^{b)}	5'6991	0'4879	6'1870	131,894	738,600
Ludvika	1'6113	0'2419	1'8532	37,290	208,830
Summa	7'3104	0'7298	8'0402	169,184	947,430
Norrbärke t.g:					
Norrbärke	4'0500	0'4500	4'5000	93,728	524,880
Söderbärke t.g:					
Söderbärke	3'3472	0'4112	3'7584	77,464	433,790
Malingsbo	1'0624	0'0928	1'1552	24,587	137,690
Summa	4'4096	0'5040	4'9136	102,051	571,480
Landsbygden	238'6137	15'1300	253'7437	5,522,202	30,924,330
Städerna:					
Falun	0'1100	0'0080	0'1180	2,545	14,260
Hedemora	0'1196	0'0144	0'1340	2,768	15,500
Säter	0'0849	0'0240	0'1089	1,965	11,000
Städerna	0'3145	0'0464	0'3609	7,278	40,760
Kopparbergs län ¹⁾	238'9282	15'1764	254'1046	5,529,480	30,965,090

Anmärkningar till Kopparbergs län.

Arealen för Grangärde och Norrbärke socknar efter Ekonomiska kartverket (af åren 1866—1872). Arealen för den öfriga delen af länet är uträknad å en, i skalan 1:100,000, af sockenkartor och sammandrag af storskiftesmätningar (1871 o. 1872) sammansatt karta, att egentligen begagna vid utarbetandet af generalkartan öfver Sverige. För Orsa, Särna och Elfdals tingslag äro dessa uppgifter mindre tillförlitliga.

¹⁾ Till *Svärdsjö* socken äro här räknade de inom dess rågång liggande byarne Ramsnäs, Näsänget, Bäckeänget, Riset och Rupstjern, hvilka likväl tillhöra *Sundborns* socken.

²⁾ En del af *Norbergs* socken i Vestmanlands län, som har kyrkorätt i *Avesta*, är sammanräknad med den öfriga delen af Norberg.

90 **Kopparbergs län. (Forts.) — 21) Gefleborgs län.**

- ³⁾ *Grangärde församling* är delad på *Grangärde t:g* och *St. Tuna t:g*. Af sistnämnde del, *Laxsjö* och *Räms skriftlag*, har endast *Laxsjö* kunnat här särskildt upptagas, under det att *Räms skriftlag* måst inräknas i *St. Tuna församlings areal*.
- ⁴⁾ *Angifna arealen för Bjursås församling* innesluter ej det hit hörande *Gopa tunnelag*, som häröfvan måst inräknas med *Leksand*, och ej heller *Vrebro by*, som är upptagen uti *Åls areal*.
- ⁵⁾ Den ringa del af *Lillherrdal*, som räknas hit, har ej kunnat fränskiljas *Mora sockens areal*. *Lillherrdal* tillhör för öfrigt *Jemtlands län* (*Svegs tingslag*).
- ⁶⁾ *Byarne Ursen*, *Hoberget* och *Uthyberget*, tillhörande *Näs*, hafva vid arealberäkningen ej kunnat fränskiljas *Säfsnäs*.
- ⁷⁾ Större sjö inom länet:
Siljan..... 2'5000 qv.-mil.

21) Gefleborgs län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, holmar och skär i Bottniska viken.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnl:d.	Qv.-ref.
Hedesunda och Öster-Fernebo tingslag:						
Hedesunda.....	3'4991	—	0'7834	4'2825	80,979	453,480
Söderfors (del) ¹⁾	0'0609	—	0'0087	0'0696	1,410	7,890
Öster-Fernebo	2'6444	—	0'4210	3'0654	61,199	342,720
Summa	6'2044	—	1'2131	7'4175	143,588	804,090
Ofvansjö, Torsåkers och Årsunda t:g:						
Ofvansjö	3'4854	—	0'4286	3'9140	80,662	451,710
Jäderbo	1'1862	—	0'0403	1'2265	27,452	153,730
Högbo	0'8913	—	0'0693	0'9606	20,627	115,510
Torsåker	3'4779	—	0'3425	3'8204	80,489	450,740
Årsunda	1'7096	—	0'3077	2'0173	39,565	221,560
Summa	10'7504	—	1'1884	11'9388	248,795	1,393,250
Ugglebo och Hamränge t:g:						
Ockelbo	4'8253	—	0'4318	5'2571	111,671	625,360
Åmots kapell	3'7132	—	0'1013	3'8145	85,934	481,230
Hamränge	2'7532	0'1468	0'4824	3'3824	67,114	375,840
Summa	11'2917	0'1468	1'0155	12'4540	264,719	1,482,430
Hille och Valbo t:g:						
Hille med Oslättfors kapell ...	1'9876	0'0836	0'0948	2'1660	47,934	268,430
Valbo	4'1313	0'0348	0'3636	4'5297	96,415	539,920
Summa	6'1189	0'1184	0'4584	6'6957	144,349	808,350

Län, härad, tingelag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Bottniska viken.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Vestra tingslaget:						
Segersta	0'8216	—	0'1284	0'9500	19,015	106,480
Hanebo	2'4762	—	0'2635	2'7397	57,306	320,920
Bollnäs med Hellbo kapell.....	7'3162	—	0'5056	7'8218	169,318	948,180
Annefors kapell						
Katrinebergs kapell	8'2459	—	0'5970	8'8429	190,834	1,068,670
Alfta med Svabensverks kapell	6'8929	—	0'3312	7'2241	159,521	893,320
Oftvanåker	2'2614	—	0'0560	2'3174	52,335	293,080
Voxna						
Los (del) ²⁾						
Summa	28'0142	—	1'8817	29'8959	648,329	3,630,650
Östra tingelaget:						
Skog med Lingbo kapell.....	3'4288	0'0112	0'5116	3'9516	79,611	445,820
Söderala med Maråkers kapell	2'0801	0'0120	0'3512	2'4433	48,417	271,130
Mo	0'8293	—	0'0460	0'8753	19,193	107,480
Rengsjö	1'0402	—	0'0660	1'1062	24,073	134,810
Norråla	1'3730	0'0128	0'0508	1'4366	32,071	179,600
Trönö	1'4742	—	0'0572	1'5314	34,117	191,060
Summa	10'2256	0'0360	1'0828	11'3444	237,482	1,329,900
Enångers t:g:						
Enånger	2'4695	0'0562	0'0872	2'6129	58,452	327,330
Njutånger m. Nianfors kap.(del) ³⁾	0'9025	0'0232	0'0488	0'9745	21,424	119,970
Summa	3'3720	0'0794	0'1360	3'5874	79,876	447,300
Forsa t:g:						
Tuna	0'8916	0'0001	0'0336	0'9253	20,636	115,560
Idenor	0'4144	0'0154	0'0184	0'4482	9,948	55,700
Forsa	2'0609	—	0'2552	2'3161	47,695	267,090
Hög	0'7036	—	0'0166	0'7202	16,283	91,190
Rogsta	1'8493	0'0404	0'1128	2'0025	43,733	244,910
Ilsebo	0'5219	—	0'0164	0'5383	12,078	67,640
Nianfors kapell (del) ³⁾						
Summa	6'4417	0'0559	0'4530	6'9506	150,373	842,090
Bergsjö t:g:						
Harmånger	1'0577	0'0012	0'1441	1'2030	24,506	137,230
Jättendal	0'7910	0'0296	0'0446	0'8652	18,991	106,350
Gnarp	2'8036	0'0036	0'1102	2'9174	64,967	363,810
Bergsjö	3'1275	—	0'3226	3'4501	72,379	405,330
Hassela	3'6543	—	0'1797	3'8340	84,571	473,600
Summa	11'4341	0'0344	0'8012	12'2697	265,414	1,486,320
Delsbo t:g:						
Norrbo	1'0328	—	0'6967	1'7295	23,902	133,850
Bjuråker	6'0294	—	0'4854	6'5148	139,537	781,410
Delsbo	3'7353	—	0'2458	3'9811	86,446	484,090
Summa	10'7975	—	1'4279	12'2254	249,885	1,399,350

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Bottniska viken.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnl:d.	Qv.-ref.
Arbrå t:g:						
Arbrå	3'9467	—	0'2784	4'2251	91,338	511,490
Undersvik	1'0272	—	0'1104	1'1376	23,772	133,130
Nianfors kapell (del) ³⁾	—	—	—	—	—	—
Summa	4'9739	—	0'3888	5'3627	115,110	644,620
Jerfsö t:g:						
Jerfsö	6'1597	—	0'3168	6'4765	142,553	798,300
Ljusdals t:g:						
Ljusdal	9'6349	—	0'6680	10'3029	222,979	1,248,680
Ramsjö	6'4168	—	0'2768	6'6936	148,503	831,620
Färila med Kårböle kapell	10'7633	—	0'4788	11'2421	249,094	1,394,920
Los (del) ²⁾	3'6356	—	0'3456	3'9812	84,138	471,170
Hamra kapell	8'2184	—	0'2080	8'4264	190,197	1,065,110
Summa	38'6690	—	1'9772	40'6462	894,911	5,011,500
Landsbygden	154'4531	0'4709	12'3408	167'2648	3,585,384	20,078,150
Städerna:						
Gefle	0'3955	0'0086	—	0'4041	9,352	52,370
Söderhamn	0'2718	0'0639	—	0'3357	7,769	43,510
Hudiksvall	0'0494	0'1204	0'0028	0'1726	3,930	22,000
Städerna	0'7167	0'1929	0'0028	0'9124	21,051	117,880
Gefleborgs län ⁴⁾	155'1698	0'6688	12'3436	168'1772	3,606,435	20,196,030

Anmärkningar till Gefleborgs län.

Arealen är uträknad på L. E. Åhrmans karta öfver provinsen Gestrilands, utgifven år 1857 i skalan 1:100,000, och på P. H. Widmarks karta i 1:200,000 öfver provinsen Helsingland af år 1851. Vikar och sund af Östersjön ingå ej i arealen.

Åtskilliga mindre skiljaktigheter emellan administrativa och kyrkliga sockenindelningen hafva ej kunnat iakttagas, emedan gränser för hemman och byar saknas på kartan i 1:200,000. Mestadels äro arealerna för de administrativa sockenområdena angifna.

¹⁾ Hela arealen af *Söderfors*, hvaraf största delen ligger inom Uppsala län, är 0'8345 qv.-mil (vatten inr.) = 15,638 t:d (ober. vatten) = 87,570 qv.-ref.

²⁾ För *Los* socken, som är delad på Vestra tingslaget och Ljusdals tingslag, upptages hela arealen härstädes under sistnämnda tingslag.

³⁾ *Nianfors* kapell är deladt på Enångers, Forsa och Arbrå tingslag, men är hela arealen här inräknad i *Njutångers* socken.

⁴⁾ Större sjöar inom länet:

<i>Dellen</i>	1'1055 qv.-mil.
<i>Hedesunda-fjärdarne</i> (med inräknade delar inom Vestmanlands och Uppsala län)	0'7272 "
<i>Storsjön</i>	0'6328 "
<i>Bergviken</i>	0'3636 "

22) Västernorrlands län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Bottniska viken.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Njurunda tingslag:						
Njurunda med Galtströms bruk och Svartviks skeppsvarf	2.56	0.11	0.28	2.95	61,791	346,030
Summa	2.56	0.11	0.28	2.95	61,791	346,030
Tuna t.g:						
Tuna	1.78	—	0.09	1.87	41,194	230,690
Attmar	3.10	—	0.24	3.34	71,743	401,760
Stöde	5.54	—	0.29	5.83	128,211	717,980
Summa	10.42	—	0.62	11.04	241,148	1,350,430
Torps t.g:						
Torp	9.43	—	0.83	10.26	218,237	1,222,130
Borgsjö	8.38	—	0.31	8.69	193,937	1,086,050
Hafverö (del) ¹⁾	6.28	—	0.82	7.10	145,337	813,890
Summa	24.09	—	1.76	25.85	557,511	3,122,070
Selångers t.g:						
Selånger	1.09	—	0.02	1.11	25,226	141,260
Sättna	1.76	—	0.05	1.81	40,731	228,100
Summa	2.85	—	0.07	2.92	65,957	369,360
Indals t.g:						
Indal	2.62	—	0.16	2.68	58,320	326,590
Liden	5.65	—	0.40	6.05	130,757	732,240
Holm	2.08	—	0.47	2.55	48,137	269,570
Summa	10.25	—	1.03	11.28	237,214	1,328,400
Sköns t.g:						
Skön	0.40	—	—	0.40	9,257	51,840
Alnö	—	0.58	—	0.58	13,423	75,170
Timrå	0.73	0.01	0.06	0.80	17,126	95,900
Summa	1.13	0.59	0.06	1.78	39,806	222,910
Ljustorps t.g:						
Ljustorp med Lagfors bruk	4.11	—	0.17	4.28	95,117	532,650
Hälsjö med Lögdö bruk	1.34	0.02	0.05	1.41	31,475	176,260
Tynderö	0.34	0.11	—	0.45	10,414	58,320
Summa	5.79	0.13	0.22	6.14	137,006	767,230
Säbrå t.g:						
Säbrå	1.89	0.08	0.07	2.04	45,591	255,310
Stigsjö	1.51	—	0.10	1.61	34,946	195,700
Viksjö med Vestanå bruk	1.81	—	0.02	1.83	41,889	234,570
Häggdånger	0.85	—	0.04	0.89	19,671	110,160
Summa	6.06	0.08	0.23	6.37	142,097	795,740

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Bottniska viken.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl:d.	Qv.-ref.
Gudmundrå t:g:						
Gudmundrå.....	1'98	—	0'29	2'27	45,823	256,610
Högsjö.....	1'70	0'53	0'13	2'36	51,608	289,010
Hemsö kapell.....						
Summa	3'68	0'53	0'42	4'63	97,431	545,620
Boteå t:g:						
Torsåker.....	0'80	—	0'03	0'83	18,514	103,680
Ytter-Lännäs.....	2'34	—	0'18	2'52	54,154	303,270
Dal.....	0'89	—	0'05	0'94	20,597	115,340
Boteå.....	1'34	—	0'08	1'42	31,012	173,660
Gålsjö bruksförs.....	1'39	—	0'10	1'49	32,169	180,150
Styrnäs.....	1'24	—	0'05	1'29	28,697	160,700
Öfver-Lännäs.....	0'63	—	0'01	0'64	14,580	81,650
Sånga.....						
Summa	8'63	—	0'50	9'13	199,723	1,118,450
Nora t:g:						
Nora.....	1'62	0'04	0'16	1'82	38,467	215,140
Bjertrå.....	1'12	—	0'21	1'33	25,920	145,150
Skog.....	0'50	—	0'03	0'53	11,572	64,800
Summa	3'24	0'04	0'40	3'68	75,909	425,090
Sollefteå t:g:						
Sollefteå.....	1'62	—	0'06	1'68	37,491	209,950
Multrä.....	1'16	—	0'06	1'22	26,846	150,340
Ed.....	1'47	—	0'02	1'49	34,020	190,510
Långele.....	4'21	—	0'26	4'47	97,431	545,620
Graninge (del) ²	4'41	—	0'18	4'59	102,060	571,540
Resele.....	3'94	—	0'32	4'26	91,183	510,620
Liden.....	9'18	—	0'59	9'77	212,452	1,189,730
Junsele (del) ³						
Summa	25'99	—	1'49	27'48	601,483	3,368,310
Ramsle t:g:						
Helgum.....	3'89	—	0'15	4'04	90,026	504,140
Ramsle.....	8'26	—	0'77	9'03	191,160	1,070,500
Borgvattnet (del) ⁴	0'23	—	—	0'23	5,323	29,810
Ström (del) ⁵	1'11	—	0'14	1'25	25,689	143,860
Edsele.....	3'43	—	0'07	3'50	79,380	444,530
Bodum.....	5'63	—	0'38	6'01	130,294	729,650
Fjällsjö.....	6'27	—	0'44	6'71	145,105	812,590
Tälsjö.....	7'84	—	0'83	8'67	181,440	1,016,060
Summa	36'66	—	2'78	39'44	848,417	4,751,140
Nordingrå t:g:						
Nordingrå.....	1'61	0'04	0'06	1'71	38,186	213,840
Ullånger.....	1'30	—	0'04	1'34	30,086	168,480
Vibyggerå ⁶	1'62	0'17	0'06	1'85	41,425	231,980
Summa	4'53	0'21	0'16	4'90	109,697	614,300

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Bottniska viken.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
					Tunnld.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Nätra t:g:						
Nätra	2'70	0'37	0'16	3'23	71,049	397,870
Sidensjö	3'26	—	0'13	3'39	75,446	422,500
Skorped	3'87	—	0'10	3'97	89,563	501,550
Anundsjö	21'55	—	0'70	22'25	498,728	2,792,880
Junsele (del ³⁾)	0'38	—	—	0'38	8,794	49,250
Summa	31'76	0'37	1'09	33'22	743,580	4,164,050
Själövs t:g:						
Själövd	2'45	0'03	0'17	2'63	57,394	321,410
Örnsköldsviks köping						
Mo						
Björna ¹⁾	7'75	—	0'33	8'08	179,357	1,004,400
Summa	11'66	0'03	0'52	12'21	270,540	1,515,020
Arnäs t:g:						
Arnäs	2'84	0'06	0'17	3'07	67,114	375,840
Gideå	6'04	—	0'47	6'51	139,783	782,780
Trehörningsjö						
Grundsunda	2'83	0'03	0'04	2'90	66,189	370,660
Summa	11'71	0'09	0'68	12'48	273,086	1,529,280
Landsbygden	201'01	2'18	12'31	215'50	4,702,396	26,333,430
Städerna:						
Hernösand ²⁾	—	0'35	—	0'35	8,100	45,360
Sundsvall	0'19	—	—	0'19	4,397	24,620
Summa	0'19	0'35	—	0'54	12,497	69,980
Vesternorrlands län ¹⁰⁾	201'20	2'53	12'31	216'04	4,714,893	26,403,410

Anmärkningar till Vesternorrlands län.

Arealen är uträknad på M. R. Stiernströms karta öfver länet i skalan 1:500,000, utgifven 1864 och 1865.

¹⁾—⁶⁾ Följande kyrkosocknar äro fördelade på nedannämnda tingslag eller län, och utgör hela arealen af:

¹⁾ *Hafverö*: Torps t:g (i Vesternorrlands län)—Bergs t:g (Jemtlands län)

²⁾ *Graninge*: Sollefteå t:g (i Vesternorrlands län)—Ragunda t:g (i Jemtlands län). Sistnämnde del har dock å kartan ej kunnat fränskiljas Fors socken i Jemtland

³⁾ *Junsele*: Sollefteå t:g—Nätra t:g

Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-ref.
9'310	194,446	1,088,900
—	—	—
10'15	221,246	1,238,980

	Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
⁴⁾ <i>Borgvattnet</i> : Ramsle t:g (i Vesternorrlands län)—Ham- mardals t:g (i Jemtlands län)	3'558	78,802	441,290
⁵⁾ <i>Ströpn</i> : Ramsle t:g (i Vesternorrlands län)—Hammerdals t:g (i Jemtlands län). Sistnämnde och större del dock å kartan sammanförd med Alanäs församling	—	—	—
⁶⁾ I <i>Vibyggerå</i> sockens areal är Gårdsjönäs by inräknad.			
⁷⁾ Hemmanen <i>Aspsle</i> , <i>Remmaren</i> , <i>Krokvattnet</i> och <i>Stafvarsjö</i> äro i <i>Björna</i> sockens areal inräknade.			
⁸⁾ I <i>Hernösands</i> areal är inräknad <i>Hernö landtsocken</i> (0'27 qv.-mil).			
⁹⁾ I nedannämnda socknars vattenområden äro andelar af Ångermanelfven inberäknade med: 0'22 qv.-mil i <i>Gudmundrå</i> , 0'06 i <i>Högsjö</i> och <i>Hemsö kapell</i> (intill <i>Hornö färja</i>), 0'11 i <i>Ytter-Lännäs</i> , 0'11 i <i>Nora</i> (intill <i>Hornö färja</i>), 0'13 i <i>Bjerträ</i> .			
¹⁰⁾ Större öar inom länet:			
<i>Alnö</i>			0'55 qv.-mil.
<i>Hemsön</i>			0'46 "
<i>Hernön</i>			0'35 "

23) Jemtlands län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Vatten (insjöar).	S u m m a.		
			Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Ragunda tingslag:					
<i>Ragunda</i>	8'003	0'305	8'308	185,212	1,037,190
<i>Fors</i>	4'279	0'133	4'412	99,028	554,560
<i>Graninge</i> (del) ¹⁾					
<i>Hellesjö</i>	6'964	0'406	7'370	161,167	902,530
<i>Håsjö</i>	3'353	0'221	3'574	77,598	434,550
<i>Stugun</i> (del) ²⁾	5'152	0'681	5'833	119,232	667,700
Summa	27'751	1'746	29'497	642,237	3,596,530
Refsunds t:g:					
<i>Refsund</i>	6'800	0'816	7'116	145,800	816,480
<i>Sundsö</i>	4'397	0'350	4'747	101,759	569,850
<i>Bräcke</i>	4'801	0'425	5'226	111,109	622,210
<i>Bödsjö</i>	4'871	0'303	5'174	112,729	631,290
<i>Nyhems kapell</i>					
<i>Stugun</i> (del) ²⁾	0'346	0'001	0'347	8,007	44,840
Summa	20'715	1'895	22'810	479,404	2,684,670

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Vatten. (insjöar).	S u m m a.		
			Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
				Tuunl. d.	Qv.-ref.
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.		
Brundö t:g:					
Brundö	2'676	0'214	2'890	61,930	346,810
Marieby	0'341	0'040	0'381	7,892	44,190
Lockne	1'398	0'231	1'629	32,354	181,180
Summa	4'415	0'485	4'900	102,176	572,180
Lits t:g:					
Lit	6'774	0'295	7'069	156,770	877,910
Kyrkås	1'054	0'066	1'120	24,392	136,600
Häggensås	4'180	0'037	4'217	96,737	541,730
Fällinge	28'502	1'808	30'310	659,618	3,693,860
Hotagens kapell					
Summa	40'510	2'206	42'716	937,517	5,250,100
Hammerdals t:g:					
Hammerdal	13'194	0'870	14'064	305,347	1,709,940
Ström (del) ³⁾	17'417	2'986	20'403	403,079	2,257,250
Alanäs					
Borgvattnet (del) ⁴⁾	3'175	0'153	3'328	73,479	411,480
Frostviken	38'976	3'030	42'006	902,016	5,051,290
Summa	72'762	7'039	79'801	1,683,921	9,429,960
Sunne t:g:					
Sunne	0'962	0'369	1'331	22,263	124,680
Frösön	0'662	0'288	0'950	15,321	85,790
Summa	1'624	0'657	2'281	37,584	210,470
Hackås och Näs t:g:					
Hackås	2'794	0'689	3'483	64,661	362,100
Gillhofs kapell					
Näs	1'027	0'182	1'209	23,768	133,100
Summa	3'821	0'871	4'692	88,429	495,200
Bergs t:g:					
Berg ¹⁾	9'994	0'486	10'480	231,290	1,295,220
Åsans kapell					
Rätan	8'540	0'343	8'883	197,640	1,106,780
Kläfsjö	2'113	0'140	2'253	48,901	273,850
Hafverö (del) ²⁾	2'122	0'088	2'210	49,109	275,010
Summa	22'769	1'057	23'826	526,940	2,950,860
Ovikens t:g:					
Oviken ³⁾	10'443	0'233	10'676	241,681	1,353,410
Myssjö	0'921	0'420	1'341	21,314	119,360
Summa	11'364	0'653	12'017	262,995	1,472,770

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Vatten (insjöar).	S u m m a.		
			Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnl:d.	Qv.-ref.
Hallens t:g:					
Hallen	7'284	1'126	8'410	168,573	944,000
Norderön	0'219	0'265	0'484	5,068	28,380
Marby	0'841	0'059	0'900	19,463	109,000
Summa	8'344	1'450	9'794	193,104	1,081,380
Undersåkers t:g:					
Undersåker	19'012	0'442	19'454	439,992	2,463,960
Mörsill	2'604	0'238	2'842	60,264	337,480
Åre	16'867	1'652	18'519	390,351	2,185,960
Kall	18'867	3'723	22'590	436,636	2,445,160
Summa	57'350	6'055	63'405	1,327,243	7,432,560
Offerdals t:g:					
Offerdal	17'221	0'866	18'087	398,543	2,231,850
Alsen	3'744	0'449	4'193	86,647	485,220
Mattmar	0'997	0'118	1'115	23,073	129,210
Summa	21'962	1'433	23'395	508,263	2,846,280
Rödöns t:g:					
Rödön	0'984	0'749	1'733	22,773	127,530
Näskott	0'122	0'221	0'343	2,823	15,810
Aspås	2'031	0'024	2'055	47,003	263,220
Ås	0'890	0'095	0'985	20,597	115,340
Summa	4'027	1'089	5'116	93,196	521,900
Svegs t:g:					
Sveg	13'112	0'253	13'365	303,449	1,699,320
Linsell	10'148	0'199	10'347	234,854	1,315,180
Elfros	3'647	0'162	3'809	84,402	472,650
Lillherrdal (del) ⁶⁾	20'813	0'258	21'071	481,672	2,697,360
Ytter-Hogdal med Angersjö kapell	9'929	0'516	10'445	229,786	1,286,800
Öfver-Hogdal	1'297	0'634	1'931	30,016	168,090
Summa	58'946	2'022	60'968	1,364,179	7,639,400
Hede t:g:					
Hede ⁹⁾	16'054	0'313	16'367	371,536	2,080,600
Vemdalen ⁸⁾	9'586	0'029	9'615	221,848	1,242,340
Tennäs	17'831	0'899	18'730	412,660	2,310,900
Ljusnedals bruksförsamling	13'498	0'304	13'802	312,382	1,749,340
Storsjö kapell					
Summa	56'969	1'545	58'514	1,318,426	7,383,180
Landsbygden	413'329	30'203	443'532	9,565,614	53,567,440
Östersunds stad	0'045	—	0'045	1,041	5,830
Jemtlands län ¹⁰⁾	413'374	30'203	443'577	9,566,655	53,573,270

Anmärkningar till Jemtlands län.

Arealuträkningen är gjord å S. F. Vestrells år 1852 utgifna karta öfver länet i skalan 1:25000, med förändringar och tillägg uträknade på J. A. Albins karta öfver länet i skalan 1:25000.

Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-ref.
1) — 6) Följande kyrkosocknar äro fördelade på nedannämnda tingslag eller län, och utgör hela arealen af:		
1) <i>Graninge</i> : Ragunda t:g (i Jemtlands län)—Sollefteå t:g (i Västernorrlands län). Först nämnde del har å kartan ej kunnat fränskiljas Fors socken	6'180	712,540
2) <i>Stugun</i> : Ragunda t:g—Refsunds t:g	—	—
3) <i>Ström</i> : Hammerdals t:g (i Jemtlands län)—Ramsäle t:g (i Västernorrlands län). Först nämnde och största del kan dock å kartan ej åtskiljas från Alanäs förs.	—	—
4) <i>Borgvattnet</i> : Hammerdals t:g (i Jemtlands län)—Ramsäle t:g (i Västernorrlands län)	3'558	441,290
5) <i>Hafverö</i> : Bergs t:g (i Jemtlands län)—Torps t:g (i Västernorrlands län)	9'310	1,088,900
6) <i>Lillherrad</i> : Svegs t:g (i Jemtlands län)—Mora t:g (i Kopparbergs län). Sistnämnda del har ej kunnat fränskiljas Mora sock.	21'071	2,697,360
7) I <i>Bergs</i> sockens areal är inräknad en del af socknen (0'038 qv.-mil), som ligger inom Hede tingslag.		
8) I <i>Vemdalen</i> s sockens areal ingår äfven en del af socknen (1'088 qv.-mil), som är belägen inom Bergs tingslags gräns.		
9) Till <i>Ovikens</i> sockneareal äro här räknade de inom Herjeådalens fjell belägna byarne Löfdalen och Tossåsen, omfattande 3'394 qv.-mil fastland och 0'120 qv.-mil insjöar. Huruvida nämnda byar i kyrkligt hänseende egentligen äro att räkna till Hede församling, som i sådant fall skulle vara delad på Hede och Ovikens tingslag, har ej kunnat säkert utredas.		
10) Större sjöar inom länet:		
Storsjön	3'913 qv.-mil.	
Kallsjön	1'344 "	
Torrön	0'864 "	

24) Vesterbottens län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, holmar och skär i Bottniska viken.	Vatten (insjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Nordmalings och Bjurholms tingslag:						
Nordmaling	12'6816	0'1568	0'3360	13'1744	297,117	1,663,860
Bjurholm	6'9424	—	0'4400	7'3824	160,667	899,730
Summa	19'6240	0'1568	0'7760	20'5568	457,784	2,563,590
Umeå t:g: 1)						
Umeå landsförs.	8'9944	0'2384	0'3872	9'6200	213,673	1,196,570
Holmsunds kapell	5'4960	—	0'2112	5'7072	127,193	712,280
Vännäs	5'1952	0'0512	0'1344	5'3808	121,417	679,930
Säfsvar 1)	—	0'3650	0'0190	0'3840	8,447	47,310
Holmö kapell	—	—	—	—	—	—
Summa	19'6856	0'6546	0'7518	21'0920	470,730	2,636,090

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Bottniska viken.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Degerfors t.g: 1)						
Degerfors 1)	24'5888	—	1'6272	26'2160	569,055	3,186,710
Bygdeå t.g:						
Bygdeå	7'8032	0'0208	0'1920	8'0160	181,070	1,013,990
Robertsfors bruksförs.						
Nysätra t.g:						
Nysätra	2'9440	0'0096	0'0640	3'0176	68,355	382,790
Löfångers t.g:						
Löfånger	4'2352	0'0448	0'2720	4'5520	99,052	554,690
Burträsk t.g:						
Burträsk 2)	20'1648	—	1'3488	21'5136	466,671	2,613,360
Skellefteå t.g: (del) 3)						
Skellefteå landsförs. 2)	14'3689	0'1248	0'5168	15'0105	335,425	1,878,380
Byske	8'8448	0'0976	0'2848	9'2272	206,953	1,158,940
Jörn	13'9872	—	0'4640	14'4512	323,704	1,812,740
Summa	37'2009	0'2224	1'2656	38'6889	866,082	4,850,060
Norsjö och Malå t.g:						
Norsjö	15'7520	—	1'3056	17'0576	364,546	2,041,460
Malå kapell	16'3520	—	1'0400	17'3920	378,432	2,119,220
Summa	32'1040	—	2'3456	34'4496	742,978	4,160,680
Lycksele lappmarks t.g:						
Lycksele	49'5300	—	1'9000	51'4300	1,146,266	6,419,090
Örträsk kapell						
Stensele	61'2000	—	5'3300	66'5300	1,416,343	7,931,520
Tärna kapell						
Sorsele	59'9800	—	2'6300	62'6100	1,388,108	7,773,400
Summa	170'7100	—	9'8600	180'5700	3,950,717	22,124,010
Åsele lappmarks t.g:						
Åsele	27'8800	—	1'1200	29'0000	645,223	3,613,250
Fredrika	9'3200	—	0'3700	9'6900	215,691	1,207,870
Vilhelmina	70'4400	—	4'7800	75'2200	1,630,183	9,129,020
Dorotea	23'5664	—	1'1610	24'7274	545,394	3,054,210
Summa	131'2064	—	7'4310	138'6374	3,036,491	17,004,350
Landsbygden	470'2669	1'1090	25'9340	497'3099	10,908,985	61,090,320
Städerna:						
Umeå	0'0857	—	—	0'0857	1,983	11,110
Skellefteå 3)	0'0167	—	—	0'0167	387	2,160
Summa	0'1024	—	—	0'1024	2,370	13,270
Vesterbottens län 4) 5)	470'3693	1'1090	25'9340	497'4123	10,911,355	61,103,590

Anmärkingar till Vesterbottens län.

Arealuppgifterna för kustlandets socknar äro erhållna genom uträkning å en i skalan *700000* genom sammandrag af afvittringsmätningar år 1875 hopsatt karta, afsedd egentligen att begagnas vid utarbetandet af Generalstabens generalkarta öfver Sverige. Arealerna för lappmarkssocknarna äro uträknade å en karta i *700000*, upprättad 1874 af A. Orstadius.

- 1) De numera till *Säfvar* hörande byarne och hemmanen Åträsk, Bergvall, Ytteråträsk, Renträsk, Högliden, Åland, Lillåstjern, Högsmyrliden, Brännland, Degerliden, Floda och Forsliden äro här inräknade i *Degerfors* sockens areal, emedan de ej kunnat å kartan derifrån åtskiljas. Denna omständighet inverkar naturligtvis äfven på Umeå och Degerfors tingslags här angifna arealer.
- 2) Byn Sidbergets areal är inräknad i *Skellefteå*, dit den ock i allo hörer, ehuru den åtnjuter s. k. kyrkorätt i *Burträsk*.
- 3) Till *Skellefteå tingslag* hörer äfven Skellefteå stad, hvadan hela tingslagets areal är 38'7056 qv.-mil.
- 4) Den del af *Lappmarken*, som lyder under Vesterbottens län, omfattar:

(Quadrat-mil):

	Fastland.	Vatten.	Summa.
Malå kapell	16'3520	1'0400	17'3920
Lycksele lappmark	170'7100	9'8600	180'5700
Åsele d:o	131'2064	7'4310	138'6374
Summa	318'2684	18'3310	336'5994

Till Norrbottens län hör af Lappmarken 632'780 44'875 677'655

Hela Lappmarken 951'0484 63'2060 1,014'2544

- 5) För de stora *sjöarne* inom Lappmarken kunna ännu ej några särskilda arealer angifvas.

25) Norrbottens län.

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland. Qv.-mil.	Öar, holmar och skär i Bottniska viken. Qv.-mil.	Vatten. (in- sjöar). Qv.-mil.	S u m m a.		
				Land o. vatten. Qv.-mil.	Land (utan vatten). Tunnl:d.	Qv.-ref.
Piteå tingslag:						
Piteå landsförsamling	41'190	0'359	2'496	44'045	961,563	5,384,750
Elfsby kapell						
Arvidsjaurs lappmarks t:g:						
Arvidsjaur	49'757	—	3'552	53'309	1,151,519	6,448,500
Arjeplogs lappmarks t:g:						
Arjeplog ¹⁾	119'500	—	12'640	132'140	2,765,571	15,487,200
Neder-Luleå t:g:						
Neder-Luleå	8'325	0'991	1'032	10'348	215,599	1,207,350
Öfver-Luleå t:g:						
Öfver-Luleå	24'301	—	1'342	25'643	562,395	3,149,330

Län, härad, tingslag m. m. med tillhörande kyrkosocknar och kyrkosocknedelar.	Fastland.	Öar, hol- mar och skär i Bottniska viken.	Vatten (in- sjöar).	S u m m a.		
				Land o. vatten.	Land (utan vatten).	
	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Qv.-mil.	Tunnld.	Qv.-ref.
Jockmocks lappmarks t:g:						
Jockmock	159'052	—	10'883	169'935	3,680,918	20,613,140
Qvickjocks kapell						
Råneå t:g:						
Råneå	17'572	0'085	1'390	19'047	408,633	2,288,350
Neder-Kalix t:g:						
Neder-Kalix	14'142	0'640	1'050	15'832	342,098	1,915,750
Öfver-Kalix t:g:						
Öfver-Kalix	23'647	—	1'348	24'995	547,259	3,064,650
Gellivare lappmarks t:g:						
Gellivare ¹⁾	138'639	—	9'880	148'519	3,208,502	17,967,610
Neder-Torneå och Karl Gustafs t:g: (del) ²⁾						
Neder-Torneå	3'381	0'283	0'185	3'849	84,795	474,850
Karl Gustaf	3'874	—	0'255	4'129	89,656	502,070
Summa	7'255	0'283	0'440	7'978	174,451	976,920
Öfver-Torneå t:g:						
Öfver-Torneå	21'747	—	1'192	22'939	503,288	2,818,410
Hietaniemi kapell						
Korpilombolo t:g:						
Korpilombolo kapell	12'817	—	0'432	13'249	296,622	1,661,180
Pajala t:g:						
Pajala	55'324	—	1'592	56'916	1,280,355	7,169,990
Juckasjärvi lappmarks t:g: ²⁾						
Juckasjärvi	165'832	—	7'920	173'752	3,837,826	21,491,820
Enontekis lappmarks t:g: ²⁾						
Karesuando						
Landsbygden	859'100	2'358	57'189	918'647	19,936,599	111,644,950
Städerna:						
Luleå	0'216	0'126	0'008	0'350	7,915	44,320
Piteå ⁴⁾	0'182	0'192	0'002	0'376	8,655	48,470
Haparanda ²⁾	0'073	0'086	0'002	0'161	3,680	20,610
Summa	0'471	0'404	0'012	0'887	20,250	113,400
Norrbottens län ⁶⁾ ⁶⁾	859'571	2'762	57'201	919'534	19,956,849	111,758,350

Anmärkningar till Norrbottens län.

Öfver-Torneå, Öfver-Kalix och Korpilombolo socknars arealer äro här angifna efter afvittringshandlingarna; Pajala socken efter en i och för det Ekonomiska kartverkets behof, från afvittringskartorna sammandragen karta i skalan 1:100,000; Juckasjärvi och Karesuando socknar efter en ungefärlig beräkning å den ekonomiska kartan i skalan 1:100,000; de öfriga socknarna dels efter den ekonomiska kartan i skalan 1:100,000, dels från de af Ekonomiska kartverket utgifna häradsbeskrifningarna. Härvid är dock att anmärka, att den uppgifna arealen för Arjeplog och Gellivare socknar troligen framdeles kommer att något rättas. — De ekonomiska kartarbetena hafva inom länet pågått sedan år 1860.

- ¹⁾ Arealen af vatten i *Arjeplogs* och *Gellivare* socknar är uträknad å C. A. Pettersons karta öfver länet i 1:100,000.
- ²⁾ Till *Neder-Torneå* och *Karl Gustafs tingslag* hörer äfven *Haparanda* stad. Med inberäkning häraf blir hela tingslagets areal = 8'139 qv.-mil.
- ³⁾ *Juckasjärvis* och *Enontekis* lappmarker hafva å den för arealberäkningen använda kartan ej kunnat åtskiljas. Af hela området upptager den förstnämnda ungefär $\frac{2}{3}$ och den senare $\frac{1}{3}$.
- ⁴⁾ *Piteå* stad eger äfven holmar, belägna i Skellefteå socken af Vesterbottens län och omfattande 0'049 qv.-mil. Stadens hela jordvidd (med inberäkning af vatten) blir derför 0'425 qv.-mil.
- ⁵⁾ Den del af *Lappmarken*, som lyder under Norrbottens län, omfattar (i kvadratmil):

	Fastland.	Vatten.	Summa.
Arvidsjaurs lappmark	49'757	3'553	53'309
Arjeplogs d:o	119'500	12'640	132'140
Jockmocks d:o	159'052	10.883	169'935
Gellivare d:o	138'639	9'880	148'519
Juckasjärvi d:o	165'832	7'920	173'752
Enontekis d:o			
Summa	632'780	44'875	677'655
Till Vesterbottens län hör af Lappmarken	318'2684	18'3810	336'5994
Hela Lappmarken	951'0484	63'2060	1,014'2544

- ⁶⁾ De inom Jockmocks lappmark belägna *stora sjöarne* äro:
Virijaur	0'972 qv.-mil.
Vastijaur	0'743 "
Karratsjaur	0'504 "
Skalkaträsk och Tjämotsjaur	0'482 "
Saggaträsk	0'202 "
- För de öfriga stora lappmarksjöarne inom detta län kunna ännu ej arealerna särskildt angifvas.

Län (jemte sjöarne Venern, Vettern, Mälaren och Hjelmaren).	L a n d.						Summa (land).
	Fastland.	Öar, holmar och skär ¹⁾					
		i Hafvet.	i Venern.	i Vettern.	i Mälaren.	i Hjelmaren.	
Stockholms stad	0'2673	0'0018	—	—	0'0070	—	0'2761
Stockholms län	52'2202	10'6628	—	—	1'8117	—	64'6947
Uppsala "	44'2927	0'0855	—	—	0'4711	—	44'8493
Södermanlands "	52'2855	0'8712	—	—	1'5902	0'1209	54'8678
Östergötlands "	86'2913	1'0347	—	0'0070	—	—	87'3330
Jönköpings "	92'7622	—	—	0'2157	—	—	92'9779
Kronobergs "	78'2506	—	—	—	—	—	78'2506
Kalmar "	82'2045	¹⁾ 13'1793	—	—	—	—	95'3838
Gotlands "	—	²⁾ 26'8722	—	—	—	—	26'8722
Blekinge "	24'5592	0'7881	—	—	—	—	25'3473
Kristianstads "	54'8542	0'0298	—	—	—	—	54'8840
Malmöhus "	40'9195	0'0699	—	—	—	—	40'9894
Hallands "	41'5678	0'1800	—	—	—	—	41'7478
Göteborgs o. Bohus "	34'6902	8'2442	—	—	—	—	42'9344
Elfsborgs "	104'2161	—	0'0530	—	—	—	104'2691
Skaraborgs "	69'93	—	1'52	0'01	—	—	71'46
Vernlands "	152'1976	—	0'5294	—	—	—	152'7270
Örebro "	72'5574	—	—	0'1099	—	0'0677	72'7350
Vestmanlands "	56'3723	—	—	—	0'4021	0'0015	56'7759
Kopparbergs "	238'9282	—	—	—	—	—	238'9282
Gefleborgs "	155'1698	0'6638	—	—	—	—	155'8336
Vesternorrlands "	201'20	2'53	—	—	—	—	203'73
Jemtlands "	413'374	—	—	—	—	—	413'374
Vesterbottens "	470'3693	1'1090	—	—	—	—	471'4783
Norrbottens "	859'571	2'762	—	—	—	—	862'333
Venern	—	—	—	—	—	—	—
Vettern	—	—	—	—	—	—	—
Mälaren	—	—	—	—	—	—	—
Hjelmaren	—	—	—	—	—	—	—
Riket	3,479'0509	69'0843	2'1024	0'3426	4'2821	0'1901	3,555'0524
		76'0015					

i svenska kvadratmil.

Vatten. (Insjöar). ²⁾	Land och vatten.	Den för arealuträkningen använda kartan är upprättad			Anmärkningar.
		af	i skalan	år	
²⁾ 0'0106	²⁾ 0'2867	Gen.-staben	300000	1847—1875	¹⁾ Öar, holmar och skär uti mindre sjöar äro inräknade i fastlandet. ²⁾ Andelarne af Venern, Vettern, Mälaren eller Hjelmaren äro här ej inräknade uti länsarealerne. Mälarens vattenyta är fördelad å Stockholms stad (0'0279 kvadrat-mil) och län (2'2749) samt Uppsala (2'8147), Södermanlands (2'8662) och Vestmanlands län (2'1925); Hjelmarens vattenområde är deladt mellan Södermanlands (1'5928), Örebro (2'5147) och Vestmanlands län (0'0618). Angående arealerna med dessa inberäkningar jfr. de särskilda länsredogörelserna. Venern o. Vettern hafva ej kunnat utdelas på tillstötande län. Hafvets vikar och sund ingå här ingenstädes uti arealerna.
²⁾ 3'1954	²⁾ 67'8901	{ Gen.-staben	300000		
		{ Ekon.-Kartv. ³⁾	300000		
²⁾ 1'6851	²⁾ 46'5344	Ekon.-Kartv. ⁴⁾	300000	1869—1871	
²⁾ 4'7670	²⁾ 59'6348	Gen.-staben	300000	1860—1863	
8'8440	96'1770	{ Gen.-staben	1000000	1849—1854	³⁾ Svartlösa härad. ⁴⁾ Arealen af öarna likasom af andelen i Mälaren bestämd å Gen.-stabens karta i 300000.
		{ Ekon.-Kartv. ⁵⁾	300000	1832	
8'2239	101'2018	{ Gen.-staben	300000	1868—1875	
8'8341	87'0847	{ A. Hahrs st. tablå ⁶⁾	300000	1865—1871	⁵⁾ Af länets 21 härad äro 10 uträknade å ekonom. kartor. ⁶⁾ N. o. S. Vedbo härad till en del. ⁷⁾ Ön Öland omfattar 11'7697 qv.-mil (inräkn. 0'0541 vatten).
5'2151	100'5989	Gen.-staben	300000	1863—1867	
0'3985	27'2707	Frih. S. G. Hermelin	1000000	1841—1872	
1'0418	26'3891	Gen.-staben	300000	1805	⁸⁾ N. och S. Tjusta, Sevede och S. Möre härad. ⁹⁾ Den egentliga ön Gotland med inräkn. af 0'3396 vatten omfattar 25'9369 qv.-mil. ¹⁰⁾ Fernebo härad.
1'9474	56'8314	Gen.-staben	300000	1843	
0'8813	41'8707	Gen.-staben	300000	1858—1862	
1'3114	43'0592	Gen.-staben	1000000	1855—1858	¹¹⁾ Gen.-stabens karta utgör endast ett sammandr. af andra kartor. ¹²⁾ Grangärde o. Norrbärke sockn. ¹³⁾ Gestrikland. ¹⁴⁾ Helsingland.
1'3276	44'2620	Gen.-staben	1000000	1842, 1843	
7'9022	112'1713	Gen.-staben	1000000	1837, 1839	
3'50	74'96	Gen.-staben	1000000	1836—1841	¹⁵⁾ Förändringar och tillägg enl. J. A. Albins karta i 100000. ¹⁶⁾ Lappmarken. ¹⁷⁾ Arealuppgifterna för några socknar ännu ej säkra.
13'7960	166'5230	{ G. W. de Frese ...	300000	1834, 1835	
		{ Ekon.-Kartv. ¹⁰⁾ ..	300000	1871	
²⁾ 7'0774	²⁾ 79'8124	Ekon.-Kartv.	300000	1867—1873	¹⁸⁾ Öfver-Torneå, Öfver-Kalix och Korpilombole socknar. ¹⁹⁾ Inräknas äfven öarna i de stora sjöarnes arealer, blir omfånget af de yttersta strandkonturerna af Venern = 50'8430, Vettern = 16'9610, Mälaren = 14'4583, Hjelmaren = 4'3894. Angående de båda sistnämnda sjöarnes fördelning på län, jfr. de i not. 2) häröfvan angifna länsredogörelserna.
²⁾ 2'6891	²⁾ 59'4650	Gen.-staben	1000000	1864—1871	
15'1764	254'1046	{ Gen.-staben ¹¹⁾	3000000	1828—1831	
		{ Ekon.-Kartv. ¹²⁾	300000	1871, 1872	¹⁰⁾ Fernebo härad. ¹¹⁾ Gen.-stabens karta utgör endast ett sammandr. af andra kartor. ¹²⁾ Grangärde o. Norrbärke sockn. ¹³⁾ Gestrikland. ¹⁴⁾ Helsingland.
12'3436	168'1772	{ L. E. Åhrman ¹³⁾	1000000	1866—1872	
		{ P. H. Widmark ¹⁴⁾	300000	1857	
12'31	216'04	M. R. Stiernström.	1000000	1851	¹⁵⁾ Förändringar och tillägg enl. J. A. Albins karta i 100000. ¹⁶⁾ Lappmarken. ¹⁷⁾ Arealuppgifterna för några socknar ännu ej säkra.
30'203	443'577	S. F. Westrell ¹⁵⁾	300000	1864, 1865	
25'9340	497'1123	{ Gen.-staben	300000	1852	
		{ A. Orstadius ¹⁶⁾	300000	1875	¹⁸⁾ Öfver-Torneå, Öfver-Kalix och Korpilombole socknar. ¹⁹⁾ Inräknas äfven öarna i de stora sjöarnes arealer, blir omfånget af de yttersta strandkonturerna af Venern = 50'8430, Vettern = 16'9610, Mälaren = 14'4583, Hjelmaren = 4'3894. Angående de båda sistnämnda sjöarnes fördelning på län, jfr. de i not. 2) häröfvan angifna länsredogörelserna.
57'201	919'534	{ Ekon.-Kartv. ¹⁷⁾	400000	1874	
		{ Afvittringshl. ¹⁸⁾	1000000	1860—1875	
¹⁹⁾ 48'7406		Sjökarteverket	300000	1866	¹⁰⁾ Fernebo härad. ¹¹⁾ Gen.-stabens karta utgör endast ett sammandr. af andra kartor. ¹²⁾ Grangärde o. Norrbärke sockn. ¹³⁾ Gestrikland. ¹⁴⁾ Helsingland.
¹⁹⁾ 16'6184	79'7345	Gen.-staben		1857	
¹⁹⁾ 10'1762		Gen.-staben		1851	
¹⁹⁾ 4'1993		Gen.-staben		1864, 1865	¹⁵⁾ Förändringar och tillägg enl. J. A. Albins karta i 100000. ¹⁶⁾ Lappmarken. ¹⁷⁾ Arealuppgifterna för några socknar ännu ej säkra.
315'5504	3,870'6028			1852	
				1875	

Tab. N:o 3. **Sveriges areal, länsvis, i tunnland.**

Län (jemte sjöarne Venern, Vettern, Mälaren och Hjelmaren.	L a n d.			Vatten (insjöar).	Land och vatten.
	Fastland.	Öar, holmar och skär. ¹⁾	Summa (land).		
Stockholms stad	6,186	204	6,390	245	6,635
Stockholms län	1,208,524	288,696	1,497,220	73,951	1,571,171
Uppsala "	1,025,060	12,881	1,037,941	38,998	1,076,939
Södermanlands "	1,210,036	59,762	1,269,798	110,322	1,380,120
Östergötlands "	1,997,028	24,107	2,021,135	204,675	2,225,810
Jönköpings "	2,146,782	4,992	2,151,774	190,325	2,342,099
Kronobergs "	1,810,943	—	1,810,943	204,446	2,015,389
Kalmar "	1,902,447	305,007	2,207,454	120,692	2,328,146
Gotlands "	—	621,900	621,900	9,222	631,122
Blekinge "	568,370	18,239	586,609	24,110	610,719
Kristianstads "	1,269,482	690	1,270,172	45,069	1,315,241
Malmöhus "	946,994	1,618	948,612	20,396	969,008
Hallands "	961,998	4,166	966,164	30,349	996,513
Göteborgs och Bohus "	802,831	190,794	993,625	30,724	1,024,349
Elfsborgs "	2,411,858	1,227	2,413,085	182,879	2,595,964
Skaraborgs "	1,618,380	35,409	1,653,789	81,000	1,734,789
Värmlands "	3,522,287	12,252	3,534,539	319,279	3,853,818
Örebro "	1,679,186	4,110	1,683,296	163,792	1,847,088
Västmanlands "	1,304,616	9,341	1,313,957	62,233	1,376,190
Kopparbergs "	5,529,480	—	5,529,480	351,226	5,880,706
Gefleborgs "	3,591,073	15,362	3,606,435	285,666	3,892,101
Vesternorrlands "	4,656,342	58,551	4,714,893	284,889	4,999,782
Jemtlands "	9,566,655	—	9,566,655	698,984	10,265,639
Vesterbottens "	10,885,690	25,665	10,911,355	600,187	11,511,542
Norrbottens "	19,892,929	63,920	19,956,849	1,323,795	21,280,644
Venern	—	—	—	1,127,997	1,845,284
Vettern	—	—	—	384,597	
Mälaren	—	—	—	235,506	
Hjelmaren	—	—	—	97,184	
Riket	80,515,177 ¹⁾	1,758,893	82,274,070	7,302,738	89,576,808

Anm. ¹⁾ Deraf i hafvet 1,598,808, i Venern 48,656, i Vettern 7,929, i Mälaren 99,100 och i Hjelmaren 4,400 tunnland. Öar och holmar uti de mindre insjöarne äro inräknade i fasta landets areal.

Öfriga anm. Jfr. anm. till föregående tab. N:o 2.

Tab. N:o 4. Sveriges areal, länsvis, i kvadratref.

Län (jemte sjöarne Venern, Vettern, Mälaren och Hjelmaren.	L a n d.			Vatten (insjöar).	Land och vatten.
	Fastland.	Öar, holmar och skär. ¹⁾	Summa (land).		
Stockholms stad	34,640	1,140	35,780	1,380	37,160
Stockholms län	6,767,740	1,616,690	8,384,430	414,130	8,798,560
Uppsala "	5,740,330	72,140	5,812,470	218,390	6,030,860
Södermanlands "	6,776,200	334,670	7,110,870	617,800	7,728,670
Östergötlands "	11,183,350	135,010	11,318,360	1,146,180	12,464,540
Jönköpings "	12,021,980	27,960	12,049,940	1,065,820	13,115,760
Kronobergs "	10,141,280	—	10,141,280	1,144,900	11,286,180
Kalmar "	10,653,700	1,708,040	12,361,740	675,880	13,037,620
Gotlands "	—	3,482,640	3,482,640	51,640	3,534,280
Blekinge "	3,182,870	102,140	3,285,010	135,020	3,420,030
Kristianstads "	7,109,110	3,860	7,112,970	252,380	7,365,350
Malmöhus "	5,303,170	9,060	5,312,230	114,210	5,426,440
Hallands "	5,387,198	23,330	5,410,520	169,950	5,580,470
Göteborgs och Bohus "	4,495,850	1,068,450	5,564,300	172,060	5,736,360
Elfsborgs "	13,506,410	6,870	13,513,280	1,024,120	14,537,400
Skaraborgs "	9,062,930	198,280	9,261,210	453,600	9,714,810
Vermlands "	19,724,810	68,610	19,793,420	1,787,960	21,581,380
Örebro "	9,403,440	23,020	9,426,460	917,230	10,343,690
Vestmanlands "	7,305,850	52,300	7,358,150	348,510	7,706,660
Kopparbergs "	30,965,090	—	30,965,090	1,966,860	32,931,950
Gefleborgs "	20,110,000	86,030	20,196,030	1,599,730	21,795,760
Vesternorrlands "	26,075,520	327,890	26,403,410	1,595,380	27,998,790
Jemtlands "	53,573,270	—	53,573,270	3,914,310	57,487,580
Vesterbottens "	60,959,870	143,720	61,103,590	3,361,050	64,464,640
Norrbottens "	111,400,400	357,950	111,758,350	7,413,250	119,171,600
Venern	—	—	—	6,316,780	10,333,590
Vettern	—	—	—	2,153,740	
Mälaren	—	—	—	1,318,840	
Hjelmaren	—	—	—	544,230	
Riket	450,885,000 ¹⁾	9,849,800	460,734,800	40,895,330	501,630,130

Anm. ¹⁾ Deraf i hafvet 8,953,330, i Venern 272,470, i Vettern 44,400, i Mälaren 554,960 och i Hjelmaren 24,640 kvadrat-ref. Öar och holmar uti de mindre insjöarne äro inräknade i fasta landets areal.

Öfriga anm. Jfr. anm. till föregående tab. N:o 2.

Tab. N:o 5. **Sveriges areal, länsvis, i kvadrat-kilometer.**

Län (jemte sjöarne Venern, Vettern, Mälaren och Hjelmaren.	L a n d.			Vatten (insjöar).	Land och vatten.
	Fastland.	Öar, hol- mar och skär. ¹⁾	Summa (land).		
Stockholms stad	30·5	1·0	31·5	1·2	32·7
Stockholms län.	5,965·9	1,425·2	7,391·1	365·1	7,756·2
Uppsala »	5,060·3	63·6	5,123·9	192·5	5,316·4
Södermanlands »	5,973·5	295·0	6,268·5	544·6	6,813·1
Östergötlands »	9,858·5	119·0	9,977·5	1,010·4	10,987·9
Jönköpings »	10,597·8	24·6	10,622·4	939·5	11,561·9
Kronobergs »	8,939·8	—	8,939·8	1,009·3	9,949·1
Kalmar »	9,391·6	1,505·7	10,897·3	595·8	11,493·1
Gotlands »	—	3,070·1	3,070·1	45·5	3,115·6
Blekinge »	2,805·8	90·1	2,895·9	119·0	3,014·9
Kristianstads »	6,266·9	3·4	6,270·3	222·5	6,492·8
Malmöhus »	4,674·9	8·0	4,682·9	100·7	4,783·6
Hallands »	4,749·0	20·6	4,769·6	149·8	4,919·4
Göteborgs och Bohus »	3,963·2	941·9	4,905·1	151·7	5,056·8
Elfsborgs »	11,906·3	6·1	11,912·4	902·8	12,815·2
Skaraborgs »	7,989·3	174·7	8,164·0	399·9	8,563·9
Värmlands »	17,388·1	60·5	17,448·6	1,576·1	19,024·7
Örebro »	8,289·4	20·3	8,309·7	808·6	9,118·3
Västmanlands »	6,440·4	46·1	6,486·5	307·2	6,793·7
Kopparbergs »	27,296·7	—	27,296·7	1,733·8	29,030·5
Gefleborgs »	17,727·6	75·8	17,803·4	1,410·2	19,213·6
Västernorrlands »	22,986·4	289·0	23,275·4	1,406·4	24,681·8
Jemtlands »	47,226·5	—	47,226·5	3,450·6	50,677·1
Vesterbottens »	53,738·0	126·7	53,864·7	2,962·9	56,827·6
Norrbottens »	98,203·0	315·5	98,518·5	6,535·0	105,053·5
Venern	—	—	—	5,568·4	9,109·4
Vettern	—	—	—	1,898·6	
Mälaren	—	—	—	1,162·6	
Hjelmaren	—	—	—	479·8	
Riket	397,469·4	¹⁾ 8,682·9	406,152·3	36,050·5	442,202·8

Ann. ¹⁾ Deraf i hafvet 7,892·7, i Venern 240·2, i Vettern 39·1, i Mälaren 489·2 och i Hjelmaren 21·7 kvadrat-kilometer. Öar och holmar uti de mindre insjöarne äro inräknade i fasta landets areal.

Öfriga anm Jfr. anm. till föregående tab. N:o 2.

Tab. N:o 6. Sveriges areal, stiftsvis, i svenska kvadrat-mil.

Stift med tillhörande län och länsdelar.	Land.	Vatten.	Summa.
Uppsala erkestift:			
Uppsala län	44'8493	1'6851	46'5344
Stockholms län (del) ¹⁾	48'8900	2'2958	51'1858
Vestmanlands län (del) ²⁾	14'0615	0'6176	14'6791
Gefleborgs län	155'8336	12'3436	168'1772
Summa	263'6344	16'9421	280'5765
Linköpings stift:			
Östergötlands län (del) ³⁾	86'7249	8'8363	95'5612
Kalmar län (del) ⁴⁾	45'8313	4'0011	49'8324
Jönköpings län (del) ⁶⁾	16'8735	1'8321	18'7056
Örebro län (del) ⁶⁾	0'3676	0'0366	0'4042
Summa	149'7973	14'7061	164'5034
Skara stift:			
Skaraborgs län	71'4600	3'5000	74'9600
Elfsborgs län (del) ⁷⁾	29'7611	1'5385	31'2996
Jönköpings län (del) ⁶⁾	5'5689	0'2663	5'8352
Summa	106'7900	5'3048	112'0948
Strengnäs stift:			
Södermanlands län	54'8678	4'7670	59'6348
Stockholms län (del) ¹⁾	15'6490	0'8887	16'5377
Örebro län (del) ⁶⁾	34'0322	2'4207	36'4529
Vestmanlands län (del) ²⁾	1'1658	0'0016	1'1674
Östergötlands län (del) ³⁾	0'6081	0'0077	0'6158
Summa	106'3229	8'0857	114'4086
Vesterås stift:			
Vestmanlands län (del) ²⁾	41'5486	2'0699	43'6185
Örebro län (del) ⁶⁾	31'1280	3'6939	34'8219
Kopparbergs län (del) ⁸⁾	238'9282	15'1764	254'1046
Summa	311'6048	20'9402	332'5450
Vexjö stift:			
Kronobergs län (del) ⁹⁾	77'9736	8'7836	86'7572
Jönköpings län (del) ⁶⁾	70'5355	6'1255	76'6610
Kalmar län (del) ⁴⁾	0'4928	0'0504	0'5432
Summa	149'0014	14'9595	163'9609
Lunds stift:			
Malmöhus län	40'9894	0'8813	41'8707
Kristianstads län (del) ¹⁰⁾	54'7555	1'9474	56'7029
Blekinge län	25'3473	1'0418	26'3891
Summa	121'0922	3'8705	124'9627

110 Sveriges areal, stiftsvis, i svenska kvadrat-mil. (Forts.)

Stift med tillhörande län och länsdelar.	Land.	Vatten.	Summa.
Göteborgs stift:			
Göteborgs och Bohus län	42'9344	1'3276	44'2620
Elfsborgs län (del) ⁷⁾	41'3509	2'7934	44'1443
Hallands län	41'7478	1'3114	43'0592
Kristianstads län (del) ¹⁰⁾	0'1285	—	0'1285
Summa	126'1616	5'4324	131'5940
Kalmar stift:			
Kalmar län (del) ⁴⁾	49'0602	1'1636	50'2238
Kronobergs län (del) ⁹⁾	0'2770	0'0505	0'3275
Summa	49'3372	1'2141	50'5513
Karlstads stift:			
Värmlands län	152'7270	13'7960	166'5230
Elfsborgs län (del) ⁷⁾	33'1571	3'5703	36'7274
Örebro län (del) ⁶⁾	7'2072	0'9262	8'1334
Summa	193'0913	18'2925	211'3838
Hernösands stift:			
Västernorrlands län	203'7300	12'3100	216'0400
Jemtlands län	413'3740	30'2030	443'5770
Kopparbergs län (del) ⁸⁾	—	—	—
Västernorrlands län	471'4783	25'9340	497'4123
Norrbottnens län	862'3330	57'2010	919'5340
Summa	1,950'9153	125'6480	2,076'5633
Visby stift:			
Gotlands län	26'8722	0'3985	27'2707
Konsistorierna i Stockholm underlydande:			
Stockholms stad	0'2761	0'0106	0'2867
Stockholms län (del) ¹⁾	0'1557	0'0109	0'1666
Summa	0'4318	0'0215	0'4533
Sjöarne Venern, Vettern, Mälaren och Hjelmaren	—	79'7345	79'7345
Hela riket	3,555'0524	315'5504	3,870'6028

Anmärkingar till tab. N:o 6.

- ¹⁾ Af *Stockholms län*, som till större delen tillhör Uppsala erkstift, räknas den s. k. Södertörn (= Sotholms, Svartlösa och Öknebo härad jemte Södertelge stad) till Strengnäs stift, utom Sicklaö socken, som lyder under Stockholms stads konsistorium. Framdeles skall dock Sicklaö blifva annex under Huddinge i Strengnäs stift.
- ²⁾ Af *Vestmanlands län* räknas a) större delen till Vesterås stift, b) en mindre del, nemligen Våla härad, Torstuna h:d och Simtuna h:d (utom en del af Sevalle socken, som tillhör Vesterås stift), samt länsdel af Bred i Ytter-Tjurbo härad till Uppsala erkstift, samt c) Karlskyrka och Torpa socknar jemte länsdel af Fogdö socken till Strengnäs stift.
- ³⁾ Hela *Östergötlands län* tillhör Linköpings stift, utom Qvarsebo socken, som räknas till Strengnäs stift.

- ⁴) Af *Kalmar län*, hvars södra del jemte Öland tillhör Kalmar stift, lyder till Linköpings stift norra delen, omfattande, jemte städerna Vestervik och Vimmerby, N. och S. Tjusta, Tunälans, Sevede och Aspelands härad, utom en del af Karlstorps socken, som tillhör Vexjö stift.
- ⁵) Af *Jönköpings län* tillhör *a)* största delen till Vexjö stift, *b)* N. och S. Vedbo härad (utom sockendelarne af Kråkshult och Björkö), länsdelen af Virserum i Östra härad samt Ekajö stad till Linköpings stift, och *c)* Mo härad (utom Bonstorp, Åsenhöga och Källeryds socknar, som tillhöra Vexjö stift) samt en sockendel af Angerdshestra socken i Tveta härad till Skara stift.
- ⁶) *Örebro län* är deladt på 4 stift, nemligen *a)* på Strengnäs stift: provinsen Nerike jemte en liten del af V. Vingåker; *b)* på Vesterås stift: länets andel i provinsen Vestmanland (Nora och Hjulsjö, Grythytte och Hellefors, Lindes och Ramsbergs, samt Nya Kopparbergets bergslag och Fellingsbro härad jemte städerna Nora och Linde); *c)* på Karlstads stift: länets andel af Vermland (Karlskoga bergslag jemte länsdelen af Nysund); *d)* på Linköpings stift: en del af Regna socken.
- ⁷) *Elfsborgs län* är deladt mellan *a)* Göteborgs stift: länets sydvestra del af Vestergötland eller Flundre härad, Ale härad (jemte Östads sockendel af Kullings härad), Vätle härad, Kinds härad (jemte Tvärreds sockendel af Ås härad, men utom länsdelarne af Unnaryd och Hestra), Marks härad (utom Torpa sockendel) samt Bollebygdas härad; *b)* Skara stift: nordöstra delen af länets Vestgötadel eller Väne härad, Bjerke härad, Kullings h:d (utom sockendelen af Östad), Gäsene härad, Ås härad (utom sockendelen af Tvärred), Redvägs härad, Vedens härad (jemte sockendel af Torpa i Marks härad) samt länsdelar af Unnaryd och Hestra (af Kinds härad), jemte städerna Venersborg, Alingsås, Borås och Ulricehamn; *c)* Karlstads stift: Dalsland eller Sundals, Nordals, Valbo, Vedbo samt Tösbo härad jemte Åmåls stad.
- ⁸) Af *Kopparbergs län*, som nästan helt och hållet tillhör Vesterås stift, räknas endast den till länet hörande delen af Lillherrdals socken till Hernösands stift. Arealen af sistnämnde del har dock ej kunnat fränskiljas länets öfriga område.
- ⁹) Till Kalmar stift räknas af *Kronobergs län* endast hithörande del af Vissefjerda socken. Eljest hör hela länet till Vexjö stift.
- ¹⁰) Till Lunds stift lyder hela *Kristianstads län*, utom hithörande länsdel af Hishults socken, som räknas till Göteborgs stift.

Rättelse.

Sid. 39, not 4). Ön Gotlands areal är 25·9369 qv.-mil.

